

RAZPIS
o nagradah
in priznanjih
Občine
Grosuplje za
leto 2010

stran **10**

Grosupeljski odmevi

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXVI / april - 4 / 2010

Mladi in kultura

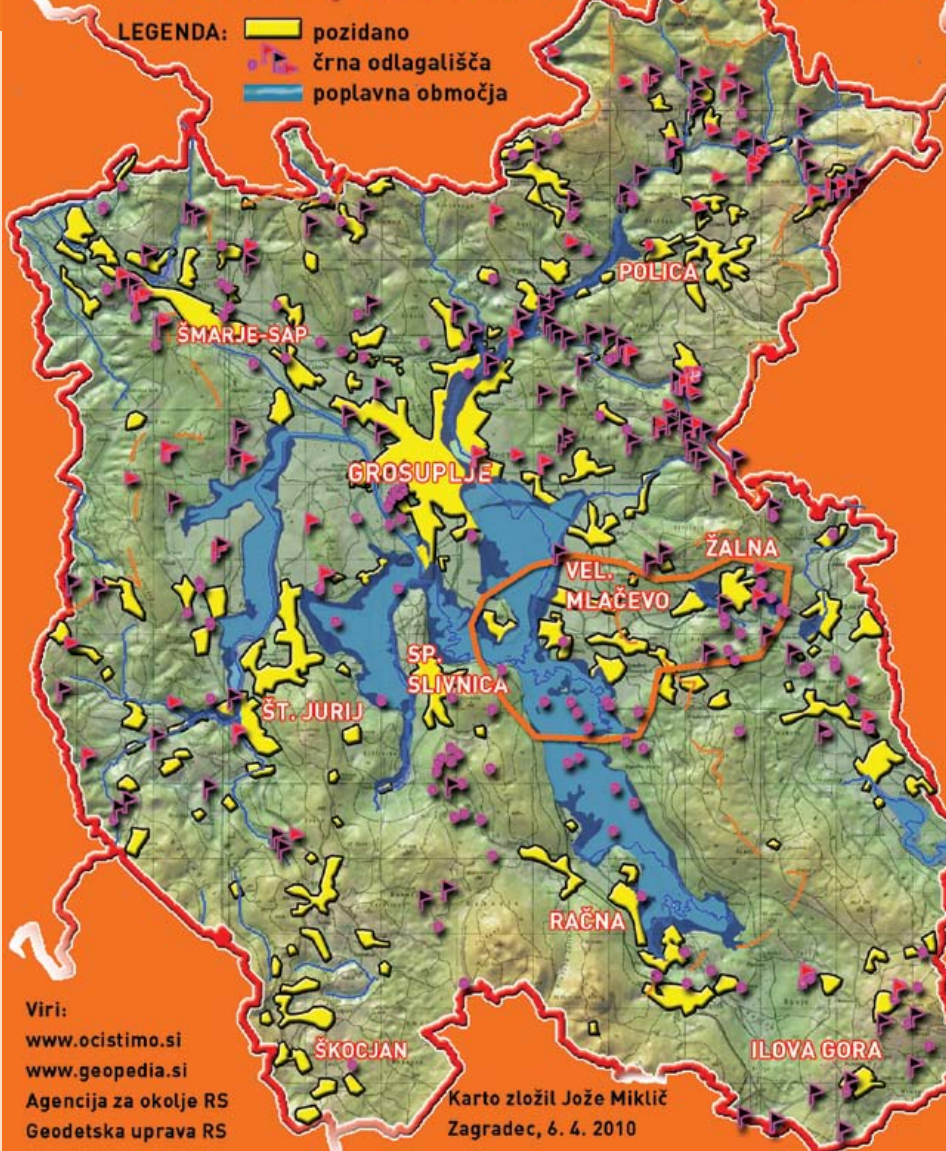
Nagrajeni mladi grosupeljski gledališčniki

Predstava *Pekarna Mišmaš* Gledališča Hiška KD Teater Grosuplje in OŠ LA Grosuplje – produkcija ZKD Grosuplje, ki jo je režirala Irena Žerdin, je na 8. otroškem festivalu gledaliških sanj na slavnostni podelitvi nagrad zasedla opazno mesto v hudi konkurenci 54 predstav. Ena od desetih dobitnic naziva »perspektivna mlada igralka« je postala Lea Gostinčar, ki je odigrala Jedrt. V nominaciji za »najboljšo sceno, kostume in glasbo« je *Pekarna Mišmaš* zasedla 3. Mesto. Čestitke tudi Tini Dobrajc in Sabini Benedik. V nominaciji »najboljša predstava« je dobitnica 3. mesta *Pekarna Mišmaš* Gledališča Hiška, KD Teater Grosuplje & OŠ LA Grosuplje, produkcija ZKD Grosuplje. Čestitke celemu ansamblu in mentorici Ireni Žerdin ter vsem sodelujočim!!

Info ZKD Grosuplje

QUO VADIS, OBČINA GROŠUPLJE

SERVIS IN PRODAJA KOLES

Delovni čas za stranke
od ponedeljka do petka
od 7. do 9. ure in od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/ 20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Na zahranje, stari prijatelji!

Vaša zvesta znanka

VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem
(NASPROTI TRŽNICE)

VAS VABI NA

**VELIKO
PRODAJNO AKCIJO
VINA MERLOT**

DNEVI MERLOTA PLAČAŠ 4L, DOBIŠ JIH 5L

V PEKARNI GROSUPLJE, MERCATORJEVI DOMAČI PEKARNI, VSAK DAN PRIČARAMO VSE LETNE ČASE

S PEHTRANOM PRIPRAVLJAMO POMLADNI KRUH, V POLETNEGA ZAMESIMO MEDITERANSKA ZELIŠČA. Z IZVLEČKOM RDEČEGA GROZDJA DAMO OKUS IN MOČ JESENSKEMU KRUHU, ZIMSKI PA ZADIŠI PO CIMETU IN MANDLJIH. KATEREGA BOSTE IZBRALI DANES?

POMLADNI KRUH SMO PRIPRAVILI Z AROMATIČNIM ZELIŠČEM, KI IMA V SLOVENSKI KUHINJI POSEBNO MESTO, S PEHTRANOM

Pomladni kruh so naši grosupeljski pekovski mojstri zasnovali kot rahel pšenični beli kruh s krhko skorjico, ki mu pehtran daje posebno aromo. Prilega se tako v družbi s slanimi ali sladkimi jedmi, marsikdo pa se bo odločil, da uživa samo v njem. Uporaba pehtrana pri izdelavi kruha je prava osvežitev, tako kot je edinstvena tudi uporaba pehtrana v slovenski kulinariki.

Pšenični beli kruh s pehtranom, nepakiran 400 g

POLETNI KRUH Z MEDITERANSKIMI ZAČIMBAMI IN S KORUZNIMI ZRNJI

Hlebčke Poletnega kruha pripravljamo iz pšenične bele in koruzne moke. Značilno aromo jim dajeta bazilika in predvsem origano, sočnost pa cela in sveža koruzna zrna, ki so njegova prava posebnost.

Bazilika in origano sta znani in priljubljeni mediteranski začimbi. Navadni origano, po slovensko dobra misel, je pri nas od nekdaj poznano zdravilno zelišče. Ljudsko izročilo pravi, da šopek dobre misli pomirja in izboljšuje razpoloženje. Skupaj z osvežilno solato ali s skutnim namazom je ta kruhokusna malica ali kosilo.

Koruzni mešani kruh s koruzo v zrnju in z začimbami, nepakiran 400 g

JESENSKI KRUH S SEMENI IN Z IZVLEČKOM RDEČEGA GROZDJA

V Jesenskemu kruhu smo povezali pšenično polbelo in rženo moko z dodatkom rdečega grozdja v kruh s polnim, blagim in prijetnim okusom. V testo smo zamesili semena sončnic, ki skupaj s semeni sezama prekrivajo lepo zapečeno in dvakrat zarezano skorjo.

Jesenski kruh vas okrepča ob najrazličnejših jedeh, lepo se dopolnjuje s slanimi in sladkimi jedmi. Na njegove rezine boste z veseljem namazali marmelado, med in vanje zagrizli ob dišeči enolončnici. Za marsikoga bo ob svežem sadju in jogurtu odličen kot jutranja podlaga celemu dnevu ali domiselna, okrepljena malica.

Pšenični mešani kruh s semeni in z izvlečkom rdečega grozdja, nepakiran 500 g

ZIMSKI KRUH Z MANDLJI IN S CIMETOM

Za sladokusce smo polnozrnat in polbeli pšenični moki dodali cimet in mandljeve palčke. Izoblikovali smo temen in bogat kruh s posebnim okusom. Zimski kruh se prileže s slanimi jedmi, posebej se ujame s sirom in z jetrno pašteto. Odličen je tudi namazan s sladko marmelado.

Pšenični kruh z mandlji in s cimetom, nepakiran 400 g

Quo vadis, občina Grosuplje?

Akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu se je 17. 4. v občini Grosuplje po prvih podatkih odvila dokaj uspešno. Že pred akcijo je bilo organizatorju postavljenih vrsta zapletenih vprašanj, pa tudi med samo akcijo se je pojavilo nekaj novih. Spremljal sem jo predvsem v Krajevni skupnosti Mlačevo, kjer prebivam. Ker so se ljudje takih akcij v preteklosti že precej privadili, je bil odziv na tem koncu zelo dober, kljub temu da se skoraj nihče ni predhodno prijavil kot prostovoljec. Ljudje so na razposlana hišna vabila prišli na dogovorjena zborna mesta, prevzeli nekaj vreč in zaščitnih zrkavic ter odšli vsak na svoj konec. Posebej pri tem je treba pohvaliti, da se je akcije udeležilo zelo veliko mladih, pa tudi staršev z otroki.

Dobil sem kar nekaj povabil, naj se udeležim akcije na različnih koncih naše občine, pa tudi izven nje, a sem tem pobudnikom pojasnil, da bom ostal kar med svojimi ljudmi. Glede na to, da prav Radensko polje »zgornji del občine« večkrat močno pozablja, saj se precej naplavin (plavajoča plastika, ki jo je ogromno, ter odpadne vode iz čistilne naprave) nabere prav na Radenskem polju, menim, da je to območje še kako potrebno takih akcij. Je pa tudi res, da smo take akcije organizirali na tem koncu že vse od začetka devetdesetih let, pa je še vedno veliko dela. »Tu bo Občina Grosuplje položila izpit ali pa tudi ne,« si še vedno dopovedujem, čeprav sem v zadnjih dveh desetletjih prav zaradi tega svojega stališča dobil že veliko nizkih udarcev, ko hodijo razni »birokrati« in »ekologi« s fotoaparati in kamerami ter nas gnjavijo in kažejo na naše (male!!!) napake, osnovnih VELIKIH vzrokov za ekološko oporečnost tega območja pa noče nihče videti. Že predhodno sem dal nekaj pripomb osrednjemu organizatorju tudi na začetku same akcije Očistimo Slovenijo, kot na primer, da se na črnih odlagališčih odmetavajo poleg

gradbenega materiala in jalovine (kar se to pot ni saniralo) mnogokrat tudi razni nevarni in drugi komunalni odpadki. Prav tako je tudi na ostalih odlagališčih in je na primer nemogoče ločevati plastiko, saj so plastenke že močno »oblečene« z algami in drugo umazanijo, kar je iluzorno pričakovati, da bi jih bilo vredno čistiti in ločevati.

Precej me je zmotila tudi evidenca črnih odlagališč, saj so na projekciji v Družbenem domu Grosuplje, v sredo, 14. 4., kazali takšno, v kateri je bilo na Radenskem polju evidentirano zgolj ENO SAMO ČRNO ODLAGALIŠČE nekje pri Zatočnih jamah. Ko sem nato v petek, 16. 4., pogledal na internet, sem jih na naslovu www.geopedija.si tudi na tem območju našel kar precej. Zato na naslovni strani objavljam dokaj zanimivo tematsko kombinacijo »grosupeljskih ekoloških in razvojnih problemov«. Poplave, že desetletja neurejena urbanistična politika ter naš slab odnos do okolja so po mojem prav nasprotni tistemu, kar bi radi bili. Vseh nas so polna usta čistega okolja, turizma, kulture, uspešnega razvoja, živimo pa precej divje, da ne uporabim kakšne druge besede, za katero me bodo obtožili nestrpnega govorjenja. Resnica je, žal, večkrat zelo neprijetna.

ln res me zanima, zakaj je bilo na tistem sestanku skoraj popolnoma ignorirano območje Radenskega polja, za katerega sem že pred več kot 30 leti trdil, da bo z napačnimi ukrepi postalo laguna za odlaganje »brezbrižne civilizacijske nečimrnosti«. To trditev sem nato tudi zapisal leta 1994 na strani 139 v knjigi Lepote in zanimivosti Grosupljega in okolice, ki smo jo spisali štirje avtorji, izdala pa jo je Krajevna skupnost Grosuplje. Prav to se kljub temu, da je nekdanja farma že propadla in da smo tik pred administrativno zaščito krajinskega parka, danes še vedno dogaja. Mali in srednji kmetje v okoliških

vaseh so v zadnjih 10 letih že dokončno propadli, zato so onesnaževalci ostali še toliko bolj prepoznavni. Največji onesnaževalec pa je še vedno MESTO GROSUPLJE in »zgornji del občine«, ki nočejo videti tega problema in se vedno najdejo neki drugi »še bolj pomembni problemi«, da se lahko pravi občinski ekološki in razvojni problemi porinejo daleč v prihodnost, pa naj gre za urejanje smeti ali pa kanalizacij in čistilne naprave.

Prav tako me je precej zmotil dogovor na tistem sestanku, da naj bi dobili neka potrdila, ki bi jih podpisal župan in naj bi ljudje odpadke na dan čistilne akcije vozili z lastnimi traktorji, osebnimi avtomobili s prikolicami neposredno na osrednjo komunalno deponijo v Špaji dolini. Sam direktor Javnega komunalnega podjetja mi je v soboto popoldne dejal, da so s tem ukrepom povzročili prave zastoje na vhodu v deponijo. Še dobro, da so se naši »podorganizatorji«: Krajevna skupnost Mlačevo, prostovoljna gasilska društva Malo in Veliko Mlačevo ter Zagradec, pa še Turistično društvo Boštanj, Center Grajski vrt in delno Ribiška družina Grosuplje, organizirali tako, da so odpadke znosili ali zvozili na dogovorjene kupe, ki jih bo JKP Grosuplje nato odvažalo postopoma v naslednjih dneh.

Kljub kritičnim pripombam pa menim, da je akcija uspela in upam, da bodo pripombe dobronamerno razumljene, ker si želim, da bi bila naslednje leto podobna akcija še boljša. Vabim organizatorje akcije kot tudi komunalnega inšpektorja, JKP in posamezne organizatorje v krajevnih skupnostih, da nam pošljejo za naslednjo številko Grosupeljskih odmevov kratka poročila (koliko ljudi v KS je v akciji sodelovalo, koliko in kakšnih odpadkov so nabrali, pa tudi katere druge organizacije so sodelovale na njihovem teritoriju.) Zraven lahko dodajo nekaj slik, vendar jih prosim, naj napišejo, kaj fotografije predstavljajo, pa tudi kdo je avtor fotografij. Za vsako KS skupaj z ostalimi društvi pošljite največ 10 fotografij.

odgovorni urednik Jože Miklič

Del udeležencev čistilne akcije iz treh prostovoljnih gasilskih društev v Krajevni skupnosti Mlačevo. Na sliki jih manjka najmanj 30. Poleg tega pa manjkajo tudi iz Boštanja, pa iz Račne in Žalne. Zato jih vabim, da pripravijo gradivo za objavo naslednjo številko Grosupeljskih odmevov.

Komaj se podam na pot, že srečam pobiralece smeti ob dostopni cesti v vas Zagradec.

Dekleta so pobirale smeti pri spominskem obeležju v Reticah.

Štirje fantje so krenili proti požiralniku Bezni-
ca.

Samo je pridno vozil na dodatno dogovorjeno
zbirališče, saj je bilo zabojnikov premalo.

Fantje so se lotili ureditve vaškega središča
pred gasilskim domom v Zagradcu.

Odvoz v Špajo dolino ni bil možen, saj se je na
vходу na deponijo nabrala prava kolona vozil.

Del ekipe, ki je smeti pobirala na Lobčku in
njegovi okolici.

Del Malomlačevske ekipe, ki je nabrala cele
kupe raznih odpadkov v potoku ...

... in jih je s traktorji vozila na dodatna zbirna
mesta.

»V akciji so lahko sodelovali tudi sorodniki.«
Ekipa sredi Velikega Mlačeva.

Na avtobusni postaji Veliko Mlačevo je spet kot
v škatlici.

»Le kdo toliko smeti nameče ob cestah,« smo
se lahko spraševali.

Pobiralke smeti ob polsuhem rokavu nekdanjega Brega pri Velikem Mlačevem.

Ribiči so se odločili, da očistijo okolico Ribnika pod Boštanjem ...

... in prebarvajo klopi ob njem.

Na zgornjem delu Radenskega polja sem srečal zanimiva človeka iz Zavrha ...

... ki sta skupaj z drugimi nanosila na kup vrsto odvrženih in naplavljenih odpadkov.

Šmarčan, ki se je prav tako odločil za čiščenje Radenskega polja.

Del Radenčanov, ki so pobirali smeti ob cesti od ribnika pa do Velike Račne ...

... Marjan pa jih je s traktorjem vozil na zbirno mesto.

Gospa, ki je od Velike Loke čez Luče do Plešivice nabrala kar nekaj vreč smeti ob cesti.

Žalci so se z rokami in strojem lotili črnega odlagališča.

Dva Žalca sta smeti pobirala tudi ob šolski poti proti Lobčku.

V gozdu nabrani kosovni odpadki, odloženi ob ekološkem otoku.

V začetku marca sem se kot član parlamentarne skupščine Sveta Evrope, na to funkcijo sem bil namreč izvoljen v Državnem zboru, udeležil sestanka Odbora za ekonomske zadeve in razvoj v Parizu. Osrednja točka dnevnega reda je bila zagotovo razgovor z g. Philippom Maystadtom, predsednikom Evropske investicijske banke (EIB). To je banka, ki je, poleg Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), najbolj pomembna za razvoj evropskih držav, še posebej tistih, ki so se šele pred kratkim izvile iz nedemokratskih sistemov, med njimi je tudi Slovenija. Prisotne nas je zanimalo njegovo videnje trenutnih zaostrenih gospodarskih razmer v Evropi, saj je bila ravno EIB pozvana, naj s svojim kreditnim potencialom sodeluje pri izhodni strategiji odprave gospodarske in finančne krize v Evropi.

Priznam, da sem najprej pomislil, da si je Evropa izraz izhodna strategija sposodila od našega predsednika vlade Pahorja, ki je izhodno strategijo ilustriral celo s panojem semaforjev, z rdečimi, rumenimi in

Rdeča luč na semaforju izhodne strategije

Slovenija 20 let po prvih demokratičnih volitvah

zelenimi lučmi. No, če v Sloveniji reševanje gospodarske in finančne krize vedno bolj spominja na Pahorjev medijski šov, pa je slika, ki sem jo dobil iz razgovora s predsednikom EIB, povsem nekaj nasprotnega. EIB je v pomoč izhodni strategiji sprostila nekaj manj kot 100 milijard evrov kreditnega potenciala. 30 milijard evrov kreditov bo namenjeno pomoči malim in srednjim podjetjem. Maystadt ocenjuje, da bo do te pomoči upravičenih skoraj 50000 takšnih podjetij po Evropi. Saj vemo: mala in srednja podjetja so hitreje odzivna, se lažje prilagajajo spremembam trga, so motor zaposlovanja in tudi novih idej. Kako pa je v Sloveniji? Če sem prav razumel medije, Nova Ljubljanska banka kot banka v državni lasti meni, da bo 150 milijonov evrov kredita, namenjenih dokončanju Jankovičevega stadiona v ljubljanskih Stožicah, dobra kreditna naložba. Si predstavljate, koliko podjetij in delovnih mest bi rešili s 150 milijoni evrov?

Nadaljnjih 37 milijard evrov bo namenjenih projektom, ki prispevajo h klimatskim spremembam, torej projektom spodbujanja javnega potniškega prometa, novim tehnologijam za zmanjševanje toplogrednih plinov, kot tudi raziskavam in razvoju novih virov energije. Kako pa je v Sloveniji? Največ časa posvečamo novemu bloku termoelektrarne v Šoštanju, ki bo ljudi iz tiste regije za novih 50 let priklenila h kopanju lignita.

Da ne govorimo o javnem potniškem prometu, kjer mestnega avtobusa ni možno podaljšati za nekaj postaj izven meja Ljubljane do Grosupljega. Preostali denar EIB je namenjen razvoju manj razvitih regij oziroma regij v zaostanku. Kako pa je v Sloveniji? Pokrajin Pahorjeva vlada kljub načelni podpori še ni vpeljala, se pa zato vedno bolj bohoti Ljubljana. Ker ni pokrajin, stojijo mnogi projekti. Eden takih, za Grosuplje izredno pomembnih, je regijsko odlagališče odpadkov. Še vedno se nič ni premaknilo. Za Pahorjevo vlado in koalicijo SD, LDS, Zares in Desus zato na mojem semaforju gori rdeča luč.

Takšno je torej stanje v naši državi dvajset let od prvih demokratičnih volitev. Vendar nosi dvajseta obletnica v sebi močno sporočilo, ki je zapisano v naši ustavi, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo, ki jo državljanke in državljani izvršujemo neposredno z volitvami. Če Pahorjeva vlada ne zna in ne zmore, bomo to voljo po spremembi zagotovo pokazali na volitvah državljanke in državljani, pa čeprav šele čez dve leti. Podobno je tudi na lokalni ravni, kjer pa bomo lahko svojo odločitev sprejeli že letos jeseni na lokalnih volitvah. Ne podcenjujmo torej moči oddanega glasu v volilni skrinjici!

**Dr. Peter Verlič, poslanec
Državnega zbora RS in občinski svetnik**

Akcija pomoč družini

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje in Krajevna skupnost Temenica organizirata humanitarno akcijo za pomoč štiričlanski družini: deklici sta stari 1 leto in pol in 6 let, mama je brez zaposlitve in se izobražuje, oče je sicer zaposlen, vendar je pred dobrim mesecem hudo zbolel (krvavitev v možganih) in leži v bolnišnici, okrevanje pa bo dolgotrajno.

Družina je zimo preživela v lastni novo-zgrajeni hišici, ki nima javno priklopljene elektrike in je brez centralnega ogrevanja.

Zaradi nezadostnega ogrevanja in nikakršne izolacije sta otroka celo zimo bolehal. Z lastnim delom so si zasilno uredili en bivalni prostor v kleti in spalni prostor v pritličju, za nakup materiala pa so najeli stanovanjski kredit. Po odplačilu obroka kredita jim ostane slabih 400,00 € mesečno. Ker je stiska zares huda, pomagajmo tej družini urediti osnovne bivalne pogoje.

Svoje prispevke lahko nakažete na:

**TRR. OTRK Grosuplje: 0202 2001 6581 140
odprt pri NLB d.d.**

**Namen plačila: Pomoč družini
Sklic: 00 121-2010**

**Rdeči križ Slovenije, Območno združenje
Rdečega križa Grosuplje**

**Taborska cesta 6, 1290 Grosuplje
Tel. 01 781 16 30, fax 01 781 16 31,
GSM 051 380 351
e-pošta: grosuplje.ozrk@rks.si**

**Sekretarka Grosuplje Anica Smrekar
Predsednik Grosuplje Franc Horvat**

Po 20. letih v Sloveniji

Z volitvami leta 1990 konec avtoritarne enopartijske oblasti

Volitve so pomenile prelomno dejanje, s katerim je formalno prenehala avtoritarna enopartijska oblast v Sloveniji in je bila s tem ustvarjena možnost, da se Slovenija preoblikuje v sodobno demokratično urejeno družbo.

So pa obstajale prepreke zaradi vpetosti Slovenije v jugoslovansko federacijo. Tako smo imeli na eni strani diametralno nasprotna stališča o preureditvi skupne države. Šlo je za to, katere sile bodo sposobne zagotoviti in aktivirati tolikšno politično moč, da bodo svoje poglede in predvsem neposredne interese tudi v resnici uveljavile.

Pri tem so imele zvezne oblasti na svoji strani izrazite prednosti, kot so bile formalna zakonitost, mednarodno priznanje in sile represije, moč slovenske javnosti pa je bila po drugi strani v skladnosti njenih zahtev z razmerami moderne družbe in njeni absolutni nepopustljivosti centralističnim poskusom. Slovenija enostavno ni imela drugega izhoda, če naj preživi v svoji identiteti in kulturi, v kateri je zrasla. Zato je tudi zmagala.

**dr. France Bučar, prvi predsednik
Skupščine R Slovenije po svobodnih
volitvah**

Je bilo včasih bolje?

Nič ne bi hvalil starih časov, ampak to, kar se danes godi mnogim, ki so na cesti in brez vsega, tu niti Cerkev ni sposobna veliko narediti, čeprav se trudi. Saj teoretično vemo, kaj je treba, v praksi pa je včasih težko. Včasih kdo reče, da je bilo nekoč bolje, ker so bile težje razmere in mnogo več vernih. Ne, ne, ne! Mi ne kličemo zla, da bi imeli več vernikov! Kje pa! Naj ljudje v cerkev ne pridejo le, ko so v preizkušnji, ampak tudi, ko jim je dobro, ko so srečni.

dr. Stanislav Lipovšek, celjski škof

Kakšne so bile zares družbene razmere?

Standardi slovenske republike v osemdesetih so bili namreč globoko pod standardi Avstro-Ogrske sredi 19. stoletja. Tudi takrat je sodnija zaplenjala časopise. Marsikatero jutro so bili bralci »Slovenskega naroda« presenečeni, saj njihov ljubljani list ni izšel. Njegov urednik Josip Jurčič je potem vsakič romal na sodišče, tam vehementno branil svobodo izražanja, a že naslednji dan je potem časnik objavil

njegovo obrambo na sodniji: »Kmetstvo stanje se ne more z drugimi barvami risati kakor s črnimi, kar je res žalostno. To, kar se v članku pripoveduje, je sama resnica. Ne enega kmeta v tej deželi ne dobite, ki bi tega članka ne potrdil. Če konfiscirate ta članek, morali bi vse kmete na Slovenskem konfiscirati, ker vsi enako mislijo.«

Vladavina Franca Jožefa je delovala pravno zgledno: res je prepovedovala določene vsebine, izvajala cenzurni nadzor nad časniki, toda časnikarjev ni preganjala, niti ni pošiljala isajlovičev, ki bi na pogovore vabili Jurčiča, kaj šele, da bi ga dnevno zasledovali.

dr. Bernard Nežmah, publicist

Slovenija ni to, za kar smo se zavzemali

Časov izpred dvajsetih let se s ponosom spominjam. Takrat sem računal na to, da bomo zmagali in sem to tudi napovedal na shodu v Cankarjevem domu. Bilo je nekaj stokanja, a sem jasno povedal, da gremo na volitve zato, da zmagamo. In potem nam je uspelo. Danes, danes je pa čuden čas in ne vemo, pri čem smo. Ne vem, ali sploh kdo ve, kje smo. Je ena zmešnjava, je gospodarska kriza, ki ni samo naša. Danes ni več idealizma, je le še karierizem. In želja po oblasti. Država, v kateri živimo danes, ni tisto, za kar smo se takrat zavzemali.

**Ivan Oman, član predsedstva in
predsednik Slovenske kmečke zveze -
Ljudske stranke**

Politika za skupno dobro?

»To je bil po letu 1945, skupaj z osamosvojitvijo, ključni politični dogodek v slovenski zgodovini. Brez prvih demokratičnih volitev ne bi dosegli največjega narodnopolitičnega cilja v zgodovini, ki ni primerljiv z drugimi dogodki, to je bila prelomna in epohalna stvar. Vesel sem, da smo sestavili koalicijo, ki je edina šla na volitve s projektom samostojne in demokratične države, in presenetljive zmage krščanskih demokratov znotraj koalicije. Tranzicija, tudi kar zadeva demokracijo, še ni dokončana, kar dokazuje tudi sedanja politična slika. Trenutno vidim izrazito pomanjkanje pravne države, prave razvojne strategije, močno zadolževanje, ki zelo povečuje javni dolg in proračunski primanjkljaj. Govorim o kakovosti vladanja, in ne o formalnih demokratičnih strukturah, ker te imamo, ampak trenutno niso uporabljene v skupno dobro. Stanje duha je slabo, na to pa vedno vpliva delovanje demokratičnih

institucij - podelitev nagrade nekomu, ki simbolično predstavlja nasprotje demokraciji, nazorno predstavlja stanje duha. Če ni prave mere na vrhu države, kako jo je potem mogoče pričakovati med ljudmi?

Trenutno se soočamo s stanjem, kakršnega še nismo imeli po prvih volitvah. Prvič po osamosvojitvi sem zaskrbljen. Leta 1990 smo uvedli novo politično kulturo, ki se je pozneje začela izgubljati. Program Demosa je bil namenjen vsem, ne zgolj eni eliti ali ideologiji. Tudi osamosvojitve in volje za Slovenijo sta bili v dobro vseh, poznejši procesi pa so šli v smeri privatizacije ozkih interesov. Politiko je treba vrniti delu za skupno dobro, česar danes zelo manjka.«

**Lojze Peterle, predsednik Slovenskih
krščanskih demokratov**

Po čigavi zaslugi je Zveza komunistov Slovenije vzpostavila minimalne standarde?

Res je, da je komunistična oblast tik pred zdajci vzpostavila minimalne standarde, da so se demokratične volitve, na katerih je prišlo do zamenjave politične oblasti, lahko izvedle. Toda to je storila, ker so jo ljudje v to prisilili.

dr. Milan Zver (SDS) evropski poslanec

Ali si je pred dvajsetimi leti kdo mislil?

da se bodo po vsem svetu vrstila uradna opravičila na najvišji politični ravni za grozodejstva iz preteklosti? Srbski parlament za grozote v Srebrenici, s pridevniki, kot so »pošasten zločin«? Da se bo nekdanji KGB-jevski polkovnik Putin javno opravičil Poljakom za Katinski zločin? Da se bo potem dobršen del poljske politične garniture hotel osebno pokloniti žrtvam in ob tem doživel tragedijo, s katero je prva še poudarjena? Če je kdo pred dvajsetimi leti kaj takega pričakoval pri nas, je vsekakor ostal opeharjen.

dr. Andrej Fink - Argentina

Vsi dosedanji predsed- niki so 'spregledali' Franceta Tomšiča za odlikovanje

France Tomšič, ki je prvi javno pozval k ustanovitvi prve nekomunistične stranke, je umrl, ne da bi ga kateri izmed predsednikov države kdaj odlikoval. Je pa predsednik Danilo Türk odlikoval ministra, ki ga je dal nadzirati - Tomaža Ertla.

dr. Bernard Nežmah

Cerkev, Evropa in kultura

zadnji del - V prejšnjem poglavju sem na kratko opisal postmoderno z njenimi značilnostmi, prikazal sem kulturo minljivega, v kateri se je znašel sodobni človek, in skušnjo po neomejeni svobodi, ki se večkrat poistoveti celo z voljo po smrti. Eden izmed načinov, ki jih teologi ponujajo za rešitev takšne situacije, je ponovna vključitev svetega in Boga v medčloveške odnose.

Zakaj ravno svetega in Boga in ne na primer samo Boga, ki je po definiciji svet oz. najsvetejši? Verovanje je zelo pester pojav, v katerem lahko razlikujemo več oblik ali stopenj vernosti. Neredko srečamo ljudi, ki pravijo, da so verni, kljub temu pa ne priznavajo obstoja osebnega Boga in so še manj člani kakega občestva vernikov. Pravijo, da nimajo religiozne vere. Kako so potem verni?

Verni so, meni filozof dr. Anton Stres, ker se ne zadovoljijo s tistim, kar lahko človek zanesljivo ve, s tistim, kar ve povedati znanost, ki je preverljivo vedenje. Prepričani so, da je življenje večje in širše, da ima razsežnosti, ki jih znanost zaradi svoje enostranosti ne more doseči. Dobrota, lepota, ljubezen, spoštovanje sočloveka, srčna omika, vse najrazličnejše vrste kulturnega življenja imajo opravka s stvarnostmi, ki so znanstveno neoprijemljive in nedostopne, so pa za človeka ne samo umestne in mu koristijo, temveč so celo nepogrešljive. "Bivanje je torej bolj prostrano, resničnost je višja in globlja, kot pa jo lahko merimo, tehtamo ali kako drugače zgolj razumsko dojamemo". Poleg moralnih kvalit (poštenosti, nesebičnosti, doslednosti, iskrenosti), v katerih se izraža predvsem kakovost našega razmerja do drugih ljudi, pa je po Stresovem mnenju v prvi vrsti umetnost tista, ki nas opozarja, da se z znanostjo vse ne začne in še manj konča. Zato tudi razumemo, da je v našem času, ko veliko ljudi ni več religiozno vernih, prav umetniško doživljanje stopilo nemalokrat na mesto religioznosti (tj. na področje svetega) in je Lepota (likovna, zvočna, besedna, igralska) postala nekakšno božanstvo. Zanje je nekaj absolutnega, najvišjega, najpomembnejšega. Lep primer takšne drže je npr. govor letošnje Prešernove nagradjenke, ki se celo zaključila z besedami: "Moja edina religija je vedno bila in bo ostala – umetnost."

Vera v ožjem pomenu besede, v religioznem pomenu, pa je po mnenju dr. Stresa vera v "osebnega Boga". To pomeni, da je tisto zadnje ali najvišje takšno, da mu lahko rečem Ti. V tem primeru gre za vero, ki je osebni odnos do Nekoga, ki ni samo brezimno božanstvo, ni samo nekakšna slepa "višja sila", ki ne ve ne zase ne zame, marveč je resničnost, ki ji lahko rečem Ti. Če tega razmerja jaz - ti ni, po Stresovem mnenju ne moremo govoriti, da gre za vero v polnem in pravem pomenu besede.

Ko je Marko Ivan Rupnik leta 2008 v sklopu dogodkov ob letu medkulturnega dialoga predaval v Evropskem parlamentu, je

predstavil delo in poslanstvo svojega Centra Aletti v Rimu ter z navajanjem misli ruskih mistikov najprej spregovoril o temeljnih rečeh, ki se tičejo religioznega življenja slehernega posameznika. Kaj je torej religiozno počelo? Vjačeslav Ivanov pravi, da je bistveno dejstvo, da je smisel jaza postavljen izven meje posameznika. To stanje kulminira v dogodku nekakšne ekstaze, ki predstavlja prvi trenutek religioznega življenja. Vladimir Solovjev pravi, da vera pomeni priznavanje brezpogojnega obstoja drugega: to je temeljna razsežnost vere: razmerje, medosebni odnos, podoben je tudi odnos človek - Bog. V tem odnosu do (D) drugega so vsidrani vsi odnosi in obratno. To je neke vrste tudi forma mentis. Najbolj uresničen odnos pa je uresničen v ljubezni: pogled je potrebno usmeriti k drugemu. V zgodovini religij pa vidimo dve stvari: počelo in realizacijo počela, ki včasih odstopi od temeljne norme in zavije od drugega k samemu sebi. Za posledico ima različne krivice na osebni, medosebni in državni ravni. Potrebno je torej premagati voljo po izključni samouveljavitvi, pravi Rupnik, izgovoriti: »Ti si, ti obstajaš!«, brez tega ni vernika. Kult torej pomeni radikalno priznavanje drugega; to človek uteleša v simbolih, v gestah, v katerih prizna Boga. Podoben je tudi odnos do človeka. Kultura in religija pomenita konkretne geste in dejanja; to je kulturna religija. V srčiki kulture je religiozno počelo: od sebe k drugemu. Kultura je torej živ dokaz človekove usmeritve k drugemu. Smisel človeka je v družbeni razsežnosti. Nasprotje tovrstne kulture pa je »nekakšen egoistični molk, tišina, sumničanje, dvom o drugem, absolutno vrednotenje samega sebe, končni cilj: nekakšna vesoljna sprotost«.

Vera pa ima po mnenju Rupnika še eno posebno značilnost. Ker gre v njej za razmerje z Neskončnim in Edinstvenim Ti-jem, ki ostane veliko bolj skrivnosten in drugačen, kot so narava in drugi ljudje, pomeni verovati, biti odprt za najbolj nesluteno, neverjetno, najvišje, drzno, skrajno. "Pri Bogu ni nič nemogoče" (Lk 1,37). Za vernega človeka bivanje oziroma življenje tako ni slep in neizprosni potek, ki ga določajo in usmerjajo kozmične, naravne sile in zakonitosti. Verovati se pravi gledati na življenje tudi kot na dialog, na razmerje. "V začetku je bila Beseda..." (Jn 1,1). Svet in mi z njim smo po zaslugi Besede, ki jo vedno izreka, dan na dan, Neizrekljivi, Neskončni, Bog. Vernemu ostaja sicer marsikaj nedoumljivo, tako kot svetopisemskemu Jobu. Vendar

uporno verjame v smiselnost vsega, saj za vsem stoji božja Beseda, božji Logos, božje Srce. Veren človek tako v trenutkih stiske in trpljenja ne obupa, celo več, sebe, življenje in svet z vsemi barvnimi otenki dojema kot veliko, nezasluzeno milost, kot zastoj podeljeni dar. Občutje hvaležnosti pa ga obrača od sebe k drugemu.

Iz slednjega pa sledi, pravi Rupnik, da je vera nujno dejavna. Zato vera ni nazor, marveč drža, življenjski slog, način življenja. In če verujemo, da je bivanje dialog, ki ga je začel Bog s samim tem, ko je ustvaril svet in na njem svoje otroke, potem verujemo, da je »dialog, se pravi ljubezen, prijateljstvo in vsakovrstno sodelovanje in srečevanje ljudi tisto najgloblje in najlepše, pa tudi najbolj osmišljajoče v našem življenju, ki ima v krščanski teologiji svoj zadnji razlog in izvor v večnem dialogu in srečevanju treh božjih oseb samih«.

Naj to kratko razmišljanje zaključim z mislijo, da imamo danes spričo mnogih idejnih tokov in različnih individualnih življenjskih usod velik izziv graditi kohezivno družbo, ki bo omogočala posamezniku in družbenim skupinam v Sloveniji in širše v Evropi razvijanje osebnostnih potencialov in dostojno življenje. Kultura v širšem smislu kot tisto, kar družbo celovito zaznamuje in povezuje, in posamezniki (politiki, gospodarstveniki, šolniki, novinarji, umetniki itd.), ki ustvarjajo to kulturo, naj se pri religijah učijo omenjenega načina razmišljanja in posledično delovanja. Spraševati se o Bogu, priznati njegov obstoj ali pa ga zanikati: vse to so večna velika vprašanja, s katerimi se sooča vsak človek. Prav je, da se tudi s temi vprašanji ukvarja odgovorno: tako do sebe, do Boga in do družbe. "Človek, ki odklanja Boga samo zato, ker noče biti odgovoren pred nikomer, temveč hoče delati, kot se mu zljubi, ni zrel. Najbolj pristna človeška drža namreč ni samopašnost, temveč sposobnost za sožitje z drugimi in njihovo upoštevanje." (Rupnik) Upoštevati, da sem le človek in da je še marsikaj večjega in pomembnejšega od mene, je znamenje največje človeške zrelosti, hkrati pa tudi pogoj za pravo vernost. Za pravo spoznanje Boga pa vemo, da ni odvisno le od volje in hotenja človeka, temveč tudi in predvsem od Boga samega. »Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost« (Jak 4,6), beremo, kljub temu pa velja, da mene ali tebe Bog »ne bi iskal, če me ne bi že našel« (sv. Avguštin).

Andrej Štrus

Uporabljena literatura:

Anton Stres, Med besedami in dejanji, Družina, Ljubljana 1986
Marko Ivan Rupnik, V plamenih gorečega grma, Župnijski urad Ljubljana-Dravlje, Ljubljana 1995
Marko Ivan Rupnik, predavanje v Evropskem parlamentu, januar 2008, osebni zapiski

O naši nedorečeni polpretekli zgodovini?

... na obzorju pa se še kar naprej v meglicah zmagovito reži rdeča zarja in iz nje puhti strašljiva misel Franceta Prešerna Slovenec že mori Slovenca, brata - kako strašna slepota je človeka.

Jože Miklič

Ideološke razprtije

o partizanih in domobrancih se ponavljajo iz leta v leto. Sovraštvo se očitno prenaša tudi z geni, saj so otroci in vnuki udeležencev državljanske vojne in revolucije v polemikah in dokazovanju svoje resnice še bolj goreči od dedkov, ki so se bojevali na tej ali oni strani. Zgodbe, ki bi morale biti že zdavnaj presežene, njeni akterji pa med sabo vsaj za silo spravljani, se pogrevajo vsako pomlad.

Silvester Šurla v (nekdanjem) Magu, 2007

Zgodovinar o uradnem zgodovinopisju NOB

Pokojni Tone Ferenc, ki je veljal za režimskega zgodovinarja, je leta 1996, nekaj let pred smrtjo izdal knjigo, posvečeno tragičnemu koncu nosilcev protirevolucije – vaškim stražarjem in četnikom v jeseni 1943 na Dolenjskem. V uvodu pa je napisal pesem z naslovom DIES IRAE - DAN JEZE. Naslov je vzel iz latinske cerkvene himne, ki veličastno in grozljivo opeva sodni dan.

Pesem, ki jo je Ferenc postavil na začetek knjige, so nakazovala njegovo težnjo po nepristranski dokumentaciji, čeprav s perspektive zmagovalcev

povzeto po dr. Alojzu Rebuli

DIES IRAE - DAN JEZE

*Jaz tokrat praznoval ne bom
ne konca vojne in ne zmage;
zaprl se bom v svoj tihi dom
in molil za Slovence svoje drage.*

*Prav zares? Ja. Molil, in to za vse!
Za njih bom molil, ki so nekoč
bili rdeči, beli, plavi
in vsak v svobodo svojo zroč,
izginili v gorja poplavi.*

*Naj »lux perpetua« svetli vsem,
ki v breznihi in grobovih spijo.
In »requiem aeternam«
njim kostem,
kjerkoli trhle že ležijo.*

Moje srečanje z dr. Tonetom Ferencem

Leta 1998 je naključje nanese da sem se osebno prvič srečal z njim: oba sva se udeležila komemoracije na Ilovi Gori, slavnostni govornik pa je bil bivši župan Rudolf Rome. Mene so povabili (prvič in zadnjič – osebno Franc Štibernik, predsednik Planinskega društva Grosuplje in sedanjí predsednik Zveze borcev) naj jih popeljem po zanimivostih Radenskega polja. Po poti od Ilove Gore

nazaj mimo Treh križev, kjer stoji spomenik v spomin na bitko na Ilovi Gori, do Zagradca, sva z g. Ferencem kar precej kramljala – tudi o drugi svetovni vojni v naši okolici.

Nekatera pripovedovanja mojih bližnjih sorodnikov, sovaščanov in bližnjih okoličanom so se mi tudi na ta način samo še utrdila. Tem ugotovitvam pritrjuje tudi njegova zgoraj objavljena pesem.

Jože Miklič

Če zaključimo!

Začetka križarskih vojn ne moreš razumeti, če ne veš, kaj je bilo pred njimi, da je namreč pred njimi bila 400-letna agresivnost islama, ki si je na koncu, po zavzetju sredozemske Azije in Afrike, za zadnji cilj svojega osvajanja postavil zasovraženo krščansko Evropo. Temu večstoletnemu načrtu je napravila konec zadnja križarska vojna leta 1683, ko so kristjani morali rešiti turškega obleganja Dunaj. Pri tem je s svojim vojaškim prispevkom odigrala odločilno vlogo katoliška Poljska, kakor je stoletja pozneje z nekim duhovnim Sobieskim odločilno prispevala k zmagi nad komunizmom.

dr. Alojz Rebula

Komentar: Katyinski gozd še danes nosi v sebi tako grožnjo kot katarzo. Za odločitev gre!

Program Festivala Krka 2010

APRIL

- 24. 4. 2010, ob 20. uri:
RAZVALINA ŽIVLJENJA – Kulturno društvo gledališče Krka; Dvorana

MAJ

- 8. 5. 2010, ob 17. uri:
ČAROVNIK GREGA – otroška predstava; Dvorana
- 15. 5. 2010, ob 17. uri: **SKUPINA UNIKAT – lutkovna predstava; Dvorana**
- 22. 5. 2010, ob 20. uri: **DAN D – koncert; Krška jama**
- 29. 5. 2010, ob 20. uri:
OPTIMIST – Matjaž Javšnik; gledališka predstava; Dvorana

JUNIJ

- 5. 6. 2010, ob 21. uri: **POP DESIGN – koncert; Igrišče DC**
- 12. 6. 2010, ob 20. uri: **6PACK ČUKUR – koncert; Kmetija odprtih vrat Javornik**
- 18. 6. 2010, ob 20. uri:
INQUARTET – koncert; Cerkev sv. Kozme in Damjana

JULIJ

- 30. 7. 2010, ob 21. uri: **GWEN HUGHES – koncert; Turistična kmetija Magovac**

AVGUST

- 16. 8. - 21. 8. 2010: **OTROŠKA USTVARJALNA DELAVNICA - Likovna delavnica**

- 21. 8. 2010, ob 14. uri:
zaključek delavnice s CIRKUSOM ob 15. uri

- 21. 8. 2010, ob 20. uri:
GOMBAČ & DOVČ & GOLOB – koncert; Turistična kmetija Magovac

SEPTEMBER

- 4. 9. 2010, ob 19. uri: **MARIACHI REAL JALISCO – koncert; Krška jama**
- 18. 9. 2010, ob 20. uri: **GIBONNI – koncert; Krška jama**

Več informacij na spletni strani:
www.festivalkrka.si

Organizator si v primeru višje sile pridržuje pravico do spremembe programa.

OBČINA GROSUPLJE, OBČINSKI SVET

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Grosuplje (Ur. l. RS, št. 1/2010) in 11. člena Odloka o nagradi in priznanju Občine Grosuplje (Ur. l. RS, št. 16/07) objavljamo

RAZPIS o nagradah in priznanjih Občine Grosuplje za leto 2010

1. člen

Nagrade in priznanja se podeljujejo najzaslužnejšim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in drugim organizacijam za uspehe in dosežke, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine na javnem, kulturnem, gospodarskem, družbenem, znanstvenem, vzgojno-izobraževalnem, kulturnem ter drugih področjih. Podeljena bodo naslednje nagrade in priznanja:

- **NAGRAĐA OBČINE GROSUPLJE Z ZLATIM ZNAKOM OBČINE GROSUPLJE,**

- **PRIZNANJE OBČINE GROSUPLJE Z ZLATIM ZNAKOM OBČINE GROSUPLJE,**

- **PRIZNANJE OBČINE GROSUPLJE S SREBRNIM ZNAKOM OBČINE GROSUPLJE,**

- **PRIZNANJE OBČINE GROSUPLJE Z BRONATIM ZNAKOM OBČINE GROSUPLJE.**

2. člen

Nagrade in priznanja se podeljujejo enkrat letno, ob občinskem prazniku, 25. junija.

Podeli se največ ena nagrada Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje, ki sestoji iz: listine, zlatega znaka Občine Grosuplje in denarne nagrade.

Denarna nagrada se podeli samo posameznikom.

Komisija lahko odloči, da se denarna nagrada ne podeli.

Pravne osebe, zavodi in druge organizacije prejmejo le listino in zlati znak Občine Grosuplje.

Podeli se lahko največ eno priznanje občine v obliki:

- a) listine in zlatega znaka Občine Grosuplje,
- b) listine in srebrnega znaka Občine Grosuplje,
- c) listine in bronastega znaka Občine Grosuplje.

3. člen

Predlog za podelitev nagrad in priznaj lahko

podajo občinska uprava, pravne osebe, zavodi, društva, krajevne skupnosti, druge organizacije in skupnosti, politične stranke, člani občinskega sveta ter občani občine Grosuplje.

Predlog mora biti podan na predpisanem obrazcu, kjer morajo biti obvezno izpolnjeni vsi zahtevani podatki, ker bo v nasprotnem komisija takšno vlogo štela za nepopolno. Predpisani obrazci bodo na voljo na vložišču Občine Grosuplje, Taborska cesta 2 in na občinski spletni strani: <http://www.grosuplje.si>.

O podelitvi nagrade in priznanj bo odločal Občinski svet Občine Grosuplje na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

4. člen

Rok za oddajo pisnih predlogov z obrazložitvijo na predpisanih obrazcih je do ponedeljka, 24. maja 2010. Predloge posredujte na naslov: OBČINA GROSUPLJE, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje - s predpisom »Nagrade in priznanja«.

OBČINA GROSUPLJE, KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA, VOLITVE IN IMENOVANJA,
predsednik mag. Božo Predalič

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

**V počastitev
šestdesetletnice Gimnazije
Stična oz.
Srednje šole Josipa Jurčiča
Ivančna Gorica
od 4. do 15. maja 2010
napovedujemo
naslednje prireditve:**

**TOREK, 4. 5. 2010, ob 19. uri,
v šolski avli**

**Literarni večer profesorjev in
maturantov ustvarjalcev ter
predstavitve jubilejnih Iskric**

(Maja Zajc Kalar, Dragica Šteh in Igor Gruden). V kulturnem programu nastopa Godalni orkester GŠ Trebnje z dirigentom Boštjanom Dimnikom.

PETEK, 7. 5. 2010, ob 19. uri, v šolski avli

**Klasična prireditev letne šolske
kulturne dejavnosti**

(Vesna Celarc in mentorji dejavnosti na šoli) in zaključek Likovnega Jurčičevega memoriala s podelitvijo nagrad in razstavo (Anja Šmajdek).

SREDA, 12. 5. 2010, ob 19. uri, v šolski avli

**Predstavitve zbornika
ob 60-letnici**

(urednica Breda Kramar). Kulturni program pripravljajo dijaki (Dragica Šteh).

**Debatni turnir bivših in sedanjih
dijakov na temo KAM V SPOMINE
SODI MOJA SREDNJA ŠOLA,
nato okrogla miza z isto temo
(Igor Rajner).**

**ČETRTEK, 13. 5. 2010, od 18.30 do 21.30,
v športni dvorani SŠ**

**Medgeneracijski nogometni
turnir**

(Simon Bregar).

PETEK, 14. 5. 2010, v Stični

**Ob 20. uri slovesna spominska
sveta maša v stiški baziliki,**

ob škofu dr. Antonu Jamniku somašujejo gospod opat Janez Novak in duhovniki, naši nekdanji maturanti. Poje župnijski pevski zbor iz Zagradca, organist in zborovodja Robert Kohek.

SOBOTA, 15. 5. 2010

Ob 9.30 igra Godba Stična.

Ob 10. uri

osrednja svečana prireditev

(scenarij Vesna Celarc) v predverju šole (če bo slabo vreme, bo prireditev v športni dvorani).

Po koncu prireditve ogled šole in razstav.

Vsi obiskovalci prejmejo jubilejni zbornik, PROSTOVOLJNE PRISPEVKE zbiramo za prenovu velike predavalnice.

**VABIMO VAS, DA PRAZNUJETE Z NAMI.
S SVOJIM OBISKOM NAM BOSTE DALI
NAJLEPŠE PRIZNANJE IN VZPODBUDO
ZA PRIHODNOST!**

Parketarstvo Rajko Novak s.p.

Polaganje vseh vrst
parketov in laminatov,
tekstilnih in plastičnih
podov ter obnova parketov.

Nabava in dostava
vseh podov.

Tel 041 / 658 – 955

e-pošta:
novak.rajko@siol.net

Obvestilo Javnega jamstvene- ga in preživninskega sklada

V slovenskem prostoru že dolgo deluje Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

- Iz **jamstvenega sklada** lahko uveljavljajo pravice delavci, ki jim je delavno razmerje prenehalo iz razloga insolventnosti delodajalca (stečaj, prisilna poravnava) in izbrisa podjetja iz sodnega registra.

Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko **080 11 21**.

- Iz **preživninskega sklada** lahko uveljavljajo pravico do nadomestila preživnine zakoniti zastopniki za otroke, ki jim je določena preživnina, vendar je preživninski zavezanci ne plačujejo. Sklad v primeru izpolnjevanja vseh pogojev izplačuje mesečno nadomestilo preživnine, vendar najdlje do dopolnjenega 18. leta otroka.

Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko **080 14 14**.

Več informacij lahko dobite na naši internetni strani **www.jps-rs.si**.

svetovanje, izmere
in montaža na domu
**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**
**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**
Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

MIZARSKÉ STORITVE

SIMON BABIČ s.p.
Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje
gsm: **031/587 825**
simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:
- notranja vrata
- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

Crawford

garažna & industrijska vrata

Matjaž Zorman s.p.
GSM 031 336 800
Vino 17F, 1291 Škofljica
vrata.zorman@gmail.com

Svetovna kriza – nerešljiva uganka

Svetovno gospodarstvo se je spet znašlo v veliki krizi. Čeprav se krize v gospodarstvu dogajajo periodično in bi jo lahko zlahka predvideli, pa se zdi, da nas je samo še enkrat več presenetila. Posledice se ne kažejo samo v zmanjšanju naročil, v povečanju zalog in zmanjševanju kupne moči, tu gre predvsem za enormno brezposelnost, ki vodi v pomanjkanje, osebne stiske, družinske tragedije in kriminal na eni strani, na drugi strani pa boj za preživetje velikih multinacionalk in njihovih nenasitnih leaderjev, čiger brezbriznost je svetovno prebivalstvo ponovno pripeljalo na rob.

Mateja Kovačič

Kaj je kriza?

Gospodarska kriza je kriza gospodarskega življenja družbe. V časih pred kapitalizmom se je pojavljala kot »kriza nezadostne proizvodnje«, torej kot pomanjkanje sredstev za življenje iz raznih razlogov kot so vojne, epidemije, nerodovitnih let. Kapitalizem je prinesel na svet novo vrsto ekonomske krize, »krizo presežne proizvodnje« imenovane hiperprodukcija. »Lastniki kapitala in proizvodnih zmogljivosti bodo pri delavcih ustvarili potrebo po kupovanju dragih izdelkov, stanovanj, hiš in tehnologije«, je v svojem delu Kapital iz leta 1867 vizionarsko napovedoval filozof in 'oče komunizma' Karl Marx. »Pri tem jih bodo silili v najemanje dragih posojil, ki bodo na koncu nevzdržna, neodplačani dolgovi pa bodo banke vodili v bankrot«, je bil še prepričan Marx, ki je premislek sklenil z napovedjo, da bo morala država banke nacionalizirati in stopiti v komunizem.

Vzroki in povod za globalno krizo.

Kriza je nastajala zadnjih trideset let s postopno deformacijo finančnih sistemov, ki je izgubljal povezavo z realnim sektorjem. Banke so zaradi likvidnostnih težav začele zaostrovati pogoje odplačevanja dolgov. O pravih vzrokih za nastanek finančne krize v svetu še vedno prevladujejo različna mnenja. Z makroekonomskega vidika pa je vzroke potrebno iskati v preveč ohlapni denarni politiki, nevzdržni rasti kreditiranja, porastu cen premoženjskih oblik, procikličnosti finančnega sistema, globalnem ekonomskem in finančnem neravnotežju in v osnovi pomanjkljivemu bančnemu sistemu. Dejstvo je, da so v krizi najbolj ranljivi in izpostavljeni revni sloji družbe, katerih življenjski standard lahko zaradi padca dohodka ali rasti cen pade pod prag revščine. Tu so posebej izpostavljeni upokojenci, delavci z minimalnimi plačami, brezposelni in mladi brez dohodkov.

Recesija ali celo depresija?

Iz psiholoških razlogov se pri napovedovanju slabe situacije danes uporablja le pojem poglobljanja in podaljšana rece-

sija. Pred depresijo je vedno recesija kot začetna faza padanja gospodarske aktivnosti, po depresiji pride do faze oživljanja gospodarske aktivnosti. Nepremičninski balon je rasel v realnem sektorju gospodarstva, napihovali, pa so ga tudi finančniki. Njegov pok je povzročil krizo v finančnem sektorju. Vendar se posledice krize ne čutijo le znotraj tega, na primer kot »kazen za požrešnost«, temveč kriza na žalost s pomanjkanjem likvidnosti in zaradi njene manjše posojilne podpore gospodarstvu vpliva na realni sektor. Če je finančna kriza še omejena na tiste, ki so na finančnem trgu aktivni, realna recesija prizadene prav vse ljudi. Realistične napovedi iz različnih svetovnih virov pravijo, da bo sedanja recesija najtežja po veliki depresiji v 30. letih preteklega stoletja.

1913 – 1921

Izbruh svetovne vojne je krizo zaostрил. Obrestna mera je upadla, proizvodnja in poraba železa sta stagnirali. Zunanja trgovina je pokazala vzvratno tendenco; tem pojavom sta sledila povečana brezposelnost in krajši delovni čas. Kapital je pričel bežati, industrijske vrednote so vse bolj spreminjali v gotovino ali tudi v potrošno blago, mnogo naročil so stornirali, obrati so se ustavljali drug za drugim, delavce so začeli odpuščati. Statistika potrjuje, da so zaradi pomanjkanja prodaje, denarja in kreditov že leta 1914 začasno odpustili 212.000 delavcev in zaprli vrata prek 15.000 obratov, v glavnem majhnih. Zaradi vojnega stanja so sledili vojaški vpoklici, ki pa so prizadeli predvsem kvalificirane delavce. Vojna je sprožila proces, ki ga imenujemo vključevanje obratov v oboroževalno gospodarstvo. Ukrepi vlade niso mogli biti več daljnosežni, ampak so se omejili na reševanje problemov ad hoc; razglasili so moratorije, zaprli borzo, ustvarili umetna pomagala za kreditni promet, ustanavljali so urade za dobavo surovin in življenjskih potrebščin.

1929 – 1933

V času velike gospodarske krize v 30. letih prejšnjega stoletja je bilo zaporedje dogodkov podobno kot v sedanji krizi. Začetki segajo v leto 1925, prav tako s

pokom nepremičninskega balona v ZDA, ki mu je sledil v letu 1929 padec na borzah, temu pa velika depresija v naslednjih letih do 1933. Tedaj se je proizvodnja v ZDA zmanjšala za četrtno, brezposelnost je bila 25%. Podobno je kriza iz ZDA zadela evropska tržna gospodarstva. Vendar pa v omenjeni krizi ni bilo velikih finančnih intervencij vlad in centralnih bank. Ameriška centralna banka (FED), je celo povečala restriktivnost monetarne politike, kar je krizo še dodatno poglobilo, do fiskalne vzpodbude gospodarstvu pa je prišlo šele sredi 30. let z znanim Roosveltovim New Dealom.

Za slovensko gospodarstvo je imela usodne posledice zlasti gospodarska kriza v Avstriji in Nemčiji. V času te krize je bilo ponudbe preveč, potrošniki pa so stradali in živeli v pomanjkanju. Poceni denarja je bilo preveč, svobodnega kapitala za oživitev gospodarstva pa premalo; denar se je shranjeval v nogavice, gospodarstvo ga ni imelo in hranilnice so imele težave z izplačevanjem vlog. Pomemben vzrok jugoslovanske krize je bil tudi tradicionalno birokratsko, neiznajdljivo, slabo infor-mirano in nesamostojno vodstvo, ki povrh vsega ni imelo koncepta razvoja države. Vse to je ob neustreznih gospodarski strukturi seveda preprečevalo hitrejšo pot iz krize.

1974 – 1984

V letih 1974 in 1975 je mednarodno kapitalistično gospodarstvo doživelo prvo splošno recesijo po drugi svetovni vojni. To je bila tudi prva recesija, ki je hkrati prizadela vse velike imperialistične sile. Prva splošna povojna recesija je bila najhujša prav zaradi tega, ker je bila splošna. Časovna neusklajenost industrijskega cikla v obdobju 1948–68 je zmanjšala razsežnosti recesij. Padec proizvodnje in domačega povpraševanja v državah, ki jih je udarila recesija (recimo ZDA leta 1960, Japonsko leta 1965 ali Zahodno Nemčijo v letih 1966–67), so vsakokrat nadomestili z večjim izvozom v države, ki so se izognile krizi. Recesija v letih 1974–75 pomeni zaključek tipičnega obdobja pojemanja povprečne profitne mere. To pojemanje pa se je začelo precej

Ženski odbor SDS Grosuplje ob materinskem dnevu

Članice ženskega odbora SDS Grosuplje smo tudi letos ob materinskem dnevu obiskale naše starejše članice SDS naše občine na njihovem domu in jim podelile rožico. Obiskali smo tudi go. Stanko Ahlin, ki nam je povedala o svojih spominih kot mati in kmečka žena, o dogodkih iz svojega družabnega in kulturnega življenja. Vrsto let je delovala v Društvu prijateljev mladine, pela v pevskem zboru, bila med ustanoviteljicami Društva podeželskih žena Sončnica. Na kulturnih in občinskih prireditvah pa je aktivno predstavljala svojo poezijo. V pesniški zbirki Sončnica je ob materinskem dnevu pred dvema letoma zbrala različne pesmi, ki so nastale, ko se je s svojim društvom udeleževala različnih aktivnosti. Na kulturnih in občinskih prireditvah je aktivno predstavljala svojo poezijo – življenje kmečkega človeka skozi čas. Predvsem rada poudari, da je kmečka žena, mati, ustvarjalka in umetnica, saj pozimi v mrazu, spomladi v najlepšem cvetju, poleti v vročini, v jeseni ob pobiranju plodov pokaže svojo ustvarjalnost. S tem

kmečka žena ni le kmetica, pač pa tudi ustvarjalka in obenem umetnica, vsaka na svoj način.

Letos je ga. Stanka praznovala visoki jubilej.

Ob tej priložnosti ji članice ŽO SDS čestitamo ter želimo še mnogo zdravih let.

Marina Rački,
predsednica ŽO SDS Grosuplje

pred znatnimi podražitvami nafte po izbruhu »kippourske vojne« (med Egiptom in Izraelom leta 1973). V začetku recesije v letih 1974-75 je bila relativna prevlada ameriškega imperializma videti precej bolj gotova kot nekaj let prej. V mednarodni trgovini je leti 1974 in 75 zaznamovala senzacionalna ofenziva zahodnonemškega in japonskega izvoza, ki je še bolj zmanjšala delež ameriških industrijskih izdelkov na svetovnem trgu proizvodov predelovalne industrije. Relativno dober položaj celotnega ameriškega izvoza je slonel na dejstvu, da je bilo v njem precej surovin, predvsem pa je imela velik delež hrana, ki je leta 1974 in v začetku 1975 uživala povprečni zviševanja cen in povečanega povpraševanja, vtem ko sta ti kategoriji v zahodnonemškem in japonskem izvozu imeli zanemarljivo vlogo ali pa sploh nobene.

2008 – 2009

Povod za sedanjo finančno krizo in gospodarsko recesijo lahko pripišemo padcu cen nepremičninam v ZDA, ki se je začel sredi leta 2007. Pravi, da so bili znaki postopni, z nekajmesečnimi prestedki in občutkom, da se kriza pojavlja le v nekaterih državah. Vendar so poku nepremičninskega balona kmalu sledili prvi stečaji velikih finančnih ustanov in poskus oživljanja gospodarstva v ZDA z davčno razbremenitvijo. Sredi poletja 2008 je nafta dosegla najvišjo ceno, prav tako

so bile cene ostalih surovin zelo visoke. Ameriški dolar je dosegel najnižjo raven. Od začetka septembra 2008 pa so si kritični dogodki na finančnem trgu začeli slediti z vedno večjo naglico. Posledice se je že začutilo tudi v realnem sektorju. Nastaja pa problem »padanja pritiska« zaradi odpovedovanja naročil v realnem sektorju. Ravno to zmanjšano povpraševanje iz tujine bi začasno morala nadomestiti država s povečevanjem svojega povpraševanja. V času »suhih krav« mora država svojo porabo povečati, v času »debelih krav« pa nabirati rezervo. Povečanje trošarine na naftne derivate ni problematično, če ga spremlja povečano povpraševanje, sicer pa je to enako kot dajanje diuretikov dehidriranemu.

Možni izhodi iz krize.

Obstajajo štirje možni scenariji razvoja gospodarske krize, ki je zajela ZDA in Evropo, a se Azije še ni dotaknila. Prvi je gotov, da se bo kriza začela umirjati in da se bodo v letu 2010 razmere na trgih stabilizirale; drugi, da bo kriza trajala do leta 2013 in prinesla pad povprečnega dohodka za 30 odstotkov; tretji, v obliki črke W, da si bo gospodarstvo opomoglo v letu 2010 in zaradi novih zadolževanj spet padlo v krizo, še večjo, s 40- odstotnim padcem prihodkov; in četrti, ki je najbolj črn, predvideva dolgotrajno gospodarsko krizo, propad 70 odstotkov svetovnih bank, velikega števila podjetij in več kot polovični upad prihodkov.

Ker je finančna in gospodarska kriza nastala zaradi neravnovesja pri delitvi družbenega proizvoda, ki je zmanjševal realni obseg potrošnje, je mogoč izhod le z ustvarjanjem porušenega ravnovesja. Ni potrebno nobenega svetovnega »policajca«, ki bi nadziral finančne tokove. Potreben pa je dogovor najbogatejših držav, ki bo odmerjal ravnovesje v delitvi družbenega proizvoda. Mehanizmi so v davčnem sistemu, odpravi monopolov (nafta), prestrukturiranju javne porabe, prestrukturiranju tehnologij, povečanju znanja in plačni politiki. To vodi v predlog, ki ga je podal že francoski predsednik Nicolas Sarkozy: enega nadzornika, eno zakonodajo (svetovni parlament), en mehanizem izrekanja sankcij, torej svetovno sodišče in svetovno finančno policijo. Brez dvoma prihaja čas, ko bo potrebno vzpodbujati in razvijati sodelovanje in skupinske projekte. Tako čaščenemu individualizmu bo moral priti konec, solidarnost in pravičnost bosta morala ponovno najti mesto na lestvici vrednot.

Če iz napisanega potegnem podobnosti, ki najbolj bodejo v oči lahko vidimo, da se vse krize začnejo v ZDA torej drži rek, »ko kihne Amerika se prehladi cel svet«. Skupno vsem krizam je tudi neustrezen bančni sistem, precenjenost nepremičnin, nemoč vlad, nafta, stečaji, brezposelnost in ne nazadnje vojna. Smo na pragu tretje svetovne vojne?

Občni zbor OO DeSUS Grosuplje obiskala dva ministra in predsednik stranke

V četrtek, 25. marca 2010, so se popoldne v gostišču Krpan zbrali na rednem občnem zboru člani Občinskega odbora Demokratične stranke upokoencev Grosuplje. Zbora sta se udeležila tudi minister za lokalno samoupravo dr. Henrik Gjerkeš in dr. Roko Žarnič (oba sicer Grosupeljčana); poleg njiju še predsednik pokrajinskega odbora Ljubljana Pavle Brglez in predsednica OO Ivančna Gorica Milena Vrenčur. Kulturni program so popestrile pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar. Ker pa je bil tega dne tudi materinski dan, so za vsako predstavnico na tem zboru pripravili rožico.

Jože Miklič

Redni občni zbor

Redni del občnega zbora je vodila predsednica OO DeSUS Grosuplje Valentina Vehovec, zapisnik je pisala Jožica Sklepčič in overovatelja sta bila Tone Rauh in Marjan Trobec. V poročilu se je predsednica dotaknila delovanja stranke na državni ravni in nekoliko pokritizirala nerazumno delovanje dveh njihovih poslancev, ki sta takoj po volitvah začela delovati kot samostojna poslanca. Zaradi tega je imel predsednik Karel Erjavec zvezane roke pri pogajanjih za posamezna ministrska mesta. Predsednica se je udeležila 7. kongresa stranke, na katerem se je odločalo o usodi predsednika. Le-ta je ponovno dobil mandat, da svoje uspešno delo nadaljuje. Na tem kongresu je bila Vehovčeva izvoljena v 40-članski Svet stranke na državni ravni.

Na občinski ravni so organizirali kar nekaj srečanj: 25. marca (na materinski dan) so imeli prav tako občni zbor, 29. maja so imeli izlet po Koroški, 4. julija so imeli piknik pri lovski koči na Spodnji Slivnici, 4. septembra so šli izlet na Kočevsko (z ogledom Gotenice) in v Belo krajino, ki so ga zaključili na kmetiji Bajuk v Metliki, 6. novembra so imeli martinovanje na Studencu pri Sevnici, 19. decembra pa so leto zaključili v gostišču Krpan. Vsa srečanja so poleg političnega druženja popestrjena s pesmijo in veselimi zvoki Tonetove frajtonerice. Oktobra so pridobili prostor za delovanje stranke v nekdanjih prostorih upravne enote na Kolodvorski ulici, kjer imajo na voljo tudi souporabo sejne sobe.

Na občnem zboru so poročali o finančnih zadevah, nadzorna komisija pa ni imela nobene pripombe na delovanje občinskega

odbora. Ker tudi na poročila ni bilo pripomb, so jih člani soglasno sprejeli. V programu za leto 2010 bodo še naprej posvečali veliko časa druženju. Največja naloga pa bodo jesenske lokalne volitve, na katerih si bodo prizadevali, da bo čim več njihovih kandidatov izvoljenih v občinskih svet.

Ministra dr. Gjerkeš in dr. Žarnič ter predsednik stranke Erjavec o aktualni politiki na državni in občinski ravni

V nadaljevanju občnega zbora stranke DeSUS v Grosupljem so spregovorili vsi eminentni gostje, oba ministra pa smo še posebej (skupaj z ostalimi mediji) Grosupeljski odmevi povprašali o nekaterih temah, ki se dotikajo našega občinskega političnega prostora.

Dr. Henrik Gjerkeš,

minister za lokalno samoupravo (in tudi začasni kmetijski minister), je poudaril, da mora stranka izkoristiti ugoden položaj na državni in lokalni ravni. Ker je pred zborom omenil, da je pri črpanju državnih in evropskih sredstev v obdobju 2007 – 2013 Občina Grosuplje počrpala zelo malo sredstev, smo ga o tem še posebej povprašali. Sredstva so namenjena tudi za dvig regionalne konkurenčnosti – se pravi: investicijam, novim delovnim mestom in trajnostnemu razvoju. »Lahko za veliko občin veliko povem, lahko pa tudi za veliko občin nič ne povem. Žal, v tem delu občina Grosuplje ni tista, ki bi jo lahko pohvalil. Občina je v prvih štirih javnih razpisih počrpala 55.000 € evropskih sredstev – v primerjavi z občino Ormož, ki je počrpala skoraj 2 milijona €. Toliko o angažiranosti občinske uprave, ki je na tem mestu ne mislim podučevati, ampak zdi se mi škoda, da občina oziroma regija ne izkoristi tistega, kar ima na voljo iz kakršnih koli razlogov, ki meni, žal, niso poznani. Zato menim, da je tudi naša naloga, da določene stvari spremenimo in izboljšamo. V občini Grosuplje je prijetno živeti, a mislim, da se da še prijetneje in da bomo to lahko storili čim prej. Morda že na letošnjih volitvah in kasneje.« Sredstva, ki se dodelijo občinam, so v 85 % nepovratna.

Na naše dodatno vprašanje, kje naj občina išče dodatne možnosti za sofinanciranje takih projektov, ko ji že za svoje redne obveznosti primanjkuje denarja, pa je dejal, da tudi občine delijo usodo krize v javnih financah.

»Iz naslova razvoja regij, kjer pa so občine neposredni uporabnik oziroma predlagatelj za dodelitev sredstev, je v tem hipu prepozno. Kot sem povedal, 5. javni poziv smo objavili 29. januarja in od celotnih sredstev 206 milijonov € je ostalo samo še 15 %. Ta 5. poziv velja za obdobje 2010 – 2012. Moram pa reči, da izvedbenega načrta te statistične regije, v katerem je občina Grosuplje, ne poznam. Morebiti je zdaj le prijavila kakšen projekt in so z 'zamenjavo sredstev' iz prejšnjih projektov zdaj bistveno popravila delež pridobljenih sredstev. Kriza pa je povzročila, da občine glede tega bolj životarijo.«

V nadaljevanju nam je povedal, da še nima stalnega bivališča v Ponovi vasi in da bo to v kratkem storil. Osebo pa ima zelo malo časa, da bi bolj podrobno spoznal občinski (politični) prostor. Za jesenske lokalne volitve še ni resno razmišljal o svoji kandidaturi.

Demanti - sporočilo za javnost

Spoštovani,

Dne 26. 3. 2010 je minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko Henrik Gjerkeš v pogovoru z novinarko Ksenijo Rebečko Markovič za informativno oddajo na Radiu Zeleni val podal netočne podatke v zvezi s črpanjem evropskih sredstev. Minister je dejal, da je Občina Grosuplje počrpala le 55.000 evrov iz naslova evropskih sredstev in da bi jih lahko več. Zaradi objektivnega informiranja podajamo točne podatke: Občina Grosuplje je namreč v letu 2008 prejela 150.000,00 EUR evropskih sredstev, v letih 2008 in 2009 pa skupaj še 285.889,65 EUR nepovratnih sredstev iz naslova Zakona o financiranju občin. V obdobju 2004-2009 je tako občina skupaj prejela 837.366,37 EUR nepovratnih sredstev. Občina je glede na dane razmere pridobila vsa možna nepovratna sredstva.

Prosimo vas, da sporočilo javno objavite.

Pripravila:

**Mateja Mušič, univ. dipl. pol.
Občina Grosuplje,
direktor občinske uprave Marko
Podvršnik, dipl. univ. dipl. prav.**

Karel Erjavec in dr. Henrik Gjerkeš – minister za lokalno samoupravo.

Opozorilo: Na tem mestu opozarjamo bralce Grosupeljskih odmevov, da je bila ta ministrova informacija o slabem črpanju razvojnih sredstev Občine Grosuplje objavljena na lokalnem radiu, zato so nam in radiu z Občine Grosuplje poslali demanti, ki ga v celoti objavljamo v prilogi.

Karel Drago Erjavec,

predsednik stranke, je menil, da so bili ustanovitelji stranke vizionarji, saj se je v demokraciji treba »spet« boriti (po njegovem) za že pridobljene pravice. Te je utemeljeval s tem, da je pokojninska blagajna precej črva in vanjo že dalj časa vrtajo razni črvi. V mandatu 2000 – 2004 so upokojenci izgubili 2 pokojnini. Položaj upokojencev se je v zadnjih 20 letih poslabšal glede na povprečje v državi. Pred 20. leti je bila povprečna pokojnina 80 % povprečne plače. Danes je ta delež samo še 63 %. Odločno zavrača tudi trditve, da stranka ne deluje medgeneracijsko.

Ob tem se pozablja, da so sedanji upokojenci poleg rednega dela, od katerega so redno plačevali vse dajatve, udarniško gradili mnogo sedanjih javnih (pa tudi sprivatiziranih) dobrin – od vrtcev, šol, cest, tovarn in podobno. Za aktualno »modernizacijo« pokojnin je dejal, da to sploh ni neka novost, pač pa navadna kopija švicarskega modela. Zato naj najprej zagotovijo tudi švicarske plače in na to preračunajo pokojnine. Globalne gospodarske in finančne krize ne bomo rešili, če bodo odvzeli še nekaj 10 € vsakemu upokojencu. 250.000 upokojencev že danes prejema manj kot 400 €. Če pa pogledamo, koliko stane osnovna oskrba v domu starejših občanov (najmanj 900 €), potem vidimo, kako absurdna so ta razmerja. In to naj bi bila socialna država? se je vprašal.

Žal, so se v teh 20 letih ustvarile zelo velike socialne razlike. Nič nima proti razlikam, če so ustvarjene z delom in znanjem, a tako pridobljenega bogastva je zelo malo. Zdaj pa, ko je nastopila kriza, želijo spet »šparati« pri malem človeku. Po tem modernizacijskem modelu reforme pokojninskega sistema naj bi ženske delale do 63. leta starosti, moški pa do 65. Če bodo delali še več, naj bi dobili še dodatnih 20 % pokojnine. Mladi pa naj bodo doma brez službe??? Ni problem podaljšanje delovne dobe, a je treba zagotoviti polno zaposlenost za mlade. Zdaj vlagamo v vzgojne in šolske sisteme, mladi pa ne dobijo zaposlitev. Tu ni nobene prave logike! Ker DeSUS opozarja na te nepravilnosti v družbi, je moteča stranka tudi v aktualni koaliciji. Karel Erjavec poleg tega meni, da so bili v zadnjih mesecih prav to ključni razlogi, da so nekateri želeli izbrisati stranko iz slovenskega političnega prostora. Ni šlo samo za napad na Erjavca kot ministra, ampak na stranko DeSUS.

V pokojninsko blagajno po njegovem ne sodijo razni socialni transferji in državne pokojnine – le-to bi moralo biti zagotovljeno neposredno iz državnega proračuna. Če plačuješ pokojninsko zavarovanje, si upravičen do te rente. Ko pa o tem poročajo v Bruselj, se ta razmerja kažejo v popolnoma drugačni luči in nam iz Bruslja

Zbrani so prisluhnili Ženskemu pevskemu zboru Lastovke. – Vse foto Marjan Trobec

vedno priporočajo razne reforme, za katere so si prav zaradi napačno zastavljenih finančnih tokov vlada in izvajalci finančnih tokov sami krivi. Poleg tega za pokojnine pri nas namenimo 10,5 % BDP, povprečje v Evropski uniji pa je 12,5 % BDP, kar pomeni, da že sedaj namenimo manj denarja za pokojnine kot v Evropi. In kaj počne Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja? Tam je akumuliranega 10 % celotnega družbenega premoženja. Naloga družbe je stabilizirati pokojninsko blagajno.

Ker se je razprava o pokojninski reformi šele začela, bodo na stranki budno spremljali dogajanje in poskušali najti vzdržne in poštene rešitve za večino upokojencev in vseh ostalih, na katera vplivajo kakršne koli spremembe v zvezi s tem. In podobno je z zdravstveno reformo. V stranki jim gre za javno dostopnost do osnovnega zdravstva. Še Amerika je šla v ta princip delovanja zdravstvenega sistema, ki naj bi omogočil osnovno zdravstveno varstvo vsem državljanom, ker vidi, da ni več »dežela priložnosti«, saj je s svojimi finančnimi malverzacijami povzročila večino globalne krize.

Problem naše vlade pa je tudi, da se ne ukvarja z globalnimi slovenskimi problemi, ampak enkrat z eno težavo ministra, drugič s sodelavcem ministra, tretjič s tožilko in tako dalje. Pri tem je dodal kot pravnik svojo pripombo na dvojna merila v pravu, ko se nekatere zelo hitro obsodi, a nekateri nikoli ne pridejo pod roko pravice. Mnogo ljudi na odgovornih mestih in v vladi pa niti ne ve, kaj je socialna stiska. Morda vedo, kakšne so trgovine v Milanu ali pa bančni trezorji v Holandiji, je bil piker Erjavec. Zakaj ima Slovenija 7,8 % manjka na BDP, ostale evropske države pa le 3,5 do 4,0 %, razen Grčije. Pri nas ne gre samo za gospodarsko krizo! Afera bulmastifi, pa tudi še nekatere druge so dokazale, da gre za veliko hujšo moralno krizo. Ta afera spominja na staro rimsko cesarstvo, za katerega pa vemo, kako mogočen je bil in tudi kako je propad.

Dr. Roko Žarnič,

nedavno imenovan namesto Karla Erjavca za ministra za okolje in prostor, se je nekoliko pozneje pridružil zboru, saj je bil pred tem na seji vlade. V stranko ga je lani avgusta povabil

Na sliki: Valerija Vehovec – predsednica OO DeSUS, dr. Roko Žarnič – minister za okolje in prostor, Karel Erjavec – predsednik stranke in Pavle Brglez – predsednik pokrajinskega odbora stranke.

Predstavitev delovanja Združenja borcev za vrednote NOB Grosuplje

Združenje je registrirano kot društvo, ki deluje na teritoriju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Osnovno delovanje se odvija v naslednjih krajevnih organizacijah:

1. KO Grosupljem	194 članov
2. KO Šmarje Sap	103 člani
3. KO Ivančna Gorica	46 članov.
4. KO Stična	35 članov
5. KO Višnja Gora	28 članov
6. KO Šentvid pri Stični	11 članov.

Od skupnega števila članov je vedno manj tistih, ki so bili aktivni udeleženci borci in aktivisti NOB, pridružujejo pa se nam mlajši, saj je nova organiziranost prejšnje borčevske organizacije v društvo omogočila, da se lahko v člani vsak, ki zagovarja vrednote NOB in je pripravljen skrbeti za ohranjanje spomina na partizanske čase, ko smo se Slovenci uprli okupatorju.

Za usklajeno delovanje skrbi Odbor združenja, ki ima sedež v Grosupljem.

Na občnih zbiorih krajevnih organizacij in skupščini združenja smo pregledali naše poslovanje v preteklem delu in se dogovorili o delu v letošnjem letu.

Plan dela se v letu 2010 ne bo bistveno razlikoval od že utečenega delovanja našega društva. Naša glavna naloga bo vključevanje novih članov. Zavedamo se, da je to v času, ko si nekatere politične stranke, skupaj z RKC, prizadevajo prevrednotiti našo zgodovino in predvsem zgodovino NOB, zelo težavna naloga. Vsi tisti, ki se zavedamo usodnosti odločitev v času NOB za obstoj slovenskega naroda, se bomo morali potruditi, da se bo spremenil negativen odnos do tega dela naše zgodovine.

Tistim, ki bi radi naprtli odgovornost sedanjemu društvu za vrednote NOB za napačne odločitve med vojno, ki so velikokrat pripeljale do medsebojnega sovraštva in pobijanja tudi nedolžnih ljudi, bo potrebno dopovedati, da so se napačne odločitve sprejemale tudi na strani tistih, ki so se pridružili okupatorju.

Nihče ne more spremeniti zgodovinskega dejstva, da so se partizanski borci uprli okupatorju, ki je napovedal vojno in iztrebitev

našemu narodu. Tisti, ki danes zagovarjajo idejo, da ne bi bilo žrtev, če bi se ponižno priklonili tujcu, namesto da smo se odločili za partizansko vojskovanje proti okupatorju, pozabljajo, da se je moral naš narod tudi v zadnji vojni za samostojno Slovenijo odločiti za oborožen odpor.

Na srečo je želja po samostojnosti in naša enotnost v zadnji vojni zahtevala sorazmerno malo žrtev, saj se ni našel nihče, ki bi misli tako, kot danes nekateri očitajo partizanskim borcem, da se je okupatorju potrebno ukloniti brez boja.

Naše društvo se bo zato tudi v prihodnje prizadevalo za ohranjanje vrednot narodno-osvobodilnega boja, ki je ustvarilo pogoje za samostojnost Slovenije. Prizadevali pa si bomo tudi, da se na spominskih prireditvah spominjamo tistih časov, da se nikoli več ne bi ponovile napake, ki jih vojna prinaša. Petinšestdeset let po vojni je že čas, da se potomci partizanskih in domobranskih borcev lahko neobremenjeno spominjamo tistih časov in skupaj gradimo temelje za razvoj naše domovine v prihodnje.

Glavni poudarki delovanja našega društva v letu 2010 bodo namenjeni naslednjemu:

1. Ohranjanje tovariških vezi med borci, udeleženci NOB, in zagovorniki narodno-osvobodilnega boja.
2. Skrb za obiske ostarelih in bolnih članov.
3. Sodelovanje z drugimi društvi bomo skušali okrepiti predvsem pri udeležbah na proslavah in prireditvah po sprejetem letnem programu prireditev. Prizadevali si bomo, da bi na pohode pritegnili tudi mlade pohodniške skupine iz šol. Že utečeno sodelovanje z veterani vojne za Slovenijo bomo še nadgrajevali.
4. Vso skrb bomo posvečali vzdrževanju grobišč, spomenikov in spominskih obeležij. Pri tem bomo iskali pomoč občin in upamo, da bo ta vsaj takšna, kot je bila do sedaj.
5. Aktivno se bomo vključevali tudi v delo Zveze združenj borcev Slovenije pri načrtovanju in izvedbi skupnih akcij.
6. Sodelovanje s šolami z namenom seznanjanja

naših učencev z zgodovino NOB in vključevanje otrok v obiske naših prireditev.

7. Sodelovanje z Zvezo kulturnih društev, pevskimi zbiri, recitatorji, Glasbeno šolo in Mestno knjižnico Grosuplje bomo usmerjali v ohranjanje partizanskih pesmi, literature in zgodovine NOB.

8. Sodelovanje s časopisi, radiem Zeleni val in lokalno TV Grosuplje, ki delujejo na našem območju, bomo skušali okrepiti s prispevki naših članov. Prizadevali si bomo za prekinitev negativnega odnosa glavnega urednika Grosupeljskih odmevov, ki sedaj ne prispeva k temu, da bi po 65 letih od konca 2. svetovne vojne lahko neobremenjeno gledali na svojo zgodovino in pri tem ne povzročali medsebojne nestrpnosti in ponovnih delitev.

Naš program dela nam boste pomagali uresničevati tudi z obiski naših prireditev.

Za začetek vas vabimo na naslednje prireditve združenja v prihodnjih mesecih:

Sobota, 24. april 2010, ob 10. uri, v Radohovi vasi - Spominska slovesnost pri spomeniku z grobnico padlim talcem in borcem v Radohovi vasi. Prisotna častna straža Slovenske vojske.

Torek, 27. aprila 2010, ob 19.30, v Kulturnem domu Grosuplje - Prireditev v počastitev dneva upora proti okupatorju

Prireditev se izvede skupaj z Občino Grosuplje in Zvezo kulturnih društev občine Grosuplje.

Nedelja, 2. maj 2010, ob 11. uri, pri spomeniku na Pecah s pohodom iz Grosuplje ob 9. uri - Prireditev v počastitev na obletnice bojev pri osvobajanju grosupeljske doline.

Sobota, 17. julij 2010, ob 11. uri, pri spomeniku padlim aktivistom na Debečah Ob 8. uri pričetek spominskega pohoda izpred spomenika v Stični do Pristave in Debeč.

Predsednik ZB NOB Grosuplje, Franc Štibernik

poslanec Jožko Godec iz Litije, sicer pa stanuje v Brezjem pri Grosupljem. Po mesecu in pol izkušnji se je seznanil tudi z novinarskim poslom. O njem meni, da je tudi od tistega, ki informacije daje, odvisno, kakšne bodo objavljene novice.

Na aktualno vprašanje (novinar Dela Bojan Rajšek), ali se kaj novega dogaja v zvezi z ravnanjem odpadkov na regionalni ravni, je dejal, da zdaj ministrstvo pripravlja nov koncept, ki bo namesto k 15 odlagališčem v Sloveniji težil k zmanjšanju tega števila na 10. Prednost bodo imele tiste lokacije, ki bodo ustrežnejše ovrednotene z več vidikov - od okoljskih do ekonomskih. Te podlage pa bodo

osnova za pridobivanje evropskih sredstev, saj se na tem področju ne more delati kar po domače. Poleg težav na lokalni ravni, ki so povezane z razdrobljenostjo lokalnih želja v zvezi s tem, se bo najbrž še izkazalo, da kakšna zakonodaja ni primerna.

Grosupeljski odmevi smo nato vprašali, ali bi lahko pomagale pri reševanju teh zapletov ustanovljene nove pokrajine. Minister Žarnič odgovarja pritrdilno. V sedanjem načinu pa se morajo na ministrstvu ukvarjati pri teh problemih še z najmanj 200 župani in še nekajkrat toliko občinskimi uslužbenci, ki želijo dobiti ustrezne odgovore v največji možni meri po meri lokalne politike. Zdaj poskušajo

pogovore organizirati po geografskih območjih ali po tematskih področjih.

Z lokalno problematiko je minister kot občan delno seznanjen, na primer z nezgrajenim železniškim prehodom, za poplavnost v Grosupljem pa pravi, da Grosuplje ni »v vrhu slovenskih poplavnih območij«. Ne trdi, da to ni problem. Zdaj delajo novo podrobno analizo in na tej podlagi bodo pristopili k izvajanju. Je pa tudi priznal: Boljša je iniciativa na lokalni ravni, boljši je odziv ministrstva. V zvezi z Velikim potokom meni, da so boljše rešitve tiste, kjer se združujejo moči.

Za jesenske lokalne volitve v občini ne namerava kandidirati, bo pa pomagal pri volitvah.

Izjemen odziv občank in občanov na javni tribuni Strokovnega sveta SDS na temo promet in prometna infrastruktura

Strokovni svet Slovenske demokratske stranke je v sredo, 17. 3. 2010, v dvorani družbenega doma v Grosupljem organiziral javno tribuno na temo Promet in prometna infrastruktura.

V razpravi so sodelovali Robert Časar, predsednik Odbora za promet v Strokovnem svetu, dr. Peter Verlič - poslanec SDS v Državnem zboru in občinski svetnik SDS v občini Grosuplje, Dušan Hočevar - predsednik občinskega odbora SDS Grosuplje in občinski svetnik SDS v občini Grosuplje, Boštjan Rigler - župan občine Škofljica, Anton Zakrajšek - župan občine Velike Lašče in Tone Krnc, predsednik občinskega odbora SDS Ig.

Med razpravo so občanke in občani dobili jasne odgovore glede nekaterih odprtih vprašanj, ki se tičejo občine Grosuplje in sosednjih občin. Poseben poudarek je dr. Verlič dal na projekte, ki zadevajo promet in prometno infrastrukturo v naši občini, zavedajoč se problema, da sedanja vlada odlaga projekte, ki so pomembni za razvoj naše in sosednjih občin. Z župani smo kaj hitro ugotovili, da je za vse naše občine najbolj pomembna 3a razvojna os od Ljubljane proti Kočevju. Projekt se začne z obvoznico Škofljica, ki ne bi razbremenila le Škofljice ampak tudi občini Ig in Grosuplje. Promet, ki ga dnevno doživljamo skozi naše kraje iz smeri Turjaka, čez Lipljene, Št. Jurij, Ponovo vas in iz smeri Dobrepolja čez Čušperk, Račno in Mlačevo prekomerno obremenjuje naše ceste in ogroža nas in naše otroke.

Zastali so tudi pomembni infrastrukturni objekti v Grosupljem, nadvoz čez železniško progo proti Sončnim dvorom. Svetniki SDS smo nanj opozarjali že pri projektiranju Sončnih dvorov, da naselje s povezo, kakršna je sedaj, ne bo moglo biti varno in kvalitetno povezano z mestom. Trenutno projekt nadvoza stoji »na državi«. Drugi tak projekt, ki ga je sedanja vlada zaustavila oz. prestavila, je projekt krožišča Logo, ki je v Grosupljem zelo potreben, saj bi z novim krožiščem odpravili nevarno križišče in ne nazadnje krajanom Perovega in vsem, ki gravitirajo proti Polici, omogočili varno vključitev z vozili, predvsem pa pešcem in kolesarjem, ki sedaj nimajo niti urejenega prehoda.

Poglavje zase pa je zadrževalnik Veliki potok, ki bi ob morebitnih poplavah preprečil, da bi voda zalila doberšen del Grosupljega, predvsem pa je ogroženo naselje pod domom za starejše. Na pobudo stanovalcev tega naselja je bila oblikovana medresorska delovna skupina, pa je niso na Ministrstvu za okolje niti enkrat v zadnjem letu in pol sklicali. Sprašujemo se,

kdaj bodo na ministrstvu spoznali, da je ta objekt za Grosuplje zelo pomemben. Upamo, da ne po poplavih!

Tudi polni priključek na avtocesto v Šmarju-Sapu na Velikem Vrhju trenutno stoji in po naših informacijah nič ne kaže, da bi se pričel graditi. V času prejšnje vlade so bili pripravljeni projekti, DARS kot investitor pa bi poleg polnega priključka izvedel tudi pločnik od Razdrtega pa do pločnika, ki se konča iz smeri Šmarja - Sapa. Na občini pripravljamo potrebno za izgradnjo pločnika Razdrto - Mali Vrh, tako bi se lahko v bližnji prihodnosti varno sprehajali iz Šmarja do Malega Vrhja.

Govorili smo tudi o umeščanju grosupeljske obvoznice v prostor, strinjali smo se, da bi bilo potrebno čim prej pričeti s pripravo dokumentacije za urejanje prostora, saj nas

na tem projektu čaka veliko dela.

Škofeljski župan nas je seznanil, s kakšnimi težavami se srečuje na ministrstvu za promet, saj jim ne dajo soglasja, da bi do Škofljice vozil mestni avtobus številka 3, čeprav imajo v tehničnem smislu vse pripravljeno. Dr. Verlič je prisotnim obrazložil, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji bi bilo možno, da bi mestni avtobus vozil tudi do Grosupljega, kar smo prisotni sprejeli z odobravanjem.

Javna tribuna je med številnimi obiskovalci požela izjemo dober odziv, kar je bilo razvidno tudi iz splošne razprave, ki se je po uvodnem delu razvila, saj vprašanjem in pobudam kar ni bilo videti konca.

Dušan Hočevar,
predsednik OO SDS Grosuplje

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja
estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami
iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter
protezami, beljenja in vse preventivne posege
pri odraslih in otrocih.

**Novo! BREZBOLEČINSKO DELO z uporabo
najnovejšega LASERSKEGA SISTEMA.**

Naročanje po telefonu 040 / 934 000

vsak delavnik med 8. in 18. uro

Novo vodstvo v Občinskem odboru N.Si

Člani občinskega odbora Nove Slovenije - Krščansko ljudske stranke Grosuplje so na svoji redni seji v petek, 19. 3. 2010, med drugim razpravljali o pripravah na lokalne volitve 2010 predvsem v povezavi z izdelavo programa in v povezavi s kadrovskimi potenciali, ki bodo program predstavljali in izvajali.

Člani odbora so pri tem razpravljali tudi o možnosti, da se zaradi enakomerne porazdelitve obveznosti in predvsem zaradi racionalizacije in optimizacije delovanja stranke na mesto predsednika občinskega odbora stranke izvoli g. Matjaža Trontlja.

Predlog je bil sprejet in tako je od 19. 3. 2010 dalje novi predsednik občinskega odbora N.Si g. Matjaž Trontelj, dolgoletni občinski svetnik občine Grosuplje in uveljavljena družbeno politična osebnost naše občine Grosuplje, ki je tudi že v času svoje funkcije občinskega svetnika odločno podpiral razvoj družbene dejavnosti v naši občini. Tako si je vedno prizadeval za mlade družine predvsem z vidika zagotavljanja ustreznih prostorskih pogojev. Prav tako pa mu ni tuja skrb za kvalitetno zdravstvo in skrb za starostnike naše družbe. Zagovarja tako imenovani koncept varnosti (varnost ima več oblik od socialne, finančne, prometne, okoljske ...), v katerem ljudje skozi varnost opredeljujejo svoj odnos do družbe.

Dosedanji predsednik občinskega odbora g. Janez Kozlevčar je postal podpredsednik odbora. S to kadrovsko spremembo stranka nadaljuje z okrepitvijo delovanja tako v občinskem svetu kot tudi širše. V odboru smo zadovoljni, da se v zadnjem času povečuje število članstva, kar potrjuje ugotovitev, da se krščanska demokracija tako v Sloveniji kot tudi v lokalnem okolju znova krepi in pridobiva zaupanje in podporo volivcev. Tudi Slovenija potrebuje močno krščansko demokracijo.

Znana so stališča krščanske demokracije glede sprememb družinskega zakonika, prav tako tudi vse aktivnosti »Zbora za vrednote«, ki potuje po Sloveniji in pridobiva podporo za družbo vrednot. Nenazadnje pa Nova Slovenija odločno zagovarja skrb za mlade družine in izboljšanje njihovega položaja. Tudi v naši občini je stranka glasen zagovornik teh načel. Čas, v katerem živimo, in način, kako družba odgovarja na te izzive, nas ne sme prepustiti malodušju in razmišljanju, da tako pač je in drugače ne more biti. V Novi Sloveniji se zavedamo, da je lahko drugače in ponujamo drugačne rešitve, po našem mnenju boljše, kot pa so sedanje. Tudi svoboda ima na drugi strani pol, ki se mu reče odgovornost in nova vrednota družbe je prav družbena odgovornost posameznika kot tudi družbena odgovornost podjetij.

Pred krščansko demokracijo so zagotovo tudi v naši občini novi izzivi in nove priložnosti, zato tudi to pot velja povabiti vsem, ki jim je blizu krščanska demokracija in ki temelji na dejanjih krščansko - socialnega nauka, da sem nam pridružite in skupaj naredimo korak v pravo smer.

Občinski odbor Nove Slovenije - Krščansko ljudske stranke Grosuplje

Lesjak poskuša utišati opozicijo

Župan je grobo zlorabil svoj položaj predsedujočega na seji, ko predsedniku KVIAZ-a ni dovolil odgovoriti na neupravičene očitke predsednice lokalnega odbora LDS.

Kot kaže, se je kriza LDS-a na državni ravni pričela preslikovati tudi na občinski nivo. Podobno, kot ta najmanjša vladna stranka na državnem nivoju protestira in izsiljuje predsednika vlade, je sedaj na občinskem nivoju, v Grosupljem, njena podpredsednica (hkrati tudi predsednica lokalnega odbora) protestirala, ker njihov kandidat ni dobil dovolj glasov za izvolitev. Takšno stanje je bilo prikazano kot stalna praksa v občini Grosuplje. Župan Lesjak, ki je do sedaj vedno kandidiral na listi LDS-a, pa je predsedniku KVIAZ-a grobo preprečil, da bi pojasnil dejansko stanje.

Na zadnji seji občinskega sveta je ob obravnavi točke Sklep o imenovanju predstavnikov ustanovitelja v svet javnega vzgojno izobraževalnega zavoda Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje

predsednica občinskega odbora LDS Grosuplje Zdenka Cerar protestirala, ker predstavnik LDS-a na seji KVIAZ-a ni dobil dovolj visoke podpore, da bi bil uvrščen v predlog sklepa. Kot predsednik KVIAZ-a sem se čutil dolžnega ostalim svetnikom in javnosti pojasniti okoliščine oblikovanja predloga. V konkretnem primeru je za tri predstavniška mesta v svetu šole prispelo šest predlogov. Na seji KVIAZ-a se je z namenom oblikovanja končnega predloga izvedlo javno glasovanje, na katerem je prvouvrščeni kandidat dobil šest glasov, drugo in tretje uvrščena kandidata po tri glasove, kandidat LDS-a pa dva glasova. Na podlagi navedenega glasovanja je KVIAZ oblikoval listo treh kandidatov, ki so prejeli največje število glasov in jo posredoval občinskemu svetu v obravnavo. Občinski svet bi to listo lahko potrdil, lahko pa bi jo tudi preoblikoval ali celo zavrnil.

Ker je gospa Cerarjeva na seji javno očitala, da so kandidati levece prezrti, sem jo spomnil, da je ta isti KVIAZ ravno njo soglasno izvolil za članico sveta Zdravstvenega doma

Grosuplje. Ko sem želel navesti naslednji primer, mi je župan grobo segel v besedo, me obtožil predvolilne kampanje in mi odvzel besedo.

Ravnanje župana, ki dovoli predstavnici LDS obtoževati, obtoženemu pa ne dovoli odgovoriti na očitke, je samo po sebi dovolj zgovorno in kaže predvsem na nervozo v vrstah LDS.

Ob bok očitkom LDS-a je potrebno opozoriti, da grosupeljska levica pri imenovanjih ni tako zapostavljena, kot je poskušala prikazati gospa Cerar. V nekatere organe jih namreč imenuje kar Pahorjeva vlada. Kot enega takšnih primerov lahko navedemo Center za socialno delo občine Grosuplje. Tu je občina imenovala enega predstavnika, vlada s svojim sklepom pa kar dve predstavnici, in sicer ravno gospo Zdenko Cerar in gospo Zvonko Milojevič.

Mag. Božo Predalič, predsednik KVIAZ-a občine Grosuplje

Redna volilna konferenca OO SDM Grosuplje

V torek, 16. marca 2010, je v prostorih Slovenske demokratske stranke Grosuplje potekala redna volilna konferenca OO SDM Grosuplje.

Predsednici Petri Zakrajšek in članom izvršilnega odbora je potekel mandat, zato so prisotni članice in člani izvolili novo vodstvo. Za novo predsednico je bila soglasno potrjena Urša Leah Predalič, izvršilni odbor pa po novem sestavljajo Klemen Marinčič, ki je bil na prvi seji izvršilnega odbora tudi izvoljen za podpredsednika OO SDM Grosuplje, Meta Predalič, Jana Roštan, Ingrid Rupčič in Petra Zakrajšek.

Na konferenci je bil prisoten tudi predsednik OO SDS Grosuplje Dušan Hočevnar, ki je pohvalil delovanje odbora in novemu vodstvu izrazil podporo ter zaželel veliko svežih idej.

Urša Leah Predalič
Predsednica OO SDM Grosuplje

Zlato za vrhunske lastnosti petih hlebcev Pekarne Grosuplje brez aditivov

Grosuplje, 16. aprila 2010 – Pet najbolj priljubljenih hlebcev Pekarne Grosuplje, izdelanih brez aditivov, je bilo nagrajenih z zlatimi odličji na 10. ocenjevanju kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva in testenin Sekcije za pekarstvo Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije. Povpraševanje po krušnih izdelkih Pekarne Grosuplje, pripravljenih brez dodatkov, narašča. V 13 letih do četrtnine proizvodnje.

PR služba Mercator

Z zlatom nagrajeni hlebci krjavelj, malnar, sosed, korošec in skorjavec iz Mercatorjeve domače pekarnice vrhunske lastnosti in dolgotrajno svežino dosegajo z dolgotrajno pripravo ter s tradicionalnim načinom dodajanja kislega testa.

Vzhajanje z dodajanjem kislega testa je po svojem izvoru star postopek, razširjen tudi v slovenski krušni dediščini. V Pekarni Grosuplje ga uporabljajo skladno s svojo strategijo visoke kakovosti krušnih izdelkov in ohranjanja tradicionalnih postopkov. Z njim dosegajo prepoznavno sočnost, aromo in daljšo obstojnost grosupeljskega kruha.

»Nagrade so potrdilo, da se razvoj Pekarne Grosuplje v Poslovnem sistemu Mercator nadaljuje v znamenju kakovosti. Kruh brez dodanih aditivov smo začeli uvajati pred 13 leti in pri tem vztrajali. Veseli nas, da danes predstavlja že četrtno naše proizvodnje. Gre za zahtevno proizvodnjo in odličja so dokaz, da so njeni rezultati vrhunske lastnosti kruha,« je priznanja pospremil Miran Hribar, direktor Pekarne Grosuplje.

O ocenjevanju:

Na vsakoletnem ocenjevanju kakovosti kruha se podeljujejo zlata priznanja izdelkom, ki zadostujejo kriterijem odlične kakovosti. Letos je na njem sodelovalo 18 pekarskih podjetij iz Slovenije, ki so prijavila 59 različnih pekovskih izdelkov. Kriterijem odlične kakovosti je zadostilo 35 vrst kruha, 4 vrste pekovskega peciva in 5 vrst finega pekovskega peciva.

Neodvisna 4-članska strokovna komisija,

katere člani so strokovnjaki, zaposleni na Biotehniški fakulteti, v pekarski industriji in kontrolnih ustanovah, je preverila kakovost prijavljenega kruha in peciva. Ocenjevali so senzorične lastnosti izdelkov: vonj in okus, zunanji videz in obliko izdelkov, videz ter lastnosti sredice in skorje.

Strokovna komisija bo naključno izbranim nagrajenim izdelkom s prodajnih polic ponovno preverila kakovost v drugi polovici leta.

Petnajst let zasebne zobozdravstvene dejavnosti Andreje Hribar Hostnik

Andreja Hribar Hostnik, dr. stomatologije, domačinka, je sredi devetdesetih let prva v tedanji občini Grosuplje začela s svojo zasebno zobozdravstveno dejavnostjo. Pred tem je bila zaposlena v Zdravstvenem domu Trebnje. Takrat se je v Sloveniji začela ponovno uvajati privatna praksa tudi na tem področju in več okoliščin jo je prepričevalo, da bi poizkusila. Pogovor sva opravila na njenem domu, v čakalnici ordinacije, kjer med drugimi slikami na steni visi tudi slika sv. Apolonije, zavetnice zobozdravnikov.

Jože Miklič

Pomen zdravega zobovja

Usta so eno najboljčutljivejših delov človeškega telesa, pravi naša sogovornica Andreja

Zavetnica zobozdravnikov je sv. Apolonija.

Devica in mučenka ima svoj god 9. februarja, na njen god pa praznujejo še vse, ki jih kličejo Polona, Polonca, Polonica, Lona, Lončka.

Apolonija je bila doma iz Aleksandrije v Egiptu. Okoli leta 249, ko so kristjani živeli v sorazmernem miru, so jo skupaj z nekaterimi drugimi verniki ujeli surovi pogan rimskega cesarstva in jo grozovito mučili. O tem dogodku piše poročevalec Dionizij naslednje: »Takrat so zgrabili tudi vsega občudovanja vredno starejšo devico Apolonijo in ji z udarci po čeljustih izbili vse zobe; pred mestom so naložili grmado in ji pretili, da jo živo sežgo, če ne bo za njimi govorila brezbožnih besed. Ko si je izprosil trenutek in so jo izpustili iz rok, je urno skočila v ogenj in zgorela.« Tako velja Apolonija za zavetnico zobozdravnikov in priprošnjico proti zobobolu.

Hribar Hostnik, dr. stomatologije. Z dojenjem imamo prek njih že od rojstva najtesnejši stik z materjo. Prvič se otroci pomembneje začnejo zavedati svojih ust ob izražanju mlečnih zobkov. Z nastopom pubertete pa izgleda svojega nasmeha. Zdravo in pravilno razporejeni zobje so eden bistvenih elementov lepega nasmeha. Za doseg tega se danes tudi poudarja pomen ortodonske izravnave zob in se k ortodontom zateka vedno več otrok, mladostnikov, kot tudi odraslih. Bel in lepo urejen nasmeh brez neprijetnega zadaha iz ust, ki je pogosto posledica nezdravljenega zobovja, je zelo pomemben faktor izgleda, ki hkrati pomaga pri navezavi stikov, nas naredi bolj družabne in ne nazadnje tudi samozavestnejše.

Naslednja stvar pri zobovju je vzpostavitev pravilnega ugriza, ki pomaga pri pravilnem grizenju hrane ter v poznejših letih preprečuje bolečine v čeljustnih sklepih. Problem zobovja je lahko tudi pri tistih ljudeh, ki ponoči preveč stiskajo zobe (po domače temu rečemo škrtanje). Taki ljudje se lahko zjutraj zbujajo z glavoboli. Tem ljudem lahko pomagamo s posebnimi opornicami, ki jih nosijo le ponoči. Vsekakor je v naši populaciji največji problem zobna gniloba in vnetje obzobnih tkiv. Ker so dlesni zelo dobro prekravljene, žepi ob zobu pa leglo različnih bakterij, se te težave prej ko slej izrazijo tudi drugje v telesu. Ta površina sluznice, če bi jo razvili, je zelo velika. Vnetja dlesni predstavljajo po nepotrebnem nenehno obremenjevanje obrambnih mehanizmov organizma, kar se izrazi v manjši odpornosti ter neustreznem in nezadostnem odzivu obrambnih sistemov v primeru kakršnih koli okužb, kar ima za posledico razsoj množice mikroorganizmov po vsem telesu. Svojevrsten problem predstavljajo slabo pozdravljeni mrtvi zobje ali implantati, ki so ravno tako lahko žarišča množenja bakterij. Tako lahko na primer iste bakterije, ki se nahajajo v obzobnih žepih, najdemo na srčnih zaklopkah, v sklepih in ledvicah, kar ima za posledico resna, življenje ogrožajoča sistemska obolenja. Prav tako pa lahko bolezni drugje na telesu povzročajo obolenje v ustih ob zobovju. Marsikatero sistemske obolenje lahko tudi v ustih opazi zobozdravnik. Procesi potekajo v obe smeri. Usta so vsekakor ogledalo zdravja in počutja.

Kako se je ga. Andreja Hribar Hostnik odločila za zasebno zobozdravstvo?

Za privatno prakso se je ga. Andreja odločila po tretjem porodu. V grosupeljskem zdravstvenem domu takrat zanjo kot domačinko ni bilo službe, vožnja v Zdravstveni dom Trebnje pa ji je vzela dnevno kar precej časa, predvsem pa ji veliko pomeni samostojnost pri odločanju v dobro pacienta in samostojnost pri strokovni rasti. Pri odločitvi so ji izdatno tako moralno kot materialno pomagali njeni najbližji, precej pa tudi dejstvo, da v javnem zobozdravstvu niso bile preveč dobrodošle (samo)inicijative glede izbire stomatoloških materialov, sredstev za zaščito, vzdrževanja opreme, vpliva pri izbiri novih aparatov, metod in medikamentov. Zanj je bil ves sistem preveč okoren, potrebno je bilo vložiti preveč energije, predno se je nek predlog, neka ideja tudi uresničila. Normativi, ki jih določa zavarovalnica, so preveč arhaični in nefleksibilni. Od zobozdravnika zahtevajo kvantiteto, merilo so točke, koliko plomb na primer je nekdo naredil, in tisti, ki jih naredi več, je uspešnejši. Dejstvo, ali je plomba v zobu občutno prekratek čas ali pa je še čez nekaj let ob skrbni negi pacientovih ust nepoškodovana, pa ni pomembno, to ne šteje. To, da ima zobozdravnik normo, da je obravnavan kot delavec za tekočim trakom, je sramotno in zanj nesprijemljivo. To je tako, kot da bi bil gasilec vrednoten po številu požarov, zagotovo ne bi potem delal na varnosti pred požari.

Pravi, da se veseli pacientov, ki jih je prepričala, da se splača umivati zobe, skrbeti za higieno, za čiščenje zobnega kamna, za redne preventivne obiske pri zobozdravniku. Kar nekaj takšnih pacientov ima, pri teh ni neprijetnih zobobolov in glavobolov, zadaha po gnilih zobeh niti velikih zobnih posegov, pa tudi protezam in zobnim vsadkom se bodo izognili, pravi zobozdravnica. Spominja se, da je na raznih seminarjih in izobraževanjih zelo trpela, ko so predstavljali najnovejšo opremo, materiale in pripomočke. Bilo je kot na razstavi draguljev, pogosto jih je samo gledala in preizkušala, ali jih bo tudi uporabljala, pa so odločali drugi. Tako se je dogajalo, da tudi če je že šla na kakšno izobraževanje, je že v naprej vedela, da tega v praksi na delavnem

mestu ne bo možno uresničiti.

Z vsakim dnevom so bili razkoraki vedno večji. Poleg tega tudi sam sistem organizacije ni dovoljeval, da bi vsaj s tistimi možnostmi, ki so bile na voljo, naredila najboljše, saj so norme zahtevale skoraj tako, kot bi zobozdravnik delal za tekočim trakom. Nekateri kolegi se radi pohvalijo z večjim številom obravnavanih pacientov v delovnem času. To ni zanjo, pacientu v tem sistemu tudi dober dan in nasvidenje ne uspeš privoščiti. To slednje se dogaja še vedno, saj se v javnem sektorju od zobozdravnikov vedno več zahteva.

Kot zasebnica lahko sama skrbi za svoj razvoj, sledi novostim, se mora izobraževati prek literature, pa tudi obiskovati razne seminarje in šolanja tako doma kot v tujini. Na ta način pridobi tudi pogoje za podaljšanje licence, ki jo podeljuje zdravniška zbornica in jo mora imeti vsak zobozdravnik v zobozdravniški praksi.

S svojimi stanovskimi kolegi, ki delajo v Grosupljem, se v glavnem srečujejo na izobraževanjih, sicer pa zasebno nimajo kakšnih pogostejših stikov. Glede konkurence pravi takole: vsak se sam odloči, kako se bo usmeril – ali v kvantiteto ali v kvaliteto. Pri tem še posebej poudari, da se pri tej odločitvi premalo v javnosti govori, kako pomembno je kvalitetno delo zobozdravstva in nasploh, kako pomembno je za ljudi zdravo zobovje. Poleg prednosti, ki jih ima zasebna praksa, so tu tudi pasti, podobno je kot v drugih dejavnostih; dokler si zdrav in mlad, še gre, ko pa te zapusti zdravje, pa dejavnost ugasne, ker ni nikogar, ki bi te nadomestil in delal za tvojo plačo. Ko si v bolniški, ni prihodka, mesečne dajatve pa je še vedno treba plačevati.

Zobozdravstvena sredstva in posegi pri dr. Hostnikovi

Glede nabave osnovnih sredstev za delo in raznih medikamentov je zasebna praksa v prednosti, saj ne potrebuje dolgotrajnih, najprej usklajevanj znotraj kolektiva ter nato postopkov z razpisi, ker se lahko sama odloči za primerne oziroma najboljše nabave. V zvezi s koncesijami pravi, da je takrat za občino Grosuplje izborila eno dodatno koncesijo in jo je v začetku svoje prakse tudi imela, vendar se ji je kasneje odpovedala. Sedaj jo ima ZD Grosuplje. To verjetno ni pogosto, vendar je videla, da je s koncesijo zopet v istem kolesju, kjer ti zavarovalnica preko norme narekuje tempo, pa tudi kar nekaj računov je ostalo neplačanih, še posebej za tiste paciente, ki so k njej prišli iz bolj oddaljenih krajev. Pravi, da se ima za natančno zobozdravnico, ki vsakemu pacientu posveti dovolj svojega časa. Na hitro in povrhu še dobro se po njenem mnenju more narediti v življenju le malo stvari, vsekakor ne zobozdravstvenih posegov, je prepričana.

Ordinacijo na naslovu Pod hribom cesta II 24a (telefon 041 780 741) ima opremljeno s sodobnimi zobozdravstvenimi aparaturami. Osnovni zobozdravstveni pripomoček, zobo-

zdravstveni stol s pripadajočo opremo, bo naslednji mesec zamenjala z najnovejšim modelom na tržišču. Še posebno je ponosna na laserski aparat, imela ga je med prvimi v Sloveniji, se v tujini usposobila za delo z njim in ga tudi dnevno uporablja. Lahko ga uporablja za delo na mehkih tkivih, kar pomeni, da lahko z njim izreže kakšno afto, manjši tumor, zelo uspešno zdravi parodontalne spremembe. Z njim lahko naredi podlago za dobro stoječo »totalno protezo«, za pacienta, ki nima več svojih zob in mu je čeljustna kost močno atrofirala (se je močno zmanjšala zaradi neenakomerne obremenitve čeljusti) in ima zelo slabe pogoje za namestitev take proteze. Z njim se da lepo zdraviti nevšečne herpetične izpuščaje, operirati dlesen in podobno. Zelo je uporaben kot pripomoček pri zdravljenju zob, zlasti kadar je potrebno zaradi pregloboke gnilobe odstraniti zobni živec, in opraviti uničenje bakterij v koreninskih kanalih. Elegantno, z minimalno bolečino v primerjavi s klasičnim svedom, lahko gnil zob ustrezno obdela in ga zaplombira.

Ima tudi rentgenski aparat, tako da pacientu kar na stolu naredi posnetek zoba. V veliko pomoč ji je tudi mikrokamera, ki prenese sliko na ekran računalnika, kar tudi pacientu omogoča vpogled in sodelovanje pri nadaljnjih odločitvah za terapijo. Pridejo tudi pacienti, ki si želijo bolj bele zobe. Vsakemu pacientu, ki se za tak poseg odloča, obrazloži potek beljenja zob, seznanjajo ga tudi s stranskimi in negativnimi učinki, ki jih prinaša takšna obdelava zob.

Ker ji pri delu asistira gospa Viktorija, po izobrazbi zobotehnik, ki ima svoj zobotehnični laboratorij, ji je izdelava mostičkov, prevlek za zobe in drugih zobotehničnih pripomočkov pravi užitek in izziv. V sodelovanju s specialistom kirurgom lahko vsadi zobni implantat in ga dogradi z umetnim zobom. Čez

zdrav naraven zob ga ni, pravi, zato veliko dela na osveščanju pacientov. Za zobe je potrebno poskrbeti, ko so še ozdravljivi. Vse to ji vzame veliko časa, vendar ji prinaša zadovoljstvo, ko svoj izdelek še po več letih vidi v ustih svojih pacientov. Veliko je odvisno od dela zobozdravnika, njegove vestnosti, natančnosti in spretnosti, vendar brez sodelovanja pacienta ne gre, tega pa ne more biti, če drug za drugega nimata časa.

Zdravje ni več brezplačno

Storitve v samoplačniških ambulantah tudi nekaj stanejo. Dnevno časopisje rado naplavlja podatke o visokih plačah zdravnikov in zobozdravnikov. Odvisno pa je, kdo se s kom primerja. To, da je nekdo od vodilnih v banki, avtomehanični delavnici, prodajalec opreme ali pa nekdo s praktičnim poklicem dobro plačan, je za našo družbo povsem sprejemljivo. Pravimo: se znajde. Če pa vrhunski kirurg na primer iz Kliničnega centra prednjači na lestvici najboljše plačanih v javnem sektorju, pa o tem pišejo vsi časopisi. Ne povedo pa, da je mogoče v tistem mesecu tri ali štiri sobote in nedelje preživel v službi, medtem ko se je kdo drug ta čas lahko sončil na obljudeni plaži, tega ne vidi nihče. Zobozdravstvo zahteva drage aparature. Material se iz dneva v dan draži. Konec koncev v ambulanti opravlja posege zobozdravnik s končano šest let trajajočo Medicinsko fakulteto in asistentka ter zobotehnik s srednjo šolo. Biti sprejet na Medicinsko fakulteto ni tako lahko. Samo dijaki z najboljšimi rezultati lahko sanjajo o študiju medicine in stomatologije. Vendar študij je potrebno tudi končati! Stvar odločitve posameznika pa je ali bo svoj denar vlagal v zdravje in boljše počutje ali v kaj drugega.

'Zazidalec' Pri pošti – prepir za prazen nič?

Predlog stališč do pripomb iz javne razgrnitve Sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Pri pošti.

– 33. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. 3. 2010

Komentar: Pripravljalca zazidalnega načrta ga. Kraljičeva je že ob lanskem sprejetju sklepa, ko so svetniki sprejeli minimalno pozidavo, trdila, da ni skladen z višjim občinskim prostorskim aktom. A hkrati je treba povedati, da je gradivo k tej točki pravzaprav »fiktivne narave«, saj se na tem območju zazidalni odlok sprejema samo zato, da se na tem mestu NE BO NIČ GRADILO. Zato je po nekoliko nenavadno začeti razpravi (lahko bi to dogajanje opisali tudi z drugimi besedami) župan »ukazal« vodji urada za prostor ge. Mojci Lovšinovi, naj prebere pripravljene sklepe. Zanimivo je, da s temi »na zalogo« pripravljenimi sklepi ni bil pred sejo seznanjen niti odbor za prostor, ki je imel dan prej svojo sejo, na kateri so sprejeli sklep, da nov sklep ni potreben. To se je dalo razbrati tudi iz razprave Franca Štibernika (LDS), ki običajno zelo dosledno sledi tako razpravam kot sprejetim sklepom.

Skratka: Veliko besed ZA PRAZEN NIČ! Ali pa je to že del političnih igrice pred jesenskimi volitvami? V prilogi vseeno dodajam nekaj poudarkov iz začetne razprave, da bodo bralci lahko začutili, kako vsak sebi so bili svetniki pripravljene pred razpravo.

Jože Miklič

Predstavitev gradiva na seji:

je podala **Mojca Lovšin** (vodja urada za prostor). Povedala je, da so pripombe že od lani več ali manj enake. Hkrati je poudarila možnosti, kako naj bi bil ta zazidalni načrt sprejet, da bi bil tudi skladen z zakonodajo. Župan **Janez Lesjak** pa je poudaril »vmesni čas« med sprejemanjem novega občinskega prostorskega načrta, ko veljajo še stara določila občinskega prostorskega plana. Zato bi se v tem času lahko pojavila tudi kakšna nezaželeni pobuda za gradnjo »mega zgradbe«, ki je bila načrtovana še v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in se trenutno razlaga kot območje urbanega središča z mešano pozidavo. Hkrati je pojasnjeval, da se na tem mešanem območju govori o pretežni pozidavi, kar pomeni, da mora biti več kot 50 % pozidano.

Razprava:

Dušan Hočevnar (SDS) je v imenu odbora za prostor pojasnil, da je bil že lani sprejet sklep odbora, v katerem pravijo, da je gradivo

primerno za obravnavo, mag. **Božo Predalič** (SDS) pa je menil, da je gradivo pripravljeno kot informacija. Če bi želeli sklepati, bi morali imeti sklepe predlagane tudi v gradivu. Predhodno je občinski svet že sprejel sklep o minimalni pozidanosti. Večina površine naj bi ostala zelenica oziroma nepozidano. Že vnaprej pa je povedal, če se bo predhodni sklep želelo spreminjati, bo glasoval proti.

Franč Štibernik (LDS) je menil, da bi predhodni sklep nadomestili s sklepom 33. seje tako, da se pobude iz javne razgrnitve sprememb vključijo v postopke sprejemanja občinskega prostorskega načrta.

Jože Intihar (LDS) je dejal, da kljub večletni razpravi pripravljenci načrtov nimajo jasnih izhodišč, kaj bi radi v Grosupljem na tem mestu. 8000 m² nepozidanih površin v središču Grosupljega dela svetnikom preglavice že 4 leta! Meni, da bi morali to površino ohraniti za potrebe mesta.

Anton Perme (SLS) je bil kritičen in menil, da bi tukaj potrebovali poleg načrtovanih zadev pretežne pozidave (več kot 50 %) v predlogu

še vsaj 100 (podzemnih) parkirišč.

Zdenka Cerar (LDS) pa je bila nad načrtom navdušena, saj bi po njem dobili poleg zelenic in socialnih povezav tudi vrtec in bolj urejeno središče Grosupljega.

Šele po tako neusklajeni in kritični razpravi je nato župan dal pobudo, naj vodja urada »pokaže prave karte« v obliki predhodno pripravljenih sklepov:

a. Sprejme se stališče do pripomb iz javne razprave dopolnjenega osnutka zazidalnega načrta Pri pošti, predstavljenega na 33. redni seji Občinskega sveta 31. 3. 2010.

b. S sprejemom tega sklepa se razveljavi sklep št. 2, ki je bil sprejet na 28. redni seji Občinskega sveta 7. 10. 2009. (Varianta 1. SDZN je sprejeta.)

c. Občinski svet od pobudo, da se v območju UE3 iz dopolnjenega osnutka iz javne razgrnitve SDZN Pri Pošti spremeni namenska raba v zelene površine/park (ZP).

Svetniki so nato pri glasovanju sklep a in b sprejeli s 14 glasovi (4 proti), za c pa je glasovalo 19 svetnikov (1 proti).

Pomoč družini na domu

Sklep o soglasju k višini cene socialno varstvene storitve pomoč družini na domu. Svetniki so se odločili za ugodnejšo podražitev glede na soudeležbo uporabnikov. - 33. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. 3. 2010

V gradivu sta bili pripravljene dve različici podražitev, v prilogah pa je bilo njima dodanih veliko primerjav in izračunov. **Jelka Kogovškova** (vodja občinskega urada) je pred predstavitvijo obeh različic povedala še nekaj splošnih usmeritev občinske socialne politike. Poleg tega je dejala, da na Občini predvidevajo v bodoče pripraviti celovito strategijo za področje socialnega varstva.

Janez Pintar (SDS) je pred razpravo svetnikom pojasnil mnenje odbora za družbene dejavnosti, ki je menil, da je pomoč družini na domu dobra socialna varstvena rešitev, saj omogoča, da veliko ljudi preživi svojo starost kvalitetneje. Do te pomoči so upravičeni vsi starejši nad 65 let starosti. V letu 2009 je to pomoč uporabljalo 74 občanov. Zato so se tudi v odboru odločili za podporo ugodnejši različici 1. Občina Grosuplje bo zaradi tega morala iz proračuna dodati cca 5000 € več sredstev,

kot bi jih v primeru, da bi se svetniki odločili za dražjo različico za uporabnike. Le-ta bo v celoti stala 88.566 €. Na proračunski postavki pa je še nekaj dodatnih sredstev (nekaj manj kot 20.000 €) za morebitne uporabnike, ki ne bi zmogli plačati svojega 40 % deleža.

Na začetku naj omenimo, da gre pri tej odločitvi za neke vrste usklajevanje z inflacijo, saj se bo storitev podražila za 3 %. Če pa bi se odločili za 2. različico, bi to predstavljalo za uporabnike 16,3 % podražitev.

V sprejeti različici tako piše, da cena socialno varstvene storitve pomoč družini na domu, ki jo izvaja Dom starejših občanov Grosuplje, znaša za vodenje in koordinacijo 1.399,68 € mesečno in za neposredno socialno oskrbo: 6.806,29 € mesečno. Ekonomska cena storitve pomoči družini na domu znaša 14,27 €/efektivno uro in velja od 1. 5. 2010.

Občina Grosuplje subvencionira ceno socialno

varstvene storitve pomoč družini na domu v višini 60 %, stroške izvajanja socialno varstvene storitve, ki nastanejo zaradi specifičnosti storitve v občini (stroški prevoza socialnih oskrbovalk in nadomeščanja socialnih oskrbovalk za čas dopusta in bolniške) v višini realiziranih stroškov, ki presegajo višino, določeno z metodologijo za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (predvidena višina 29.483 €).

Cena storitve pomoč družini na domu za uporabnike znaša 5,71 €/efektivno uro in velja prav tako od 1. 5. 2010.

Upravičenci do socialno varstvene storitve pomoč družini na domu se v okviru te storitve lahko dogovorijo za minimalni obseg storitve, ki znaša 20 efektivnih minut dnevno.

Svetniki so brez razprave sklep podprli z 18 glasovi, 1 je bil proti.

Jože Miklič

Nova občinska odloka za osnovni šoli Louisa Adamiča in Brinje

Osnutek odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje in Osnutek odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Brine Grosuplje. – 33. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. 3. 2010

Glede na to, da sta odloka bila sprejeta že leta 1997 in da sta se v tem času že precej spreminjala, sta postala precej okorna. Poleg tega se je spreminjala tudi zakonodaja. Zato so se na Občini odločili, da ju napišejo znova.

Jože Miklič

Predstavitev:

Predstavitev odloka je svetnikom podala **Jelka Kogovšek**, vodja urada za družbene dejavnosti. Večja sprememba se je dotaknila 10. člena, ki govori o šolskem okolišu. Po tem odloku je možno le-tega bolj prožno prilagoditi in se lahko šoli dogovorita za racionalizacijo glede prevozov, samega šolanja ali pa tudi investicij. V 11. in 12. členu so dodali možnost, da se šola poleg standardne klasifikacije dejavnosti ukvarja tudi s tržno dejavnostjo, vendar ne na račun prve. 17. člen usklajuje število članov sveta zavoda, v katerem imajo »spet premoč« zaposleni – 3 predstavniki ustanovitelja, 5 predstavnikov zaposlenih in 3 predstavniki staršev.

Janez Pintar (SDS), predsednik odbora za družbene dejavnosti, je podal pripombe odbora na osnutek. Odbor predlaga, ko bodo to dopuščale zakonske možnosti, da bi podružnična šola Šmarje - Sap lahko postala samostojna šola, saj gre za daleč največjo podružnično šolo v Sloveniji, pa tudi marsikatera samostojna matična šola je manjša od šmarske.

Glede šolskih okolišev so priporočili racionalizacijo števila oddelkov na posameznih šolah. Zavedajo pa se, da je spreminjanje okolišev v času šolanja enega otroka dokaj težavno, pa tudi mlajši bratci ali sestre iz iste družine pričakujejo, da bodo hodili v isto šolo, kot pred njimi starejši bratci ali sestre. Razlogov za utemeljevanje strožjega togih predpisov o šolskih okoliših pa je še precej več, med njimi tudi zgodovinski.

Pri »spreminjanju šolskih okolišev« se kaže še eno specifično dejstvo in osnovni problem, da na povečanje števila oddelkov na matičnih šolah veliko »pripomorejo« sami starši iz podružničnih šol, ki začnejo voziti otroke v matične šole. S tem se podružnične šole dejansko zapirajo, a ne na račun občin ali šolskih vodstev, temveč zaradi staršev.

O tržnih dejavnostih so bili svetniki na odboru večinoma skeptični in bodo povabili obe ravnateljici na sejo odbora, da jim pojasnita nameravane rešitve.

Glede imenovanja predstavnikov ustanovitelja so se iz izkušenj odločili, da zaposleni v šoli in direktorji oziroma ravnatelji ter pomočniki drugih javnih zavodov ne smejo biti imenovani

v svet zavoda kot predstavniki ustanovitelja. Enako velja za predstavnike staršev, ki ne bi smeli biti izvoljeni vanj: na primer župan, direktor občinske uprave, pa tudi direktorji iz drugih zavodov, katerih ustanovitelj je občina Grosuplje. Prav tako naj bi veljalo, da predstavniki staršev naj ne bi bili zaposleni v javnem zavodu.

Razprava:

Janez Mervič (SDS) je menil, da je kljub poizkusu noveliranja odlokov ostalo še vseeno preveč pripomb. Zato naj jih pripravljenci ponovno preverijo v svojih sredinah in jih šele nato dajo svetnikom v odločanje. Pozdravlja pa tržno dejavnost.

Mag. **Breda Škrjanec** (LDS) je zagovarjala večjo prožnost šolskih okolišev. Zelo je skeptična do uvajanja tržnih dejavnosti v šoli, kot tudi sicer v splošnih javnih službah. Pomisleke je imele tudi glede možnosti, da bi z odlokom vplivali na imenovanje predstavnikov staršev in zavoda. (Pintar meni, da odlok sprejema ustanovitelj, torej občinski svet.)

Janeza Kozlevčarja (N.Si) je zanimalo, kakšne pristojnosti ima pomočnik ravnatelja. K pristojnostim sveta zavoda naj bi po

menjenju N.Si spadala tudi obravnava poročila o vzgojnem delovanju zavoda. Ravnatelj naj bi imel organizacijske in podjetniške sposobnosti. Menijo še, da bi moral svet imeti sprejet poslovnik za delo, in ne, da je v odloku napisano ohlapno določilo z besedno zvezo »ima lahko«.

Franc Štibernik (LDS) pravi, da naj se tudi na podružničnih šolah razmisli o poimenovanju po kakšnih znamenitih osebnostih. Je pa za selektivno tržno dejavnost.

Janez Dolinšek (SLS) je dodal, naj se v tržnih dejavnostih dopušča le tiste, ki sodijo na šolsko področje in bi zmanjševale stroške šol. Za primer je dejal, da ne more šolska kuhinja ponujati storitev zunanjim gostom, čeprav župan meni, da se to tudi že zdaj počne, vendar neuradno. Prav tako je Dolinšek podprl razmišljanje o neimenovanju predstavnikov iz okolij, kjer bi prihajalo do navzkrižij interesov. Župan Janez Lesjak je na koncu komentiral tržno dejavnost in menil, da bo treba biti pri tem zelo previden, da ne bodo v širšem okolju povzročile več škode kot koristi.

O obeh osnutkih odloka so nato svetniki glasovali ločeno. Za oba odloka je glasovalo 17. svetnikov, (nihče ni bil proti).

Nova prometna signalizacija pri POŠ Žalna

V torek, 23. 3. 2010, smo pred našo šolo dobili novo prometno signalizacijo.

Učenci in učiteljice smo iskreno hvaležni vsem tistim mamicam, očkom, babicam in dedkom ter vsem krajanom, ki upoštevajo prometne znake in nam omogočajo varno

gibanje na območju šole. S svojimi dejanji nam kažejo LEP ZGLED. Zaslužijo si javno pohvalo in so zapisani v knjigi pohval, ki jo bomo trajno hranili v zbornici šole.

Vodstvo šole POŠ Žalna

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov – ter odgovori

33. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. 3. 2010 - Jože Miklič

Peskopop London, Šmarje - Sap

Dušan Hočevar (SDS) je dejal, da naj bi se zamenjal lastnik peskokopa, ki je v preteklosti močno obremenjeval cesto skozi središče naselja Šmarje - Sap. Peskokop je bil dan v najem, da naj bi se saniral, a se to ni zgodilo, pač pa so ga celo dodatno koristili. V njem je bila tudi betonarna. To naj bi kupil nek podjetnik s Štajerske. Občina naj preveri lastništvo in uporabo peskokopa!

Župan ugotavlja, da se prek državnih dovoljenj za sanacijo peskokopov dobijo kvazi dovoljenja za novo dodatno koriščenje.

Imenovanje in soglasja k imenovanju

Direktor Zdravstvenega doma ponovno Janez Mervič, dr. med.

Svet zavoda Zdravstveni dom Grosuplje je soglasno imenoval za direktorja Zdravstvenega doma Grosuplje dose- danjega direktorja Janeza Merviča, dr. med., občinski svetniki pa so k temu imenovanju dali svoje soglasje. Novi mandat dr. Merviču se je začel 9. 4. 2010.

Predstavniki ustanovitelja v svetu šole LA

V svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Louis Adamič Grosuplje je ustanovitelj zavoda (Občina Grosuplje) na predlog KVIAZ-a imenoval Janeza Pintarja, Darka Starca in Marjana Jožeta Kralja.

(Na ta predlog je Zdenka Cerarjeva - LDS protestirala, ker niso »z leve strani« uspeli na komisiji izglasovati nobenega svojega predstavnika, mag. Božo Predalič - SDS pa je za primerjavo želel utemeljiti način pre-glasovanja »levice« pri predstavnikih v Centru za socialno delo Grosuplje, a ga je župan pozval, naj preneha z naštevanjem podobnih primerov pri drugih imenovanjih.)

Jože Miklič

Lekarništvo in koncesije

Janeza Kozlevčarja (N.Si) je zanimalo, kako je s statusom nove lekarne v Sončnih dvorih.

Župan je odgovoril, da so bili na Občini odgovorni iz Lekarne Ljubljana, da bi pridobili soglasje. Občina Grosuplje pa trenutno načrtuje še dve novi lekarni. Ker je občina v postopku sprejemanja odloka, bodo morali počakati na njegovo sprejetje. So pa pri tem tudi razni pritiski konkurence, proti čemer pa Občina nima nič, le zahteva primerno oskrbo in strokovnost. Bo pa pri tem treba razčistiti še »staro lekarno«, ki jo je ustanavljala tudi Občina Grosuplje, pa trenutno nima nič od tega.

Javni razpisi in pozivi ali koncesije?

Janeza Pintarja (SDS) je zanimalo, zakaj so letos razpis na področju koordiniranja kulture in športa razdelili na dva dela. Ker gre tudi za posreden poseg v proračunska sredstva s predvidenimi dodatki k osnovni pogodbi za leto 2011 in 2012, se s tem podeljuje nekakšna koncesija za tri leta.

Župan: Zveza športnih organizacij Grosuplje in Zveza kulturnih društev imajo med drugim zaposlene ljudi v svojih organizacijah. Zaradi socialne varnosti so izvedli razpis za tri leta. V nasprotnem primeru bi lahko zaradi različnih vzrokov prišlo do nestabilnega delovanja teh dveh področij. Marko Podvršnik pa je dodal, da šele s triletnim zagotovljenim delovanjem pridobijo status delovanja v javnem interesu in se lahko prijavljajo na različne razpise na državni in evropski ravni.

Dodatno subvencioniranje varstva otrok na domu pri registriranih varuškah?

Janez Pintar (SDS) je povedal, da je od Civilne iniciative (kot tudi drugi svetniki in župan občine) dobil pobudo, naj se sprejme pravilnik, ki bi subvencioniral varstvo otrok pri registriranih varuškah, ki imajo v skladu z zakonom status varuha predšolskih otrok na domu. Ker je odbor že dal svoje mnenje, naj se vsa razpoložljiva sredstva dajo za gradnjo novih vrčevskih kapacitet v občini, manj pa za subvencioniranje, naj se kljub temu ta predlog preuči.

Župan: Treba je pridobiti podatke. Sicer pa: Če imajo starši otroke v legalnih varstvenih institucijah, Občina Grosuplje že plačuje subvencije po določbah lastnega odloka.

Očistimo Slovenijo?

Janez Dolinšek (SLS) je menil, da bi morali ljudi, ki prejemajo kar znatne zneske iz socialnih pomoči, vključiti v javna dela, kot je na primer akcija Očistimo Slovenijo. Prav tako se ljudje pritožujejo nad sedanjim načinom odvoza kosovnih odpadkov.

Župan odgovarja, da je pripomba realna, a tako oblikovani predlog ni enostaven za izvedbo. Akcija Očistimo Slovenijo nima s tem ničesar, saj jo vodijo prostovoljci. Javna dela mora voditi javna institucija. Kosovnega odvoza ne bodo spreminjali, saj je ta rešitev trenutno najboljša za okolje. Je pa treba upoštevati navodila v vsakoletni dopisnici in pravilno pripraviti primerne kosovne odpadke.

Opozoriti državne službe!

Anton Perme (SLS) predlaga, da naj državne službe novo na črno naseljeno romsko naselje »Na Smrekcu« začnejo seliti na uradne lokacije.

Župan: V tej zvezi je bilo izdanih že cel kup odločb inšpekcij, a se nobena ne upošteva. Občina je pri tem nemočna.

Razvpiti vrtec uradno dobil lepo ime

Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Vzgojnovarstveni zavod Kekec Grosuplje – 33. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. 3. 2010

Morda vsi občani niti ne vedo, zakaj so v Grosupljem enote vrtcev poimenovane po filmskih junakih Kekca!? Jože Gale, filmski režiser teh filmov, je bil namreč rojen Grosupeljčan. In prav je, da zgodba o grosupeljskih vrtcih, ki je bila v zadnjih dveh letih tako razvpita, začne dobivati tudi lepšo podobo.

Jelka Kogovškova je uvodoma razložila, da gre za formalno poimenovanje enote Mojca, ki ga je zdaj dobila nova enota v novem in nedavno odprtem kontejnerskem vrtcu na

Kersnikovi cesti 2a. Enota s tem imenom je bila sicer že poimenovana, a je šlo za enoto, ki je več let bivala v najetih prostorih privatne hiše Žitnikovih Ob Grosupeljščici.

Janez Pintar (SDS) – predsednik odbora za družbene dejavnosti, je poudaril, da je tudi to formalistično spremembo treba sprejeti po dvofaznem postopku, svetniki pa so nato brez razprave spremembo sprejeli v osnutku soglasno s 17 glasovi, po prekatégorizaciji pa jih je 15 glasovalo za.

Jože Miklič

V vrtcu Kekec – skupina Palčki Igramo se ekologijo – čisto resno!

Ljudje še vedno premalo resno jemljemo opozorila, ki nam jih pošilja narava, in morda se še premalokrat zavedamo, da bodo NAŠI OTROCI ŽIVELI V SVETU, KI GA TRENUTNO USTVARJAMO MI. Želimo opozoriti na naše navade, ki bi jih v korist narave lahko spremenili ter tako pomagali tudi sami sebi in prihodnjim rodovom. O tem se učimo in spreminjamo svoje navade tudi delavci vrtca. Pustite se učiti tudi vi!

V letošnjem šolskem letu 2009/10 je VVZ Kekec vključen v Nacionalni projekt Eko šola kot način življenja in ena od vizij vrtca je tudi EKO VRTEC KOT NAČIN ŽIVLJENJA. Naša skupina Palčki je na igriv, a resen način pristopila k temu projektu. Globalni cilj, ki smo si ga zastavili, je bil razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave.

Izhodišče in obenem motivacija za doseg našega cilja je bila poučna knjiga Naš planet iz naše interne Palčkove knjižnice. Čeprav smo še predšolski, smo ob prebiranju knjige aktivno razmišljali, kakšen je naš planet, kaj ga sestavlja, kako skrbimo zanj in kaj se z našim planetom dogaja. Otroci so zelo resno in aktivno pristopili k delu. Vključili smo tudi tehnike aktivnega učenja – kaj že vemo ali smo že slišali, videli; kaj bi želeli izvedeti. Otroci so podali veliko izvirnih vprašanj. Odgovore smo dobili v različnih knjigah v vrtcu in doma, z aktivnim sodelovanjem staršev. Pogovarjali smo se o tem, kaj je ekologija in kateri so ekološki problemi našega planeta. Izdelali smo si dva globusa, ki so ju otroci popepili s sličicami. Eden je predstavljal čist, drugi nečist planet Zemlja. Vsa vprašanja in odgovore smo si zapisovali, risali, vsakodnevno dopolnjevali in o njih obveščali starše preko plakatov in oglasne deske.

Z vsemi aktivnostmi, raziskovanjem in ustvarjanjem otrok smo spoznali, da je vsak izmed nas odgovoren do narave in okolja, ki

je naš življenjski prostor. V prvi nalogi našega projekta smo spoznali različne dejavnike, ki so pomembni za obstoj življenja na Zemlji. Odločili smo se, da tudi mi naredimo nekaj pozitivnega za naše okolje: ločujemo odpadke, varčujemo z energijo (voda, elektrika), skrbimo, da z odpadki ne onesnažujemo okolice, skrbimo za zdravje – veliko hodimo peš in o vsem tem osveščamo tudi druge v vrtcu in izven njega. Hkrati je bil to tudi načrt druge izvedbene naloge projekta.

Z otroki smo se preiščeno in načrtno lotili dela. Začeli smo ločevati odpadke že v igralnici in jih sami nositi na ekološki otrok, zbiramo odpadne materiale, s katerimi ustvarjamo v ustvarjalnem kotičku. Naredili smo si načrt, kako varčujemo z elektriko (z ugašanjem luči), z vodo, s papirjem, z milom... Aktivno smo se vključili v ohranjanje in urejanje prijaznega, lepšega in bolj zdravega okolja. V sklopu projekta smo izvedli 5 aktivnih pohodov po mestu Grosuplje in okolici v različne smeri: Hrastje, Boštanj, Spodnja Slivnica, Brezje, Blato. Na poti so otroci v skupinah izvajali naloge: opazovanje značilnosti narave, letnega časa, izdelava načrta poti in spoznavanje pomembnih ustanov v Grosupljem, pešci v prometu, čiščenje posameznih poti oz. spoznavanje, kako čisto je naše mesto. Vsak izveden pohod smo tudi analizirali, zapisali ugotovitve in ga podoživeli v Palčkovem pohodniškem dnevniku, ki je bil na ogled tudi staršem.

Na vseh pohodih smo pobrali kar 10 vreč odpadkov in sicer 4 vreče papirja in 6 vreč embalaže. Vse vreče z odpadki smo izpraznili na ekološkem otoku. Seveda smo bili zaščiteni z rokavicami. Z otroki smo ugotovili, da je največ odpadkov pred stanovanjskimi bloki, v gozdu in na travnatih površinah izven Grosupljega, kjer odmetavajo odpadke kar skozi okno avtomobila. Ob vsem tem smo se naučili, da naravo premalo spoštujemo. Ni okolje tisto, ki naredi človeka lepega, ampak

je človek tisti, ki dela okolje lepo. Dogovorili smo se, da bomo delček tega tudi mi ponesli med ljudi. Kako?

Otroci so se razdelili v štiri skupine. Vsaka skupina je pripravila načrt in cilj posamezne naloge in vse to tudi izvedla.

- Izdelava obeskov z različnimi opozorili – narisanimi in napisanimi. Obeske smo delili ljudem po Grosupljem.

- Table z opozorili – narisali in napisali smo jih ter postavili na zelenico pred vrtcem.

- Risbice otrok: čista, nečista narava z napisom. Otroci so izbrali ustanove – knjižnica, banka, občina, vrtec Tinkara, vrtec Kekec.

- Izdelali smo simbole za varčevanje z elektriko in vodo – predstavili smo jih posameznim skupinam v vrtcu Kekec in jim razdelili simbole; postavili smo jih v umivalnicah.

Otroci so bili na svoje delo zelo ponosni. Za zaključek smo vsi tudi slavnostno zaprisegli in obljubili prijateljstvo naravi. Naše delo, ki je potekalo 5 mesecev, od meseca novembra do meseca marca, se ni končalo z zaprisego. Otroci še razmišljajo, kaj bi še lahko naredili, da bi imeli čisto naravo. Zgražajo se nad papirčki, ki jih vidijo na igrišču in ji nosijo v koš, opozarjajo ljudi, da ločujejo odpadke, razmišljajo, da bi naredili še kakšne simbole – potegni vodo, ko opraviš potrebo itd. .. Vse to potrjuje, da je naše delo padlo na plodna tla. Skupaj s starši se bomo udeležili tudi akcije Očistimo Slovenijo, ki bo potekala 17. aprila letos.

Pridružite se našemu razmišljanju in tudi vi storite kaj, da bo OTROKOM v prihodnosti tudi tako lepo, kot je bilo vam. Tudi MI se želimo sprehajati po gozdovih, teči po travnikih, se kopati v čistem morju in piti vodo, ki teče iz pipe!!

IZ DOBRE VZGOJE IZVIRA VSE DOBRO NA SVETU. - (Immanuel Kant)

Vzgojiteljica Nevenka Kocijančič

Zmajkotrek – skavtsko tekmovanje

Sneg je skopnel, malo se je otopilo in dekleta ter fantje grosupeljske čete smo kaj kmalu opazili, da prihajajo nove možnosti za preživljanje prostega časa skupaj v naravi. Skavtsko orientacijsko tekmovanje Zmajkotrek na Ljubljanskem barju v začetku marca je bilo kot naročeno za tiste, ki se nam je že močno tožilo po poletnih dogodivščinah. Zainteresirana ekipa štirih je bila hitro sestavljena.

Na startu smo dobili zemljevid z vrisanimi zračnimi razdaljami do točk, cmok v grlu

ob pogledu na zmešnjavo na njem... S hitro hojo in tekom smo pridobivali na času, merili azimute, s pomočjo koordinat in drugih podatkov vrisovali še manjkajoče točke, ki jih je bilo potrebno poiskati...

Po skoraj štirih urah hoje, tudi po brezpotju, smo morali na eni od točk opraviti še kolesarsko štafeto. Ob prihodu v cilj smo bili izmučeni in prav vesela sem bila, da so v ekipi tudi fantje, da sem se izognila veslanju po Ljubljani, ki sta ga morala opraviti še po dva člana iz vsake ekipe.

Končno je sledilo zaslužen kosilo, ki je bilo takrat še posebej slastno in razglasitev rezultatov. Zasedli smo 4. mesto med sedemnajstimi ekipami, z majhnim zaostankom za tretjimi. Na vetrovni cilj je po nas prišel četovodja, smeja v avtu na poti domov ni manjkalo, tudi na račun, da precejšnjo odgovornost za izgubljeno tretje mesto nosim kar sama...

Teja Trontelj, Nagajiva kobilca, skavtinja stega Grosuplje 1

Večer družabnih iger

Petek 19.3.2010 bi bil še en običajen dan, če ne bi imeli taborniki načrtovano akcijo »večer družabnih iger«. Ko se je sonce spustilo za hrib, smo se taborniki zbrali v naši sobici in začeli pripravljati prostor za nepozaben večer. V tistem trenutku še nihče ni vedel, da bo to večer, ki si ga bomo zapomnili za vedno.

Prvi tovrsten večer je bil uspeh v vseh pogledih. Dobra družba, zabavne in zanimive igre, obložena miza in polni kozarci so bili recept za prijeten večer, ki se je zavlekel tudi malce v temno noč. Namen akcije je bil zabava, zabava in še enkrat zabava in to smo tudi dosegli. Noben film ali računalniška igra ne moreta ponuditi toliko zabave, smeja in radosti, kot to lahko ponudi preprosta družabna igra s prijatelji.

Akcija je bila tudi neke vrste test, saj smo jo pripravili samo za tabornike starejše od 14 let, vendar je zaradi uspešnosti akcije nedvomno, da bomo vse skupaj ponovili, tokrat za vse člane našega društva in njihove družine.

Peter Virant

Občni zbor Društva tabornikov rod Louis Adamič

Kot vsako leto smo tudi letos, natančneje 17. 3. 2010, taborniki rodu Louis Adamič, imeli občni zbor, na katerem smo pregledali in analizirali delovanje društva v preteklem letu, začrtali smernice za prihodnost ter izvolili novo vodstvo, medtem ko so se mlajši zabavali na zanimivih delavnicah. Večjih sprememb vodstvo ni doživelo.

Tako bo našo barko še naprej krmarila Jana Škrjanec (starešina rodu), v veliko pomoč ji bo Petra Žejavac (načelnica rodu), ostali pa se bomo trudili pomagati po najboljših močeh. Lahko rečem, da je kemija med člani vodstva prava, čuti in opazi se velika delovna vnema, spremlja pa nas tudi želja po dokazovanju. Delovanje rodu v obdobju preteklega leta je bilo nesporno dobro, saj smo kljub neki manjši vsesplošni krizi, ki jo doživlja večina društev po vsej Sloveniji, uspeli ohraniti kvalitetno raven dela z mladimi in deloma ohraniti število članov.

Padec pri kvantiteti smo nadomestili z dvigom kvalitete in ugotovili, da je tako pravzaprav še najbolje za vse, tako naše člane kot tudi vodstvo, zato se bomo tudi v prihodnje bolj posvečali kvaliteti dela z mladimi. Občni zbor je potekal v Mestni knjižnici Grosuplje, ki se ji ob tej priložnosti tudi iskreno zahvaljujemo za njihovo pomoč in prijaznost. Po občnem zboru je sledila manjša pogostitev, na kateri pa nismo samo uživali v jedači in pijači, ampak tudi že naredili »bojni načrt« glede popisovanja divjih odlagališč (sodelovanje pri projektu »Očistimo Slovenijo v enem dnevu!«).

Vsi v en glas lahko rečemo, da smo občni zbor izpeljali tako, kot je treba in da bomo v naslednjih 365 dneh vsak dan puščali srce in dušo pri tabornikih samo zato, da bomo videli srečo v očeh naših članov.

Peter Virant

Ohranjanje starih običajev

Na našem območju je bila nekoč koruza poleg krompirja glavna hrana naših prababic in pradedkov. Danes se srečujemo predvsem z industrijsko pridelano hrano in v povezavi s tem je vedno več novih bolezni, zato smo se odločili, da bomo spremenili naše prehranjevalne navade ter tako poskrbeli za naše zdravje, hkrati pa ohranili naše stare jedi iz koruze in običaje, ki so povezani s koruzo. V naši okolici je veliko njiv posejanih s koruzo, največ te koruze je namenjene živalim. Koruzo smo si ogledovali v vseh fazah rasti. Prišla je jesen in z otroki in njihovimi starši, starimi starši smo se udeležili ličkanja koruze na kmetiji. Ličkati koruzo pomeni, da koruznemu storžu odtrgamo ličkanje, pustimo le dva ali tri liste, da jih lahko povežemo po štiri skupaj. Otroci in tudi nekaj staršev se je z ličkanjem prvič srečalo, vendar so kmalu spretno trgali oziroma ličkali in tako začutili utrip nekdanjega življenja na kmetih. Ob sproščenem vzdušju in petju ob spremljavi harmonike nam je ličkanje in vezanje koruznih storžev dobro šlo od rok. Tako kot nekoč se je tudi v našem kupu neoličkane koruze skrival zaklad, zato smo še z večjim veseljem ličkali, da smo prišli do zaklada. Veselje je bilo popolno, ko smo prišli do zaklada, do igračk »JOJO«. Zvezane storže so otroci znesli na voz, potem pa smo jih obesili na kozolec, da so se posušili. Ličkanje smo zaključili z »likofom«, kot se za ta običaj spodobi.

Z otroki smo se odločili, da si bomo sami skuhati jedi iz koruze. V kuharskih knjigah smo poiskali, kaj vse se lahko skuha iz koruze in poizvedeli, kaj se je kuhalo v naši okolici. Odločili smo se za kuhanje žgancev, polente in peke kruha. Seveda pa smo morali koruzo še prej oružiti, kar je delalo otrokom kar nekaj težav, vendar so bili vztrajni. Koruzna zrna

smo nato zmelili v namiznem mlinčku. Dobili smo koruzno moko, ki pa smo jo še presejali, tako da smo dobili zdrob in moko. Po receptu naših babic smo se lotili kuhanja žgancev. V velik lonec smo nalili vode, jo osolili in zavreli. Ko je voda zavrela, smo vanjo stresli moko, v sredini smo z vilicami prebodli do dna in v pokritem loncu kuhali približno pol ure. Potem smo skoraj vso vodo odlili, dodali malo masla in zmešali z leseno kuhalnico. Žgance smo si postregli s toplim mlekom, seveda so bili ti žganci najboljši in so jih jedli vsi otroci, tudi tisti, ki jih sicer ne marajo. V naših krajih pa je bila navada, da so žgance z zeljem in ocvirki jedli pozimi vsako jutro za zajtrk.

Skuhali smo tudi polento po receptu naših babic, tudi ta je bila zelo dobra in okusna, saj smo jo skuhali sami in to iz naše koruze.

Lotili smo se celo peke koruznega kruha. Kvas smo zmešali s toplo vodo in sladkorjem ter počakali, da so kvasovke v njem začele rasti. Nato smo v veliko skledo stresli moko, jo poparili z vodo, dodali malo soli in kvas ter umesili testo. Vsak otrok je dobil kepico testa in oblikovali so hlebčke, žemljice ter jih položili na pekače, ki smo jih odnesli v kuhinjo, da so jih tam spekli. Kmalu je po celem vrtcu dišalo po svežem kruhu in otroci so s ponosom pripovedovali vsem, da diši njihov kruh. Z veseljem so pogostili druge otroke, zaposlene, pa tudi staršem so odnesli vsak svojo žemljico. Ugotovili smo, da je koruzni kruh bolj trd kot bel, vendar je dobrega sladkega okusa. Nadvse zabavna pa je bila peka kokic. Z zanimanjem so opazovali skozi stekleni pokrov posode, v kateri se je koruza začela pred njihovimi očmi premikati in pokati. Kmalu jo je bila polna skleda, ko pa smo pokrov odstranili, je letela celo naokrog. Koruza nam je dala še nešteto možnosti.

Poigrali smo se z risanjem s prstom po zdrobu, moki, postavljali smo zrna v obliki rožic, krogov, ceste..., iz oruženih storžev smo izdelali avtomobile, iz ličkanja smo izdelali punčke, leteče zmaje... Spoznali pa smo, da so včasih spali na blazinah, ki so bile napolnjene z ličkanjem. Iz ličkanja so naredili tudi predpražnike, copate, cekarje, košare, eno takšnih košar nam je naredila tudi Davidova prababica.

Vse, kar smo počeli s koruzo, pa je bil naš namen, da ohranimo stare običaje in navade našega kraja ter jih tako prenašamo na naslednje rodove, da spoznajo koruzo kot zdravo živilo in da otroci pa tudi njihovi starši cenijo okusne domače jedi.

Vzgojiteljci:

Slavka Potokar in Nuša Košak

Mestna knjižnica Grosuplje - Enota Ivančna Gorica in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica

razpisujeta prvi natečaj stripa za mlade z naslovom

Lepo je biti skupaj

v okviru Festivala Urbano

Natečaj je namenjen vsem mladim po letih in po počutju. Poteka od 14. februarja do 25. maja 2010. Tema je prepuščena vaši domišljiji, možnosti iskanja zgodb so povsod:

- karkoli, kjerkoli ter kdorkoli je skupaj (v razredu, v družbi, v zakonu, v boju, na planetu, v kletki, na bregu, različne stvari...), vendar pa mora biti vsebina duhovita in humorna. Prispela dela bo pregledala in ocenila posebna petčlanska žirija.

Izbrana dela bodo razstavljena v mesecu juniju 2010 v knjižnici v Ivančni Gorici. Trem najbolj ustvarjalnim delom bo strokovna komisija v okviru Festivala Urbano, ki bo potekal v petek, 11. junija 2010, v kulturnem domu v Ivančni Gorici, podelila priznanja in praktične nagrade.

Pogoji za sodelovanje na razpisu:

- vsak avtor lahko sodeluje z eno ali največ tremi zgodbami, ki ne smejo presegati šest slik oz. fotografij,
- lahko sodeluje tudi skupina avtorjev,
- zgodba je lahko v obliki risarskega stripa ali fotostripa,
- dela morajo biti narejena v črno-beli ali barvni tehniki na A3 formatu,
- za sodelovanje in razstavo pridejo v poštev le stripi, ki še niso bili nikjer objavljeni.

Prijava za sodelovanje:

- vsako delo mora biti opremljeno z napisom »za natečaj stripa 2010« in z imenom avtorja ali skupine avtorjev,

- delu je potrebno priložiti prijavnico s podatki (ime, priimek, naslov in kraj bivanja, telefon, e-mail in leto rojstva) ter kratko biografijo. Če je avtorjev več, prijavnico dopolnite z vsemi potrebni podatki;

- pošljite le kvalitetne kopije po navadni pošti, visokoresolucijske skene na CD-ju ali v .jpg /.pdf obliki po elektronski pošti. Originalov namreč ne vračamo!

Z udeležbo na razpisu avtorji avtomatično pristanete na objavo v zborniku stripov, ki ga bomo izdali in predstavili na Festivalu Urbano 2010.

Naslov za oddajo del:

Knjižnica Ivančna Gorica & JSKD Ol Ivančna Gorica »natečaj stripa 2010: Lepo je biti skupaj« Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica

Rok za oddajo del: torek, 25. 5. 2010

Dodatne informacije: 01/7869-070 (Barbara, Simona), 01/7878-121 (Ksenija)

www.kultura-ustvarianie.si

Sodelovanje vrtca z lokalno skupnostjo

Lepo je živeti in delati v kraju, ki nudi veliko možnosti za pridobivanje novih spoznanj. Delavci in otroci v vrtcu smo zelo radovedni zato se pogosto odpravimo na raziskovanje lokalnih znamenitosti in kulturne dediščine. Spoznali smo, da je v našem kraju kar nekaj zgodovinskih objektov. Na enem izmed sprehodov nas je pot zanesla mimo Brinjskega mlina. Na nas je naredil kar malo strašljiv vtis, zdel se nam je tako skrivnosten in nenavaden. »Kje pa je voda in mlinska kolesa?« so spraševali otroci. Potrkali smo na vrata ga. Aubreht in jo prosili naj nam razloži kako je mlin nekoč deloval. Seveda smo dobili zanimive informacije od ga. Aubreht, saj je nekoč tam živela, ker je bil mlinar

njen oče. Med eno raziskovalno nalogo smo ugotovili, da ga bodo obnovili. Popravljali so streho. Torej bo poskrbljeno, da mlin ne bo šel v pozabo, saj je to del naše kulture. Po nekaj dnevnem raziskovanju, opazovanju in pridobivanju informacij, smo v vrtcu izdelali maketo Brinjskega mlina.

Prav tako smo veseli povabila na ogled lokalnih proizvodenj, zato smo se z veseljem odzvali povabilu g. Kastelica (starša naše deklice), ki nam je ponudil ogled pekarnice Grosuplje. To je bilo za nas posebno doživetje, saj smo se za dve uri spremenili v pekarske vajence. Pod budnim očesom pekarskih mojstrov smo izdelovali zanimive pogače, ptičke in še kaj. Naša otroška domišljija je namreč tudi pri peki imela prosto pot. Lastne stvaritve smo dali v peč medtem pa nas je g. Kastelic popeljal po celotni pekarni, kjer smo spoznali potek dela: od sestavin za testo, gnetenja, oblikovanja v hlebčke ali štruce, peke in nazadnje še razvoj pekarskih dobrot, ki jih v Grosupeljski pekarni ni malo. Kot pekarski vajenci smo si na koncu prislužili malico iz domače pekarnice – rogljički. Seveda smo svoje znanje pridobljeno v pekarni Grosuplje prenesli v našo igralnico. Naslednji dan smo namreč tudi v vrtcu spekli koruzni kruh in žemljice. Vonj svežega kruha

se je širil po vrtcu zato so v našo igralnico prihajale vzgojiteljice lačne svežega kruha. Z veseljem smo delili naš domači kruh z vsemi kruha željnimi.

Omenimo naj še sodelovanje z Upravno enoto. V njej namreč razstavljamo tematske ilustracije ali fotografije s področja raziskovalnih nalog o našem kraju. Če vas pot zanese v Upravno enoto, bomo veseli, če si boste hkrati ogledali še naše stvaritve.

**Iz skupine »Medvedki« vrtca Kekec
Vzgojiteljica: Melita Gale
Pomočnica vzg.: Mojca Podržaj**

Ob zaključku ekošolskega leta

V šolskem letu 2009/2010 je v projektu Ekošola kot način življenja bila naša glavna tema »Medsebojni odnos«, v okviru te teme pa tema »Revščina v svetu in pri nas«. S spoznavanjem revščine smo začeli meseca oktobra in že v tednu otroka je šolska skupnost organizirala prvo dobrodelno akcijo »Za srce Afrike«, ki poteka pod okriljem mednarodne humanitarne organizacije Karitas. Učence smo pozvali, da se odpovedo sladkarijam za en teden in denar namenijo za otroke v Afriki. Zbrali smo kar 179,15 €. Naslednja akcija je bila odziv na predstavitev Prostovoljske izkušnje v Angoli, ki so nam jo predstavili mladi s Police, ki so tam preživeli nekaj mesecev. Izvedeli smo, da tam vsi otroci nimajo niti barvic, pri nas pa pogosto ležijo na tleh, brez lastnikov, zato smo izdelali škatle, kamor lahko učenci zbiramo pisala, barvice, radirke, šilčke in ostale šolske potrebščine, ki jih sami ne potrebujemo več. Poleti bodo prostovoljci zbrane potrebščine odnesli otrokom v Angolo in jim tako polepšali kakšen dan, mi pa smo jim že poslali pismo, v katerem smo jim sporočili svojo namero. Učenci ekokrožka smo se v mesecu januarju odločili, da se bomo pridružili Unicefovi akciji »Punčka iz cunj«. Nastajanje

ene izmed punčk smo fotografirali in iz posnetkov naredili računalniško animacijo, s katero smo se prijavi na natečaj Ekošole. Za ta filmček smo bili nagrajeni in nagrado prejeli na sejmu Altermed v Celju. Ob mednarodnem dnevu človekovih pravic smo na naše pravice opozorili z izdelavo knjižic o otrokovih pravicah. Seveda pa ob vseh dobrodelnih akcijah nismo pozabili na ločevanje odpadkov, zbiranje zamaškov, izrabljenih baterij, kartuš, mobilnih telefonov in še bi lahko naštevati. Vzporedno z vsemi aktivnostmi so nastajale še ekorisbe, ekoslike, eko voščilnice, naučili smo se ustvarjalno zaviti darilo iz odpadnih materialov

ter spoznali, kako lahko jih na najrazličnejše načine vključimo v naše vsakdanje življenje. Zekodnevom, 10. 4. 2010, smo čistilno akcijo in ustvarjalnimi delavnicami zaključili naše uspešno eko leto. Na delavnice smo povabili go. in g. Dobovšek, ki sta nam pomagala pri oblikovanju izdelkov iz gline. Otroci so ob pomoči staršev uživali še ob poslikavi eko nakupovalne vrečke, ustvarjanju ekoznamke in dekoracije iz plastike. S podobnimi akcijami bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

**Polona Markovič, ekokoordinatorica
POŠ Žalna**

Stoji učilna zidana ...

(5. del)

Podružnična šola Šmarje – Sap je največja slovenska podružnična šola; večja od mnogih samostojnih slovenskih osnovnih šol, ki v povprečju štejejo 210 učencev.

Kljub častitljivi tradiciji šolstva v Šmarju, dolgoletnim naporom vodij šole, ravnateljev in krajanov še vedno ne najdemo poti k tako želeni samostojnosti.

Pred dobrimi trinajstimi leti je že kazalo, da se bo Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje preoblikovala v tri manjše šole. Občinski svet je izdal Sklep o izločitvi organizacijskih enot in podružničnih šol iz javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje. Od matične šole so se izločile enota na Adamičevi 29, enota v Šmarje – Sapu in podružnična šola Polica. Oblikovana sta bila dva nova javna vzgojno-izobraževalna zavoda OŠ Brinje s podružnico na Polici in OŠ Šmarje – Sap.

Izgledalo je, da se bo 5. marec 1997, ko je občinski svet Občine Grosuplje sprejel Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Šmarje – Sap, v zgodovino zapisal kot izjemen dan novega začetka. Šolsko leto 1997/98 se je v občini Grosuplje začelo v treh samostojnih osnovnih šolah. Dobra dva tedna pozneje, 17. 9. 1997, pa je občinski svet sprejel nov sklep: Sklep o združitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje in Osnovna šola Šmarje – Sap. In tako je ostalo do danes.

Skrivnost 'neuspeha' se skriva v 44. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, kjer je zapisano: *Javna šola se lahko ustanovi, če je zagotovljen vpis vsaj za dva oddelka učencev, vajencev oziroma dijakov prvega in vseh naslednjih razredov oziroma letnikov.*

Iz navedenega sledi, da je potrebno izpolniti pogoj vpisa po dveh oddelkih učencev od 1. do 9. razreda, skupaj najmanj 18 oddelkov. V Šmarju – Sapu se trenutno šola skoraj 300 učencev v petnajstih oddelkih. V treh razredih (3., 7. in 8.) imamo po en oddenek, v ostalih po dva. Glede na podatke o številu šoloobveznih otrok v šmarskem šolskem okolišu lahko poskusimo napovedati, da bo zahtevani pogoj izpolnjen šele leta 2016, zato se rajši posvetimo sedanjosti.

Podružnična šola Šmarje – Sap je edina enota OŠ LA Grosuplje, ki deluje kot popolna devetletna osnovna šola. Obiskujejo jo učenci od 6. do 15. leta in imajo na voljo dobro opremljeno šolo s specialnimi učilnicami za pouk gospodinjstva, tehnike, naravoslovnih predmetov in računalništva, knjižnico, telovadnico, samostojno kuhinjo,

jedilnico in zunanje športne površine. Poleg učiteljev razrednega in predmetnega pouka, za nemoteno in kvalitetno delo skrbijo še šolska svetovalna delavka, knjižničarka, tajnica, hišnik, tri kuharice in štiri čistilke. Vse nitke pa povezuje vodja šole in pomočnica ravnateljice Renata Križman, ki se pri organizaciji pouka in ostalih aktivnosti pogosto sooča s prostorsko problematiko. Od leta 1985, ko je bil zgrajen prizidek, ima šola 8 učilnic za razredni pouk, oddelkov pa je 9! Ena od učilnic je bila v preteklosti namenjena individualnemu pouku, sedaj pa jo uporabljamo kot matično učilnico, a lahko vanjo namestimo le osem klopi. V zadnjem času se le še izjemoma oblikujejo oddelki s 16 učenci, zato je pogosto pošteno pretesna. Za potrebe pouka predmetne stopnje imamo na voljo 6 klasičnih in tri specialne učilnice. V učilnico je preoblikovana tudi knjižnica, kar ovira njen razvoj, kajti tudi knjige potrebujejo svoje mesto. Kot zanimivost naj omenim, da imajo učenci na vseh enotah OŠ LA Grosuplje na voljo kar 47.000 enot knjižničnega gradiva.

Razvoj kraja je nujno povezan z razvojem šole, tako na podružnični šoli Šmarje – Sap do leta 2012 potrebujemo tri dodatne učilnice, dodatne prostore za pouk športne vzgoje pa čim prej. Sedanja telovadnica meri 280 m², in je namenjena vadbi do 28 učencev hkrati. Nekajkrat tedensko jo istočasno uporablja do 42 učencev, v popoldanskem času pa tudi številni rekreacije željni krajanji in športniki.

Svojevrstna posebnost šmarske šole je tudi zobna ambulanta, ki skrbi za zdrave zobke šolske mladine.

Številni izjemni rezultati in dogodki, ki se

odvijajo v šmarski hiši učenosti, so dokaz predanega dela in dobrega sodelovanja. Tesna povezanost šole s krajem se izraža v sodelovanju s krajevno skupnostjo, turističnim, gasilskim društvom, Društvom prijateljev mladine, kulturnimi in športnimi društvi. Učenci in mentorji so se še posebej odlično izkazali pri raziskovanju zgodovine kraja ter pomembno prispevali svoj delež na krajevni prireditvi En dan po rimsko.

V okviru projekta Ekošola so se učenci seznanili s skrbjo za drevesa. Po uspešno opravljenem preizkusu znanja so zasadili sadne sadike in tako je nastal šolski sadovnjak, ki bo letos mogoče že obrodil prve sadove.

V preteklem šolskem letu so učenci zopet sodelovali na frankofonskem dnevu. Občinstvo so navdušili z igrico Dan v življenju Carle Bruni Sarkozy, ki so jo odigrali v francoskem jeziku. Mladi gledališki igralci so se na več dogodkih predstavili z igrico Pekarna Mišmaš, devetošolci pa z igro Ptički brez gnezda ali otroci hrepenenja. Pomlad je tudi letos čas, ko učenci pokažejo novo pridobljeno znanje. Udeležujejo se tekmovanj iz znanj, revij in natečajev.

Otroški pevki zbor PŠ Šmarje – Sap pod vodstvom mentorice Damjane Strgar se je 9. marca predstavil na območnem srečanju predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov Otroci je slavček v hiši v Dobropolju. Mladim pevcem smo ponovno prisluhnili na prireditvi S pesmijo od pomladi do pomladi 24. marca 2010 v avli matične šole v Grosupljem. Predstavilo se je kar devet zborov OŠ LA Grosuplje, ki so skupaj pozdravili pomlad, čestitali mamici ob prazniku ter se spomnili 112. obletnice rojstva Louisa Adamiča.

Janja Zupančič

Občni zbor Gasilske zveze Grosuplje

Občnega zbora Gasilske zveze Grosuplje (GZ) so se v petek, 26. 3. 2010, poleg predstavnikov gasilskih zvez iz Ljubljanske regije II udeležili tudi nekdanji predsednik Občinske gasilske zveze Grosuplje Lojze Ljubič, predsednik regijskega sveta Janez Henigman in župan Janez Lesjak. Na njem so potrdili vsa poročila za leto 2009 in sprejeli plan za leto 2010.

Jože Miklič

O uspehih posameznih gasilskih društev in GZ smo v preteklem letu v Grosupeljskih odmevih dokaj redno poročali. Zato samo na kratko preletimo nekaj podatkov iz poročila!

Predsednikovo poročilo na kratko:

- Praznovali so 100. Let PGD Grosuplje.

- Prevzeli so nove avtomobile v Račni, Veliki Loki, Velikem Mlačevem, Žalni, Spodnji Slivnici, Grosupljem Čušperku ter rabljene na Polici in Malem Mlačevem.

- Sofinanciranje gasilskih avtomobilov so zagotovili na Velikem Mlačevem, Spodnji Slivnici, Št. Juriju, in Malem Mlačevem.

- Investicijsko vzdrževanje pa v Zagradcu za sanacijo doma, Grosuplje za obnovo doma in nadgradnjo vozila, v Račni za nadgradnjo vozila, Veliki Loki za nabavo vozila

ter na Polici za staro vozilo.

- Nabavili so tudi 18 zaščitnih kompletov oblek, ki so jih po seznamu razdelili med društva.

- Poskrbeli so tudi za zavarovanje članov, vozil in domov ter stroške goriva za gasilske namene.

Poveljnikovo poročilo na kratko:

- Tečaj za gasilca je opravilo 48 tečajnikov.

- V Gasilski šoli na Igu je opravilo 12 operativcev za specialnost uporabnika dihalnega aparata 4 operativci tečaj za reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, 3 za tehničnega reševalca in 6 se jih je usposobilo za gašenje v notranjih požarov modul A.

- Na občinskem gasilskem tekmo-

vanju v Grosupljem je sodelovalo 60 ekip iz vseh 18 društev v zvezi. Na regijsko tekmovanje v Ribnici jih je nato sodelovalo 25, kar 9 pa se jih je uvrstilo na državno tekmovanje. Organizirano je bilo tudi 10. Tekmovanje veteranov za pokal PGD Grosuplje, 11. Tekmovanje za pokal Tabor v organizaciji PGD Ponova vas ter 7. Tekmovanje članic za pokal GZ Grosuplje.

- Oktobra je bilo organiziranih 10 meddruštvenih vaj in vaja članic.

- V letu 2009 so imeli 64 intervencij (9 več kot leto prej). Glede na razposlane pozive iz centra za obveščanje se je PGD Grosuplje odzvalo 51 krat, Šmarje – Sap 15 krat, Polica 6 krat, Ponova vas 2 krat in po enkrat Škocjan in Zagradec.

Članice, ki jim predseduje Majda Kastelic

Predsednik Andrej Bahovec je podal poročilo za leto 2009 in načrt za leto 2010.

Župan Janez Lesjak je to pot precej resnobno (čeprav pohvalno) govoril gasilcem. Se morda poslavlja?

Poveljnik GZ Grosuplje je prišel na občni zbor zveze neposredno iz izobraževanja na Gasilski šoli Ig.

(PGD Polica), je bila zadržana, zato je poročilo prebrala Dragica Poreber (PGD Velika Loka). Organizirale so različne skupne pohode, srečanju ob dnevu žena in materinskem dnevu, se udeležile regijskega posveta, organizirale kostanjev piknik in izlet na Kolpo. S 6 ekipami so se udeležile občinskega gasilskega tekmovanja, prve tri ekipe pa so se tekmovanja na regijski ravni udeležile v Ribnici. V Veliki Loki so oktobra organizirale samostojno vajo. Iz 10 društev je sodelovalo 80 članic, moški pa so jim bili v pomoč le kot strojniki. Ženske so dejavne v vseh društvih tudi na različnih funkcijah (tajnice, blagajničarke, mentorice, kot tudi operativne članice, se pa tudi izobražujejo kot gasilke in vodjo skupine, rade pa bi se tudi za različne specialnosti.

Mladinski komisiji predseduje Monika Kastelic (PGD Šmarje - Sap), poročilo pa je podal zaradi njene zadržanosti nekdanji predsednik komisije Božidar Perko (PGD Čušperk). Komisija je organizirala gasilski kviz na Polici (regijsko v Loškem Potoku) in tekmovanje v orientacijskem pohodu v PGD Zagradec (regijsko v Stični, državno na Bledu). Aprila je potekal zbor Mladinskega sveta GZS, sredi maja pa 11. Srečanje gasilske mladine Slovenije in Hrvaške.

Za vse te dejavnosti v letu so porabili 192.524 €, vendar je treba k temu dodati, da ga sama prostovoljna gasilska društva na različne načine pridobijo še vsaj 3 krat toliko brez da štejemo neštene prostovoljne ure za vaje, izobraževanja, pa ne nazadnje za vzdrževanje opreme in svojih gasilskih domov. Za program dela v letu 2010 so obetavno zapisali, da bodo potrebovali 255.559,99 €, saj so si zastavili podobne cilje kot v preteklem letu, a bomo o realizaciji raje pisali sproti, ko jih bomo lahko preverili tudi na terenu med posameznimi gasilskimi društvi v zvezi. Lahko pa že zdaj zapišemo, da je med največjimi postavkami predvidena nabava novega GVC vozila za PGD Šmarje - Sap, najstarejše društvo v GZ Grosuplje, ki bo v naslednjem letu praznovalo okroglo obletnico.

Nadzornemu odboru GZ Grosuplje predseduje Alojz Kastelic.

Praznovanje materinskega dne v PGD Grosuplje

Zaključni prizor 5. dejanja veseloigre Ta veseli dan ali Matiček se ženi.

V PGD Grosuplje že tradicionalno na materinski dan organizirajo srečanje njihovih članic, ki ga popestrijo na različne načine. Vse zbrane je na začetku pozdravil njihove predsednik Iztok Vrhovec.

Letos so medse povabili igralsko ekipo iz Škocjana, ki je uprizorila 5. dejanje veseloigre Ta veseli dan ali Matiček se ženi. Z njimi pa so prišli še njihov župnik dr. Edo

Škulj in režiser (v Lutkovnem gledališču Ljubljana) Edi Majaron s svojo ženo. Ker sem si igro Škocjancev pred nekaj časa že ogledal, sem bil veselo presenečen, kako so jo dopolnili, pa tudi sceno in kostume.

Po igri so gasilci poskrbeli za prigrizek in veselo druženje.

Jože Miklič

Razstava impresionistov v vili Manin v Italiji

Bil je četrtek, prvi v letošnjem marcu. Snežilo je in sivina je ovijala Grosuplje. Člani krožka umetnostne zgodovine pri U3 smo se ravno ta dan odpravili na strokovno ekskurzijo v severno Italijo. Prvi postanek je bil v Ogleju, ki nas je pričakal brez dežja in v prijazno svetli oblačnosti.

O zgodovini mesta Oglej in oglejski baziliki nas je že na avtobusu izčrpno seznanila naša profesorica Agata Freyer. Pomembno zgodovinsko vlogo imajo oglejski patriarhi tudi za Slovenijo, saj so bili lastniki velikega dela današnjega slovenskega ozemlja.

Pogled na veličastno, starodavno oglejsko baziliko, poleg nje stoji 73 m visoki, samostojni zvonik, je takoj vzbudil radovednost, kaj cerkev

skriva v notranjosti. Bili smo navdušeni. Tla bazilike prekriva čudovit mozaik iz 4. stoletja. Je največji stari krščanski mozaik zahodnega sveta, saj meri 760 m² in ponuja na ogled mnoge prizore, ki so bili važna sporočila prvim kristjanom. Med njimi tri dogodke iz svetopisemske zgodbe o preroku Jonu. Poleg mozaika smo v baziliki občudovali izredno lepe freske. Bazilika je posvečena Devici Mariji in svetnikoma Mohorju in Fortunatu.

Pot smo nadaljevali proti Vidmu (Udinam) in kraju Passariano, kjer se nahaja čudovita vila Manin. V 17. stoletju jo je dal zgraditi zadnji beneški dož iz družine Manin. Vila s polkrožnimi kolonadami spominja na Trg sv. Petra v Rimu, nekateri jo imenujejo

Versailles Julijske krajine. Toda mi smo prišli na ogled slikarske razstave z naslovom Doba Courbета in Moneta. Razstavljenih je bilo okrog 130 slikarskih del priznanih in manj znanih umetnikov iz časa poznega realizma in impresionizma. Tu so se dela slikarskih mojstrov (Monet, Renoir, Manet, Degas, Courbet, Repin) postavila v primerjavo z deli manj slavnih umetnikov, ki so slikali v istem času in podobne motive. Domisel in zanimiv pristop. Na razstavi smo se Slovenci predstavili s šestimi umetninami. Prav vse so bile vredne vsega občudovanja. Poskoči ti srce od ponosa, da si Slovenec, ko zagledaš sliko Rdeči parazol našega Mateja Sternena. Menda je bila ena glavnih atrakcij razstave. Občudovani so bili tudi izjemni portreti Ivana Tavčarja (ljublanskega župana), delo slikarja Jurija Šubica, in portret Lea Souvana, ki ga je naslikal Matija Jama, pa Rihard Jakopič s portretom svojega tasta. Med najboljšimi sta se s svojima slikama pokazala tudi Anton Ažbe in Janez Šubic. Ženske umetnice so pogrešale še navzočnost Ivane Kobilce.

Ob taki ponudbi slikarskih lepôt začenja tudi manj občutljivo oko razumeti tiste prave častilce umetnosti. Ti se ob ogledu enostavno preselijo v slikarski raj. Naši mentorici Agati Freyer je ves dan igral nasmešek na obrazu in kratko rečeno, bilo je žlahtno.

Za konec še zgoraj omenjena zgodba o preroku Jonu, ki ne uboga Boga, zato je vržen v morje. Tam ga požre velika riba, po treh dneh ga morska pošast izpljune na kopno. Jona izpolni božje naročilo, a je jezen, ker Bog reši neverno, a po Jonovem opozorilu spokorjeno mesto Ninive. Bog ga posvari, da je tudi tistim, ki ne znajo razlikovati med svojo desnico in svojo levico, potrebno dati novo priložnost.

Nauk Jonove zgodbe je naslednji: Sprejmi poslanstvo življenja, skozi težko preizkušnjo lahko premagaš celo smrt in na novo izideš drugačen (očiščen), a se zavedaj, da nisi v prednosti, če si vernik, kajti ljubezen je enako dobrohotna do vseh.

Rozi Fortuna, Univerza za tretje življenjsko obdobje

Notranjost bazilike v Ogleju.

Oglej - slušatelji U3 smo sodelovali pri startu našega avtobusa.

Nekateri so bili zares proti kolaboraciji!?

Inž. Ludvik Fedran (zaposlen v tovarni Motvoz in platno - o.p.) je bil izključen iz Komunistične partije Slovenije, ker se je leta 1939 sprl z vodstvom zaradi zasedbe Poljske po sovjetskih četah, kar je vznemirilo mnoge komuniste.

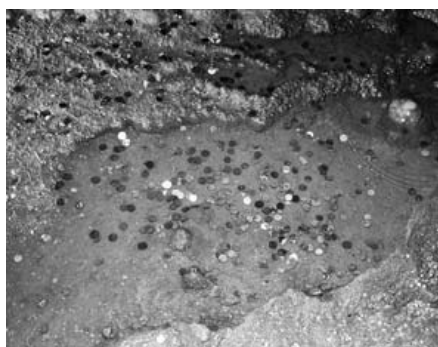
Franci Strle: Tomšičeva brigada - uvodni del, 1981, str. 173)

Zakaj v Županovi jami ni reke?

Za nastanek kraške jame je nujno potreben vodni tok. Nujno. In zakaj Županova jama nima svoje reke? Zakaj na koncu jame ni izhoda? Zakaj je potrebno ob obisku jame prehoditi v eno smer skoraj 500 stopnic?

Najbolj pogosta kamnina, v kateri se razvijejo jamski sistemi, je apnenec in to drži tudi za Županovo jamo. Apnenec je razpokan in tako je ustvarjen pogoj, da lahko skozi razpoke teče voda, obogatena z ogljikovim dioksidom, ki raztaplja apnenec. Sčasoma se razpoka z raztapljanjem razširi, sprejme večje količine vode in postopoma se ustvari jamski rov, skozi katerega teče reka. Hkrati z oblikovanjem jamskega sistema pa potekata še dva pomembna procesa – rušenje jamskega stropa in raztapljanje kraškega površja. Z rušenjem jamskega stropa se dvorane povečujejo, vendar pa se tudi vedno bolj bližajo površju nad jamo. Če pri tem upoštevamo še raztapljanje površja ugotovimo, da se jama, ki je nastala globoko pod površjem, vse bolj približuje belemu

Sigove ponvice

dnevu. Postopoma se vanjo odprejo brezna, ki nam omogočijo vstop v prej skriti jamski svet.

Županovo jamo je verjetno ustvarila Podlomščica, ki je ponikala na južni strani Taborskega hrbta, v njem ustvarila jamo in ponovno izvirala na drugi strani hrbta. Podlomščica je postopoma, prestavljala svoj tok v nižje ležeče plasti in morda oblikovala še kakšno jamo, ki pa nam ni dostopna. Voda je torej enostavno izginila med razpokami in nam ni pustila izhoda na drugi strani jame. S tem je Županova jama ostala brez tekoče vode in je danes suha kraška jama. Vseeno pa procesi v jami ne mirujejo – najvidnejši proces je podiranje jamskega stropa, s katerim sta se do sedaj odprla dva vhoda v jamo – glavni vhod v jamo in Brezno pri Opolzkem kamnu v Permetovi dvorani. Najtanjši strop je nad kaminom v Ledenici, kjer je strop debel le še nekaj metrov in kjer bo v oddaljeni prihodnosti najbrž nastal še tretji možen vhod v jamo skozi brezno. S podiranjem jamskega stropa se je oblikovala tudi precej naporna pot grizenja kolen skozi jamo, saj vsaka dvorana leži na drugi nadmorski višini in nas čaka, da, veliko stopnic. Takšna je torej zapuščina Podlomščice, ki pa je nadvse zanimiva, ko zraven dodamo še kapniško okrasje. Vendar o tem in o vlogi vode pri nastajanju kapnikov prihodnjič.

Županova jama – Turistično in okoljsko društvo Grosuplje
Lučka Oblak
Fotografije: Marjan Trobec

Vabilo na pohod

ŽUPANOVA JAMA -
Turistično in okoljsko
društvo Grosuplje
Vas vabi na
5. POHOD IZ GROSUPLJEGA
K ŽUPANOVI JAMI PO
EVROPSKI PEŠPOTI E-6

v soboto, 24. aprila 2010, ob 9. uri,
izpred Železniške postaje
Grosuplje
Na pot se bomo podali skupaj s
člani Kluba EU pešpoti Slovenija.

Zbirno mesto:

9.00 Železniška postaja Grosuplje
 9.15 Mestna knjižnica Grosuplje, Marija Samec, slavistka in višja knjižničarka
 - Spoznavajmo naše mesto in okolico -
 Ogled razstav

Smer poti:

EU pešpot E-6: Grosuplje - Spodnja Slivnica - Cerovo - Tabor - Županova jama

Ogledi:

12.30 PROTITURŠKI TABOR z OBZIDJEM in CERKVICO sv. NIKOLAJA
 14.00 ŽUPANOVA JAMA, čudežni svet brez sonca

Povratak:

16.00 Županova jama – Ponova vas – Brezje – Grosuplje

Zahtevnost: Lahka pot, tudi za družine z otroki, primerna pohodniška oblačila in obutev, posebno za Županovo jamo, kjer je prijetno hladno (10 °C).
 Malica in pijača v nahrbtniku

Cene:

Vodenje pohoda: brezplačno
 Ogled Tabora: vstopnina po številu udeležencev
 Ogled Županove jame: vstopnina za pohodnike: odrasli 7 EUR, šoloobvezni otroci 5 EUR

Informacije:

Županova jama - Biserka Jakopin: 041 407 705,
 Minka Grablovic: 051 325 219,
 Dora Adamič: 031 711 536

Pridružite se nam!

Poročilo o učinkovitosti čiščenja odpadnih vod na območju občine Grosuplje v letu 2009

Čistilna naprava Grosuplje je komunalna čistilna naprava (KČN). Zgrajena je bila leta 1978. Zadnja rekonstrukcija je bila izvedena v letu 2002, ko so bile na vtoku vgrajene avtomatske grobe grablje. Kanalizacijski sistem, ki vodi do čistilne naprave, je mešan. KČN Grosuplje je naprava z zmogljivostjo do 10.000 populacijskih enot (PE) in je na občutljivem območju. Čistilna naprava obratuje s primarno in sekundarno stopnjo čiščenja (mehanska in biološka stopnja).

Prispevno območje so naselja Grosuplje,

Šmarje - Sap, Brezje pri Grosupljem, Brvace, Cikava, Sela pri Šmarju, Mali Vrh pri Šmarju, Veliki Vrh pri Šmarju, Sp. Slivnica, Tlake, Jerova vas, Perovo (9355 prebivalcev priključenih na kanalizacijo). Delež industrijske odpadne vode je okoli 10 %.

V letu 2009 se je na KČN Grosuplje očistilo 3.155.000 m³ odpadnih voda. Naprava je obratovala skozi vse leto. Na napravi je nastalo 2.296 m³ odpadnega blata s povprečno 23 % suhe snovi, t.j. 528 ton blata, ki se je kompostiral na kompostarni Centra za ravnanje z odpadki Špaja dolina.

Uporabnikom, ki niso priključeni na sistem javne kanalizacije, je bilo v letu 2009 zagotovljeno izvajanje obvezne občinske gospodarsko javne službe varstva okolja na področju odpadnih voda. Odpadne vode in gošče teh uporabnikov, ki imajo greznice ali male komunalne čistilne naprave (MKČN), se je prevzelo in očistilo na KČN Ivančna Gorica, ki ima sprejemnico grezničnih gošč.

V spodnji preglednici so prikazane podatki o meritvah na vtoku in iztoku iz KČN Grosuplje.

Naziv		Mejna	Št. vzorčenja												Povprečna
parametra		vrednost	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	vrednost
Temperatura	dotok	/	9,8	12,4	12,8	15,2	16,8	16,6	18,2	17,1	17,0	14,2	13,6	11,8	14,6
	iztok	/	10,0	12,9	12,7	16,0	16,6	17,3	18,9	17,3	17,3	14,6	14,2	10,8	14,9
pH	dotok	/	8,0	7,8	7,8	7,7	7,6	7,6	7,7	7,8	7,8	7,9	7,7	7,8	7,8
	iztok		8,0	8,0	8,0	8,1	8,0	8,1	8,2	8,2	8,1	8,2	8,1	8,0	8,1
Neraztop. sn.	dotok	/	85	280	172	135	294	141	268	182	186	103	152	162	180,0
	(mg/l)	35	<u>10</u>	12	12	88	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>10</u>	16	20	20	10	16	18,2
Amonijev dušik	dotok	/	12,1	14	12,5	15,5	11,7	13,3	16,6	24,7	28,9	23,3	17,1	20,8	17,54
	(mg/l)	10	8,1	15,5	11,2	12,5	6,0	11,9	16,3	27,7	25,8	20,9	13,6	18,4	15,66
KPK	dotok	/	299	337	207	240	414	279	422	391	476	323	288	276	329
	(mg/l)	110	40	48	31	105	34	51	40	90	126	99	37	71	64
BPK ₅	učinek		87	86	85	56	92	82	91	77	74	69	87	74	80,71
	dotok	/	160	130	75	100	140	130	210	200	250	160	110	141	151
Celotni fosfor	dotok	/	4,4	5,4	4,3	6,1	5,5	3,2	5,1	10,5	9,4	7,0	5,8	4,6	5,94
	(mg/l)		1,9	2,3	1,7	3,1	1,3	1,5	1,7	4,4	5,2	3,7	1,5	2,5	2,57
Celotni dušik	učinek		57	57	60	49	76	53	67	58	45	47	74	46	56,61
	dotok	/	17	18	16	21	22	18	25	32	37	30	23	26	23,8
Usedljive sn.	dotok	/	4,5	6,0	2,5	1,8	6,0	2,5	5,0	1,8	2,5	1,8	2,5	3,0	3,33
	(ml/l)		0,1	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	5	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	<u>0,1</u>	0,44

Iz preglednice je razvidno, da je bilo med letom izvedenih vseh dvanajst predpisanih meritev, katere kažejo, da je prišlo do prekoračitve parametrov na iztoku. Prekoračitev se je pokazala pri parametrih

neraztopljenih snovi, amonijevega dušika, kemijske potrebe po kisiku (KPK), biološke potrebe po kisiku (BPK₅) in celotnega dušika.

Letni povprečni učinek čiščenja KČN Gro-

suplje je bil:

- po KPK 80,7 %,
- po BPK₅ 90,5 %,
- po celotnem fosforju 56,6 %,
- po celotnem dušiku 24,3 %.

Naprava je obremenjevala okolje čezmerno zaradi presejanja parametrov neraztopljenih snovi, amonijevga dušika in BPK₅. Do presejanja parametrov prihaja zaradi preobremenjenosti naprave z vidika hranil in tudi zaradi hidravlične preobremenjenosti, kar povzroča tuje vode, ki vdirajo v kanalizacijski sistem.

KČN Grosuplje leži in zajema odpadne vode iz prispevnih območij, ki so opredeljena kot občutljiva območja, in sicer kot občutljivo prispevno območje reke Krke, hkrati pa vodno območje Donave. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih voda iz komunalnih čistilnih naprav predvideva prilagoditev čiščenja odpadnih vod tako, da parametri komunalne odpadne vode ne presejajo mejnih vrednosti za tercialno čiščenje, t. j. postopek čiščenja odpadne vode, s katerim se dosega eliminacija dušika in fosforja. KČN Grosuplje tercialne stopnje čiščenja še nima. Glede na rezultate meritev, zakonodajo in Monitoring stanja površinskih in pitnih vod v občini Grosuplje, ki ga je izdelal Inštitut za fizikalno biologijo v mesecu novembru 2009, KČN Grosuplje kliče k rekonstrukciji in s tem k izboljšanju čistilnih sposobnosti naprave. Obenem bi bilo potrebno rešiti tudi vdor tujih vod v kanalizacijski sistem.

Pri zagotavljanju kakovosti voda se pričakuje in računa na sodelovanje vseh uporabnikov tako pri porabi pitne vode kot tudi pri odvajanju odpadnih voda.

V čim večji meri je potrebno zmanjševati obremenjevanje tal z različnimi onesnaževali na vseh področjih, kot so kmetijstvo, promet, urbanizacija, industrija. Veliko pa lahko prispevamo tudi k zmanjšanju onesnaževanja voda pri vsakodnevnih gospodinjstvih opravih na način, da zmanjšamo porabo čistilnih sredstev ter z vestnim ločevanjem odpadkov. Na tak način na čistilno napravo in njen vodonosnik ne bo prispelo, kar tja ne sodi, posledično pa bomo izboljšali tudi stanje površinskih in pitnih voda. Uporabniki, ki odpadne vode odvajajo preko greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, pa lahko k varstvu okolja prispevajo z rednim čiščenjem usedalnikov blata in s sodelovanjem z Javnim komunalnim podjetjem, ki zagotavlja obvezno občinsko gospodarsko javno službo varstva okolja.

Za več informacij vabljeni na spletno stran Javnega komunalnega podjetja Grosuplje,

<http://www.jkpg.si>

»naša skrb je čisto okolje«

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Krajevna skupnost Št. Jurij in Turistično društvo »Županova jama« Št. Jurij
vabita na spomladanski pohod pod naslovom:

Spoznaj sosednjo vas,

ki bo v nedeljo, 16. 5. 2010 ob 13.00 uri, zbirno mesto ob novi šoli Št. Jurij.

Pohod bo potekal po poti: Št. Jurij, Udje, Smrjene, Brezje, Gradišče (postanek za okrepčilo), Vrh nad Želimljami, Medvedica – Moravče, Zg. Rogatec, Vrbičje in Št. Jurij.

Lepo vabljeni, da se nam pridružite. - KS Št. Jurij in TD »Županova jama« Št. Jurij

Predavanje »Ptice našega kraja« v Št. Juriju

V naše kraje se je počasi naselila pomlad, narava se je začela prebujati in z veseljem prisluhnemo ptičjemu petju. V Št. Juriju smo v soboto, 20. marca 2010, pripravili tematsko predavanje z naslovom »Ptice našega kraja«. Predaval nam je krajan Tomaž Mihelič, ki se že več kot deset let poklicno ukvarja s proučevanjem slovenskih ptic.

Na predavanju smo izvedeli, da je naš kraj pestro območje, v katerem gnezdi skoraj 100 vrst ptic, med njimi tudi zelo redke in zanimive vrste, kot so npr: veliki skovik, kozača, pisana penica, trstni strnad. Vse te vrste se kartirajo v sklopu priprav Novega ornitološkega atlasa Slovenije. Več o tem si lahko preberete na www.ptice.si.

Izvedeli smo tudi, da na območju Grosupljega gnezdijo štorkele kar v šestih gnezdih in da je eno gnezdo tudi na območju našega kraja, da lastovka iz našega kraja odleti daleč v Južnoafriško republiko, kako poteka obročkanje ptic in koliko obročkanih ptic ornitologi najdejo. Predavatelj nam je tudi spregovoril, kako pomembna je komunikacija in z njo odnos med človekom in ptico. Govorili smo o vprašanju krmljenja ptic, o gnezdiščih, o vražah, ki govorijo o pticah ter še o veliko zanimivih stvareh. Predavanje smo zaključili s prijetnim klepetom o pticah našega kraja.

Tanja Kadunc, foto Tone Podržaj

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Poročilo o kakovosti pitne vode v občini Grosuplje v letu 2009

Javno komunalno podjetje Grosuplje je v letu 2009 izvajalo notranji nadzor v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) in Odlokom o oskrbi s pitno vodo na območju občine Grosuplje (Uradni list RS št. 112/08), s katerim so natančneje opredeljeni načini oskrbe s pitno vodo iz pravice in dolžnosti uporabnikov in upravljavcev na območju občine Grosuplje. Notranji nadzor nad ustreznostjo pitne vode se je izvajal na območju občine Grosuplje na vodovodnih sistemih **Grosuplje, Podtabor, Šmarje - Sap, Žalna, Sevnik in Velike Lipljene**. Na območjih, kjer se izvaja lastna oskrba s pitno vodo iz zasebnih vodovodov, so notranji nadzor izvajali zasebni upravljavci vodovodnih sistemov.

V okviru notranjega nadzora so se opravljali sanitarno higienski pregledi vodovodov (zajetij, rezervoarjev, vodovodnih naprav, ožje okolice objektov), pregledi nekaterih kritičnih predelov vodovarstvenih pasov, terenske meritve in odvzemi vzorcev pitne vode za mikrobiološke in fizikalno kemijske laboratorijske preskuse.

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2009 v primerjavi z letom poprej večja poraba v gospodinjstvih (1 %), medtem ko je prodaja sektorju gospodarstva padla (2 %). V občini Grosuplje se večina vode prodaja gospodinjstvom, in sicer je njihov delež 84 %, delež prodane vode gospodarstvu je 16 %.

Glej tabelo Pregled prodaje vode v občini Grosuplje!

Pooblaščen strokovna institucija, ki spremlja kvaliteto pitne vode v okviru notranjega

nadzora na območju občine Grosuplje, je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana (ZZV Ljubljana). Ta opravlja preglede, odvzema vzorce in izdaja poročila o izidu mikrobioloških in fizikalno - kemijskih preiskavah pitne vode. Poročila so javne listine in so na vpogled pri upravljavcu vodovodnega sistema. V nadaljevanju so prikazani rezultati strokovnega pregleda ZZV Ljubljana.

V preglednici 1 je predstavljena izvedba mikrobioloških in kemijskih preiskav pitne vode po sistemih za leto 2009, v okviru katere je razvidno število odvzetih vzorcev in število neskladnih vzorcev po posameznih sistemih.

Preglednica 1: Mikrobiološke in kemijske preiskave pitne vode po sistemih – notranji nadzor v letu 2009 - Glej tabelo na sosednji strani!

Vodovod Grosuplje

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **devetkrat** (7 rednih in 2 izredna pregleda) in sicer: 5 - krat v suhem, stabilnem vremenu, 3 - krat v času močnejših padavin (dežja) in 1 - krat v času močnega sneženja.

Skozi celo leto je vodovod deloval nemoteno, le občasno se je ob večjih padavinah pojavljala povišana motnost na zajetju Kačjak (v pol leta 13- krat), ki pa je v povprečju trajala manj kot 1 dan. Izvajali so se ukrepi za zmanjševanje oz. odpravo tveganja zaradi pojava motnosti, tako da se je zaustavil dovod vode z motnostjo, večje od 3 NTU. V letu 2009 na vodovodu ni prišlo do pritožb uporabnikov pitne vode glede motnosti in tudi iz laboratorijskih rezultatov analiz motnosti pitne vode iz omrežja je razvidno, da

je bila v tem letu do uporabnikov distribuirana ustrežna voda. Se je pa preko leta pritožil stanovalec iz naselja Spodnje Duplice, da ima ob uživanju pitne vode iz vodovoda Grosuplje prebavne težave. Ugotovilo se je, da je pritožnik končni uporabnik iz omrežja v naselju, da voda zastaja in da je nujno potrebno izvajati preventivne ukrepe za zagotavljanje oskrbe s skladno pitno vodo.

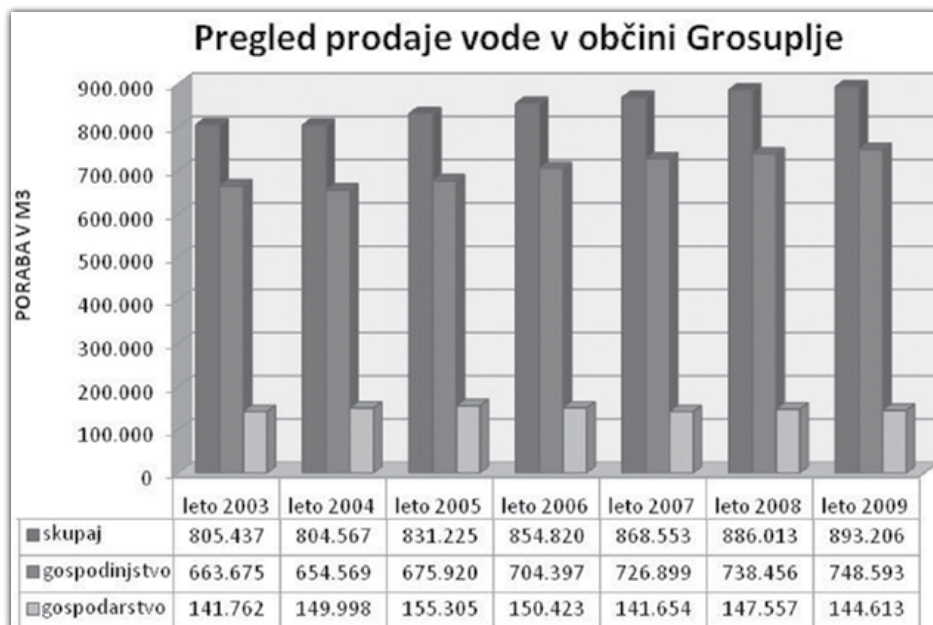
Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre, v letu 2009 **od skupaj odvzetih 40 vzorcev pitne vode niso bili skladni 3 vzorci**.

Dva neskladna vzorca od 7-ih odvzetih vzorcev (ob 1. rednem in 2. izrednem kontrolnem pregledu) sta bila posledica nevzdrževanja internega vodovodnega omrežja v objektu. V enem neskladnem vzorcu je bilo ugotovljeno preseženo skupno število bakterij pri 36 °C, v drugem pa prisotnost koliformnih bakterij. Glede na skladnost pitne vode na celotnem omrežju so nosilcu dejavnosti v objektu posredovali navodila za preventivno vzdrževanje internega vodovodnega omrežja. Tretji nesladen vzorec pitne vode (zaradi ugotovljene prisotnosti koliformnih bakterij) je bil ugotovljen ob pregledu, pri katerem je bilo odvzetih 6 vzorcev pitne vode vzdolž celotnega vodovodnega omrežja. Neskladnost je bila ugotovljena pri končnem uporabniku v naselju Sp. Duplice, kjer zaradi premajhne porabe vode prihaja tudi do zastajanja vode in posledično do velike porabe dezinfekcijskega sredstva. Dan je bil nasvet za sistematično vzdrževanje prostega preostalega klora v priporočenih vrednostih in rednem temeljitem izpiranju končnega dela omrežja skozi zadnji hidrant v naselju Sp. Duplice, pred uporabnikom. Z izvajanjem omenjenih preventivnih ukrepov se je varnost pri uporabniku že med letom zagotovila, kar je bilo dokazano z mikrobiološko skladnostjo pitne vode ob izrednem kontrolnem pregledu.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da so bili **vsí odvzeti vzorci** vode, za redne in občasne preskuse, **skladni** z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Vodovod Podtabor

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **petkrat** (4 redni pregledi in 1 izredni kontrolni pregled) in sicer: 3 - krat v suhem, stabilnem vremenu in 2 - krat v času močnejšega dežja. Skozi celo leto je vodovod deloval nemoteno, le ob večjem deževju se je na zajetjih Curek in Borštnik pojavljala povišana motnost.

Stopnja normalizacije motnosti na zajetu Boršnik je trajala v povprečju 9,3 dni, na zajetu Curek pa 1,8 dni. Na podlagi analize sedanjega obratovanja obravnavanega vodovoda s postavljenimi določili HACCP načrta, pojavljanja motnosti ter rezultate mikrobiološkega in fizikalno kemijskega preskušanja skladnosti pitne vode je ugotovljeno, da motnost pri uporabnikih ni predstavljala tveganja za njihovo zdravje.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre, v letu 2009 **od skupaj odvzetih 20 vzorcev pitne vode ni bil skladen 1 vzorec.**

Neskladen vzorec pitne vode (zaradi ugotovljenega preseženega skupnega števila bakterij pri 36 °C) je bil ugotovljen ob pregledu, pri katerem je bilo odvzetih 5 vzorcev pitne vode vzdolž celotnega vodovodnega omrežja. Neskladnost je bila posledica nevzdrževanja internega vodovodnega omrežja v objektu, kar je bilo po izvedbi priporočenih ukrepov v objektu tudi dokazano z izrednim kontrolnim mikrobiološkim preskušanjem vzorca pitne vode.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da so bili **vsi odvzeti vzorci** vode, za redne in občasne preskuse, skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Vodovod Šmarje - Sap

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **štirikrat** in sicer: 2 - krat v suhem, stabilnem vremenu in 2 - krat v času močnejših padavin (dežja).

Sistem je skozi celo leto deloval nemoteno. Vode je bilo dovolj. Do povečane motnosti pitne vode v letu 2009 ni prišlo. Kljub temu da je bilo ob vseh pregledih, s terenskimi meritvami, v pitni vodi ugotovljena precej nižja vrednost prostega preostalega klora v pitni vodi od priporočene (v večina primerov do 0,10 mg/l pitne vode), je bila dezinfekcija pitne vode v letu 2009 dovolj učinkovita.

Mikrobiološko in fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da **so bili vsi odvzeti vzorci pitne vode**, za redne in občasne preskuse, glede na preskušane parametre, **skladni** z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Vodovod Sevnik

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **trikrat** in sicer: 2 - krat v suhem, stabilnem vremenu in 1- krat v času močnejših snežnih padavin.

Skozi celo leto je vodovod deloval nemoteno. Vode je bilo dovolj. Iz zbranih polletnih on-line meritev povišane motnosti na zajetjih je bilo ugotovljeno, da se je ob večjih padavinah v letu 2009 povišana motnost nad 1 NTU pojavila 19 – krat, povprečno pa je trajala 1,5 dneva. Izvajali so se ukrepi za zmanjševanje oz. odpravo tveganja zaradi pojava motnosti v skladu z določili HACCP načrta.

V letu 2009 na vodovodu ni prišlo do pritožb uporabnikov pitne vode glede motnosti in tudi iz laboratorijskih rezultatov analiz motnosti pitne vode iz omrežja je razvidno, da je bila v tem letu do uporabnikov distribuirana ustrežna voda.

Mikrobiološko in fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da so bili vsi odvzeti vzorci pitne vode, za redne in občasne preskuse, glede na preskušane parametre, **skladni** z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Vodovod Velike Lipljene

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **trikrat** in sicer: 2 - krat v suhem, stabilnem vremenu in 1 – krat v času močnejših padavin (dežja).

Sistem je v letu 2009 deloval nemoteno, občasno je bil ustavljen le dotok vode v sistem zaradi povišane motnosti (od pomladi do jeseni 14 - krat). Vode ni primanjkovalo, saj se je motnost stabilizirala že istega dne, kot se je pojavila. V letu 2009 na vodovodu ni prišlo do pritožb uporabnikov pitne vode glede motnosti in tudi iz laboratorijskih rezultatov analiz motnosti pitne vode iz omrežja je razvidno, da je bila v tem letu do uporabnikov distribuirana ustrežna voda.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre, v letu 2009 **od skupaj odvzetih 9 vzorcev** pitne vode **ni bil skladen 1 vzorec.**

1 vzorec je bil neskladen zaradi ugotovljenega preseženega skupnega števila bakterij pri 36 °C. Neskladen vzorec je bil ugotovljen na odvzemnem mestu, kjer je bila v pitni vodi ugotovljena nižja vrednost prostega preostalega klora od vrednosti na ostalih dveh odvzemnih mestih, to je znak zastajanja vode v internem vodovodnem omrežju. Ob naslednjih

dveh pregledih je bila v objektu ugotovljena mikrobiološka skladnost pitne vode.

Fizikalno kemijsko preskušanje: rezultati kažejo, da so **bili vsi odvzeti vzorci** vode za redne in občasne preskuse **skladni** z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Vodovod Žalna

Terenski pregled vodovoda je bil opravljen **trikrat** in sicer: 2 - krat v suhem, stabilnem vremenu in 1- krat v času daljšega deževja. Skozi celo leto je vodovod deloval nemoteno. Vode je bilo dovolj. Vzdrževalna dela in čiščenje se je izvajalo v skladu z izdelanim planom.

Ob enem izmed pregledov je bilo na začetku in v sredini vodovodnega omrežja, s terenskimi meritvami, ugotovljena višja vrednost prostega preostalega klora v pitni vodi od priporočenih. Izdano je bilo opozorilo na vzdrževanje prostega preostalega klora v pitni vodi v priporočenih vrednostih.

Mikrobiološko in fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da **so bili vsi odvzeti vzorci vode**, za redne in občasne preskuse, glede na preskušane parametre, v letu 2009 **skladni** z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Pri zagotavljanju kakovosti pitne vode se pričakuje in računa na sodelovanje vseh uporabnikov pitne vode, saj je stanje pitne vode odvisno od kakovosti vodonosnika, v katerem podzemna voda odteka proti zajetju. Za prihodnjo oskrbo z vodo je potrebno v čim večji meri zmanjševati obremenjevanje tal z različnimi onesnaževali na vseh področjih, kot so kmetijstvo, promet, urbanizacija, industrija ipd.

Za več informacij vabljeni na spletno stran
Javnega komunalnega podjetja Grosuplje,

<http://www.jkpg.si>

»naša skrb je čisto okolje«

Javno komunalno podjetje Grosuplje

[illegible]

Akcija "Pomagajmo žabicam čez cesto" uspešno zaključena

19.3. in 20.3.2010 smo s pomočjo gozdarjev KE Grosuplje Zavoda za gozdove Slovenije in gasilcev gasilskih društev PGD Čušperk, PGD Račna in PGD Mlačevo postavili okrog 950 m ograje za dvoživke na relaciji Mlačevo – Račna. Ograjo smo pregledovali dvakrat dnevno in s pomočjo prostovoljcev iz bližnje okolice, pa tudi iz Ljubljane in Kamnika, prenašali dvoživke na drugo stran ceste, da so lahko nadaljevale pot do mrestišč. V zadnjem tednu marca smo opazili, da so se dvoživke pričele vračati v gozd in zato smo 1.4.2010 s pomočjo gasilcev PGD Račna ograjo umaknili. **Skupno smo prenesli več kot 21.500 dvoživk.** Večino teh so predstavljale krastače, letos pa smo za razliko od prejšnjega leta prenesli tudi kar precej rosnic in sekulj. Pogosto smo se srečevali tudi z navadnimi pupki in zelenimi regicami. Bolj redko pa smo naleteli na zelene žabe, planinske in velike pupke ter urhe in močerade.

Hvala za pomoč vsem prostovoljcem, ki ste kakorkoli sodelovali v akciji! Brez vaše pomoči naš projekt ne bi pomagal tako velikemu številu dvoživk.

Lara Kastelic

Postavili smo ograjo za dvoživke. Ograja za dvoživke ni stalna rešitev. Zavedamo se, da je nujno potrebna postavitev podhodov pod cesto, kar pa zahteva velik vložek časa in denarja.

Za lažje pobiranje dvoživk smo ob ograji zakopali vedra. V prvih dneh, ko je bila selitev na višku je bilo v posameznem vedru lahko tudi več kot 30 živali. Večina dvoživk, ki smo jih prenesli, so bile krastače.

Če samčka krastače podražimo po hrbtu, ta misli, da na njega pleza drug samček, zato ga skuša z močnimi zamahi zadnjih nog odriniti stran.

Prostovoljci se pri prenašanju pogosto prvič pblize srečajo s krastačami. Ko premagajo začetni strah, so nad njimi navdušeni.

Pri prenašanju so nam pomagali prostovoljci. Dvoživke smo iz zakopanih veder preložili v vedra ter jih pri tem prešteli in določili vrste. Na drugi strani ceste smo dvoživke izpustili.

Parček krastač. Krastače živijo v gozdu. Samčkov je v populaciji veliko več kot samičk. Na poti iz gozda proti vodi samček spleza samički na hrbet in ta ga potem odnese do vode, kjer poteka razmnoževanje.

Niso vse dvoživke v vedrih.

Če imate kakršnokoli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:
CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje
Uradne ure so v petek od 8:00 – 10:00,
Telefon: 040 655 796 (Lara Kastelic)
Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68
e-pošta: info@radenskooplje.si, info@grajski-vrt.si
spletni naslov: www.radenskooplje.si in www.grajski-vrt.si

Prenašali pa nismo samo krastač. Prenesli smo tudi kakih 200 navadnih pupkov. Ti sodijo med repate dvoživke tako kot močeradi in človeške ribice. Imajo podolgovato telo, rep in 4 enako dolge okončine. Ker so tako majhni, jih pri njihovem prečkanju ceste niti ne opazimo.

Prenašanje dvoživk ob tako prometni cesti je zelo nevarno, zato je uporaba odsevnih jopičev nujna. Veseli nas, ker so mnogi vozniki prilagodili hitrost vožnje, ko so opazili dogajanje ob cesti in nam s tem omogočili varnejše prenašanje. Upamo, da bo takšnih voznikov vedno več.

Popisovanje je ključno saj tako dobimo informacije, koliko dvoživk in katere vrste se selijo na posameznem odseku v določenem obdobju.

Proti koncu naše akcije smo vse pogostejše srečevali tudi zelene žabe. Te se v mlaki zadržujejo celo leto in so tiste, ki vam z zelenimi regicami regljajo poleti.

»V tem vedru imamo 4 samčke krastače in 2 samički krastače.«

Iz gozda čez cesto v vodo.

Starost ni omejitev za pomoč žabicam.

Počitek po naporni selitvi. Krastače lahko prehodijo tudi nekaj kilometrov, da pridejo do primerne vodnega okolja za razmnoževanje.

»Kaj boste storili, ko nas ne bo več?«

KOLEDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

Petek, 30.4.2010

PRVOMAJSKO KRESOVANJE

Turistično-naravovarstveno društvo Boštanj bo pripravilo Tradicionalno prvomajsko kresovanje na Boštanju. Namen prireditve je ohranjanje tradicionalnih vrednot, razvedrilo, druženje, medsebojno spoznavanje in bogatenje. Pridružite se nam na veselemu rajanju na Grajskem vrtu Boštanj, s pričetkom ob 19h. Za pijačo in jedačo bo poskrbljeno.

Sobota, 22.5.2010

SPOMLADANSKI POHOD PO RADENSKEM POLJU

Letos se bo znova odvijal spomladanski pohod po Radenskem polju. Dobili se bomo na Boštanju, nato pa ste lepo vabljeni, da se skupaj z nami sprehodite do Zatočnih jam (cca 4 ure) ali pa se поблиže spoznate z rastlinstvom Radenskega polja (cca 2 uri). Točna ura pohoda bo objavljena naknadno in bo objavljena na spletni strani www.radenskopolje.si. Dodatne informacije tudi na telefon 040 655 796 (Lara Kastelic).

Opomba: opravičujemo se, ker smo v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov objavili, da bo pohod 21.5.2010.

Sobota, 22.5.2010

PREDAVANJE: RASTLINSKE ČISTILNE NAPRAVE

V sklopu spomladanskega pohoda bomo organizirali predavanje na temo rastlinskih čistilnih naprav.

Prvi vikend v juniju

TEČAJ ZELIŠČARSTVA

Znova bomo organizirali tečaj, kjer se boste поблиže seznanili z zdravilnimi rastlinami. Tokrat bo poudarek na praktičnem prepoznavanju rastlin. Skupaj se bomo sprehodili po okolici Boštanja in si ogledali rastline, ki jih bomo v tistem času našli v naravi. Več informacij bo objavljenih naknadno na www.radenskopolje.si. Prijave so obvezne na telefon 040 655 796 (Lara Kastelic) ali mail info@radenskopolje.si.

Trgovina
Metka

SONČNI DVORI

METRAŽNO BLAGO NOŠEČNŠKA OBLAČILA ŠIVANJE PO MERI OTROŠKE ODEJICE, SLINČNI IN COPATKI

Želite biti posebni na vaši maturi, valeti, birmi...?

Obiščite nas v trgovini Metka, kjer bomo med novimi vzorci blaga, izbrali in izdelali oblačila, po meri vaše postave in duha.

Brezje pri Grosupljem 70b (Sončni dvori), 1290 Grosuplje
GSM: 031 356 802 www.trgovina-metka.si info@trgovina-metka.si
Odprto: pon-pet: 9.00 - 13.00 in 15.00 - 19.00, sob: 8.00 - 12.00

RAZSTAVA VELIKIH PLAZILCEV

ŽIVE ŽIVALI

Vabimo vas na ogled največje razstave plazilcev na svetu.

Ogledali si boste žive kobre, anakonde, kuščarje, škorpjone, pajke, krokodile in pitona (dolžine čez 6 metrov in teže 100 kg).

Vabljeni v svet plazilcev

sobota 15.5. in nedelja 16.5.
od 10.00 do 19.00 ure

**Športna dvorana Brinje
Grosuplje**

Cena vstopnice: otroci do 3 let brezplačno,
otroci (3-15 let) 5 €, odrasli 6 €

SALF d.o.o.
Cesta na Krško n.h.
Grosuplje

031 / 213-626

VRTNARIJA GROSUPLJE PRI GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU

VABI K SPOMLADANSKIM OBISKOM OD 1. 4. 2009 DALJE
Delovni čas: ponedeljek-petek 8-12h in 13-18h, sobota 8-14h

NUDIMO VAM:

- bogato izbiro balkonskih rastlin,
- enoletnic,
- pestro izbiro trajnic,
- substrate za sajenje.
- Zasajamo tudi CVETLIČNA KORITA.

ROŽICA NAM

ZDRAVJE DA,

OGREJE MISLI IN DUHA.

Pripomba o slovenski eliti,

ki jo je nedavno izrekel Aleš Gulič (LDS), direktor urada za verske skupnosti: "Buče, ki bi rade bile vrči. Na vrtu imajo palčke in beemveje."

Klima naprave **BLATNIK**

Jože Blatnik s.p.
Videm 70 a
1312 Videm - Dobropolje

PRODAJA • MONTAŽA • SERVIS • VZDRŽEVANJE

KLIMA NAPRAV

LG Electronics

MITSUBISHI
ELECTRIC

TOSHIBA

DAIKIN

Panasonic

Tel.: 01 7807 651 GSM: 031 394 694 @ klima.blatnik@yahoo.com

RAČUNOVODENJE

Vida Kastelic Hočevar s.p.

Zagradec pri Grosupljem 59
1290 GROSUPLJE

GSM 031/390 340 tel. 01/786 27 46
F: 01/786 56 77 E: kastelic.vida@gmail.com

- Vodim knjigovodstvo za vse vrste poslovnih subjektov
- Pri delu uporabljam programsko opremo PRO-BIT in PANTHEON
- Pridem tudi na dom; prevzamem dokumente in vse stvari uredim pri vas – MOJA PREDNOST!

VERIGA JE TAKO MOČNA, KOLIKOR
JE MOČAN NJEN NAJŠIBKEJŠI ČLEN

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

Nudimo vam:

- strokovno posredovanje pri prodaji, nakupu, menjavi, oddaji ali najemu nepremičnin
- priprava pogodb in drugih listin, pridobivanje potrebnih dokumentov, sestava predloga za vpis v zemljiško knjigo
- brezplačni ogledi in oglaševanje na naših spletnih straneh ter ocenitev tržne vrednosti vaše nepremičnine

Pri nas lahko opravite prav vse v zvezi z nepremičninskimi posli.

VARNO, ZANESLJIVO, STROKOVNO

3/15/25 let
Garancije

Biološke čistilne naprave Sistemi za uporabo deževnice

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

Rezervoarji za deževnico - podzemni
Rezervoarji za deževnico - nadzemni

- rezervoarji - povozni
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpalnice
- dodatna oprema

- Biološke čistilne naprave od 2 - 1000 PE (prebivalcev)
- Greznice (zbiralne, dvo prekatne in troprekate) - pripravljene za kasnejšo predelavo v čistilno napravo

Naročite brezplačen katalog

Ponikalni sistemi za :

- izpust iz čistilnih naprav
- greznic
- odvodnjavanje parkirišč
- odvodnjavanje s streh...

**ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA
LJUBLJANSKA C. 2A**

TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192

E-mail: info.armex@siol.net

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Vitaline - studio za zdravo življenje

Zdravje ter zdrav način življenja ljudje ponavadi uvrščamo visoko na lestvici naših vrednot ter želja. Koliko pa smo pripravljeni narediti zanj? Pogosto že majhna sprememba prinese zadovoljstvo, spodbudo za še več. Če ste torej pripravljeni zaživeti bolj zdravo, si želite izgubiti odvečen kilogram ali se le "razmigati", vas prijazno vabimo v svetle in prijetne prostore studia za zdravo življenje v Sončnih dvorih - v studio Vitaline, kjer vas čakajo: Tadeja, Primož ...

Kaj vse vam ponujajo?

Hypoxi terapija

Stroga dieta, močna volja in trdo delo v telovadnici lahko pripomorejo k zmanjšanju telesne teže, vendar pa običajno ne odpravijo trdovratnih maščobnih blazin in celulita na trebuhu, bokih in stegnih. Veliko ljudi shujša s telovadbo ali s strogo dieto, vendar shujšajo tam, kjer si najmanj želijo, učinki so običajno le kratkotrajni. Hypoxi terapija pa omogoča načrtno lokalizirano zmanjševanje obsega na problematičnih delih telesa. S pomočjo masažne obleke, ki ima v predelu stegen, zadnjice, bokov in trebuha nameščenih 400 celic, v katerih se računalniško vodeno izmenjujeta podtlak in nadtlak. Ritmično delovanje podtlaka in nadtlaka »trenira« kožo in vezno tkivo. Koža se temu gibanju prilagodi z večjo prožnostjo in čvrstostjo. Blag vakuum sesa s kisikom bogato kri in sveža hranila v kožno in maščobno tkivo, kar pospešuje presnovo, obnovo tkiva in pomlajuje videz kože. Dinamična masaža črpa tkivno tekočino in odvaja iz kožnega in veznega tkiva vnetne in strupene snovi. Zmeren trening aktivira maščobno presnovo. Že po nekaj tretmajih pride do vidnega, dolgotrajnega izboljšanja. Kako pogosto pa je potrebno vaditi? Priporoča se obisk trikrat tedensko, 12 obiskov = 1 terapija. Gotova vas zanima, kakšni so

rezultati? Na 1 kg izgubljene teže se zmanjša obseg trebuha za 0,5 do 2 cm in obseg stegna za 0,5 do 1,5 cm.

Power plate

Power plate je vrhunska naprava novih razsežnosti in dimenzij. V svetu je povzročila pravo revolucijo nove dobe, prejela ogromno nagrad s svojo učinkovitostjo in izjemnimi rezultati. Power plate so uporabljali ruski astronauti za povečanje kostne mase, mišic in vezi.

Še en osupljiv podatek: 15-minutna vadba na power platu je primerljiva s 60 minutno vadbo na fitnes napravah. Zakaj? Power plate oddaja vibracije, ki povzročajo nestabilnost v človeškem telesu. Vsaka vibracija povzroči mišični nateg, na katerega se telo refleksno odzove z mišično kontrakcijo 25 do 50 krat v sekundi. Tako se ne krepijo le mišice, temveč se izboljša tudi koordinacija.

Pozitivni učinki, ki vas bodo prepričali:

- pospeši izgubljanje telesne teže in oblikuje telo
- zmanjša nastajanje celulita
- poveča mišično storilnost in moč
- poveča motorično sposobnost in gibljivost
- hitrejšo regeneracijo
- poveča kostno gostoto, pospeši zdravljenje osteoporoze

Fitnes kabinet

- butična ponudba

V današnji masovni ponudbi vam studio Vitaline ponuja prav posebno doživetje, možnost najema fitnes kabineta z osebnim trenerjem ali brez njega in to le za dve osebi hkrati. Tako odpade čakanje na proste trenažerje ter se res lahko posvetite nemoteni vadbi. Vsem začetnikom pokažejo pravilno uporabo trenažerjev. Ob tem vam lahko sestavijo program prehranjevanja za

pridobivanje mišične mase ali izgubljanje maščob. Ob nakupu karte lahko neomejeno obiskujete fitnes kabinet, pa še ure aerobike in pilatesa. V kabinetu imajo profesionalno tekalo progo, kolo, večnamenski trenažer, večnamenski trenažer z uporabo prostih uteži ter klop za trebušne ter hrbtne mišice.

Solarij

vas bo pripravil na prve sončne žarke ter vam pregel zimsko zaspanost.

Tole je pa bo bolj "ženska zadeva" KAVITACIJA - ultrazvočna liposukcija

Gotovo ste že slišale za najnovejšo metodo, ki uspešno odpravlja nadležni celulit. Ultrazvočna lipoliza - kavitacija - ultrazvočno polje sproži nastanek mehurčkov v povečanih maščobnih celicah, ki zrastejo do določene velikosti in se nato sesedejo sami vase. Pri tem se sprosti energija v obliki toplote in pritiska. Slednji zlahka razbije povečane maščobne celice v podkožju, ker njihove membrane niso odporne na nastale vibracije in minimalne spremembe, nastale ob pritisku tkiva. S tem je zagotovljena visoka natančnost in selektivnost terapije, saj ostala tkiva ostanejo nedotaknjena. Maščoba iz razbitih maščobnih celic se v obliki trigliceridov izlije v medcelično tekočino, kjer se pod vplivom encimov razgradi v glicerol in proste maščobne kisline. Vodotopni glicerol prodre v krvni obtok in se porabi za energijo, netopne proste maščobne kisline pa potujejo v jetra, kjer se razgradijo kot vsaka druga prosta maščobna kislina.

Skupinske vadb:

Pilates, Aerobika- tnz, step, vita iron, ..

Plesna šola Urška:

veliko dvorano nekajkrat na teden napolni otroški živ-žav, ob sredah zvečer pa vanjo pridno zahajajo udeleženci plesnih tečajev družabnih plesov.

Smo vas prepričali? Pridite in izberite vadbo, ki vam bo pisana na kožo.

www.vitaline.si in **051 633 446**

SHUJŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO!

HYPOXI TERAPIJA

KAVITACIJA

POWER PLATE NOVO

SLENDER LIGHT NOVO

AEROBIKA

FITNES KABINET

PILATES

TEČAJ NORDIJSKE HOJE

SOLARIJ

PLESNA ŠOLA URŠKA

OBLIKUJTE SVOJE TELO!

PONUJAMO VAM SLEDEČE PROGRAME:

HYPOXI

design your body

OBIŠČITE NAS
BREZJE PRI
GROSUPLJEM

INFORMACIJE IN
REZERVACIJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

Pokličite 051/633 446 in se naročite na brezplačni testni obisk.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE Območno združenje Grosuplje

vabi na

krvodajalsko akcijo

v ponedeljek, 26. 4.
2010, od 7. do 13. ure,
v Osnovni šoli Louisa
Adamiča v Grosupljem,

v sredo, 28. 4. 2010, od 7. do
13. ure, v Srednji šoli Josipa
Jurčiča v Ivančni Gorici,

v četrtek, 29. 4. 2010, od 7. do
12. ure, v Osnovni šoli Ferda
Vesela, Šentvid pri Stični.

Skupaj rešujmo življenja!

Anekdota

Antonio De Martino, italijanski zdravnik, je bil poklican na konzilij k nekemu bolniku v težkem zdravstvenem stanju. Ko so zdravniki v krogu stali okoli njegove postelje in se posvetovali, je bolnik narahlo odprl oči in začudeno vprašal: »Kaj pa počno vsi tile idioti okoli moje postelje?«

De Marino se je rahlo nasmehnil in dejal kolegom: »Gospodje, stanje se izboljšuje – bolnik nas je prepoznal!« - **LS**

*Naredite nekaj zase!
S pomočjo samoplačniških paketov boste
lažje dočkali fizioterapijo na delovni nalog.*

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

- Klaslična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

**Fizioterapija Mediko na delovni
nalog ali samoplačniško
v Višnji Gori in Ljubljani.**

Pokličite nas na tel 040 627 915
www.fizioterapija-mediko.si

*Ker ste se odločili, da sebe
postavite na prvo mesto!*

Poraba: 4,1-5,8 l/100km; emisija CO₂: 107-154g/km.

www.ford.si

**NOVI
KINETIČNI
BONUS
1000 €**

Sledite trendom in
izkoristite dodatnih
1.000 € kinetičnega
bonusa!

Ford Fiesta vam zagotavlja, da boste prav vsak dan v trendu, saj je opremljena s klimatsko napravo, ABS-om, električnimi stekli in ogledali, CD/MP3 radiem, potovalnim računalnikom ... Odlikuje jo 5 Euro NCAP zvezdic za varnost in dodatni kinetični bonus.

Popust 1.150 € + **novi kinetični bonus 1.000 €.**

FordFiesta

Feel the difference

Kopanj in kultura – druga plat medalje

V marčni številki Odmevov je svoje doživetje počastitve praznika kulture ali Prešernovega dne predstavil znani Grosupeljčan in pohodnik po »Prešernovi poti« Jakob Müller. Ker je ta gospod tudi zelo razgledan (upokojeni) profesor slovenščine, je dogajanje pogledal tudi s te plati in ugotovil, da ni niti malo po njegovih strogih profesorskih merilih. Stvar ga je zmotila še posebej tudi zaradi kraja dogajanja – to je bila namreč cerkev, ki je zaradi hladu zunaj ponudila toplo zavetje udeležencem te prireditve. No, res je bila celota malo dolga in ni bilo nabolj prijetno stati še slabo uro in pol v cerkvi – za tiste pohodnike, ki si niso uspeli dobiti sedeža. Organizatorjem pa je najbrž tudi nerodno kar odpovedati točko, dve z objavljenega programa, čeprav bi prav v tem primeru to ne bilo tako slabo zaradi malo nepredvidene dolžine glavne točke, ki je g. Müllerja tako zmotila.

Družinsko gledališče z Vač svojo igro o Prešernu predstavlja po slovenskih šolah – v »jeziku«, ki ga današnja mladina lahko razume. To so nastopajoči že velikokrat preverili in na Kopanju navzoči učitelji slovenščine (kar nekaj jih je bilo med poslušalci) so temu pritrdili: »Tako predstavljenega Prešerna bi tudi naši otroci razumeli, saj tistega z učenjem Prešernovih pesmi in življenjskih podatkov na pamet niso!« In tisti, ki ne glede na leta, še nismo bili predaleč od sveta dojemanja današnjih otrok, smo to igro tudi tako razumeli. Zato tistega »hahljanja burki« velike večine gledalcev ne gre razumeti po Müllerjevo omalovažujoče, ampak kot potrdilo, da smo dojeli sporočilo nastopajočih: Prešeren je stopil med nas kot eden od nas, a z vso svojo človeško-umetniško veličino in globino. Mnogi od poslušalcev doslej Prešerna še nismo tako globoko doživeli, pa četudi so

ga recitali še tako vrhunski umetniki. Pa še nekaj: morda je prav sam prostor – cerkev – še bolj poudaril tudi Prešernovo globoko vernost, seveda ne v formalno-ortodoksni smislu – iz njega se je za življenja rad tudi ponorčeval in so ga zato imeli tako rekoč za brezbožneža ali svobodomisleca – ampak v pravem, današnjem pomenu besede: tako živo je doživljal in opeval stvarstvo, materialno in duhovno, da so nam njegove pesmi zazvenele v povsem novih tonih – kot globok intimen pogovor s skrivnostnim Stvarnikom vsega tega bogastva. In razmišljanje, ali je dopustno v cerkvi imeti tako predstavo, se je nenadoma razprlo v novo spoznanje: Ali ni prav cerkev prostor, ki naj vsakogar sprejme v svoje zavetje, in ali ni več kot normalno, da ta prostor postane prostor srečanja ljudi, želnih doživetja, ki človeka dvigne iz vsakdanje sivine,

pritlehnosti v višave duha, te pa se razpirajo dalje v spoznanje, da brez neba nad nami izgubimo tla pod nogami ...

Prav ta šolarsko preprosta predstava nam je Prešerna približala v tisti razsežnosti, ki popolnoma manjka tako hvaljenemu Kmečlovemu filmu o Prešernu: človek je neskončno več kot le njegovo golo obstajanje – pri filmskem Prešernu popivanje in brezvezno razbijanje kozarcev, kvantanje in pohajkovanje v prazno, kar je le potrjevalo mnenje preprostih prednamencev, da je bil »le pijanec in kurbir in zato o njem ne bomo govorili ...«. Če bi bil res le to, ne bi še danes veljal za našega (upravičeno!) največjega pesnika. In Kopanj je končno potrdil to njegovo veličino, zato hvala vsem, ki se trudijo za to!

Ivanka Šircelj-Žnidaršič

Neusklajenost kulture in športa?

Spoštovani!

Minili so vsi trije večeri območne pevske revije »Kdor želi prepevati, bo vedno našel pesem«. Na treh večerih se je predstavilo kar 26 pevskih zborov in vokalnih skupin, nekaj pa se jih zaradi različnih vzrokov revije ni udeležilo. V letošnjem letu se je kvaliteta poustvarjanja zelo dvignila, saj je med vsemi zbori in skupinami kar tretjina presegla območno raven in se bodo imeli možnost udeležiti regijskih revij po Sloveniji.

Zato je nedopustno, da se tem zborom oz. skupinam ne omogoči primerne prostora za koncertiranje. V Grosupljem so se namreč sočasno s pevsko revijo (v avli šole) v sosednjem prostoru (telovadnica) izvajale športne dejavnosti, ki so s svojim hrupom onemogočale nemoten potek revije ter vplivale na slabšo izvedbo oz. predstavitev zbora. Nastop na reviji je poleg letnega koncerta pomemben dogodek v življenju vsakega zbora oz. skupine, saj strokovni ocenjevalci ocenimo njihov nastop in izvedbo. Za mnoge je ocena referenca, ki jo prilagajo različnim razpisom in pozivom. Upam, da bo v bodoče bolje poskrbljeno za nemoten potek pevskih srečanj, saj si zbori in vokalne skupine za svoje trdo delo, širjenje ter dvigovanje pevske kulture to tudi zaslužijo. Hvala in lep pozdrav,

Andreja Martinjak,
strokovna spremljevalka pevskih revij
v Ljubljani, spomladi 2010

Temu mnenju se ogorčeni pridružujemo zaposleni na ZKD Grosuplje in vsi sodelujoči zbori KD Grosuplje na reviji. Naj še enkrat poudarimo, da gre za edini dogodek, na katerem se srečajo vsi zbori, da je to za večino

edini koncert, kjer jih oceni in poda mnenje strokovni spremljevalec ter da bo po novem pravilniku javnega razpisa za izvajalce na področju kulture občine Grosuplje kvaliteta v veliki meri vplivala tudi na višino sredstev za redno dejavnost. Ocena strokovnega spremljevalca je tako referenca vseh prijavljenih.

Pod pisanje se podpisujemo vsi člani zborov ZKD Grosuplje z mentorji (170), člani IO, NO ZKD Grosuplje in strokovna služba ZKD Grosuplje

Simona Zorc Ramovš

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJSKEGA OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« (posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS

na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Kopanj in kultura – popravek1

Sporočam vam, da ste v Grosupeljskih odmevih, letnik XXXVI/marec – 3/2010, na strani 51 objavili napačno informacijo v članku Kopanj in kultura, pod katerega je podpisan g. Jakob Müller. Prosim vas, da v skladu z zakonom to napako ob prvi možnosti popravite.

Ob 200 obletnici prihoda Franceta Prešerna na Kopanj je Goran Gluvić, ki sem ga za to priložnost povabila k sodelovanju, na mojo pobudo napisal scenarij. Ta scenarij sem režirala Simona Zorc Ramovš, diplomirana dramska in filmska igralka, vodja strokovne službe ZKD Grosuplje.

Simona Zorc Ramovš

Koledar kulturnih prireditev: maj 2010

sobota, 1. 5. od 8:30 do 9:30, **pred Adamičevim spomenikom in po mestnem drevoredu**, ZKD Grosuplje
1. MAJ PRAZNIK DELA, koncert budnic in koračnic; pihalni orkester GŠ Grosuplje pod mentorstvom Mitje Dragoliča in mažoretke - KUD Godba Kočevje; **za izven**

sobota, 1. 5., **kino ob 20.00**, ZKD Grosuplje; **VOLKODLAK**, grozljivka

nedelja, 2. 5., ob 11.00, **spominsko obeležje Pece pri Grosupljem, ZB NOB Grosuplje**
POČASTITEV OBLETNICE BOJEV PRI OSVOBAJANJU GROSUPELJSKE DOLINE, SPOMINSKA SVEČANOST; program izvajajo: ŽPZ Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar, KD Teater in Šentjurski fantje pod vodstvom prof. Tomaža Tozona, KD Šentjurski oktet, moderator Janez Jakopin; **za izven**

četrtek, 6. 5., ob 19.00, Sebastijan Mehle in ZKD Grosuplje
SKRIVNOST KIRIBATSKIH OTOKOV, otvoritev fotografske razstave Sebastjana Mehleta s predavanjem o kulturi, običajih, glasbi in o predmetih prebivalcev skrivnostnega otočja; **za izven**

petek, 7. 5., ob 20.00, produkcija: Café teater v sodelovanju s Cankarjevimi domom, ZKD Grosuplje
 Boris Kobal: **LOČENI ODPADKI**, narodna komedija, režija: Boris Jamnik, kostumografija: Jaša Kobal, scenografija: Andrej Stražišar; igrajo: Boris Kobal, Jaša Jamnik, Lotos Šparovec / Miha Brajnik; **za izven**

sobota, 8. 5., kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; **ZRESNI SE**, komična drama

sreda, 13. 5. ob 19:00 uri, produkcija filmski krožek OŠ LA Grosuplje, ZKD Grosuplje
BELA SLED, javna projekcija mladinskega filma; mentorica: Sergeja Petročnik, režija: Matic Žmuc in Jan Grčar, prir. knjige Bela past oz. scenarij: Matic Žmuc, kamera: Matic Žmuc, Samo Grčar, montaža: Matic Žmuc, Jaka Trilar; igrajo: Martina Trontelj, Klara Kuret, Matic Žmuc, Teja Pirnat, Miha Srdinšek, Katja Grum, Živa Kukman, Jan Grčar, Janez Potokar; **za izven**

petek, 14. 5., ob 19.00, **avla OŠ LA Grosuplje**, Glasbena šola Grosuplje
KONCERT ORKESTROV GŠ GROSUPLJE, letni koncert; učenci in učitelji GŠ Grosuplje; **za izven**

sobota, 15. 5., kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; **BOŽJI BOJEVNIK**, akcijski pustolovski film

Torek, 18. 5. 17:00, JSDK OI Ivančna Gorica in ZKD Grosuplje
REGIJSKO SREČANJE IZBRANIH PLESNIH SKUPIN osrednje Slovenije 1. del; **za izven**

četrtek, 20. 5., kino ob 18.00, ZKD Grosuplje; **ŽELVINO OSUPLJIVO POTOVANJE**, angleški dokumentarni film

četrtek, 20. 5., ob 18.00, **Mestna knjižnica Grosuplje**, Literarna sekcija KD sv. Mihaela Grosuplje, in ZKD Grosuplje
OJ BOŽIME, OJ BOŽIME, Beneška Slovenija v besedi in pesmi; pogovor z gostom prof. Viljemom Černom, vodi Jakob Müller, **za izven**

petek, 21. 5., ob 20.00, Kulturni dom Spodnja Slivnica, KD Big band Grosuplje, GŠ Grosuplje in ZKD Grosuplje
VOKALNI JAZZ KONCERT, jazz koncert, program izvajajo vokalni solisti in zasedbe iz razreda solo petja Irene Vidic ter člani Big band Grosuplje pod vodstvom Igorja Lundra; **za izven**

sobota, 22. 5., kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; **BOMBNA MISIJA**, akcijska vojna drama

četrtek, 27. 5., ob 18.00, plesno baletne skupine TeGIBlo, KD Teater Grosuplje in ZKD Grosuplje
LETNA PRODUKCIJA SKUPINE TeGIBlo z gosti; plesno baletne skupine TeGIBlo z mentorico Špelo Repar; **za izven**

petek, 28. 5., ob 20.00, produkcija: Sititeater BTC in Kreker in ZKD Grosuplje
FOTR, monokomedija; režija: Nataša Barbara Gračner, igra: Lado Bizovičar; **za izven**

sobota, 29. 5., ob 10.00, **avla OŠ LA Grosuplje**, KD Biser
LETNI KONCERT BISER, vokalno instrumentalni koncert: ŽPZ Biser, zborovodkinja mag. Manica Habjanič Gaberšek in godalni kvartet Allegretto; **za izven**

sobota, 29. 5., ob 20.30, **Tabor Cerovo**, KS Št. Jurij in ZKD Grosuplje
VRUJA, istrska ljudska glasba, etno koncert: Marino Kranjac (vokal, violina, dude, mandola, sopele, kitara), Alenka Kranjac (vokal, deska, boben), Peter Kaligarič (harmonika), Gabrijel Križman (vokal, kitara, mandola), Gorast Radojevič (bajs) in Rok Kleva Ivancič (violina); **za izven**

sobota, 29. 5., kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; **DRŽAVLJAN NEVARNIH NAMER**, triler/kriminalka/drama

Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa
 Info in rezervacije vstopnic:

ZKD Grosuplje, Adamičeva cesta 16, 1290 Grosuplje,
 T: 01/786 40 28

Predprodaja vstopnic na blagajni Kulturnega doma:

17.00 – 19.00 sreda, 18.00 – 19.00 sobota in uro pred predstavo

Predprodaja v pisarni Zveze kulturnih društev Grosuplje:

12.00 – 16.00 ponedeljek, torek in četrtek

bilo je

sobota, 6. 3. 19:00, dvorana Družbenega doma, Društvo za študije kontemplativnih tradicij

V okviru Društva za študij kontemplativnih tradicij in v sodelovanju z Mrežo zdravja, mrežo nevladnih organizacij za zdrav način življenja je 6. 3. 2010 v Družbenem domu Grosuplje potekal seminar »Zdrava šola«. Vodila ga je Regina Bokan, prof. pedagogike.

Udeleženci so se tekom predavanja seznanili, kaj je cilj izobraževanja, kako je razviden v kurikulumu, kako in v kakšni meri se ga izvaja v praksi. Dobili so vpogled v izvor besed šola in pedagogika. Pogovor je spodbudil razmišljanje, kako pomembno je krepiti odnose v skupini z aktivnim prepoznavanjem univerzalnih človeških kvalitete ter kako lahko vsak prispeva k občutku za celoto. Na osnovi dolgoletnih pedagoških izkušenj je predavateljica predstavila, kako oblikovanje razreda, razredne skupnosti pomeni tudi učenje medsebojne ljubezni in razumevanja, kako se to kaže v sposobnosti vključevanja različnosti, v medsebojni pomoči in pripravljenosti, da smo strpni in požrtvovalni. Seminar je izpostavil, kako se današnje oblike izobraževanja ukvarjajo predvsem z urjenjem spomina in intelekta. Prešibka je usmeritev, ki bi v ospredje postavila sintezo podatkov in znanj, povezave med posameznimi predmeti, znanostjo, vsakodnevnim življenjem ter povezave z izkušnjami otrok in izkušnjami učiteljev in staršev. Umanjka dnevno kultiviranje naravnave, s katero izobražujemo posameznika tako, da razvije čut za skupno dobro, da najdemo povezavo učne snovi s celoto. Predavateljica je kot pomemben del pedagoške prakse izpostavila razvijanje odgovornosti. Predstavila je vlogo, ki jo ima pri oblikovanju odgovornega odnosa do sebe in drugih v razredni skupnosti in širše praksa pogovora po resnici in iz resnice.

Podanih je bilo veliko primerov, kako se lahko učenci učijo resnicoljubnosti, reševanja medsebojnih konfliktov, vrednot, koncentracije, skupinskega dela in kako so otroci odprti za ta način dela. Prav tako se je na seminarju pokazala pomembnost nadgradnje sodelovanja učencev, staršev in učiteljev.

Mateja Potokar, Društvo za študije kontemplativnih tradicij, Mengeš

sobota, 27. 3., 19:00, dvorana Družbenega doma, Ženska vokalna skupina Brinke, KD Šentjurski oktet

PRVI LETNI KONCERT ŽENSKÉ VOKALNE SKUPINE BRINKE

V soboto, 27. marca, smo napolnile dvorano Družbenega doma. Za nami je leto dni trdega dela. V tako majhni skupini je delo še toliko težje, saj morajo biti vaje zelo intenzivne, izostanki z vaj pa opravičljivi. Brinke smo zelo odgovorne, vzdržljive, kakor brin, po katerem smo si nadele ime. Zato bi tudi na tem mestu poudarile sporočilo, ki smo ga s svojim izvajanjem prinesle obiskovalcem koncerta: „Zborovsko petje je potrebno gojiti in ohranjati tudi za naše otroke in vnuke. In naš brin

se bo razvijal še naprej, prinesite ga v svoje domove in mu ponudite gostoljubje“.

Pri pripravi na koncert je sodelovala vsaka od nas. Začele so se že v mesecu januarju. In prav vse smo imele polne roke dela, ravno tako tudi naši družinski člani in prijatelji. K sodelovanju smo povabile moško pevsko skupino Šentjurski fantje z umetniškim vodjem Tomažem Tozonom, spremljevalko na klavirju prof. Andrejo Markun in povezovalko Mojco Vakselj.

Prav vsem se ponovno iskreno zahvaljujemo za pomoč, ki so nam jo nudili pri izvedbi tega velikega projekta.

Razveseljuje pa nas dejstvo, da smo s svojim petjem navdušile prav vse obiskovalce koncerta. Naša umetniška vodja Tina Vahčić je za naš prvi koncert pripravila zelo pester izbor pesmi in obiskovalci so začutili našo povezanost in pozitivno energijo, ki smo jo prinesle v dvorano Družbenega doma. Pred zaključkom sezone je pred nami še nekaj nastopov v Grosupljem in sosednjih občinah, o čemer vam bomo poročale v naslednji številki Odmevov.

Ženska vokalna skupina Brinke

četrtek, 8. 4. ob 19:00, Gledališče Hiša KD Teater Grosuplje&OŠ LA Grosuplje, ZKD Grosuplje
Anita Šefer v priir. Irene Žerdin:

IZZA ŠOLSKIH KLOPI, mladinska predstava

Zgodila se je premiera, ki nas je vse sodelujoče ravno prav napolnila z adrenalinom, še posebej zato, ker je predstavo obiskala tudi avtorica dramske igre, Anita Šefer. Kot skoraj vedno, smo ugotovili vsi skupaj, da bi potrebovali vsaj še 3 vaje, da bi šli mirni na oder, da bi še malo bolj izpostavili potrebne detajle pripovedi. Ta je zelo zgoščena, saj se na odru vseskozi dogaja, selimo se od dialoga k dialogu. Predstava sama mora dajati vseskozi dinamičen, sproščen, realističen vtis dogajanja v zadnjem razredu devetletke pred in med poukom. Seveda pa je treba vse speljati tako, da najbolj izstopa glavna zgodba o Andreji, ki jo izsiljuje sosedov Marko, preprodajalec in uživalec droge. Ker jo ustrahuje in izsiljuje denar, najstnica počasi tone v stisko. Iz sproščene se spremeni v odsotno in molčečo punco. Toda s pomočjo prijateljice ji uspe najti izhod in zgodba se konča srečno. Mladi igralci so dobro opravili nalogo. Publika jih je naklonjeno spremljala. Pohvalila jih je tudi avtorica. Tudi ravnateljica OŠ LA Grosuplje, Janja Zupancič, je bila zadovoljna s skupino igralcev in dodala, da je bila to res gledališka generacija, saj so menda trenutni sedmošolci in osmošolci zaljubljeni samo v šport. Upamo, da jo bomo prepričali, da bodo predstavo prišli pogledat tudi njihovi sošolci. Prav tako bomo predstavo ponudili na ogled tudi tretji triadi OŠ Brinje.

Takoj naslednji dan sta obe skupini KD Teater Grosuplje, ZKD Grosuplje&OŠ LA Grosuplje – Gledališče Hiša in Gledališče Hiša sodelovali na 8. festivalu gledaliških sanj v Pionirskem domu v Ljubljani, na odru Mladinskega gledališča. Tudi to je bilo seveda pravo doživetje, vsaj za Gledališče Hiša, saj so igrali pred popolnoma polno dvorano najstnikov (260 gledalcev!), ki je na predstavo burno reagirala. Izkušnja, ki bo ostala nepozabna. Držimo pesti torej vsaj za še dve ponovitvi. Malo slabše se je izšlo za Gledališče Hiška, ki je z izjemno predstavo nastopalo pred skoraj prazno dvorano. Gledali so jih samo njihovi kolegi – vsi sicer učenci OŠ LA Grosuplje – člani Gledališča Hiša ter člani OPZ »Orfej« glasbeno – gledališke delavnice, ki so se z mentorico Marto Steklasa in predstavo Kresniček prav tako prijavili na festival. No, malo smo jih potolažili z novico, da so

se uvrstili na regijsko srečanje otroških gledališč v selekciji JSKD Osrednja Slovenija. Strokovni ocenjevalec Klemen Markovčič je takole zapisal: »Pekarna Mišmaš je za otroško produkcijo presenetila z izrazitim konceptualnim pristopom, režijsko in likovno smelostjo, ter dobro izvedbo. Je dokaz, da je šolska produkcija lahko tudi polnopravni dramski dogodek ali gledališka uprizoritev.« Seveda moramo poudariti, da imata obe gledališči KD Teater izjemno podporo tudi v službi ZKD Grosuplje, ki jim s svojo organizacijsko in strokovno podporo omogoča pravo gledališko šolo. Pa tudi prostor za vaje imajo vedno na voljo. Brezplačno. Drugje po Sloveniji je to prava redkost. Spet navijamo za igralski ansambel Gledališča Hiška, čestitamo mentorici Ireni Žerdin za izjemno dobro opravljeno delo in prelepo ustvarjalno vzdušje, ki ga s svojim iskrenim delom zna prebuditi v mladih igralcih, čestitamo tudi glasbeni mentorici Sabini Benedik, obema in igralcem želimo že tretji preboj na državno srečanje otroških gledališč JSKD. Naj dodamo samo še to, da je tudi na 8. festivalu gledaliških sanj predstave ocenjevala strokovna komisija v sestavi: Branka Bezeljak Glazer, prof., režiserka in gledališka pedagoginja, Staša Bračič, igralka in študentka dramaturgije ter Tadej Pišek, študent dramske igre.

Info ZKD Grosuplje; redakcija Simona Zorc Ramovš

dogaja

Poročilo z Občnega zbora ZKD regionalnega pomena, 1. marca 2010, ob 14. uri, v Kulturnem domu v Murski Soboti

Kot običajno smo brez izjeme soglasno sprejeli dnevni red in izvolili delovna telesa. Prisluhnili smo poročilu predsednika, igralcu in direktorju Kulturnega doma Srečko Kosovel v Sežani, Gojmiru Lešnjaku, poročilu tajnika, blagajnika in vseh potrebnih odborov. Volitve so potekale javno in hitro. Glede na storjeno, smo za obdobje naslednjih dveh let izvolili novo staro vodstvo – bili so še enkrat izvoljeni vsi stari člani – torej predsednik še naprej ostaja Gojmir Lešnjak – Gojc, čeprav zapušča vodilno mesto v kulturnem domu Sežana in bo predsedal v politiko, kandidiral bo za župana Komna, kjer živi. Novost pa je Upravni odbor osmih članov, ki se bo dobival bolj pogosto in usmerjal našo politiko in »skrajševal« dolžino težav, ki jih imamo. Še vedno je vroča tema SAZAS, ki s svojim ravnanjem in pravilnikom, ki je v neskladju z zakoni, še naprej ustvarja zelo napeto »kulturno« vzdušje. Ne le med kulturnimi društvi, tudi kulturnimi domovi po Sloveniji. Citiramo iz zapisnika zbora članov: »Po predhodnem poskusu delovne skupine za spremembo Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah v parlamentu junija 2009 naj bi spremembe v Državni zbor zdaj vložil Urad za intelektualno lastnino (UIL). Po predvidenih spremembah naj bi prav UIL spet pridobil funkcijo nadzornika nad delovanjem organizacij za kolektivno varovanje AP (tudi SAZAS) in bi v primeru nepravilnosti lahko ukrepal. Pripravi se dopis in se ga pošlje na Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za gospodarstvo. Sklep: Ministrici za kulturo, ge. Majdi Širca, Ministru za gospodarstvo, g. Mateju Lahovniku, in predsedniku RS, g. Danilu Türku, se napiše dopis z opisom težav s SAZAS-om, oviranje našega dela (dela kulturnih domov) skozi netransparentnost SAZAS-ovih dejanj. Za dopis je zadolžen Andrej Kokot, ki ga oblikuje v najkrajšem času. V predogled ga pošlje predsedniku ZKDRP Gojmirju Lešnjaku – Gojcu, ki ga pregleda in ga nato pošlje naprej na omenjene naslove. Seveda se pogajanje s SAZAS-om nadaljuje, pravniki naj sodno zgodbo peljejo naprej. Sprejet je bil sklep: Najame se pravno službo, ki nadaljuje s pogajanjem med člani ZKDRP in SAZAS-om, do ugodne obojestranske rešitve.«

Tema sestanka je bil tudi letošnji Kulturni bazar 2010, ki bo potekal ponovno v Cankarjevem domu v Ljubljani, v četrtek, 20. maja 2010. Kot je bila dosedanja praksa, bo tudi letos zadeve v imenu ZKDRP urejal Andrej Kokot – Radovljica. Po njegovih zagotovilih se bosta tudi Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport potrudili, da bo udeležba možnih odjemalcev programa – ravnateljev, pomočnikov, učiteljev in mentorjev OŠ in VVZ večja kot lani. Mi se bomo spet predstavili z zgibanko KRIŽ – KRAŽ 2010; ki je bila lani izjemno pohvaljena. Lahko dodamo, da je bilo (upamo, da tudi zaradi nje)

sodelovanje s šolami v letu 2009/2010 bolj polno kot leto poprej.

Dobili smo tudi novo zadolžitev: vsak kulturni dom naj priskrbi mesto v svojem zavodu za PANEL ZKDRP, na katerem bomo vsi člani ZKDRP oglaševali svoje prireditve. Za pripravo panela in financiranje le-tega, poskrbi ZKDRP, oz. njegov predsednik Gojmir Lešnjak – Gojc. Enkrat letno bi ZKDRP izdajalo bilten za preteklo šolsko leto. V prihodnosti bi bil lep zgodovinski zapis, kaj se je v ZKDRP počelo. Predsednik ZKDRP in istočasno direktor Kosovelovega doma Sežana, Gojmir Lešnjak – Gojc, je članom ZKDRP predstavil nov izziv, na katerega se pripravlja Kosovelov dom, in sicer FESTIVAL OTROŠKE POPEVKE »BRINOVKA«. Vse člane ZKDRP je prosil za pomoč pri izvedbi. Več podatkov vsi zainteresirani lahko dobite na spletni strani Združenja oziroma na spletni strani Kosovelovega doma Sežana www.kosovelovdom.si. Sicer pa si več o dejavnosti Zvez kulturnih domov regionalnega pomena (ZKDRP) lahko preberete na spletnem naslovu <http://www.zdruzenjekd.si>. Omenjena stran je začela delovati s 1. marcem 2010. Na njej je tudi predstavitev ZKD Grosuplje in naših tehničnih in »dvoranskih« kapacitet.

II. redni Zbor članov VI. mandata Zveze kulturnih društev Grosuplje,

ki je bil v torek, 23. 3. 2010, ob 17.30, v dvorani Družbenega doma Grosuplje, Taborska cesta 1.

Tudi tu je zbor članov tekkel po ustaljenem redu. Izvolili smo vsa delovna telesa, bili smo sklepčni, tako da je vse dogovorjeno tudi veljavno. Vročje teme pri nas so bile: poročilo NO ZKD Grosuplje – zaradi odsotne predsednice Zore Trilar je o tem poročal pooblaščen Tomaž Mohar – o realizaciji finančnega načrta oz. poslovnem poročilu ZKD Grosuplje za leto 2009. Prisotni na zboru so izjavili, da zaupajo opravljenemu delu NO in so sprejeli poslovno poročilo ZKD Grosuplje za leto 2009. Potrdili so osnutek načrta za leti 2010 in 2011, seveda s pripombo strokovne službe, da se bodo sredstva, ki so namenjena društvom oz. njihovim skupinam, spremenila zaradi novega Pravilnika razpisa o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Grosuplje 2010, ki ga je sprejel tudi občinski svet v februarju 2010. Odločilno vlogo pri novem pravilniku bosta imeli kvaliteta produkcije skupin (skupine bodo po novem razvrščene po kvaliteti produkcije v skupine od I. do III.) in tudi število nastopov (samostojnih prireditev oz. sodelovanj na prireditvah) skupin. Omenjeni pravilnik je nastajal približno pol leta v tesnem sodelovanju med strokovno službo ZKD Grosuplje (vodja strokovne službe Simona Zorc Ramovš in organizator Luka Puš), predsednikom ZKD Grosuplje Jernejem Kraljem in ter občino, Mojco Koželj, ki je zadolžena za kulturo na Uradu za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance na Občini Grosuplje. Društva, njihovi predsedniki in člani so bili sproti obveščeni o spremembah. Služba ZKD Grosuplje je na zboru ponudila pomoč tistim, ki bi si jo želeli. Možno bo poklicati strokovno službo, se dogovoriti za sestanek v domeničenem terminu, da bi bile prijave društev pravilno izpolnjene in popolne. Zveza je močnejša za novo društvo KD sv. Mihael Grosuplje; ker uredništvo Odmevov pridno piše o njem, vam ga verjetno ni potrebno prav posebej predstavljati. V skupino društev so bili sprejeti soglasno. Sicer pa smo se udeleženci zbora ZKD Grosuplje odločili, da moramo bolj dosledno in stalno obveščati javnost in medije o naši prostorski stiski. Kultura je z malimi in nefunkcionalnimi dvoranami razsuta vsepovsod (več kot 30), nima pa ustrezne hiše, centra, ki bi lahko – tudi z večjo dvorano in boljšo akustično opremljenostjo – omogočal razvoj in kulturno spremljanje dogodkov vse boljših vokalnih skupin. Pravila o osvetljenem odru in temnem prostoru za publiko so resnično obveza. Predvsem pa je za vokalne skupine nujna tišina v dvorani. Vsaka zbrana in pozorno odpeta pesem se zrcali v prav tako zbrani in pozorni publiko. Če razmišljamo o nadaljnjem razvoju vokalnih skupin, resnih projektih, kjer sodeluje tudi več skupin (takšna je definicija za projekt v novem pravilniku), postaja ustrezen prostor osrednji problem. Strokovna služba je obvestila člane, da bo za leto 2010/2011 oblikovala abonma tudi za odrasle, z željo, da v prihodnjih letih vanj vključi vsaj en dogodek oz. produkcijo domače skupine. Tisti, ki bodo želeli bolje delati, bodo sčasoma lahko računali torej tudi na nekaj sredstev, ki bi prišla iz naslova abonmaja. Zbor članov je minil hitro in brez večjih zapletov. Sicer pa lahko dodamo, da je bilo tudi leto 2009 za društva ZKD Grosuplje uspešno, z okoli 370 prireditvami, kjer so sodelovali ali pa jih sami producirali. Kraj

➤ nastopov je krepko presegel Slovenijo. Skupine so gostovale tudi v tujini (Argentina, Grčija, Bolgarija). Zbor članov je vodil bivši predsednik ZKD Grosuplje, Ljubo Vilar, zapisnik z vsemi sklepi je zapisala Ana Kastelec, tudi tajnik ZKD Grosuplje.

Info ZKD Grosuplje, redakcija: Simona Zorc Ramovš

napovedujemo

Sobota, 1. 5. od 8.30 do 9.30, pred Adamičevim spomenikom in po mestnem drevoredu, ZKD Grosuplje

1. MAJ PRAZNIK DELA,

budnica za prvi maj; za vse mimoidoče

KD Godba Dobropolje je godba z najdaljšo tradicijo v naši bližini. Ne le, da so njeni člani zelo aktivni po dogodkih, ki jih organizirajo (27 letno), so prijatelji in se družijo tudi ob drugih priložnostih. 1. maj je zanje pravi delovni dan. Ne glede na vreme, ne glede na to, da so inštrumenti in roke zjutraj še nekoliko okorni. Po občinah Dobropolje, Velike Lašče in Grosuplje, prebujajo po tradicionalnem običaju vaščane, krajanje in meščane v praznični dan delavstva. Začnejo ga že ob petih zjutraj. Predvidevajo, da bodo k nam prišli med urama, ki sta zgoraj v napovedniku. Da jim bo lažje igrati in izvajati figure pri koračnicah, smo jim priskrbeli dobro družbo mažoret iz Kočevja. Naj dodamo samo še to, da igrati in korakati ni čisto enostavno. Obiskali so kar nekaj delavnic na to temo in so skoraj edini naokoli, ki te veščine obvladajo na različnem terenu in glasba ostaja še vedno prav ritmična in točno izvajana, nam je povedal Dušan Cimerman, vodja članov godbe Dobropolje. »Če boste prišli kdaj v Dobropolje in slišali igro godbe na čisto običajen dan, bo prav verjetno, da mi spet vadimo nov paradni korak oz. zapleten obrat na igrišču naše šole,« še doda. Nekaj tednov nazaj nas je poklical tudi Mitja Dragolič, mentor godbe učencev Glasbene šole Grosuplje, in povedal, da so se z dobropoljskimi godbeniki dogovorili, da se jim bodo pridružili tudi oni. Lepo povabljeni!

Info ZKD Grosuplje

Četrtek, 6. 5. ob 19.00, Sebastijan Mehle in ZKD Grosuplje

SKRIVNOST KIRIBATSKIH OTOKOV,

otvoritev fotografske razstave s predavanjem

Takole se predstavlja Sebastijan Mehle: »Sem 27-letnik z močno strastjo do potovanja, na čisto poseben način. Mojo strast in ljubezen do Južnega Tihega oceana sem odkril pred dobrimi tremi leti, ko sem se odločil, da obiščem otočja Fidžija in Zahodne Samoe. Od takrat se vseskozi vračam na mala otočja sredi širnega Tihega oceana. Vsa otočja od malih koralnih

otokov pa do atolov, različnih oblik, krasijo peščene plaže z raznobarnimi odtenki peska, tako da se vse skupaj preliva v sinje modro laguno. Številne palme se nežno naslanjajo in spominjajo na stražarje, ki bdijo nad notranjostjo otoka. Koralni grebeni obogateni z živalskim svetom, z vso svojo lepoto mirijo jezne valove. Vse to pa dopolnjujejo ljudje s svojim preprostim življenjem, kulturo, običaji in navadami, ki pa počasi izginjajo pod vplivi »razvitega« sveta. Zaradi vsega naštetega pa se še vedno rad vračam, ker želim pokušati tamkajšnje življenje, ki smo ga tu že davno »izgubili«.

Tema fotografske razstave in predavanja: Republika Kiribati – Gilbertovo otočje

Gilbertovo otočje sestavlja 16 otokov, ime je dobilo po Angležu Thomasu Gilbertu, ki je priplul do njih leta 1788. Na največjem in tudi glavnem otoku Tarawa je glavno mesto Bairiki, prizorišče krvave pomorske bitke med ameriško mornarico in japonskimi silami v II. svetovni vojni. Življenje na zunanjih otokih se precej razlikuje od življenja na glavnem otoku. Na otokih domačini najpogosteje prebivajo v hišah, narejenih iz lesa in palmovih listov, postavljenih okrog cerkve in velike vaške hiše. Večinoma se domačini preživljajo z ribolovom in naravnimi bogastvi, ki jih otok ponuja. Kljub temu, da so kristjani, verujejo v moč magije in obstoj duhov.

K povabilu na popotniški večer pa dodajam besede, ki jih je Sebastijan Mehle dodal kot besedilo k fotografijama za Odmeve: »Njihovo življenje vam želim prikazati skozi slike in upam, da boste uživali, tako kot sem jaz z njimi in pri njih.«

Sebastijan Mehle

Petek, 7. 5. ob 20.00, produkcija: Café teater v sodelovanju s Cankarjevim domom, ZKD Grosuplje

Boris Kobal: LOČENI ODPADKI, narodna komedija

Vsebina predstave: Štirje uveljavljeni mojstri satire, Boris Kobal, Jaša Jamnik, Lotos Vincenc Šparovec in Miha Brajnik se tokrat lotevajo povsem vsakdanjih problemov naše sodobnosti. Skozi oči različnih skupin, od planincev in povzpeticov do obrtnikov stereotipno nakazujejo naš odnos do delikatnih tem, kot so

starost, narodna in verska pripadnost, istospolna usmerjenost, popivanje, prosjačenje brezdomcev na ulicah in še kaj. Celoto povezujejo pogrebci, ki na pokopališču s sarkazmom komentirajo dogajanje. Kot so zapisali ustvarjalci sami, gre za »državlansko neoporečen, logičen, vznesen in skoraj popolnoma trezen razmislek o vseslovenskih narodnih lastnostih in kvalitetah, o kvantah in kvantitetah, o strasteh in strahovih, o manijah in depresijah, o kreaciji, prokreaciji in rekreaciji, o nevoščljivosti in privoščljivosti, o travmah in kompleksih, o moških in ženskah in tistih vmes – o vsem, na kar imate odgovore, pa nanje še vedno iščete vprašanja.«

Ekipa ustvarjalcev: režija: Boris Jamnik, kostumografija: Jaša Kobal, scenografija: Andrej Stražisar, produkcija: Café teater v sodelovanju s Cankarjevim domom.

Prepustite se vrtincu smeha in črnega humora, ki ga bo ustvarila odlična igralska zasedba, v torek, 7. maja, ob 20. uri!

Četrtek, 13. 5. ob 19.00, produkcija: filmski krožek OŠ LA Grosuplje

BELA PAST,

javna projekcija mladinskega filma

Vsebina filma: Zvesti prijatelji se odločijo za zimsko taborjenje v divji naravi. Med živahnim pogovorom med hojo izgubijo orientacijo, zaidejo. Začne snežiti in počasi se začenja temniti. Ko že skoraj obupajo, jih reši njihov zvesti spremljevalec kuža in jih pripelje do koč. Tam so ujeti tri dni. Med mladimi se porajajo prijateljstva in simpatije, grize jih ljubosumnost, postajajo tekmovalni. A po mnogih zapletih in težavah še naprej ostajajo zvesti prijatelji. Zboljšanje vremena pa jim na pot pripelje tudi rešitelja. Omenjeno vsebino so ustvarjalci filma priredili po knjigi Bogdana Novaka Bela past. Pred tem so seveda avtorja prosili za dovoljenje.

Ustvarjalna ekipa mladinskega filma: mentorica: Sergeja Petročnik, režija: Matic Žmuc in Jan Grčar, prir. knjige Bela past oz. scenarij: Matic Žmuc, kamera: Matic Žmuc, Samo Grčar, montaža: Matic Žmuc, Jaka Trilar; igrajo: Martina Trontelj, Klara Kuret, Matic Žmuc, Teja Pirnat, Miha Srdinšek, Katja Grum, Živa Kukman, Jan Grčar, Janez Potokar

Snemanje in organizacija: Glavnino snemanja so skoraj v celoti opravili med zimskih počitnicah (5 dni). Žal eden od določenih igralcev ni mogel priti, tako so morali narediti alternacijo – vskočil je kar režiser. Kot pravi mladi režiser Matic Žmuc, se je to malo poznalo, saj je videti, kje je imel kamero v rokah on – ti prizori so taki, kot si jih je zamislil; kar precej pa je torej drugačnih, saj je igrati in režirati obenem zelo težko. Izkušnja, ki ima svojo težo. K sreči je bila do projekta zelo razumevajoča tudi ravnateljica OŠ

LA Grosuplje, saj so dobili še en prost dan, da so lahko posneli zaključek filma. K sreči jim je bilo vreme naklonjeno. Snemali so kar v Vrbičju, v bližnjem gozdu in v rojstni hiši Maticovega dedka. Film traja 40 minuti. Uradna premiera tega filma je že bila v glasbenem razredu OŠ LA Grosuplje, vendar je smiselno, da film ustvarjalci in tudi drugi vidijo v dimenzijah velikega platna in v temni dvorani, kot se za pravi film spodobi. Lepo povabljeni torej na javno projekcijo: vsi sošolci mladih filmarjev OŠ LA Grosuplje, ljubitelji zgodb Bogdana Novaka in tudi redni obiskovalci prireditev ZKD Grosuplje, v sredo, 12. maja, ob 19.00.

Četrtek, 27. 5. ob 18.00, plesno baletne skupine TeGIBlo, KD Teater Grosuplje in ZKD Grosuplje

LETNA PRODUKCIJA SKUPINE TeGIBlo z gosti;

Projekcija je bila sicer predvidena že pred prvomajskimi prazniki, vendar se to ni izšlo, ker je mentorica Špela Repar izvedela za neodložljivo obveznost prav za termin nastopa. Naj še enkrat zapišemo, da boste lahko vsi gledalci gledali nekaj vaj ogrevanja vseh skupin, potem pa bomo gledali koreografije, ki so nastale v tem šolskem letu. Lahko še dodamo, da so bile naše balerine na območnem srečanju uspešne, tako da so se uvrstile na regijsko. Če bo tako, kot je običajno, lahko držimo pesti za državno srečanje selekcije JSKD R Slovenije. Darilo vsem baletkam pa bo tako, kot je že v navadi, tudi gostovanje plesne skupine in balerine, ki jih je v goste po dogovoru s Špelo Repar povabila ZKD Grosuplje. Kot dobro motivacijo za naslednje leto! Vablejni tudi starši in deklice, ki jih ta dejavnost zanima.

Petek, 28. 5. ob 20.00, produkcija: Sititeater BTC in Kreker in ZKD Grosuplje

Bjarni Haukur Thorsson v prev. Lije Pogačnik:

FOTR,

monokomedija

Očitno gre za najbolj vročo monokomedijsko predstavo ta hip. Ker je bila predstava v aprilu 2010 v trenutku razprodana, vsem, ki niste prišli na vrsto, omogočamo še en termin – torej petek, 28. maja – povabljeni v dvorano Kulturnega doma Grosuplje ob 20. uri, kjer si boste ogledali humorno izpoved novepečenega očeta – fotra; njegovo ženo je odigrala tv voditeljica Katarina Čas.

Na 24ur.com so takole komentirali predstavo: Lado Bizovičar je FOTR in je poročen s Katarino Čas! Čeprav naj bi se Lado in Katarina, ki sta se pred časom razšla, ponovno intimno zblížala, tokrat ne govorimo o njuni zasebni zvezi. Beseda teče o novi monokomediji Fotr v režiji Nataše Barbare Gračner, v kateri blesti Lado Bizovičar, ki se mu med predstavo prek videoposnetka pridruži Katarina Čas. Lado je FOTR, Katarina je njegova žena, njuna priljubljena tema pa so starševske težave. S premiero nove predstave, ki je navdušila številne obiskovalce iz igralskega, televizijskega, športnega in poslovnega sveta, smo gotovo spet

dobili gledališko uspešnico, ki bo navduševala publiko po vsej Sloveniji. Privlačne Katarina Čas že dolgo časa ne vidimo več na televizijskih ekranih, kar pa ne pomeni, da ni uspešna. Celo zvezde so ji zapisale, da jo čaka lepa plodna prihodnost. Poglejte, kaj ima Katarina Čas takšnega, kar druge slovenske zvezdnice nimajo!

Priložnost za obuditev daljnih spominov ali le potrditev bližnjih oz. trenutnih izkušenj. Priporočljiv ogled tudi za tiste, ki se na ta dogodek pripravljate!

Lepo povabljeni.

Sobota, 29. 5. ob 20.30, Tabor Cerovo, KS Št. Jurij in ZKD Grosuplje

VRUJA,

istrska ljudska glasba, etno koncert

Predstavitel ansambla: VRUJA je glasbena skupina, ki nadaljuje tradicijo glasbenih skupin iz slovenske Istre, katere so v zadnjih desetletjih pustile globoko sled v poznavanju in popularizaciji glasbenega izročila Istre. Ime skupine je dialektalnega izvora in pomeni izvir, studenec. Vruja je začela delovati marca leta 2001. Tako kot je istrski polotok večkulturni in večetnični prostor, je tudi sestava članov skupine takšna, zato ni čudno, da izvajajo in podajajo glasbeno tradicijo celotne Istre, in s tem predstavljajo vso raznolikost in zapuščino naših

Odlični uspehi naših učencev

Za nami je 39. tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije, ki so se ga uspešno udeležili tudi učenci Glasbene šole Grosuplje. Potekalo je med 15. in 20. marcem 2010 v Velenju, Celju, Žalcu in Mariboru iz disciplin petje, klavir, kljunasta flauta, flauta, klarinet, oboa, fagot, saksofon, solfeggio in komorne skupine s trobili. Naši učenci so tekmovali v disciplinah saksofon, flauta, fagot, klarinet in klavir. Dosegli so naslednje rezultate:

- **Tilen Miklavič** (saksofon, I. a kat.) – zlata plaketa (95 točk)
(mentor Andrej Tomažin)
- **Matevž Škulj** (fagot, I. b kat.) – srebrna plaketa (93 točk)
(mentorica Jasna Rojc)
- **Filip Suhadolc** (klavir, I. a kat.) – bronasta plaketa (88 točk)
(mentorica Apolonija Štrubelj)
- **Tinkara Stražišar** (flauta, I. b kat.) – bronasta plaketa (87 točk)
(mentorica Nikolina Kovač Juvan)
- **Marjetka Valentinčič** (klavir, I. b kat.) – bron. plaketa (85,33 točk)
(mentorica Eva Sotelšek)
- **Špela Zupancič** (klarinet, I. c kat.) – priz. za udeležbo (77 točk)
(mentor Mitja Dragolič)

Vsem tekmovalcem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo!

Vodstvo Glasbene šole Grosuplje

prednikov. VRUJA skuša na svoj lasten način dodati kamenček k mozaiku poustvarjanja in izvajanja glasbene dediščine Istre.

Pri predstavitvi godčevskega izročila Severne Istre ostajajo člani ansambla zvesti glasbilom, tipičnim za to področje, kot so vijulin (violina), bajs (istrski bas z dvema črevnatima strunami), klarin (klarinet) in remonika (harmonika). To zasedbo popestrijo še z dasko (deska za pranje perila). V taki zasedbi zagodejo najbolj znane plesse severne Istre, to so polka, valcer, šaltin, šete paši, cotič, manfrina, mazurka, štajra, vilota in dopaši. Glasbeno tradicijo iz južne Istre skupina predstavi s tipičnimi glasbili tega področja, kot so vela i mala sopela ali roženica (lesena pihala z dvojnimi trsnimi jezičkom), meh ali mih (istrske dude), šurle (dvojno piskalo z enojnim trsnim jezičkom). S temi glasbili »zasopéjo« nekaj najbolj značilnih melodij, kot so mantinjada in balun. Vsa ta ljudska glasbila VRUJA včasih kombinira z glasbili, kot so kitara, mandola, flauta, dude in na ta način ustvarja glasbeno podobo po svoji zamisli in navdihu. Poseben pečat skupini daje njeno vokalno izvajanje pesmi iz južne Istre, to je dvoglasno petje na tanko i debelo, villota (dvoglasno petje iz obalnih mest) in pesmi iz slovenske Istre. Skozi te pesmi lahko slišite tako čakavski, istrskobeneški in šavrinski dialekt.

Leta 2002 je skupina izdala svojo prvo glasbeno zgoščenko »Vruja«, leta 2006 pa drugo, z naslovom »Od mladega vina do pustne frtade«. S posnetki je skupina prisotna še na kompilacijah »Uni ki kantà, na slabo ne panjsà« (2005), »Čun čun« (2005), »Lipo je u Istri bit« (2005), zgoščenka priložena h knjigi »Istarski gunjci« (2005). Prisotna je še na albumih: Tine Lesjak: »Pesmi na slovenskem« in Rudi Bučar: »Kambjament«. S svojo glasbo je obogatila tudi učbenik za glasbeno vzgojo za učence četrtih in petih razredov osemletke. Francoska revija za tradicionalno glasbo TRADMAGAZINE je skupini Vruja podelila nagrado meseca za drugi CD »Od mladega vina do pustne frtade«. VRUJA je do sedaj nastopila na nekaterih pomembnih festivalih pri nas in v tujini: Mediteran festival leta 2001, Druga Godba 2002, Festival Lent 2005, Folkest 2002 in 2005. Nastopila je za državni protokol (osrednja proslava ob dnevu državnosti leta 2003), večkrat za Občino Koper in za Primorsko univerzo. Mnogokrat se je pojavljala na nacionalni televiziji in na TV Koper/Capodistria.

Člani skupine so zelo aktivni tudi na pedagoškem področju predstavljanja glasbene tradicije Istre, saj izvajajo predavanja, glasbene, vokalne in plesne delavnice za otroke po šolah, vrtcih in raznih poletnih taborih; za odrasle pa v instrumentalnih, vokalnih in plesnih delavnicah ter na seminarjih.

Člani zasedbe: VRUJA danes sestavljajo Marino Kranjac (vokal, violina, dude, mandola, sopele, kitara), Alenka Kranjac (vokal, deska, boben), Peter Kaligarič (harmonika), Gabrijel Križman (vokal, kitara, mandola), Gorazd Radojevič (bajs) in Rok Kleva Ivančič (violina).

VRUJA iz svojega izvira podaja svež veder in vesel duh istrskega človeka in vam to prinaša tudi na svojih nastopih v želji, da se z njimi poveselite. Torej na Taboru Cerovo, v soboto, 29. junija 2010!

Info ZKD Grosuplje; redakcija: Simona Zorc Ramovš

Razstava velikonočnih jedi in okrasitev praznične mize

Od 24. do 27. marca so marljive gospodinjice iz Društva podeželskih žena Sončnica pripravile že 7. velikonočno razstavo v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje. Na otvoritvi je spregovorila predsednica društva gospa Sonja Boh. Z obujanjem slovenskih običajev prenašajo gospodinjice veščine tudi na mladi rod, saj se jim je letos pridružilo nekaj mladih članic. Poudarila je, da so letos razvile nov prapor, ki je krasil mizo, na kateri so pripravile velikonočni zajtrk.

Zbrane je pozdravil župan Janez Lesjak. Vsako leto ga prazniki napeljujejo na razmišljanje o naši kulturni dediščini, ki z vse večjo individualizacijo in novim načinom življenja izginja v pozabo. Taki prazniki in taka društva, kot je Društvo podeželskih žena Sončnica, pa poskrbijo, da se prenašajo običaji na mladi rod. Kultura je za vsak narod pomembna,

tista, ki gre skozi želodec, pa še posebej. Tu se kažejo naše korenine. S tem se narod identificira in postavlja v svetu.

Direktorica Mestne knjižnice Grosuplje je izpostavila, da je že v obeh stavbah knjižnice združeno staro in novo. Naše poslanstvo je ohranjati staro in dodajati novo, zato podpiramo ohranjanje tradicij našega kraja. Knjižnica kot središče lokalne skupnosti je namenjena vsem, od najmlajših do najstarejših. Na temeljih preteklosti gradimo prihodnost.

Grosupeljski župnik gospod Janez Šket je blagoslovil jedi, saj blagoslov spada k takemu

prazniku. V jedeh ne vidimo le vsakdanje hrane, ampak tudi simboliko življenja, smrti in vstajenja. Vsem je zaželel, da bi praznično lepoto in bogastvo prenesli tudi na svoje domove.

V Koščakovi sobi je cvetličarna Cvetje Midve razstavila velikonočno okrasje iz spomladanskih rož, vitic, zelenja in tudi iz umetnih materialov.

Velikonočno razstavo in vse dogajanje ob otvoritvi je posnela TV Grosuplje.

Marija Samec

Foto Marjan Trobec

Velika noč - Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 55

Velika noč je velik cerkveni in družinski praznik. Včasih smo ga res praznovali tako, da smo se vsi te dni počutili praznično. Spomnim se čiščenja hiše. Vsi smo sodelovali, da smo vse pospravili. Otroci smo brisali omare in police, pometli smo tudi po kotih ter za posteljami in omarami, mama je umila okna, oče je pobelil, kjer je bilo potreba, in z valjčki z gumijastimi nastavki z različnimi vzorci »poslikal« steno. Mama je prinesla s podstrešja vrečo orehov ali lešnikov in zvečer smo jih tolkli. Ves čas smo se hecali, da moramo žvižgati in peti, da ne bomo vseh jedrc pojedli. Moj oče, ki je bil izreden pripovedovalec, je povedal kakšno zanimivo zgodbo iz svojih mladih dni na Ilovi Gori. Orehe smo potem zmleli, tudi to je bil poseben dogodek, saj je tisti, ki je to delal, lahko zmlele orehe tudi skrivaj poskusil. Nekaj dni pred praznikom je zadišalo po potici. V jeseni smo klali

prašiča in kos sušenega mesa je vedno počakal do velike noči. Kako je dišalo iz lonca! Vode, v kateri smo kuhali šunko, nismo zlili stran, ampak smo iz nje skuhalo juho z rižem ali ješprenjem.

Na velikonočno soboto zjutraj so ministranti prinesli blagoslovljeni »oganj«, ki so ga zgodaj zjutraj zakurili pri cerkvi in ga je župnik blagoslovil. Košček lesne gobe smo dali na ognjišče, da ne bi ogenj v peči ali štedilniku nikoli ugasnil, ministrante pa smo obdarili. Na tem ognju smo tudi skuhalo velikonočne jedi. Strogo smo se držali posta, kar je bilo pripravljenih velikonočnih jedi, predvsem pa tisto, kar smo nesli žegnati, smo poskusili še za velikonočni zajtrk v nedeljo zjutraj.

Na velikonočno nedeljo zjutraj smo šli k maši, potem smo pa težko čakali, da je mama narezala in postavila jedi na mizo. Vse smo morali poskusiti, nekaj pa smo nesli tudi živini. Nič, kar je bilo žeganega, nismo smeli

vreči stran. Jajčne lupine smo potresli okoli hiše, da ne bi prišle kače blizu. Te so pojedle kokoši in ptiči. Vse drobtinice, ki so padle z mize, smo dali živalim, kar pa ni bilo primernega za hrano, smo požgali v peči ali štedilniku.

Za te praznike smo dobili vedno nova oblačila. Deklice smo, če je bilo le dovolj toplo, tedaj prvič obule dokolenke, saj smo se že pošteno naveličale garnastih žab, ki so se vrtele okoli nog in lezle po nogah navzdol ter se nabirale okoli gležnjev. Katera je imela novo jopico, se je še posebej postavljala, novi čevlji pa so bili višek razkošja. Moj brat je z robčkom obrisal vsako kapljico vode in vsak madež z novih lakastih čevljev. Kako drugačni, pa vendar lepi so bili ti časi!

**Po svojih spominih zapisala
Marija Samec**

Napoved Skladovih prireditev

April

REGIJSKA REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

petek, 16. aprila 2010, ob 17.00, Dvorana KS Tabor, Logatec

Regijske revije se bodo udeležili otroški pevski zbori, ki so bili izbrani na vseh območnih revijah v organizaciji izpostav Osrednje Slovenije. Iz ivanške območne izpostave so bili po izboru Janje Dragan Gombač za regijski nivo predlagani trije pevski zbori, in sicer: Otroški pevski zbor »Orfej«, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje (Marta Steklasa), Otroški pevski zbor OŠ Brinje Grosuplje (Emil Kovačec) in Otroški pevski zbor Adamčki, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, Enota Adamičeva (Andreja Nebesni).

REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH LUTKOVNIH SKUPIN

ponedeljek, 19. aprila 2010, ob 9.00, Kulturni dom, Ivančna Gorica

torek, 20. aprila 2010, Kulturni dom, Medvode
Na srečanju se bo predstavilo 9 lutkovnih skupin, ki so bile izbrane na območnih srečanjih lutkovnih skupin Osrednje Slovenije. Srečanja bosta potekala v dopoldanskem času. Ivanško pa je še posebej namenjeno abonentom Lutkovnega abonmaja Ivančna Gorica, ki imajo seveda prost vstop.

Za regijski nivo je bila na območnem srečanju, ki je potekalo v Ljubljani, izbrana lutkovna skupina Vrtca Ivančna Gorica, Enota Muljava s predstavo Piščanček Pik (Barbara Kavšek in Urška Ivančič).

REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

sreda, 21. aprila 2010, Cankarjev dom, Vrhnika

četrtek, 22. aprila 2010, Delavski dom, Zagorje

Srečanje je namenjeno predstavitvi kvalitetne ljubiteljske produkcije na nivoju Osrednje slovenske regije. Strokovni spremljevalec Klemen Markovčič je za regijski nivo izbral: Gledališko skupino Hiška, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje in KD Teater Grosuplje (Irena Žerdin), Gledališko skupino OŠ Stična PŠ Višnja Gora (Marjeta Klevže) in Gledališko skupino JVIZ OŠ Dobrepolje (Ema Sevšek).

Maj

REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

ponedeljek, 10. maja 2010, Kulturni dom, Šmartno pri Litiji

Na srečanju se bodo predstavile otroške folklorne skupine, ki jih bo strokovna selektorica Metka Knific predlagala za regijski nivo.

REGIJSKO SREČANJE PLESNIH SKUPIN

ponedeljek, 17. maja 2010, Cankarjev dom, Vrhnika

torek, 18. maja 2010, ob 17.00, Kulturni dom, Grosuplje

Izbrane plesne skupine z območnih srečanj, ki jih je izbral strokovni selektor Igor Sviderski, imajo priložnost, da se predstavijo na regijskem srečanju, ki pomeni selekcijo za državni nivo.

KULTURNI BAZAR V LJUBLJANI

četrtek, 20. maja 2010, Cankarjev dom, Ljubljana

Prvič se bo na Kulturnem bazarju predstavila koordinacija Osrednja Slovenija v okviru kakovostnih projektov in programov, ki jih kulturne ustanove ponujajo za otroke in mladino. Predvsem pa je pomembno, da se vrtcem in šolam omogoči povezovanje s kulturnimi ustanovami. Predstavitev bo tudi ozaveščanje o pomenu kulturne-umetnostne vzgoje za otroke in mladino. Udeležba na Kulturnem bazarju 2010 bo za vse obiskovalce brezplačna.

REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN

petek, 21. maja 2010, center kulture v Mostah - Španski borci, Ljubljana

Odrasle folklorne skupine, ki bodo izbrane na območnih predstavitev, imajo možnost, da se predstavijo na regijskem srečanju odraslih folklornih skupin.

30. TEKMOVANJE SLOVENSKEH GODB V ORGANIZACIJI KD GODBA DOBREPOLJE, JSKD RS IN ZVEZE SLOVENSKEH GODB

nedelja, 23. maja 2010, ob 9.00 Jakličev dom, Dobrepolje

Tokrat je tekmovanje namenjeno orkestrom v četrti in drugi težavnostni stopnji.

DRŽAVNO SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN SLOVENIJE

torek, 25. maja 2010, Domžale

Festival predstav otroških in odraslih lutkovnih skupin Slovenije. Na srečanje se skupine uvrstijo preko regionalnih srečanj. Selekcijo na regijskem nivoju bo opravila Renata Kalember.

DRŽAVNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN SLOVENIJE

sreda in četrtek, 27. in 28. 5. 2010, Domžale

Festival predstav otroških gledaliških skupin Slovenije. Na srečanje se skupine uvrstijo preko regionalnih srečanj. Za območje Osrednje Slovenije bo izbor pripravila strokovna selektorica Simona Zorc Ramovš.

RINGARAJA 2010, DRŽAVNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN IZ SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA

sobota, 29. 5. 2010, Rogaška Slatina

Na srečanju se bodo predstavile otroške folklorne skupine, ki so bile izbrane in predlagane na regijskih srečanjih za državni nivo.

REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN – LINHARTOVO SREČANJE

četrtek, 27. maja 2010, Kulturni dom, Medvode

petek, 29. maja 2010, Kulturni dom, Medvode

sobota, 5. junija 2010, Kulturni dom, Cerknica

Linhartovo regijsko srečanje bo potekalo kar tri dni, in sicer na dveh različnih lokacijah. Izbrane gledališke skupine imajo tako možnost, da gostujejo in se predstavijo različnim publikam na področju osrednje Slovenije. Naš strokovni spremljevalec Klemen Markovčič si je v okviru ivanške izpostave ogledal štiri predstave, in sicer: Čaj za dve v izvedbi Gledališča Petdopol KD Ivančna Gorica, Jeffrey Bernard je bolan v izvedbi GGNeNi KD Teater Grosuplje, Dva para se ženita v izvedbi Gledališča pod mostom, PGD Velika Loka, Dom Bernarde Alba v izvedbi Gledališča Drzne in lepi KD Stična.

Mavrična kultura za vse

GROSUPELJSKI PEVCI NASTOPILI NA VSEH TREH DELIH OBMOČNE PEVSKE REVIE

Območna revija odraslih pevskih zborov je potekala v treh delih in v vseh treh občinah. Na reviji so iz grosupeljske občine nastopili: Vokalna skupina Brinke (Tina Vahčič), ŽPZ Biser (Manica Gaberšek Habjanič), ŽPZ Lastovke KD Teater Grosuplje (Mojca Intihar), MoPZ Corona (Jernej Kralj), MoPZ Šmarje – Sap (Mojca Jevnikar Zajc), MoPZ Grosuplje (Primož Cedilnik), MoPZ Samorastnik (Drago Zakrajšek), MePZ Račna KD (Venčeslav Zdravec), ŽPZ Magdalena (Emil Kovačec), Šentjurski fantje (Tomaž Tozon), Mešani oktet Polica (Emil Kovačec), Vokalna skupina Viva Vox (Polona Trontelj Kopač). Za regijski nivo so bili po izboru strokovne spremljevalke Andreje Martinjak iz občine Grosuplje predlagani: Ženski pevski zbor Biser in Šentjurski fantje.

Objavljamo samo slike tistih zborov, ki so manjkale v prejšnji številki časopisa, ker jih Izpostava JSKD Ivančna Gorica ni dostavila na naslov uredništva - odgovorni urednik

MPZ Vokal Grosuplje

MePZ Polica

ŽVS Viva Vox

MPZ Šentjurski fantje

ŽPZ Magdalena

OTROCI PREPEVALI KOT SLAVČKI NA OTROŠKI PEVSKI REVII

Za dan žena in dan kasneje je v Šentvidu pri Stični in v Dobropolju potekala območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov z naslovom Otrok je slavček v hiši. Številne mlade pevce, ki smo jih torej poimenovali slavčki, je v prepolnih dvoranah spremljala množica staršev, babic in dedkov ter prijateljev. Njihove nastope je strokovno ocenjevala Janja Dragan Gombač. Vseh pevskih skupin je bilo sedemnajst, pevcev pa okrog 530, ki sta jih s svojimi pozdravnimi besedami spodbudila ravnatelj OŠ Ferda Vesela, Janez Peterlin, in OŠ Dobropolje, Ivan Grandovec. Prilagamo slike grosupeljskih zborov pevskih zborov (Kovačec, Nebesni, Steklasa).

pravljice, slovenske sodobne otroške igre ter avtorska dramska besedila, ki so nastala izpod peresa mentoric gledaliških skupin. Izbrane predstave bodo uprizorjene konec aprila na Vrhniki in v Zagorju.

LUTKOVNE SKUPINE V LJUBLJANI

Srečanje lutkovnih skupin v Ljubljani je potekalo pod naslovom Lutke zmaja Franceta.

Prijavljeni lutkovni skupini z ivanške izpostave sta bili povabljeni na območno srečanje lutkovnih skupin v Ljubljano v organizaciji JSKD OI Ljubljana. Srečanje lutkovnih skupin je potekalo v prostorih KUD Franceta Prešerna v sredo, 7. aprila 2010, s pričetkom ob 9. uri. Med drugimi sta nastopili dve skupini z ivanške izpostave, in sicer: Lutkovna skupina Vrtca Ivančna Gorica s predstavo Piščanček Pik pod mentorskim vodstvom Barbare Kavšek in Urške Ivančič ter Lutkovna skupina OŠ Kopanj s predstavo Žogica Marogica pod mentorstvom Lidije Čepe.

V IZBORU ZA IZVIRNO SLOVENSKO SLIKANICO TUDI FRANCOSKI PREVOD KOZLOVSKE SODBE V VIŠNJI GORI

V Mariboru je v začetku aprila potekala prireditev Izvirna slovenska slikanica 2010, ki sta jo organizirali Mariborska knjižnica in Gospodarska zveza Slovenije. Med prijavljenimi slikanicami je bil tudi francoski prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori z izvirnimi ilustracijami Judite Rajnar. Na natečaju Izvirna slovenska slikanica 2010 je zmagala stripovska slikanica Matjaža Schmidta Slovenske pravljice (in ena nemška v stripu), ki jo je založila Mladinska knjiga.

OHRANJANJE NEMATERIALNE KULTURNE DEDIŠČINE SKOZI PETJE, GLASBO IN PLES

Srečanje z naslovom V vsaki kapljici vode je zrno zlata je potekalo sredi aprila v Jakličevem domu na Vidmu v Dobropolju. Vseh šest folklornih skupin je prijetno presenetilo našega strokovnega spremljevalca, Vasjo Samca, saj je prav vse pohvalil zaradi svoje mladosti, temperamenta, številčnosti, predvsem pa zaradi dobro naštudiranih odrskih postavitev, ki so temeljile na odlični izvedbi plesov. Strokovna spremljevalka, Katarina Šetinc, je prav tako z vsemi vodji pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž opravila prijeten razgovor s pohvalami in spodbudnimi nasveti. Vse nastopajoče in publiko je na začetku prireditve pozdravil župan Občine Dobropolje, Janez Pavlin.

OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH FOLK. SKUPIN

Šest otroških folklornih skupin na območnem srečanju Otroške folklorne skupine, ki delujejo v okviru društev in šol, so se aprila predstavile v Kulturnem domu v Ivančni Gorici. Polno dvorano nastopajočih in njihovih staršev je v uvodu pozdravil župan Občine Ivančna Gorica, Jernej Lampret, in jih spodbudil k ohranjanju tradicije in folklorne dediščine. Vseh šest skupin in njihovih zanimivih odrskih postavitev je ob koncu prireditve pohvalila letošnja strokovna spremljevalka, mag. Metka Knific. Izbrane skupine bodo nastopile sredi maja na regijskem srečanju v organizaciji JSKD OI Litija.

REGIJSKE GLED. VIZIJE V ŠPANSKIH BORCIH

Regijskega srečanja v centru kulture v Mostah se je udeležilo sedem mladinskih gledaliških skupin iz celotne Osrednje Slovenije. Srečanje je strokovno spremljala akademska igralka Dunja Zupanec, ki bo pripravila izbor za državno srečanje v Novi Gorici.

TRJE PREVODI KOZLOVSKE SODBE V VIŠNJI GORI PREDSTAVLJENI V LEIPZIGU IN V BOLONJI

V sodelovanju z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije (JAK RS) smo sredi marca sodelovali na knjižnem sejmu v nemškem Leipzigu s tremi prevodi Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnji Gori, ki so izšli v našem založništvu. Predstavili smo se z angleškim prevodom THE FAMOUS GOAT TRIAL, s španskim prevodom EL JUICIO DEL CHIVO DE MONTE NOBLE in s francoskim prevodom LE PROCÈS DU BOUC. Od 23. pa do 26. marca pa smo vse dosedanje prevode Jurčičeve humoreske predstavili na svetovnem sejmu otroške in mladinske literature v Bolonji. Letos napovedujemo se nemški prevod iste knjige – prevajalca dr. Erwin Koestlerja z Dunaja in ilustratorja Gabrijela Vrhovca iz Višnje Gore, ki ju bomo predstavili konec maja v Ivančni Gorici. Vse štiri prevode pa 12. junija na razstavi v Ljubljani v okviru projekta Ljubljana – svetovna prestolnica knjige.

MANICA JANEŽIČ AMBROŽIČ UVEDLA MLADE NOVINARJE V SKRIVNOSTI NOVINARSKEGA POKLICA

Na srečanje so bili vabljeni mladi novinarji in literati iz grosupeljskih osnovnih šol. Mladi novinarji so se zbrali v dvorani Kulturnega doma Grosuplje. Delavnico je vodila novinarka Manica Janežič Ambrožič. Udeležence je pozdravil urednik občinskega glasila Grosupeljski Odmevi Jože Miklič. Vsi prispevki mladih bodo objavljeni v prilogi Vetrnica.

PREPOLNE DVORANE MLADIH GLEDALIŠKIH LJUBITELJEV

Mladi gledališčniki vseh treh občin so bili ponovno uspešni na grosupeljskem odru.

Srečanje, ki je potekalo konec marca v Kulturnem domu Grosuplje, je bilo namenjeno prikazu letne produkcije, ki na otroškem gledališkem nivoju nastane v okviru šol in kulturnih društev. Vseh predstavljenih otroških gledaliških skupin je bilo 13. Njihove nastope si je strokovno ogledal Klemen Markovčič. Ogledali smo si glasbene in klasične

Pisatelji iz Evrope v Grosupljem

Dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, 25. marec 2010, ob 18. uri

V okviru 42. mednarodnega srečanja PEN na Bledu je Mestna knjižnica Grosuplje gostila šest ustvarjalcev iz različnih evropskih držav. Na literarnem večeru so se nam predstavili Eftim Kletnikov iz Makedonije, Daniel Leuwers iz Francije, Slovaka Gustav Murin in Jozef Banaš ter Albanca Entela Kasi, edina ženska, in Sadik Bejko.

Direktorica knjižnice Roža Kek je pozdravila goste, organizatorja tega obiska Ivo Frbežarja in prevajalca ter moderatorja večera Jeana Frbežarja. Poudarila je, da spoznavanje avtorjev, njihovih dežel in njihove ustvarjalnosti v rodni jezikih prispeva k boljši medosebni komunikaciji. Ivo Frbežar je bil vesel, da je lahko spet pripeljal zanimive goste v Grosuplje. Na Bledu so govorili o globalizaciji v besedni umetnosti. Prvi večer so predstavili Rezijo in jezik, ki ga govori le še nekaj sto ljudi, pa vendar ustvarjajo v tem jeziku, ga učijo v šolah. Pomembno je ohraniti take redkosti.

Vsak avtor je prebral nekaj svojih pesmi ali prozni odlomek. Kar dva avtorja, Slovak

Murin in Albanec Sadik, sta se uveljavila tudi na političnem področju v svojih državah. Zanimivo je bilo prisluhniti zvenu francoščine, albanščine, slovaščine in makedonščine, ki jo obvlada tudi Ivo Frbežar, pogovor z ostalimi gosti pa je v angleščini vodil Jean Frbežar.

Vse goste je v imenu občine pozdravila Jelka Kogovšek, vodja Urada za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance. Ob prijetnem klepetu so se po ogledu knjižnice umetniki zadržali še nekaj časa v domoznanski sobi.

Marija Samec

Prešeren in Cankar za Mestno knjižnico Grosuplje

Mestna knjižnica Grosuplje se vedno bolj uveljavlja kot hram literature in likovne kulture ter kot zbirališče in srečevališče krajanov. Grosuplje pa je tudi mesto kipov, zato je ob slovenskem kulturnem prazniku knjižnica dobila miniaturni kipec Prešerna, v aprilu pa še Cankarja. Podaril ju je gospod Bojan Rožac.

Gospod Rožac se je v Grosuplje priselil iz ljubljanske Šiške pred petimi leti. Stanuje

na Prešernovi cesti v Grosupljem in njegovo hišo krasi kipec Prešerna nad hišno številko. Je redni obiskovalec knjižnice in dogajanj v galeriji. Ob preselitvi je s sabo prinesel svoja restavratorska vedenja. Restavratorstvo, s katerim se ljubiteljsko ukvarja že sedem let, sicer obsega mnoga področja, različne materiale in predmete, sam pa najraje poseže po slikarskih in kiparskih delih, kadar so potrebna obnove, predvsem pa čiščenja.

Slike so narejene v različnih slikarskih tehnikah, z uporabo različnih barv. Včasih je kakšno platno tudi pretrgano. Vse to se da lepo popraviti. Sliko očisti, pokrpa morebitne pretrganine, poskrbi za slikarsko retušo, na koncu pa še utrdi barve, sliko zaščiti proti vlagi in plesni ter UV žarkom, da slika zasije v svoji prvotni lepoti. Popravi in očisti tudi okvirje, jim obnovi pozlato, če je potrebno, ali pa poskrbi, da slika dobi nov okvir, ki ustreza tematiki in obdobju slike.

Prav tako so mnogi kipci, ki jih dobi v roke, še bolj potrebni čiščenja, oškrbljeni, z odlomljenimi ali manjkajočimi deli. Če je mogoče, odlomljene dele uporabi, če jih pa ni, jih je treba narediti na novo. Odlitki posameznih delov ali pa celotnega kipca se naredijo v posebnem silikonskem kalupu, ki je včasih lahko precej kompliciran. Kadar obstajajo negativni koti, ki ne dovolijo, da se kalup razstavi, je treba narediti bolj zapleten, večdelan kalup. Za izdelavo kipov se uporablja kiparska kamenina, ki je podobna mavcu, vendar bolj obstojna in trdna.

Prva restavratorska znanja je usvojil na tečaju v Ljubljani, eno leto teorije in eno leto praktičnega dela, nato pa je sledilo delo in učenje ob praksi, ob vsakem posameznem primeru. Pri restavratorskem delu je potrebno fotodokumentirati stanje umetnine v vseh fazah, ob prejemu, med postopkom ter na koncu in seveda narediti tudi pisne zaznamke.

Vsaka starina ima svojo vrednost, vredna pa je toliko, kolikor lastniku pomeni. Na predmet so vezani spomini. Zato je težko oceniti vrednost slike ali kipca, samo restavratorsko delo pa ne predstavlja takega stroška, da se ne bi splačalo predmetu vrniti njegove prvotne oblike in sijaja.

Seveda pa restavratorji naredijo kaj tudi za svojo dušo in tako nastane kakšna verodostojna miniaturna replika. Tako je nastal kipec Prešerna, ki ga je podaril naši knjižnici gospod Rožac, zdaj pa je France dobil za družbo Ivana Cankarja.

Obiskovalci knjižnice so v februarju opazili in pohvalili lep kipec Prešerna na omari ob izposojevalnem pultu, ob njem pa vazo z nageljni, ki so po nepotrebnem postali odrinjena in pozabljena roža. Zdaj pa si podajata roki že kipa dveh besednih umetnikov. Prazniki in ljudje, ki so tesno povezani s slovenskim jezikom in našo narodno identiteto, si zaslužijo posebne pozornosti.

Mestna knjižnica Grosuplje

Bo Viktor Barlič odslej slikar?

nadaljuje tradicijo, katero je začel že leta 1954 njegov oče.

Umetnost mu je bila pravzaprav položena že v zibelko in imel je tudi srečo, da jo je vsaj delno lahko udejanjil v svojem poklicu. Ko ga vprašam, kako se je odločil za slikarstvo, mi pove, da se je njegovo navdušenje za slikarstvo začelo že v otroštvu. Ko pa bi se moral vpisati na šolo za umetnost, je imel, na žalost, prometno nesrečo in ni mogel hoditi na to šolo. Po okrevanju mu je oče leta 1972 prepustil svojo trgovino z delavnico. Izobrazil se je najprej kot tehnik usnjene galanterije, pozneje pa se je še izpopolnil v italijanskem dizajniranju. Poleg osnovne galanterije se je ukvarjal tudi z modnim oblikovanjem usnjene konfekcije.

Delo ga je nato prevzelo v celoti, k temu pa je dodal še dejavno ukvarjanje z gospodarsko politiko. Kadar je prišel domov močno utrujen, je vzel paleto barv v roke in začel sproščati svojo odvečno energijo – zgolj za sprostitev in umiritev. Ko pa je te njegove »sprostitvene poteze« videl njegov prijatelj akademski slikar Marjan Zaletelj Janč, je ocenil, da bi se splačalo potegniti iz njih kaj bolj resnega. Nato je k njemu hodil na tečaj, zadnjega

pol leta pa tudi na Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Grosupljem v likovni skupini Paleta, kjer mu je mentorica akademska slikarka Sandi Zalar.

Svoji prvi razstavi je dal naslov Moja krajina, saj je izbral samo tiste slike, ki prikazujejo različne pokrajine. Tako prepoznamo med njimi čisto prepoznavne kraje kot na primer Boštanj, Piran, Sečovlje, Škofjeloško hribovje, Šmarno goro, njegovo rojstno Ljubljano in

Na to vprašanje bi mnogi, ki radi pogledamo kakšen likovni izdelek (pa včasih potegnemo tudi kakšno črto s svinčnikom ali čopičem) odgovorili pritrdilno. Njegovo razstavo sem si ogledal v knjižnici slab teden po njenem odprtju, saj sem bil prav v tistem tednu na Tolminskem vključen službeno v skupinsko terensko delo.

Z Viktorjem sva se spoznala prek družinskih prijateljev s Perovega pred nekaj manj kot desetimi leti, ko je bil še polno zaposlen kot obrtnik in eden od vodilnih v Obrtni zbornici Slovenije, kjer se je ukvarjal tudi z ekonomsko-socialnimi zadevami, pa tudi na drugih področjih (kot na primer dobrodelnost) je bil precej dejaven. Grosupeljčan je že 18 let, saj si je hišo zgradil na Perovem, kamor se je preselil z družino. Zdaj se je že upokojil, obrt pa je prepustil svoji hčerki, ki

**Ali se je Viktor
v tem času že
navadil na
Grosuplje in
Grosupeljčane?**

G. Viktor prizna: Ko je bil zaposlen, ni bilo prav veliko časa za navezovanje stikov in za življenje z Grosupeljčani in s krajem. Zato mu je Grosuplje kot spalno naselje zadoščalo. Zdaj ugotavlja, da se je Grosuplje v zadnjih letih močno razširilo in se tudi nekoliko oživlja, le nekatera infrastruktura precej zaostaja.

Na sliki: Robert Kohek (glasba), Roža Kek (direktorica Mestne knjižnice Grosuplje), Darija Kovačič (predstavitel avtorja), Marjan Zaletelj Janč (mentor) in Viktor Barlič (avtor razstave).

Med zbranimi je bila tudi somentorica Sandi Zalar. - Vse foto Špela Zetiček

Ljubljansko barje, ali pa zgolj v nekem letnem času ujeto pokrajino, pa preplet sončnih žarkov z drevesi, kar zahteva že dobro poznavanje nanašanja barv in ne nazadnje perspektive. In ker sem že bil v njegovem ateljeju, vem, da se ukvarja tudi s tihožitji.

Slike z oljem je izdelal večinoma na platnu, nekaj pa tudi na lesonitu, večinoma je barva nanešena s čopiči, nekaj pa tudi z lopatico. Oboje se mu zdi skoraj enakovredno, čeprav meni, da se s čopičem nekatere nežne barvne prehode da lažje napraviti. Prevladujejo pastelni topli odtenki, ki kažejo, da se za njimi skriva topla občutljiva duša. Sem ter tja se pojavi tudi kakšno razburkano morje ali nevihtni oblak, pa tudi bleda ali pa zamegljena pokrajina, kar kaže na trenutna razpoloženja oziroma prepoznavnost v takem vzdušju. Kakšnih kričočih barv na razstavi pa ni pokazal.

Ker pa današnji čas (po p. dr. Marku Rupniku) kar vpije po kričočih barvah, ga vprašam, zakaj se za take barve (še) ni odločil. Ali gre za umik v neko drugo obdobje njegovega življenja ali od

Krajine Viktorja Barliča

V galeriji Mestne knjižnice Grosuplje smo 30. marca 2010 odprli samostojno razstavo Viktorja Barliča z naslovom *Moja krajina*. Avtorja in njegovo delo sem predstavila Darija Kovačič, o njegovi umetnosti pa je spregovoril tudi njegov prijatelj in mentor akademski slikar Marjan Zaletelj Janč. Večer je s prijetnimi zvoki popestril Robert Kohek.

Viktor Barlič izhaja iz sveta modnega oblikovanja. Obdan s skicami, idejami in materiali je celo življenje ustvarjal lepe stvari. Vseskozi pa ga je spremljala želja po drugačnem ustvarjanju: upodobiti svet okrog sebe v risbi in barvi.

Viktor Barlič je v prvi vrsti krajinar, loti pa se tudi figuralnih motivov in tihožitij. Slike nastajajo v ateljeju, pri čemer so mu v pomoč fotografije, razglednice in reprodukcije v knjigah. Njegova priljubljena tehnika je olje, ki ga nanša na platno s čopičem ali slikarsko lopatko, kar mu omogoča različne likovne učinke. Narava je tista, ki mu je blizu in v kateri

najde motive za svoje ustvarjanje. Zimska krajina, vpeta v belino snega, Ljubljana, v kateri se ogledujejo njeni bregovi, Piran, nad katerim se je razdivjala nevihta, Ljubljansko barje, vse to je našlo prostor na njegovih platnih. Vsak motiv skrbno preuči in ga naslika v različnih variantah. Išče dovršeno izvedbo in svoj likovni izraz. Krajina pa mu nudi samo okvir za tisto, kar ga resnično navdihuje: nesnovni pojavi v naravi, kot so voda, megla, nevihta, oblaki, sneg ... Gre za zahtevne slikarske izzive, preko katerih se kali njegova sposobnost videnja in prenosa vidnega na platno.

Viktor Barlič se je od začetnih naslikanih potez razvil v obetavnega umetnika. Veliko navdušenje, želja po znanju in številne ure, preživete pred slikarskim platnom, ga vodijo v umetnost, ki je živa, poglobljena in nosi njegov pečat.

Razstavo *Moja krajina* si lahko ogledate do konca aprila.

Darija Kovačič

»ponorelega sveta«? A odgovor g. Viktorja je zelo preprost: V kričočih barvah se je težko znajti. Treba je postopno barvo gostiti in temniti. Prizna pa, da doma že preizkuša na tihožitjih tudi kombinacije močno oranžne, rdeče, črne in drugih barv ter pravi, če bo priložnost, bo najbrž

izbral tako kombinacijo slik za naslednjo tematsko razstavo. Čiste abstrakcije se najbrž ne bo loteval. Nedvomno pa bo določene poteze tudi s tega področja še preizkusil.

Jože Miklič

Grof Rihard Blagaj z Boštanja

Pri spomeniku Rihardu Blagaju ob Polhograjskem gradu. - foto D. Samec

Ob spominskih dnevih ali obdobjih imamo tudi spominska leta, ki naj bi v naši zavesti globlje uzavestila pomembnejše osebnosti ali dogodke. Medijsko izstopajoče je bilo leto 2008, posvečeno 500-letnici Trubarja, in v tem blišču je kar spolzelo mimo praznovanje spomina na grofa Riharda Blagaja, po rodu z Boštanja pri Grosupljem.

Grof Rihard Ursini Blagaj (Blagay) (18. 8. 1786 - 4. 3. 1858) se je leta 1808 poročil z Antonijo, baronico polhograjsko. Tako se je preselil v Polhov Gradec, kjer je kot dober gospodar v pol stoletja pustil opazne sledove. Zakonca sta bila sicer nesrečna, saj sta jima v tednu dni po rojstvu umrla oba dvojčka, zato sta se toliko bolj posvetila kulturi in znanosti in z njima so v kraju nastala leta razgibanosti in ustvarjalnosti. Predvsem grof Rihard, po naravi žlahtna in galantna osebnost, je pospeševal kmetijstvo, obrt in kulturo. Njegov vrt je slovel po najlepših vrtnicah, vabil pa je celo strokovnjake iz Bolgarije za izdelavo rožnega olja. Želel je uvesti gojenje sviloprejk, kar se zaradi klime ni obneslo, uvajal je obsežne hidromelioracije. Ob vsem je skrbel za pospeševanje obrti in uvedbo šole. Po odpravi tlačenja je bil izvoljen za prvega polhograjskega župana, med prvimi pa si je z gosposko dopisoval v slovenskem jeziku.

Večji del življenja je preživel v Polhovem Gradcu, zato so se Pograjci še posebej potrudili, ko so se poklonili njegovemu spominu s simpozijem, kipom in zbornikom in sploh s prireditvami v Blagajevem letu.

Akademik Jože Trontelj, predsednik SAZU, je

na predstavitvi povzel, da "so se v Polhovem Gradcu z Blagajevim simpozijem in Blagajevim letom oddolžili spominu zgodovinske osebnosti, plemenitega moža, ki je prišel v te kraje pred 200 leti in nato pet desetletij živel in deloval med tedanjimi Pograjci. Grofa spoznamo kot sijajno osebnost, človeka, ki je v marsičem presegal format svojega časa in je bil grof in imenitnik, ki je bil več kot le povprečen slovenski podeželski plemič."

V ospredju praznovanj je bil simpozij Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi, ki so ga v spomin na 200-letnico njegovega prihoda v Polhov Gradec, 150-letnico njegove smrti, 170-letnico postavitve Blagajevskega spomenika ob vznožju Gore in 110-letnico naravovarstvene zaščite Blagajevskega volčina organizirali v maju 2008 in zbrali zavidljivo združbo strokovnjakov, ki so se lotili novega pogleda na dejavnosti Blagaja, njegovega pomena ter o podobi in življenju v dolini ob Božni ter v samem Polhovem Gradcu.

Najprej je ob simpoziju izšel snopič povzetkov referatov z naslovom:

Rihard Ursini grof Blagaj v slovenski kulturi

: zbornik povzetkov referatov, Polhograjska graščina, 16. maja 2008 / [zbrala in uredila Milka Bokal], Polhov Gradec: Turistično društvo, 2008.

Ko je urednica, domačinka in slavistka Milka Bokal, uspela pridobiti vse prispevke, je v poletju leta 2009 izšla še zajetna publikacija pod naslovom:

Gospod z rožo : zbornik Simpozija Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi / [uredila Milka Bokal... et al.]. Polhov Gradec: Turistično društvo in Založba ZRC, 2009, 514 str.

Zbornik nosi naslov Gospod z rožo, kar se nanaša na grofa Riharda Blagaja in njegovo rožo ter njegov delež pri uveljavitvi Blagajevskega volčina. V zborniku je zbranih 30 razprav z različnih področij življenja Blagaja in njegovega življenjskega okolja. Publikacijo so predstavili v sklopu občinskih poletnih praznovanj [18. junija], s tem zaokrožili Blagajev leto in se poklonili štirim jubilejem v zvezi z grofom Blagajem.

Vsebinska je razdeljena v posamezne tematske razdelke, ki jih označuje ustrezna barvna črta ob robu. Naslovi razdelkov so: Blagajeva dežela, O grofu Rihardu Ursiniju Blagaju in Blagajevem volčinu, Zgodovina, Arheologija, Umetnost in znanje, Narava in njeni ljubitelji, Beseda in njena umetnost, Blagajevke in Blagajev leto 2008 v fotografiji. Največ pozornosti je posvečene grofu Blagaju in kulturnozgodovinskemu ozadju odkritja Blagajevskega volčina, po katerem je Polhov Gradec že v 19. stoletju postal poznan med botaničnimi strokovnjaki v Evropi.

Delo dopolnjuje bogato slikovno gradivo, še posebej iz leta 2008, ko so v Polhovem Gradcu praznovali t. i. Blagajev leto. Za nas je zanimiv predvsem sklop O grofu Rihardu Ursiniju Blagaju in Blagajevem volčinu, kjer je osnovni prispevek z naslovom Grof Rihard Ursini Blagaj in njegova rodbina napisal zgodovinar in genealog dr. Miha Preinfalk (str. 49-76) in podal pregled rodovine, njihovo bivanje na Kranjskem in na Boštanju, splet Rihardovega življenja, družinsko deblo in upodobitve članov. Na posvetu so bili prvič obelodanjeni podatki o Blagaju, da ni bil rojen na Boštanju, temveč najbrž v Ljubljani, kjer je bil po novih izsledkih tudi krščen.

Dr. Nada Praprotnik je dodala razpravo Rihard Ursini Blagaj in Blagajev volčin (Daphne blagayana) (77-92); dr. Eva Holz prispevek Grof Rihard Ursini Blagaj in obiska saškega kralja Friderika Avgusta II. leta 1838 in 1841 (str. 105-113), domačinka Jožica Kavčič pa Grof Rihard Ursini Blagaj in Polhograjci (141-165).

Dr. Tone Wraber je prevedel v arhivu ohranjen Blagajev Zapis o njegovega veličanstva saškega kralja v letu 1838 opravljenem vzponu na Lovrenčevo Goro nad Polhovim Gradcem (45-48).

Posebni poglavji sta še o blagajevkah ter o Blagajevem letu 2008 v Polhovem Gradcu, ki obsega dogajanja na simpoziju in postavitve Blagajevskega kipa.

Na vrtu so ob prazniku odkrili **Blagajev kip**, kjer ga je umetelno upodobil domači kipar Edo Dolinar iz Briš. Pri odkritju je umetnik Dolinar opisal Blagajevu opravo po edini ohranjeni fotografiji, na kateri je bil star okoli 35 let:

"Na tej miniaturni oljni sliki je Blagaj oblečen v črn suknjič iz fine volne brez zavihanega ovratnika. Ramena suknjiča so z običajnim šivom malo nabrana, vendar ni gub. Na ovratniku suknjiča je z zlato nitko našita ali izvedena vezena z vitičastim motivom, ki pa verjetno ne gre okoli vratu, ampak je ornament samo na začetku.

Skladno z zlatimi vezeninami so na suknjič prišiti dragoceni bleščeči gumbi iz brona, medenine ali zlata.

Pod črnim suknjičem je dvignjen, trd, bel ovratnik srajce oz. samostojec ovratnik, kot so jih tedaj nosili. Čez ovratnik je bela svilena ruta, ki pa ni več razkošno baročno nabrana ali oblikovana v pentljo.

Pričeska je primerna tedanjemu času s konca 18. in začetka 19. stoletja, s kratkimi lasmi in zalisci. Zalisci so bili rezervirani za plemiče in meščane, ne pa tudi za kmete. Močni kodrasti lasje so zgoraj in na straneh nekoliko potegnjeni naprej. Tedaj so pogosto kodrali oz. gostili lase tudi moški, vendar se konec

18. stol. tako kot v noši tudi v frizuri pojavijo poenostavitve. Visok ovrtnik in frizura kažeta na vpliv francoske mode.

Preprostejša noša je izraz notranjega dogajanja v človeku tedanjega časa – to je časa, ki ga v zgodovini slogov imenujemo obdobje romantike. Romantični človek ne išče več blišča družabnih dogodkov, ampak se umika v samoto. Njegovo doživljanje je najpogostejše vezano na občutenje narave. Blagaj je tu upodobljen ob srečanju s po njem imenovano rastlino."

Po odkritju kipa in proslavi so prikazali dramski prizor z grofom Blagajem, ki ga je upodobil igralec Brane Završan. V sklopu proslav je sledil še prikaz obiska saškega kralja, kjer je Blagaja zaigral domačin Janez Koprivec.

V sklopu praznovanj je izšla še publikacija **neutrudnega zakonskega para Jožice in Jožeta Kavčič, Iz skrinje polhogradske graščine**, 2009, kjer sta zbrala zapise in spomine o gradu, prvih gospodih in lastnikih gradu do sodobnosti.

Nas zanimajo predvsem poglavji Grof Rihard Ursini Blagaj (str. 59-82) in Ohranjanje spomina na grofa Blagaja (str. 87-120). Izstopata Blagajev kotliček za kuhanje rožnega olja iz cvetov vrtnic in Blagajeva gradnja križevega pota na Stari grad ter preureditev kapele na vrhu.

Praznovanju je svoj delež dodala še osnovna šola z delavnicami in razstavami, dve učenki pa sta se lotili zgodbe v stripu z naslovom **Saški kralj sreča blagajko, o tem, kdo je odkril blagajko in kaj je počel saški kralj v Polhovem Gradcu**. Pripovedovanega sta se lotili s humorjem. Naj navedem samo odlomek ob najdbi blagajevke:

'Ja, grof, to rožo sem našla na poti na Lovrenc! Men' je neznana...'

'Te tudi jaz še nisem nikoli videl... Verjetno piše kaj v knjigah!'

Grof Blagaj je sedel za pisalno mizo. Grizel si je nohte in pulil lase. Nič!

Take cvetlice ni videl še nihče!!!

Odloči se, da vpraša svojega prijatelja Freyerja. 'On je frajer. Bo že vedel, kako in kaj!'

V letu 2009 je v založbi Občine izšel še vodnik Blagajeva pot, ki so ga napisali trije avtorji: Ajda Kozjek, Tone Wraber in Malči Božnar. Pomaga nam obiskati točke od graščine do Kalvarije, posebej v povezavi z Blagajem. Spremljajo jih predstavitevne table.

Po spletu okoliščin je pred simpozijem izšla še zgodovina rodbine grofov Blagajev, ki jo je napisal Hubert Adolph (**Adolph, Hubert: Geschichte der Familie Ursini Grafen von Blagay**. Wien; Graz: Neuer Wissenschaftlicher Verlag, 2007. 152 str. : ilustr., portreti ; + 1

rodoslovna tabela). Avtor je bil po prababici sorodnik Blagajev. Najprej je želel le zbrati rodovnik rodbine od začetkov. Nato se je na pobudo sorodnikov odločil tudi izdati izsledke v knjižni izdaji. Obiskal je z Blagaji povezane kraje v Bosni, na Hrvaškem in pri nas.

Zanimive so biografije posameznikov, saj večji del vsebine zavzemajo podatki in zgodbe, ki so se ohranili v družinskem arhivskem gradivu in ustnem družinskem izročilu. Ime Lauer Ursini Blagaj z Ludvikovimi potomci živi še danes.

Dragocen je slikovni del knjige, saj se je v zvezi z Blagaji do danes ohranilo le malo tega gradiva. Grad Boštanj pri Grosupljem, ki je bil dvesto petdeset let glavni sedež Blagajev na Kranjskem, je bil med drugo svetovno vojno požgan in uničen, z njim pa tudi vse, kar je na gradu ostalo za zadnjimi lastniki, baroni Lazariniji. Da pa ima tudi usoda smisel za ironijo, nam pove naslednja zgodba. Pred in med drugo svetovno vojno je dal Ludvik Lazarini v strahu pred uničenjem velik del grajskega inventarja z Boštanja prepeljati na svoj spodnjeavstrijski grad Rosenau blizu Zwettla (nad Linzem ob češki meji). Vendar je po vojni ta del Avstrije zasedla sovjetska vojska, sovjetski vojaki, ki so se nastanili v gradu, pa so iz objestnosti uničili vse tisto, kar je Lazarini uspel obvarovati pred partizansko vojsko v Boštanju.

Boštanju je posvečen tekst od str. 38-47, posebej še Hiacinti in Ludviku – zadnjemu moškemu potomcu rodbine grofov Blagaj. Biografija Riharda je na straneh 65-68, kjer je opisana njegova zgodba z ženo Marijo Antonijo in otrokoma Janezom Nepomukom in Rihardom.

Več je slikovnega gradiva o Boštanju, od Valvasorjevih upodobitev, fotografij okolja in gradu, pa fotografije dvorišča in posameznih sob, lovske in dnevne, jedilnice, in današnjega stanja, cerkve sv. Martina pod gradom. Avtor Hubert Adolph je umrl le nekaj dni po izidu svoje knjige, ki jo je pripravljal dolgo vrsto let. Naj še dodam, da sem s polletno zamudo izvedel za izid knjige in jo poskušal takoj naročiti. Žal je bila že razprodana, saj je izšla v manjši nakladi. V Sloveniji jo imata le dve knjižnici.

O celotnem bogastvu Blagajevskega pomena, o izdanih publikacijah in praznovanjih se lahko seznanimo v navedenem zborniku Gospod z rožo, ki jo ima tudi naša Mestna knjižnica.

Grof Rihard Blagaj je tudi nam v sedanjih časih zapustil nauk, ko je v spomin na obisk saškega kralja in na odkriti Blagajev volčin postavil obelisk in ob tem zapisal, da naj bi ta spomenik: **"...služil poznejšim rodovom kot spodbuda, da ne bi nikoli prenehali vztrajno ter vse bolj in bolj raziskovati naravne zaklade, s katerimi je moja domovina Kranjska nadvse bogata."**

D. Samec

Živahno dogajanje v Mestni knjižnici Grosuplje v marcu in aprilu

Zadnje slovo Andreja Smoleta, avtorja Matjaža Kmecla, je ob kulturnem prazniku, v sredo, 7. februarja 2010, v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje, uprizoril igralec Anatol Štern. Podal nam je portret Andreja Smoleta, Prešernovega prijatelja, romantika, ki smo si ga vedno predstavljali kot radoživega, veseljaškega človeka, po rodu iz bogate gostilniške družine, v resnici pa je bil pravzaprav nesrečen človek.

Na otroškem oddelku so otroci iz vrtca Rožle postavili razstavo RAZVOJ RISBE – ČLOVEŠKA FIGURA – OD 1.- 6. LETA STAROSTI. Od prvih čačk in neveščih potez s svinčnikom ali barvicami se počasi oblikujejo obrisi pravega človeškega telesa.

Na mladinskem, leposlovnem oddelku in veliki čitalnici je bila v marcu na ogled likovna razstava DRUŽINA učencev prvega triletja OŠ Brinje in podružnične šole Polica.

V dvorani Mestne knjižnice Grosuplje je že svojo drugo samostojno razstavo postavil Maks Evgen Obelšer. Njegove slike pričajo o nadarjenosti in delavnosti mladega umetnika.

V dvorani knjižnice je v četrtek, 11. marca 2010, predaval Alojz Miklavčič o zdravi prehrani. Po predavanju so si obiskovalci izmerili indeks telesne mase in odstotek maščobnega tkiva v telesu.

V torek, 23. marca 2010, smo poslušali potopisno predavanje Danijela Zorka o ameriških Nacionalnih parkih Yellowstone in Teton.

V torek, 6. aprila, je v dvorani knjižnice predstavil svojo otroško knjigo Zaklad z otoka Sumsama avtor Nara Petrovič. Otroci so zgodbo o pustolovskem hroščku Gidu in metulju Papilonu z navdušenjem sprejeli. Ob iskanju zaklada živali spoznajo, da je pravi zaklad prijateljstvo, ki so ga sklenili v skupnih dogodivščinah. Knjigo je izdala grosupeljska založba Žarek.

Marija Samec

Družina Bricelj v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje

5. februarja 2010 smo v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje odprli razstavo Janeza in Suzi Bricelj iz Šmarja - Sapa. Pri organizaciji dogodka so sodelovali tudi člani Tretje univerze. Večer sta z zvoki jazza obogatila glasbenika Primož Grašič na kitari in Marijan Dovič na violini. Gospa Katja Bricelj je recitirala pesmi Jacquesa Preverta in Franceta Prešerna. O likovnih delih Janeza in Suzi Bricelj sta spregovorili gospa Dora Adamič in Darija Kovačič. Razstavo je odprla gospa Roža Kek, direktorica Mestne knjižnice Grosuplje.

Janez Bricelj je slikarski samorastnik. Že od mladih let je poskušal ujeti lepote sveta v risbi. Poklicna pot ga je vodila na področje gradbeništva, ljubezen do upodabljanja pa je ostala. Ko se je z družino preselil v Novo mesto, ga je pogled z okna na kapiteljski grič in reko Krko tako navdušil, da si je kupil oljne barve. Prvo sliko je naslikal kar na pokrov od škatle za čevlje. Slikanje v olju je postala njegova stalnica, ki jo je kasneje dopolnil še s tehniko pastela. Večinoma slika sam, išče, se uči.

Močan vpliv na umetnost Janeza Briclja so imeli impresionisti, francoski (Monet, Manet, Renoir), predvsem pa slovenski (Jakopič, Jama, Grohar, Stern). Očarala ga je poetičnost njihovih motivov, najbolj pa barve svetlobe, način, kako z nizanem čistih barvnih odtenkov upodobijo hipne svetlobne učinke. Učil se je iz knjig, proučeval je njihove

palette ter njihov način nanašanja barv.

Vir navdiha Janez Bricelj išče v naravi. Kot impresionisti večkrat postavi slikarsko stojalo ven, na prosto, kjer poskuša na platno ujeti žarenje barv in svetlobe. Naslikati vodo je njegov priljubljeni slikarski izziv. Krka ga je mikala s svojo zeleno barvo, Sava ga je izzivala s svojimi brzicami, morje ga je pritegnilo s spreminjajočimi se odtenki. Gozd mu je bil samo izgovor, da je lahko naslikal igro svetlobe, ki proseva med debli dreves in tvori mozaik svetlih in temnih barvnih lis. V žitnem polju je iskal žareče barve poletnega sonca, simbol življenja in obilja. Začutimo lahko šelestenje njegovih brez in vonj češnjevih cvetov. Šopki rož so eksplozija živih, toplih barv, ki so mu tako pri srcu.

Čeprav Janez Bricelj izhaja iz impresionizma, je z leti slikanja impresionistične vzore že nadgradil. Ohranil je tople odtenke in dramatične svetlobne poudarke, prečistil pa je linije in poudaril poteze s čopičem, motiv je ločil od ozadja in tako dosegel sebi lasten način slikanja.

Suzi Bricelj je ilustratorica in oblikovalka vizualnih komunikacij. Študirala je oblikovanje, potem pa jo je pritegnil svet ilustracije. Nanjo je močno vplival profesor Zdravko Papič, pod vodstvom katerega je za diplomsko nalogo risala Martina Krpana. Ilustracija tistega časa je veliko prevzela iz risanege filma in zato deluje, kot bi bila niz filmskih kadrov, posnet s kamero. Znanje

je Suzi nadgradila s študijem v Bratislavi in Parizu, kjer se je srečala s sončnimi barvami francoskega kolorita. Razstavljal je na številnih razstavah, na bienalih slovenske ilustracije, pa tudi v tujini, v Londonu, New Yorku, Zagrebu... Kot priznanje svojemu delu je prejela več nagrad, med drugim tudi Levstikovo nagrado za slikanico Mala nočna torta s plameni Toona Tellegena.

Suzi Bricelj s svojimi ilustracijami na svoj način pripoveduje zgodbe. S spretno roko je oživila mrmračke, kosovirje, razvjenega malega kralja, mali Katki je ustvarila Bunkca in še bi lahko naštevali. Njeni junaki so tako živahni, da repki, tipalke in lasje kar frfotajo za njimi. Svet, v katerega jih umesti, je hkrati resničen, s hišami, drevesi, vodo, travo, in pravljichen, saj ga ožarja svetloba sonca, mesečina, soj zvezd ali plamen sveče. Z obravnavo svetlobe v ilustraciji gradi dramaturški značaj in vzdušje v zgodbi.

Suzi Bricelj ilustracijo živi. Svet sprejema in se odziva nanj skozi likovni jezik. Riše kadarkoli in kjerkoli in tako ohranja risarsko kondicijo. Uspelo ji je ustvariti svoj likovni svet, ki bralca nagovori in ga prepriča.

Razstava Janeza in Suzi Bricelj je zgodba dveh generacij, ki si delita ljubezen do ustvarjanja. Oba čutita isto ustvarjalno mrzlico, ko se znajdet pred praznim platnom ali papirjem in si želita samo, da ga napolnita z barvami, oblikami in svetlobo. Zlasti obravnava le-te jima je skupna, saj z barvami svetlobe svoje podobe oživita in jih dramaturizirata. Če je bil oče prvi vzor in spodbuda svoji hčeri na poti ustvarjanja, mu zdaj hči pomaga z nasveti in strokovnim znanjem. Včasih si delita motive, kot je na primer Kapitelj v Novem mestu, včasih pa sta motiv drug drugemu. Tako se je Janez Bricelj lotil novega slikarskega izziva in naslikal portret svoje hčere, Suzi pa je svojega očeta upodobila v vlogi svojih ilustriranih junakov. Njun likovni dialog pa predvsem odseva toplino, ljubezen do življenja in vsega lepega ter dobršno mero humerja, kar je vseskozi prisotno tudi v njuni umetnosti.

Darija Kovačič

Opravičilo in popravek

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov smo v prispevku »Skupščina Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje« na strani 28 pri navajanju imena izdelovalca grba združenja iz lesa pomotoma navedli ime njegovega pokojnega brata Davorina. Pravilno bi moralo biti navedeno Viktor Šeme.

Spoštovanemu Viktorju in vsem prizadetim se iskreno opravičujem.

Jože Miklič, odgovorni urednik

Naj salama občine Grosuplje

V petek, 26. 3. 2009, je potekala že 8. tradicionalna salamiada Pr'Martinet za naziv Naj salame občine Grosuplje. V ocenjevanje je komisija prejela 44 salam, njihova kvaliteta pa je bila na zavidljivi ravni. Prvo mesto je po preizkusu komisije pripadlo Milanu Moharju iz Velike Loke, drugo Ivanu Ljubiču iz Spodnje Slivnice, tretje pa sta si delila Robi Škufca in Peter Kadunc iz Grosupljega. Tehnično-računovodska podpora komisiji pa je bil tudi to pot Renato Bedene. Ob krajšem nagovoru je župan Janez Lesjak podelil lično oblikovane pokale v obliki salam.

Jože Miklič

Komisija v sestavi dr. Boris Kuhar (Grosuplje), Ciril Koščak (Žalna), Jože Kozinc (Krka), Stane Kogovšek (Velika Loka), Janez Koprivnikar (Grosuplje) in Anton Meglen (Struge-Dobropolje) je z ocenjevanjem začela že popoldne. Ocenjevala je kvaliteto izdelave salame, dimljenje in zorenje izdelka. Na končno oceno pa sta vplivala tudi okus in zunanji izgled salame.

Večina letošnjih vzorcev je bila po mnenju komisije zaradi dolge in mrzle zime manj zorenih. Izdelovalci salam morajo med zorenjem v prostoru zagotoviti primerno temperaturo in vlažnost ter primerno zračenje, da se salame lahko enakomerno sušijo.

Ocene za prva tri mesta:

1. mesto Milan Mohar 62,5 točk in naziv Naj salama občine Grosuplje,

2. mesto Ivan Ljubič 60,0 točk,

3. mesto Robi Škufca 59,5 točk,

3. mesto Peter Kadunc 59,5 točk.

Sicer pa so bile vse salame na splošno ocenjene zelo dobro, saj se je skupni seštevek točk gibal od 43 do 62,5 točk, kolikor jih je dosegla najbolje ocenjena salama. Da pa so obiskovalci salamiade lažje dočakali razglasitev rezultatov, so vmes poizkusili posamezne že ocenjene salame, pa tudi petju vokalne skupine Viva Vox.

Organizacijski odbor pa vas vabi tudi prihodnje leto na 9. salamiado.

Komisija v sestavi dr. Boris Kuhar (Grosuplje), Ciril Koščak (Žalna), Jože Kozinc (Krka), Stane Kogovšek (Velika Loka), Janez Koprivnikar (Grosuplje) in Anton Meglen (Struge-Dobropolje)

Župan Janez Lesjak je pred podelitvijo pohvalil organizatorje in izdelovalce salam.

Takoj po razglasitvi: 1. mesto Milan Mohar, 2. mesto Ivan Ljubič, 3. mesto Robi Škufca in Peter Kadunc.

Klopi prihajajo

Ko sem pred časom gledal zanimiv dokumentarni film o človeku najbolj nevarnih živalih, sem hitro prišel do zaključka, da se nam v Sloveniji res ni treba bati kač, pajkov in podobnih strašljivih živali. Vendar me je ob tem hkrati spreletel srh, kako nam en mali klop povzroča toliko sivih las. In občutek še zdaleč ne vara. Klopi predstavljajo v Sloveniji resen zdravstveni problem, saj so prenašalci nekaj zelo nevarnih bolezni, med katerimi sta najbolj znani klopni meningoencefalitis in borelija. Slovenija v tem pogledu velja za zelo ogroženo, saj se število obolelih iz leta v leto povečuje.

Tako še vedno velja zlati standard, da je bolje klopa sploh ne dobiti.

Klopi se najpogosteje zadržujejo v gozdni podrasti in travi do višine 50 centimetrov. Glede na nadmorsko višino so zelo pogosti v višinah do 600 metrov, nad 1500 metrov jih najdemo le redko. Najbolje se počutijo v vlažnem in zasenčenem okolju, njihova aktivnost je najvišja pri temperaturah med 10 °C in 40 °C, kar v Sloveniji pomeni vsaj med marcem in oktobrom.

Gostitelji klopa so ptiči in mali gozdni sesalci, človek je tako le slučajni gostitelj. V stik s človekom pride najpogosteje prek okončin ter zatem išče pot do kože. Išče predvsem mehke predele, kjer se lažje pritrdi, kot so npr. pazduhe, dimlje ipd. Klopov ugriz je neboleč, zato ga pogosto najdemo, ko je že dodobra pritrjen.

Kako se obvarujemo pred klopi?

Ko se odpravimo v gozd ali na travnik, se oblečemo v svetla oblačila iz gladkega materiala (dolge hlače, dolgi rokavi). Gladek material klopom otežuje oprijemanje, svetla barva oblačil pa omogoča lažje odkrivanje nepovabljenega gosta. Odkrite dele telesa zaščitimo z repelentom, ki odganja klope.

Po prihodu domov ne pozabimo na skrben pregled oblačil in telesa. Klopa lahko najdemo že prisesanega na kožo ali pa šele na oblačilih, ko išče pot do kože. Bodimo pozorni tudi na lasišče in dele telesa, ki jih težje pregledamo.

Kako odstranimo klopa

Če pri pregledu telesa opazimo klopa, ga nemudoma previdno odstranimo. Klopa najlažje odstranimo z dobro pinceto, s katero ga primemo tik nad kožo in ga odločno, a ne sunkovito, potegnemo iz kože. Kožo umijemo z milom in toplo vodo, klopa zavržemo v koš in ga ne mečkamo.

Za odstranjevanje ne uporabljamo olja, mazil, krem, alkohola ipd. saj bomo s tem samo dosegli, da se bo klop še bolj intenzivno držal.

Če v koži ostanejo delci klopa, le-teh ne odstranjujemo, ampak pustimo, da telo samo izloči preostale dele.

Po ubodu klopa ne pozabimo na opazovanje vbodnega mesta. Ampak brez panike! Vsak vbod klopa ne pomeni še bolezni. Pomembna je zaščita in v primeru vboda čimprejšnja odstranitev. Pa naj ne bo to samo prikladen izgovor, da ne gremo na sprehod v gozd.

Janez Dolinar, dr.med.

Razstava Jiržija Kočice

V torek, 2. marca 2010, je bila v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje otvoritev kiparske razstave z naslovom Gosto trajanje, akademskega kiparja Jiržija Kočice. Avtor v svojih delih skuša usmeriti pozornost v naše izkušnje in občutenja kot podlago za delovanje in razmišljanje. Vzpodbuja nas k zavedanju, da vsakdo vzpostavlja s svojim lastnim delovanjem miselni prostor in vpliva na izkušnje ljudi okoli sebe ter hkrati na soočanje s prihodnostjo.

Diplomant Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, profesor na Srednji šoli za aranžerstvo ter zunanji sodelavec Pedagoške fakultete v Mariboru je sodeloval tudi pri ureditvi mladinskega hotela Celica, razstavljal v slovenskih galerijah ter v Slovenskem kulturnem centru Korotan na Dunaju.

Na sliki Staša Kokot in Jirži Kočica.

Avtor kipov je eden prvih umetnikov, ki so sodelovali v projektu Grosuplje - mesto kipov. Mestna knjižnica Grosuplje in Zavod za kiparstvo z obstoječo razstavo pričenjata s nizom predstavitev vseh ustvarjalcev kipov, ki stojijo v našem mestu.

**Aleksandra Saša
Žagar Gros**

Redni občni zbor Društva diabetikov Grosuplje 23. 2. 2010 v dvorani Družbenega doma Grosuplje

Občnega zbora se je udeležilo 26 članov. Predsednik Društva diabetikov Grosuplje Rafael Ziherl je s pristrčno dobrodošlico pozdravil vse člane društva. Prenesel nam je tudi pozdrave dr. Katarine Vukelič, ki se zaradi osebnih zadržkov ni mogla udeležiti tega občnega zbora, vendar nas pri našem delu v celoti podpira.

Društvo DD je bilo ustanovljeno v maju 2009, sredi avgusta pa so bili zaključeni vsi postopki registracije. Nato je predsednik društva predstavil poročilo o delu in finančno poročilo za leto 2009. Na občnem zboru smo razpravljali tudi o programu in finančnem planu za leto 2010.

Gospa Angelca Likovič je predlagala, da bi se člani in podporni člani večkrat srečali, kjer bi izmenjali svoje izkušnje, kako se vsak posameznik bori s svojo boleznijo. Predlagali smo, naj bi se vsi predlogi, ki jih imamo člani za delovanje društva, posredovali predsedniku oz. izvršnemu odboru društva. DD že intenzivno išče pravo lokacijo in prostor, kjer bi lahko imeli srečanja in bili na razpolago članom društva.

Po končanem občnem zboru smo imeli tudi predavanje z naslovom: Z uravnoteženo prehrano do dobrega počutja, katerega je vodil g. Alojzij Miklavčič. Po končanem predavanju pa smo imeli tudi možnost brezplačne meritve ITM in % maščobnega tkiva v telesu.

Ker želimo povečati članstvo v našem društvu, vabimo vse nove člane in podporne člane, da se nam pridružijo.

**Za Društvo diabetikov Grosuplje,
poslovna sekretarka Milenka Turšič**

*Zdrav človek ima sto želja,
bolan le eno.*

Zakoni zdravja in vitalnosti

*Pred časom mi je prišla pod roke knjiga Američana Grega Andersona
»22 zakonov zdravja in vitalnosti«*

(A. P. Čehov)

Zdravniki so avtorju leta 1984 odkrili metastatičnega raka na pljučih in mu namenili še mesec dni življenja. Z diagnozo se ni sprijaznil, pač pa je pričel raziskovati izkušnje ljudi, ki so raka premagali. Opravil je več kot 16.000 razgovorov, ki so mu spremenili življenje. Danes velja za avtoriteto pri ozaveščanju ljudi o zdravem načinu življenja in iz njegove knjige z naslovom, navedenem v začetku prispevka, povzemamo nekaj koristnih iztočnic.

Žal je današnji sodobni človek po večini naravnani k temu, da svojega ravnanja ne spremeni, če ni v to prisiljen. Pri odločitvi, ali bomo živeli zdravo ali ne, pa ne gre čakati tako dolgo, da sprememba postane nujna. Žal je namreč takrat za mnoge že prepozno ali še slabše: v brezupnem položaju se marsikdo odloči za umik namesto za boj, in s tem je bitka seveda že v naprej izgubljena. Odločitev za zdrav način življenja ni predmet razprav ali vladnih ukrepov, ampak je stvar vsakega posameznika. Z drugimi besedami: vsak odrasel človek prevzema odgovornost za svoje zdravje, vanjo pa so vključeni tudi stroški za lastno zdravstveno oskrbo. Prav slednji so večkrat izgovor, da se izognemo kateremu od koristnih ukrepov, češ: »Saj ni denarja za drage prehranske dodatke, diete, delavnice, tečaje in masaže...«. Tudi opustitev določenih razvad je korak naprej k dobremu počutju, hkrati pa pomeni tudi prihranek pri denarju, ki ga lahko namenimo za koristne in prijetne dejavnosti v podporo zdravju. Resničen preobrat in prava reforma zdravstva pa nastane takrat, ko se zavemo, da je naše dobro počutje odvisno od tega, kako dobro sami skrbimo zase. Iz te zavzetosti pa izvira življenjska moč.

Zdravo življenje je drugačen način življenja in odločitev, da bomo ukrenili vse, kar je potrebno, da pripomoremo k zdravemu in izpolnjenemu bivanju, pravi avtor knjige. Medicina se ukvarja z našim snovnim telesom, zdravo življenje pa zajema vse naše razsežnosti: telesno, čustveno, področje medosebnih odnosov, umsko in duhovno sfero. Z naštetim želi avtor poudariti, da na primer človek, ki je v sporu z okolico, ne more pričakovati dobrega počutja, še več, posledično tovrstno prikrito nezadovoljstvo privede do bolezni, saj je področje medsebojnih odnosov prav tako pomembno za dobro počutje kot zdravje na fizični ravni. Zdravo življenje ne pozna polovičarstva, temveč zajema človeka v celoti. Klasična medicina pojmuje zdravje – kljub drugačnim teoretičnim definicijam – kot odsotnost bolezni, način zdravega življenja pa je mnogo več kot to. Ne zadovolji se namreč s prenehanjem simptomov bolezni, pač pa si prizadeva za celostno dobro počutje tako na telesni, duševni in duhovni ravni.

Ne po naključju avtor Anderson postavlja med vsemi zakoni na prvo mesto zakon radoživosti. Morda je slednji v teh časih, ki so prežeti s skrbjo za preživetje, za zaslužek, za zaposlitev, za vse bolj naporno vzgojo otrok..., ta zakon resnično zelo pomemben. Moč naše volje pod pritiski vsakdanjika zelo niha in to z razlogom. Pri zdravem načinu življenja pa je temeljni namen stalno osebnostno prenavljanje in upoštevanje resnice, da je vsak dan življenja čudežni dar. Zdravo življenje je sposobnost, da vsak dan zavzamemo radosten odnos do bivanja. Življenje se namreč odziva v skladu s tem, kako smo naravnani oziroma, kako gledamo nanj. Ljudje, ki ne bijejo bitke s svojimi težavami, ampak vsak dan izboljšujejo svoje počutje na telesni, duševni in duhovni ravni, pridobijo pomembne izkušnje. Pridobijo tudi občutek izpolnjenosti, saj vidijo smisel v svojem življenju; občutijo ustvarjalnost, ki vodi k novim spoznanjem; uživajo v modrosti, ki je, kot pravi avtor knjige, skupna nagrada za pozorno preživeto življenje. Nasprotno pa ljudje, ki so osredotočeni le na to, kako je življenje na vseh področjih težavno, zamudijo veliko radosti v življenju in vidijo le neizpolnjenost, obup in neskladje.

Marsikdo se sprašuje, kje naj v sivini stresnega vsakdanjika išče radoživost in veselje. Nas lahko razveselijo le velike dobrine in malih ne vidimo? Ali pa ne zmoremo priznati, da je sončni vzhod čudež narave enako kakor dežna kaplja, brez katere bi usahnilo življenje na Zemlji? Radoživost je tudi značilnost ljudi,

ki si prizadevajo za skupen cilj. Sodelovanje in skupni uspeh zagotovo vodijo k cilju, to je radosti ob doseženem.

Pri prebiranju knjige se me je dotaknil še eden od 22-ih zakonov, o katerem premalo razmišljamo in mu pripisujemo pri zagotavljanju zdravega življenja premalo pozornosti. Gre za »zakon človeškega dostojanstva«. Tudi avtor se strinja, da je spoštovanje do posameznika ena najbolj ključnih dobrin zdravega življenja in vsebina omenjenega zakona. Verjetno se bo vsak bralec strinjal, da smo s teorijo odlično seznanjeni, prenašanje zakona v prakso pa nam dela težave. Na ta pomislek prav tako odgovarja avtor v svoji knjigi: ljudi ves čas etiketiramo, t.j. jih razvrščamo v predalčke in kot take ocenjujemo, ne pa kot izjemne posameznike, ki so vsak zase dragoceni in posebni. Ljudi razvrščamo po barvi, rasi, veroizpovedi, izobrazbi... celo po tem, kakšen avto kdo vozi. Zakon človeškega dostojanstva pa ne odobrava razvrščanja in presojanja: bistveno je spoštovanje. Cenimo posameznike, tudi tako, da »hočemo vedeti, kdo so, kaj znajo, kje je njihovo srce, spoznati želimo njihova življenjska potovanja, njihova upanja in sanje, sočutje, ki ga nosijo v duši«, pravi Greg Anderson.

Knjigo »22 zakonov zdravja in vitalnosti« priporočam v branje, še preden nas doletijo velike življenjske preizkušnje.

Mojca Sajovic

Vreme v Grosup- ljem: marec 2010

Prvi pomladanski mesec je že prvi dan naznanil bližajočo se pomlad. Sneg je tekom dneva po skoraj dveh mesecih povečini pobralo, saj se je temperatura približala šestnajstim stopinjam Celzija. Sneg je ponekod po travnikih in njivah zamenjala stoječa površinska voda, osojne lege pa so še naprej ostajale zasnežene. Ponekod na prisojnih legah so zacveteli prvi zvončki. Naslednje dni je bilo vreme spremenljivo in iz dneva v dan hladnejše. 4. marca je že zgodaj zjutraj rahel dež prešel v sneg. Rahlo, občasno zmerno sneženje se je nadaljevalo tudi tekom dneva, a se zaradi toplejših tal in vmesnega rahlega dežja več kot centimeter snega ni obdržalo. Toliko smo ga imeli še naslednje jutro, tekom dopoldneva pa ga je sončno vreme stalilo. Sredi dneva so začeli nastajati kopasti oblaki, ki so popoldne od severovzhoda prinesli močnejšo snežno ploho, med katero je padlo 2 cm novega snega. Ker se je zvečer razjasnilo, je bilo jutro 6. marca mrzlo. Temperatura se je v meteorološki hišici spustila do $-7,1^{\circ}\text{C}$ (pri tleh do $-10,0^{\circ}\text{C}$). Podobno mrzlo jutro je bilo še 8. in 13. marca (tega dne je bilo pri tleh $-10,7^{\circ}\text{C}$). Čez dan se je pooblačilo in naslednje jutro je že rahlo snežilo. Dopoldne je padlo centimeter snega. Dan je bil oblačen in mrzel; živo srebro ni doseglo ledišča. 10. marca zgodaj zjutraj je znova začelo rahlo snežiti. Kmalu se je sneženje okrepilo in do večera padlo 14 cm suhega snega. Naslednje jutro je višina snežne odeje dosegla 16 cm. Sneg je vztrajal do 15. marca. Zaradi topejšega vremena z več sonca, so v naslednjih dneh bujno zacveteli zvončki, v sadovnjakih pa se je nadaljevalo obrezovanje. V začetku tretje deкаде (22.3.) je sledilo poslabšanje, ki pa ni prineslo veliko dežja. Vse do zadnjih dni meseca je prevladovalo toplo vreme s spremenljivo popoldansko oblačnostjo. Manjše plohe so bile pogoste, 27. marca pa smo beležili prvo letošnjo nevihto. Naslednje jutro se je po mirni in jasni noči pojavila slana. Predzadnji dan se je vreme poslabšalo in ob koncu je bilo precej spremenljivo s plohami in nevihtami.

Povprečna mesečna temperatura je bila $+5,0^{\circ}\text{C}$, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2009 običajno. Glede na povprečje obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju-Sapu, pa je bil letošnji marec toplejši za stopinjo Celzija. Glede na obdobje 1995-2009 so bila jutra s povprečno temperaturo $+0,9^{\circ}\text{C}$ toplejša za stopinjo Celzija, popoldnevi s povprečno temperaturo $+10,5^{\circ}\text{C}$ pa so bili hladnejši za $0,6^{\circ}\text{C}$. Najnižja mesečna temperatura je bila $-7,9^{\circ}\text{C}$ (13.3.), najvišja pa $+19,5^{\circ}\text{C}$ (28.3.). Megla je bila opažena v sedmih dneh; šestkrat se je pojavljala v mestu, dan več pa se je zadrževala v bližnji okolici. Slana se je pojavljala v devetih jutrih, ivje pa je bilo po vejah dreves 12.3. Snežna odeja je ležala deset dni (najvišja je bila 11. marca). Snežilo je v štirih dneh. Dva dneva je živo srebro ves dan vztrajalo pod lediščem. V petnajsetih dneh je temperatura padla pod ledišče. V štirinajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 39 litrov padavin, kar glede na obdobje po letu 1995 predstavlja 43 % običajne količine. Podobno suh marec je bil še leta 1998. V omenjenem obdobju je bil najbolj suh marec leta 2003, ko je padlo 4 litre padavin, najbolj namočen pa leta 2008 z 212 litri.

Novosti iz domoznanske zbirke

BRICELJ, Suzana

Janez in Suzi Bricelj : razstava slik in ilustracij : Galerija Mestne knjižnice Grosuplje, [Grosuplje, 5. 2. do 28. 2. 2010] / [besedilo Darija Kovačič]. - Grosuplje : Galerija Mestne knjižnice Grosuplje, 2010. - 1 zloženka : ilustr. ; 21 x 45 cm zložena na 21 x 15 cm.

Mestna knjižnica Grosuplje je začela v letu 2010 razstave v svoji galeriji pospremljati z zloženkami o avtorjih razstav, predvsem če so ti kakorkoli povezani z našim okoljem. Prva taka zloženka je nastala ob skupni razstavi očeta in hčerke Briceljev iz Šmarja - Sapa in ob sodelovanju umetnostne zgodovinarke in bibliotekarke Mestne knjižnice Grosuplje Darije Kovačič.

BARLIČ, Viktor

Moje krajine : razstava slik Viktorja Barliča : [Galerija Mestne knjižnice Grosuplje, 30. 3. 2010 do 30. 4. 2010] / [besedilo Darija Kovačič]. - Grosuplje : [samozaložba], 2010. - 1 zloženka : ilustr. ; 21 x 30 cm zložena na 21 x 10 cm.

Gospod Barlič, ki živi na Perovem pri Grosupljem, se celo življenje ukvarja s področjem umetnosti. V času aktivne delovne dobe je oblikoval ženske torbice v svojem podjetju, zdaj pa je začel slikati. Ob svoji razstavi v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje je ob sodelovanju bibliotekarke in umetnostne zgodovinarke Darije Kovačič v samozaložbi izdal zloženko.

EPP magazin : enotna propaganda podeželja skupnega območja petih občin. - 2010, št. 1 (jan.). - Ljubljana (Šmartinska c. 134a) : CIZA, Zavod za razvoj podeželja : LEADER LAS sožitje med mestom in podeželjem, 2010. - 30 cm.

Občine Ljubljana, Škofljica, Ivančna Gorica, Ig in Grosuplje so začele izdajati skupno glasilo, ki bo izhajalo občasno in bo obveščalo občane, kaj se dogaja na področju povezovanja občin preko razvojnih agencij CIZE in LEADERLASA.

Prípravila Marija Samec

POGREBNE STORITVE

Perpar Janez s.p.

Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični

Tel., faks: 01 7885 113

GSM: 041 785 113, 041 647 380

NUDIMO VAM VSE STORITVE

OB IZGUBI VAŠIH NAJDRAŽJIH

24 UR NA DAN

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA
ob boleči izgubi našega ljubega moža,
očeta, dedka, pradedka, brata, strica
in svaka

Ivana Stariča

(19. 10. 1929 - 3. 4. 2010)
iz Male vasi pri Grosupljem 23.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za vsa izrečena in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in dobre namene.

Posebna zahvala članom LD Taborska jama za organizacijo pogreba, PGD Št. Jurij, članom Čebelarskega društva Grosuplje in Društvu upokojencev Grosuplje za ganljive besede v poslovnih govorih.

Prav lepo se zahvaljujemo pogrebni službi Perpar.

Hvala gospodu župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen cerkveni pogreb.

Hvala pevcem, registrom in igralcu Tišine.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre, tete in sestrične

Ane Jamnik

(1921-2010)
iz Udja pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, sveče in darove za cerkev in svete maše. Hvala tudi bolniškemu osebju v Domu starejših občanov v Grosupljem.

Hvala gospodu župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Žalujoči: Vsi njeni

*Ljubila si življenje,
delo in svoj dom.
Od svojih najdražjih
se tiho poslovila
in odšla v večni dom.*

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage mame

Angele Janežič

(15. 5. 1924 - 15. 3. 2010)
z Malega Mlačevega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darove za cerkev in svete maše, sveče in darovano cvetje.

Hvala dr. Fani Grabljevec Miklavčič in osebju DSO Grosuplje.

Zahvaljujemo se župniku g. Andreju Šinku in g. Dragu Žumru za lepo opravljeni cerkveni obred in pevcem za zapete žalostinke. Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

GOTIS d.o.o.

Ponova vas 6b
1290 Grosuplje
Tel.: 031 815 910

**DA BOSTE V VAŠ DOM PRIČARALI POMLAD, SMO ZA
VAS PRIPRAVILI VELIKO IZBIRO:**

BALKONSKO CVETJE:

Pelargonije, bršljanke, surfinije, fuksije, begonije
ter ostale balkonske rastline.

SADIKE ZELNJAVE:

Paradižnik, paprika, feferoni, zelje, cvetača, brokoli,
kumare, bučke ...

DIŠAVNICE IN ZELIŠČA:

Bazilika, majaron, timijan, rožmarin, melisa ...

ZA VRTOVE IN GROBOVE:

Cvetoče enoletnice, trajnice, vrtnice in grmovnice.

**UGODNO: JAVORJI, SORBUSI, HIBISKUSI,
PUŠPANI!**

ZASADIMO VAM TUDI KORITA!

Veselimo se vašega obiska!

GOTIS D.O.O.

Delovni čas: Delavniki: 8.00 – 12.00 in 14.00 – 18.00
Sobota: 8.00 – 12.00

Naj počivajo v miru!

*Najboljši človekov štirinožni prijatelj
ni stol – ampak pes!*

*(2. del) - Kadar poslušam skrbnike mladih
psič, da želijo imeti eno leglo, kar tako, da
bodo okusili slast skrbi za male kužke, me
resno zaskrbi.*

Vzreditelji in strokovna kinološka literatura pogosto uporabljamo izraz »socializacija psa«, vendar bi morali pojem vsaj v primeru mladička razširiti na »socializacija in habituacija«. Mladička mora že vzreditelj navajati na socialne stike z drugimi ljudmi, posebej z otroki, a tudi z drugimi psi in ostalimi živalmi. Navaditi pa ga je treba tudi na različna okolja, gibanje v različnih prostorih, na vožnjo z avtom, na hojo po različnih podlagah ipd. Če je pes dobro socializiran, pomeni, da je bolj razgledan in se bo v novih situacijah tudi pozneje bolje znašel. Predvsem je pomembno, da ne bo negotov, prestrašen ali celo agresiven, kar je seveda v današnjem času zelo neželjeno. Marsikdo pa ne ve ali se ne zaveda, da je tako vedenje lahko pogojeno z napakami v vzreji in vzgoji v najnežnejši dobi.

Socializacija psa, ki zahteva od skrbnika veliko ustvarjalnosti, bi morala potekati vse življenje, a je najbolj učinkovita v obdobju od 5. do nekako 14.-16. tedna. V tem času so mladički zelo radovedni, plezajo, raziskujejo in poskušajo vse, kar jih obdaja, saj pravega strahu še ne poznajo. Zato je prav, da v tem obdobju opravimo cepljenja, jih začnemo negovati, voditi na sprehode in jim tudi predstavimo bolj nenavadne osebe in stvari, denimo bradate neznance, kolo, tunel, kosilnico ...

Pri nas smo komaj čakali na dan, ko smo mladičke preselili nadstropje niže, kjer je bilo že vse pripravljeno za živahne malčke. Pasji spalnica in igralnica sta bili opremljeni z gumijastimi preprogami in mehkiimi blazinami, vsi predmeti, ki bi lahko pomenili nevarnost, pa zavarovani. Na ležišču se je sem in tja še pokazala lužica, vendar je po nekaj dnevih ni bilo več. Mladički so imeli priložnost opravljati potrebo na posebej za to določenem mestu, prekrite s časopisnim papirjem in so zelo hitro osvojili sobno čistočo.

Izza dveh velikih skupnih skled, prirejenih prav za mladičke, so se naši junaki preselili za »mizo«, kjer so hrano dobili vsak v svoji skodelici. Vsak dan je pomenil učenje in igro, tako na dvorišču kot v hiši. V igralnico smo dodajali k igračkam različne »čudne« predmete: poleg velikih žog še star dežnik, ovire, vedro, prazne plastenke ... Vsak dan sta dva od mladičkov nekaj ur preživela v stanovanju, kjer sta se navajala na družbo obiskovalcev, drugih psov, domačih muc. Vse delo, ki ni bilo neposredno vezano na

Kakovostna vzreja psov je garanje

naše mladičke, se je kopičilo in čakalo na boljše čase. Zato pa so postajali jedilniki za deseterico vse bolj pestri: mleko z zdrobom, rižem, kosmiči, briketi za mladičke, surovo meso, zelenjava, mesne juhe, rezanci, polenta, ribe.

Vzreditelj osebnost vsakega mladička kmalu že dodobra spozna. Na osnovi rezultatov testov in opazovanja lahko novim skrbnikom priporoči mladičke, ki jim v vseh pogledih najbolj ustrezajo. Konci tednov so bili namenjeni obiskom naših novih skrbnikov. Skupaj smo se odločali, koga bo osrečil posamezen mladič, vendar so novi skrbniki prisluhnili mojim nasvetom.

Sedmi teden se je pričel s ponovnim odpravljanjem notranjih zajedavcev, končal pa z obiskom vzrejno tetovirnega referenta, ki je hkrati naš družinski veterinar. Odločil se je, da bo najbolje mladičke istočasno cepiti, tetovirati in označiti z mikročipom. Poseg je boleč, vendar je bilo videti, da so mali kosmatinci hitro pozabili na neprijetnosti. Raziskave kažejo, da psički do 7. tedna nimajo spomina za bolečino (bolečino pa seveda še kako občutijo!), zato jim prej naštetih posegi niso pustili trajnih posledic.

Mladički so postajali vsak dan bolj igrivi in ostri zobki niso poznali nobene milosti več. To je pomenilo še več igračk in poslastice, kot so na primer sušeni goveji vampi. Mladički jih obožujejo in v trenutku, ko sem prišla v roko vrečko, so sedli pred mano kot pred oltarjem.

V igralnici smo namestili igrala: gugalnica je bila na vrsti prva in eden po eden so se radovedni malčki podali po deski, ki se je prevesila pod njihovo težo na drugo stran. S pločevino prevlečen zabojček je bil naslednja naloga, ki so se je lotili sprva zelo previdno. Ker jih je na cilju čakal pasji piškot, si niso dali reči dvakrat. Po nekaj dneh je v trenutku, ko sem položila zabojček na tla igralnice, nastal pravi direndaj: vsi so se zapodili na pločevino in bolj kot je ropotalo, bolj jim je bilo všeč. Ko sem zabojček obrnila in vanj natresla pisane žogice, se je direndaj ponovil. Na dvorišču smo postavili majhen tunel, ravno pravšen za našo deseterico in živahnemu raziskovanju ni bilo konca. Jutranje hranjenje in potem temeljito čiščenje igralnice mi je vzelo dve uri. Ko sem nato prišla v prostor po dobre pol ure, sem imela občutek, kot da zadnji

teden še ni bilo pospravljeno. Kadar je bilo trganje in kopanje lukenj v tla na višku, je vedno pritegnila pozornost žoga s posladki. Sama se spet in spet čudim, kako šest tednov star mladič lahko tako hitro ugotovi, kaj je treba narediti, da iz žoge padajo piškotki. Ko so mladički dopolnili osem tednov, smo vse mladičke stehali in jim ponovno dali sredstvo proti notranjim zajedavcem.

Mnoge študije dokazujejo, da imajo psi, ki zapustijo leglo pred 6. tednom starosti, vselej težave v medsebojnih odnosih. V skladu z veljavno zakonodajo lahko mladič zapusti leglo pri starosti osem tednov. Zelo je pomembno, da tudi po prehodu v novi dom še naprej vzdržuje redne socialne stike z vrstniki, ob tem pa si pridobi tudi druge pozitivne izkušnje. Učenje v tem obdobju poteka zelo hitro in intenzivno. Po osmem tednu postanejo mladiči za nekaj časa veliko previdnejši, bati se začno (lahko tudi zelo nenadoma) glasnih zvokov, nenadnih premikov, neprijaznih psov ali ljudi in podobnega. Stvari, ki se jih v tem času kuža prestraši, se lahko boji še zelo dolgo, tudi za vselej. Zato se tedaj izognemo obiskom pri veterinarju, zahtevam in prepovedim, najraje pa tudi prehodu v novo okolje, k novemu skrbniku. To obdobje mine pri enih mladičih prej, pri drugih kasneje.

Po devetem tednu lahko močno oblikujemo vedenje mladega psa. V tem času se psiček zelo naveže na tistega, s katerim živi. Če nima stikov z drugimi psi, se bo močno navezal na skrbnika, vendar se utegne to kasneje slabo odraziti v odnosih z drugimi psi. Mladičem pa, ki v tem času živijo pretežno s psi, postane družba vrstnikov pomembnejša kot pozornost ljudi, kar lahko njihovim skrbnikom zelo oteži vzgojo in šolanje, saj je zelo težko spremeniti socialno vedenje, ki se je oblikovalo v tem obdobju. Pri takih mladičih kasneje tudi pogostejše opazimo težave, kot so pretirano lajanje, ločitvena tesnoba in pretirano razburjenje. Najbolje je v tem času psičku zagotoviti človeško in pasjo družbo v razumnem razmerju.

Mojca Sajović

Vir: www.bernski-klub.si (Karmen Zahariaš: Obdobja v razvoju mladička v leglu)

Vprašanja o štirinožnih prijateljih lahko posredujete na elektronski naslov: astra10@siol.net.

Fotoorientacija po Grosupljem

Grosupeljski steg že dolgo ni imel srečanja. V soboto, 27. 2. 2010, so ga pripravili izvidniki in vodnice. Dobili smo se zjutraj, igrali smo igre, nato pa imeli fotoorientacijo po Grosupljem. Razdeljeni smo bili v skupine. Klan, voditelji, volčiči in četa pa skupaj. Dobili smo liste z nalogami, iskati smo morali podrobnosti o kipih (letnice, avtorja in podobno). Sama sploh nisem vedela, da je v Grosupljem toliko kipov. Naloga je bila dokaj lahka, saj je vsak vedel, kje se nahaja kakšen kip. Zmagali smo klanovci. Dokazali smo, da smo nepremagljivi tudi brez voditeljev. Takoj za nami so začeli prihajati še drugi. Na cilju so nas čakali piškoti in čaj, klepetali smo, se kepali ter razglasili zmagovalce. Nato pa smo imeli še kratek program po vejah. Po dolgem času smo torej imeli res uspešno, zabavno srečanje, med katerim smo nadoknadili vse za nazaj.

Eva Travnik,
skavtinja stega Grosuplje 1

Kristian, Matija, Katja, Anja, Tamara - odličen uvod v atletsko tekmovalno sezono 2010

Sezona AK ŠPELA se je pričela z državnim prvenstvom v dvorani (4. 2. 2010). Ker Slovenija ne premore atletske pokrite krožne steze, smo se odpravili v Linz, kjer je avstrijska zveza organizirala državno prvenstvo Slovenije v krožnih tehnikah.

Na tekmovalstvu so nastopili Kristian Grunfeld, Matija Mohar, Matevž Fakin, Manca Groznik, Maruša Mišmaš in Kaja Zupančič. Najbolj nestrpno smo pričakovali nastop Maruše Mišmaš, saj smo želeli izvedeti, ali smo v zimskem času naredili napredek. Kljub zapletom pri organizatorju je Maruša nastopila na 400 m in v cilj pritekla v svoji skupini daleč pred tekmicam in s časom 58,66 popravila svoj rekord za dve sekundi, kar pa je na koncu zadostovalo za 4. mesto. Za njo sta se podala na 800 m Matija Mohar in Matevž Fakin. Suvereno sta nastopila in Matija Mohar je z odličnim finišem pritekel na tretje mesto s časom 2.04,09. Načrtovali smo tudi popravek državnega rekorda na 3000 m in okoli 19.30 se je na lov za rekordom podal tudi Kristian Grunfeld. Seveda smo vedeli, da smo trenirali in delali odlično in rekordno znamko je Kristian prestavil na 9.39,98.

Seveda pa so se tekmovalstva nadaljevala in pot nas je vodila v Slovensko Bistrico (21. 2. 2010), kjer je potekalo državno prvenstvo v suvanju krogel. Nastopili so tudi člani AK ŠPELA: Tamara Dizdarevič, Katja Zof, Manca Groznik in David Šavli. Tamara je s sunkom 11,33 m osvojila tretje mesto med mladinkami, Katja pa je s sunkom 10,38 m osvojila četrto mesto. V soboto, 6. 3. 2010, je v Domžalah potekalo zimsko državno prvenstvo v metih. Nastop je bil zelo pozitiven, saj je Katja Zof že v prvi seriji kopje vrgla 45,18 m, kar je pomenilo na koncu drugo daljavo v državi za mlajše mladinke. Tamara Dizdarevič je v suvanju

krogel zmagala (miting).

V nedeljo, 28. 3. 2010, pa smo se odpravili v Brežice, kjer je potekalo DP za pionirke, pionirje in starejše mladince in mladinke v metih. Vedeli smo, da je Katja Zof zelo dobro pripravljena in je trenutno najboljša metalka v pionirski kategoriji v metu kopja. Zato je napetost pred tekmovaljem naraščala. Zelo odločno je Katja že v uvodnem metu pokazala tekmicam, da bodo morale kopje zalučati blizu državnega rekorda, če jo bodo želele danes premagati. To jim ni uspelo in Katja je upravičila naslov favoritke in tekmo zaključila z metom 46,77 m. Nastopila je tudi Anja Zof in tudi ona je dokazala, da ima odlično roko za metanje kopja, saj se je na koncu tudi ona veselila tretjega mesta med starejšimi mladinkami z metom 32,03 m. Trener in hkrati oče Katje in Anje je po tekmi dejal: »Ko bo glavna sezona, bodo kopja frčala še dlje.« To bi bilo na kratko vse in že z nestrpnostjo se pripravljamo na kvalifikacije za nastop na Mladinskih olimpijskih igrah v Singapuru.

Špela Dizdarevič AK Špela

Robert Kranjec je kupil motor BMW v Avtovalu

V sredo, 14. aprila, se je v prodajno-servisnem objektu avtohiše Avtoval zbrala cela vrsta poslovnega osebja v prodajni verigi BMW vozil kot tudi novinarjev in fotografov. Šlo je za dogodek, ki je dokazal, da Avtoval Grosuplje deluje na taki poslovni ravni, da je privabila vrhunskega športnika, kot je Robert Kranjec, kot tudi številne medije. V sodelovanju z BMW-ejem in Robertom Kranjcem so na promocijo povabili tudi svetovno znanega izdelovalca izpušnih sistemov Akrapovič iz sosednje občine.

Jože Miklič

Robert Kranjec, roj. 1981, je eden od slovenskih športnikov, ki zmore precej več kot povprečni športniki. Je junak, saj se upa poleteti čez 200 metrov po zraku in nosi z 229 m državni rekord (23. 3. 2007), ki je samo za 10 m krajši od svetovnega. Tega se zavedajo tudi v avtohiši Avtoval, v kateri si je Robert zaželel kupiti nov vrhunski motor BMW.

Robert skače s smučmi že od leta 1992, član državne reprezentance je postal leta 1998, član A reprezentance pa 2001. Tekmuje tudi na letalnica. V svoji bogati športni karieri je v sezoni 2005/06 v finskem Kuusamu dosegel svojo prvo zmago za svetovni pokal, poleg kopice vidnih uvrstitev v svetovnem pokalu je leta 2002 v Salt Lake Cityju osvojil skupaj s Petrom Žonto, Damjanom Frasom in

Primožem Peterko bronasto olimpijsko medaljo, na olimpijskih igrah v Vancouvru pa 6. mesto. V letošnji sezoni je kot najboljši letalec v sklopu svetovnega pokala z enim prvim ter dvema drugima mestoma osvojil mali kristalni globus.

Robert je tudi navdušen motorist in se je pred tem vozil s Suzukijem 1000 GSX-R. Zdaj se je odločil za BMW S 1000 RR, pri katerem je nameščen izpušni sistem Akrapovič. Za motor so mu večino denarja prispevali sponzorji. Prav s podjetjem Akrapovič je Robert že predhodno poiskal stik. Si lahko mislite, s kakšnimi silami in vetrom se mora skakalec boriti, da zajadra tako daleč? Da, prav zajadra, saj se v fazi skoka, še bolj pa poleta, pravzaprav uleže na zračno blazino, ki se ustvarja pod njim, in sebi v prid izkorišča

naravo in fizikalne sile.

Ko je kot vrhunski športnik leta 2009 obiskal družbo Akrapovič, je ob pogledu na vetrovnik vznikla ideja o sodelovanju oziroma pomoči, saj je v vetrovniku namreč moč do določene mere ustvariti pogoje, podobne na smučarski skakalnici. Na skakalnici ima skakalec na voljo 3 do 4 skoke dnevno in je v zraku povprečno 15 sekund. Vse to pa je premalo za boljšo pozicijo posameznih delov telesa in premalo, da bi v zadovoljivi meri analiziral stanje in opravil potrebne popravke. V vetrovniku kot nadzorovanem okolju je to možno. 10 minut »treninga« v vetrovniku predstavlja primerljivih 200 skokov v živo na skakalnici. Še več! Nekatere elemente je celo moč meriti; predvsem čelni upor v fazi počepa.

Robert, kasneje pa tudi kolegi iz slovenske reprezentance, so v vetrovniku testirali in trenirali predvsem fazo odziva in fazo leta, pri čemer so pri svetovanju pri izboljšavah sodelovali tudi inženirji podjetja Akrapovič in na tak način kot izziv iskali skrajne meje vrhunskega športa.

Pomembno

Ob predaji ključa, ki ga je Robertu Kranjcu izročil predstavnik BMW za Evropo Robert Müller, je lastnik avtohiše Avtoval Tone Valentinčič skupaj s svojimi domačimi (ženo, hčerko in sinom) poleg ugodnih popustov podaril tudi bon za vzdrževanje motorja. Pri tej predaji sta sodelovala tudi Samo Trpin iz BMW Slovenija in Marko Adamič, v. d. direktor podjetja Akrapovič.

Ob zahvali je Robert Kranjec dejal, čeprav se je odločil za motor, ki ima dirkalne lastnosti, se namerava skupaj s policisti udeležiti skupnih voženj ter demonstracij za promocijo varne vožnje z motorji, saj je s tako močnimi stroji treba biti izredno previden. Po pameti!

Blagoslov kolesarjev in koles

Zdaj že tradicionalno vsako leto gostišče Pr' Matrinet iz Luč organizira pred kolesarsko sezono blagoslov kolesarjev in koles pri Marijini kapelici, ki so je dve leti nazaj temeljito prenovili. Blagoslov je sicer potekal v nekoliko deževnem in še dokaj hladnem vremenu, saj se je letošnja zima kar nekam zavlekla še v pomladne dni. Kljub temu se je zbralo kar nekaj kolesarjev in domačinov, ki s(m) o prislunili božji besedi iz evangelija, v katerim Jezus govori zbranim: »Jaz sem pot, resnica in življenje ...«

Nato smo se z zahvalo in s prošnjami obrnili

k Bogu, z nekaj priporočili o varovanju sebe in drugih v prometu ter dobrimi željami na pot pa nas je pospremil žalski župnik Andrej Šink, ki je nato blagoslovil vse kolesarje in zbrane ob kapelici ter vse, ki se bodo podajali na to pot ali katero koli drugo – na tem prevoznem sredstvu ali pa kakšnem drugem.

Ker je bila večer pred blagoslovom salamiadda v gostišči Pr' Matrinet, je lastnica Tatjana kljub izdatni pogostitvi tistega večera, povabila vse udeležence blagoslova na prigrizek.

Jože Miklič

8. mesto dobra popotnica za naprej

Po odmevnem petem mestu na 23. mednarodnem turnirju MTM Narodni dom v ritmični gimnastiki (na turnirju je nastopalo več kot 100 tekmovalk) se je Grosupeljčanka Tjaša Šeme po nekaj mesecih spet odpravila v tujino.

Na tekmi svetovnega pokala »Kalamata Cup, FIG World Cup Series« je osvojila 18. mesto. Kot nam je dejala, je to za prvo mednarodno tekmo letos zelo spodbuden rezultat. Na tekmi je sicer nastopilo 27 tekmovalk, Šemetova pa je bila edina Slovenka.

Po vrnitvi domov jo čaka obilica treningov pred drugo prvenstveno tekmo. Spomnimo, kot smo že pisali, je na

letošnji prvi prvenstveni tekmi zmagala mlada Evita Pšeničny, a na tekmi nista nastopali Šemetova in Mojca Rode. Po tekmi na domačih tleh bo sledila še tekma svetovnega pokala v Minsku (Belorusija) ter nato državno prvenstvo, kjer bo Tjaša verjetno ciljala na sam vrh.

Ob robu tekmovanj pa se je Tjaša odločila za precej pomembno življenjsko prelomnico. Po tem, ko je namreč več let usklajevala športne aktivnosti z napornim študijem fizioterapije, se je zdaj odločila, da bo gimnastika vsaj za nekaj časa na prvem mestu. Zagotovo bo to pripomoglo k še veliko bolj odmevnim rezultatom.

Tamara Barič

NAJBOLJ VARČNO OKNO!
Okno, ki se s prihranki pri energiji, izplača samo!

Toplotna izolativnost okna U_w
0,8 W/m²K

- 6-KOMORNI PROFIL z vgradno debelino 90 mm
- TROJNO TESNENJE: 2x na krilu, 1x na okvirju
- Debelina stene profila 3mm
- Okovje z gobastimi protivlomnimi varovali in režnim prezračevalnikom
- S 3-slojnim steklom $U_g=0,7$ W/m²K okno doseže izredno visoko raven toplotne izolativnosti, kar se kaže pri velikem prihranku energije in znižanju stroškov ogrevanja.

! PRIMERNO ZA PASIVNE IN NIZKOENERGIJSKE HIŠE!

PONUJAMO TUDI:

- ALU in PVC OKNA
- ALU VHODNA VRATA
- ALU ZIMSKE VRTOVE
- Vetrolove, nadstreške
- Zasteklitve balkonov
- Steklene fasade...

OBIŠČITE NAS V NAŠEM RAZSTAVNO-PRODAJNEM PROSTORU V PONOVI VASI!

Z vami že 18 let

TIM=TRADE d.o.o.
GROSUPLJE
ALU in PVC OKNA • VRATA • ZIMSKI VRTOVI
Ponova vas 4b, 1290 Grosuplje
Tel.: 01 781 80 30, e-mail tim.trade@siol.net
www.tim-trade.si

A3J d.o.o.
GRADBENIŠTVO
INŽENIRING
ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

GRADNJA:

- NIZKOENERGIJSKIH HIŠ
- STANOVANJSKIH HIŠ
- PROIZVODNIH OBJEKTOV
- POSLOVNIH OBJEKTOV
- GRADNJA NA KLJUČ, kompletno z vsemi obrtniškimimi deli in instalacijami

ADAPTACIJE

- STANOVANJ
- STANOVANJSKIH HIŠ

UREJANJE OKOLICE IN DVORIŠČ

OSTALA ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

PRODAMO:
SAMOSTOJNA ENODRUŽINSKA HIŠA NA KRKI - PODBUKOVJE:

- NOVOGRADNJA 3 PGF
- Z ZEMLJIŠČEM 700 m²

150.000,00 EUR

A3J d.o.o.
PONOVA VAS 4 b, 1290 Grosuplje
Telefon: 01 78 18 030
Fax: 01 78 18 036
GSM: 041 622 135
E-mail: a3jdoo@gmail.com

Ostajajo na skupnem sedmem mestu

Le še nekaj tekem v rokometni 1. B državni ligi je do konca sezone. Grosupeljčani se trenutno držijo na skupnem sedmem mestu od dvanajstih ekip, tako kot že večji del sezone. Po osemnajstih odigranih kolih imajo v statistiki šest zmag, štiri remije in osem porazov. Na vrhu ostaja trdno zasidrano moštvo MRK Krka s samimi zmagami. V začetku aprila so se Grosupeljčani na domačem parketu pomerili z ekipo RK Radeče- MIK Celje in zmagali z rezultatom 25:20.

Vodili so celotno tekmo, na polovici celo za sedem golov, do konca tekme pa se je razlika nekoliko zmanjšala. Najboljši strelec v domači ekipi je bil Simon Stopar, ki je dal šest golov, pri gostih pa se je najbolje odrezal Damir Halilović s sedmimi zadetki.

Druga aprilska tekma je potekala v Ajdovščini, kjer pa so bili Grosupeljčani manj uspešni. Končni rezultat je bil namreč 29:24 v prid RK Ajdovščina. Rokometaši iz Ajdovščine so sicer že na papirju veljali za boljšega tekmeca, saj zasedajo skupno visoko četrto mesto (10 zmag, 1 remi in 7 porazov).

Za Grosupeljčane je nato v domači dvorani sledil še derbi z moštvom iz Krke, v gosteh pa so igrali pri RD Moškanjci- Gorišnica. Do zaključka redakcije tekmi še nista bili odigrani. O rezultatih teh dveh tekem bomo poročali v naslednji številki Odmevov. Zadnja tekma na domačih tleh bo za RK Grosuplje konec aprila, ko se bodo pomerili z RD Alples Železniki, sam zaključek sezone pa bo potekal v začetku maja v gosteh pri RK Grča Kočevje.

Trenutno vrstni red:

Mes.	Ekipa
1	MRK Krka
2	RD Šmartno 99 Herz Factor banka
3	RK Sviš Pekarna Grosuplje
4	RK Ajdovščina
5	RK Celje PL B ekipa
6	RK Sevnica
7	RK Grosuplje

Tamara Barič

Dobro 13. mesto, a lahko bi dosegel več

Marca je na Norveškem v mestu Meraeke potekalo Evropsko prvenstvo z zračnim orožjem, kjer je nastopil tudi Grosupeljčan Željko Moičević. Zaradi visokih stroškov potovanja in bivanja se je Strelska zveza Slovenija odločila, da v Skandinavijo od članov pošlje le Moičevića in Raušlovo v ženski konkurenci.

Grosupeljčan je na tekmi osvojil 13. mesto. Le krog ga je ločil od razstreljevanja z Norvežanom Arejem Hansnom in Izraelcem Sergijem Riktherjem za uvrstitev veliki finale osmerice. Napredovanje mu je preprečila prva serija, ko je zadel 98 krogov.

»Sem zelo zadovoljen, kajti to je moja najboljša uvrstitev z zračno puško in tudi rezultatski rekord, kar se tiče najpomembnejših tekem. Sicer sem v dosti boljši rezultatski formi in sem zmožen ustreliti še kak krog več, na žalost pa je bil rezultat 594 največ, kar sem lahko »izvlekel« tisti dan ter tako zaostal le krog od finalne osmerice, kjer bi se boril za kolajne. Pred mano je zdaj nekaj mednarodnih turnirjev, dva svetovna pokala v Nemčiji in Beogradu ter kot zaključek sezone svetovno prvenstvo v Münchnu, kjer bodo podeljene tudi prve kvote za olimpijske igre,« nam je po prihodu v domovino dejal Moičević.

Na tekmi je sicer nastopilo 56 tekmovalcev. Zmagal je Rus Sergej Krugovalov (700,2/598), drugi je bil Madžar Peter Sidi (699,1/597), tretji pa Rus Denis Sokolov (698,7/597). V ženski tekmi z zračno pištolo je Raušlova priložnost za boljšo uvrstitev zapravila v drugi in četrti seriji, ko je zadel le 92 krogov. Na koncu je tako osvojila 37. mesto. V konkurenci 54 tekmovalk je zmagala Srbkinja Bobana Veličković (486,6/385). Moičevića sicer letos čaka še kar precej pomembnih tekem. V začetku avgusta bo tako odpotoval v München, kjer bo svetovno prvenstvo v vseh strelskih disciplinah. V bavarski prestolnici se bodo podeljevale tudi kvote za poletne olimpijske igre v Londonu leta 2012.

Tamara Barič

S kolesom po Trubarjevi poti od Rašice do Tübingena

Dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, četrtek, 8. aprila 2010

Grosupeljčan Franc Gliha in Viktor Žakelj, predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, sta predstavila kolesarsko Trubarjevo pot od Rašice do Tübingena, do Trubarjevega 'nigdirdoma'. Traso so začrtali ob 500-letnici Trubarjevega rojstva, danes pa po njej k nam že prihajajo gostje iz Nemčije. S šestimi postanki so prispeli na cilj, nazaj pa so se peljali s kombijem, je povedal Franc Gliha. Pot je na računalniško animiranem zemljevidu, obogatenem s fotografijami poti, prikazal gospod Tone Kogovšek.

Mag. Viktor Žakelj je predstavil Trubarja in njegov pomen za Slovence. Po javnomnenjskih raziskavah je najbolj znan Slovenec v svetu. Poimenoval nas je za Slovence, dal nam je tiskano besedo, komuniciral je z vsem kulturnim svetom svojega časa. Prinesel nam je

umetnostno besedo, glasbo, teološka in druga znanja, pokazal gospodarske veščine. Dosegel je visoko starost. Nič človeškega mu ni bilo tuje. Dolgo smo ga tlačili pod preprogo, vendar, kar je res velikega, se ne da potlačiti. Ob 500-letnici se je pokazala vsa njegova veličina.

Ali ima obnavljanje zgodovine smisel za današnji čas? Zgodovina je mati modrosti! Trubarjev in današnji čas sta prelomna in imata marsikaj skupnega. V Trubarjevi dobi se je začel novi vek, ustvarjali so se novi odnosi med ljudmi, nov družbeni sistem, s tiskom se je širila informacijska pismenost. Danes ni nič drugače. Radi bi živeli tako, kot smo nekoč, imeli tak odnos kot nekoč do dobrin, ki pa jih ni več. Vsak nov čas požene kolesje nepovratno naprej. Današnji doba bi prav tako kot nekoč potrebovala razsvetljenje evropskega Luthra in slovenskega Trubarja.

Marija Samec

Po cestah, poljskih in gozdnih poteh v zadnjih letih srečujemo tudi motorje na štirih kolesih. Ker pa pri ljudeh novosti in nepoznane reči vzbujajo običajno tudi strahove, ki so podlaga za razne nesporazume, smo se v Grosupeljskih odmevih odločili, da to društvo predstavimo javnosti. Pogovarjal sem se s podpredsednikom Kluba voznikov štirikoles Quadriders Edijem Omerovičem in predsednikom disciplinske komisije Rudijem Platinovškom ter članom disciplinske komisije Maticem Mikličem.

Jože Miklič

Začetek kluba, tako povesta Edi in Rudi, je sicer nekoliko bolj žalostna zgodba, saj se je nuja po ustanovitvi pokazala šele takrat, ko so nekateri, ki so si lahko nabavljali zelo drage štirikolesnike, druge dobesedno izrivali iz »svojega dometa«, saj njihova cena seže od 5 tisoč € naprej pa celo do 20 tisoč €. Ostale, ki niso bili tako močno finančno situirani in so si lahko privoščili motorje za par tisočakov, pa so dobesedno šikanirali. Ker pa je bilo slednjih le dovolj, so se odločili, da se organizirano uprejo tem nadutežem in so po korakih poskrbeli za širitev najprej svojega foruma <http://4kolesnik.mojforum.si>, na katerem sodeluje že preko 1000 uporabnikov foruma. Nato so se odločili še za ustanovitev kluba.

Klub voznikov štirikoles Quadriders je bilo registrirano 17. 11. 2009, uradno pa so z

delom začeli 1. 1. 2010. Sedež društva je na Tesovnikovi 50 v Ljubljani, vanj pa je trenutno vključenih 20 članov iz različnih občin v širšem ljubljanskem območju (poleg Ljubljane so vanj vključeni od Kamnika, Domžal do Grosupljega). Med njimi sta tudi dve ženski. Povprečna starost članov kluba je 38 let, najmlajši je star 20 let, najstarejši pa 55.

Moto društva so varna vožnja in varovanje okolja, zato se v društvu srečujejo in rešujejo razna vprašanja glede varnosti vožnje, zaščite, pa tudi etičnih vprašanj vožnje, glede na to da se pojavljajo tudi nekateri objestneži, ki divjajo celo v zaščitene naravnih okoljih. Organizirajo razne skupinske vožnje. Pomagajo si tudi pri servisiranju vozil. Ker poligona v Sloveniji za take voznike ni, jim teorijo obnašanja povedo v društvu. Obvezna je tudi uporaba čelad.

Klub pa ni bil registriran samo kot organizacija v podporo voznikom štirikoles, pač pa tudi uradno kot pomoč drugim ob nesrečah in varovanju okolja. Zato nameravajo v kratkem specialno izobraziti nekaj svojih članov za reševanje pri raznih nesrečah in bo to znanje primerljivo znanju, ki ga pridobijo na primer gasilci pri izobraževanju za specialnosti. V kratkem bodo poskrbeli za kodeks obnašanja voznikov štirikoles. Nekateri izkušenejši bodo poskusili najti stik s policisti na motorjih, ki bi jim bili pripravljeni posredovati svoje znanje

varne vožnje. Le-tega bi nato prenašali naprej na svoje mlajše člane.

Kogarkoli v društvu, ki ne bo spoštoval teh načel in bodo na društvo prihajale razne pritožbe, bo društvo obravnavalo prek svoje disciplinske komisije, glede na velikost prekrška pa tudi primerno ukrepalo. Med ukrepi je predvidena tudi izključitev iz društva.

Ko sem se pogovarjal s predstavniki v sredo, 14. 4., so mi povedali, da se bodo s štirikolesniki nekateri člani društva vključili tudi v vseslovensko akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Na močnejših štirikolesnikih imajo namreč nameščeno kljuko za vleko avtomobilske priklovice in s takim vozilom lahko peljejo po vseh gozdnih in drugih razgibanih terenih, kamor se z osebnimi avtomobili ali pa s tovornjaki ne da priti. Z njimi bodo odvažali smeti. Nekateri pa imajo nameščene tudi vitle. Z njimi lahko rešujejo avtomobile, ki so zleteli s ceste, pa tudi vlačijo iz globeli razne odvržene večje kosovne odpadke (avtomobilske školjke, hladilnike...).

Sodelovali so že pri reševanju ljudi, enemu pa je celo uspelo preprečiti samomor osebi, saj se je ravno v tistem trenutku znašel tam. Pozimi so reševali kar nekaj voznikov na poledeneli cesti, ki niso imeli primerno opremljenih svojih avtomobilov. Nekateri posamezniki so že sodelovali tudi pri gašenju

Mednarodno srečanje v Labinu.

Skupne vožnje pozimi.

Reševanje vozila na poledeneli cesti.

požarov na Krasu. Letos se bodo vključili tudi pri spremljanju in varovanju kolesarskega maratona Franje.

Upravni odbor društva pravi, da bo organiziral 29. Maja odprti klubski piknik, kjer se boste lahko v živo spoznali s člani, pa tudi poveselili z njimi. Vabijo vse, ki so zainteresirani, da bi se včlanili v društvo. Člani so lahko tudi tisti, ki nimajo teh vozil. Pogoj je le, da »je s srcem pri stvari«, kot pravi Rudi Platinovšek, najstarejši član kluba. Celoletna članarina znaša 25 €.

Informacije pa lahko dobite na internetni strani

www.quadrider.si,

kjer lahko najdete tudi pristopno izjavo, ali pa na facebooku Quadriders klub.

Nekaj utrinkov z akcije Očistimo Slovenijo.

V petek, 7. maja, se bo v Ljubljani pričel že 33. Rally Saturnus, ki šteje za odprto državno prvenstvo Slovenije, Evropski rally pokal (koeficient 10) in za Mitropa rally pokal. Rally bo v petek gledalcem ponudil atraktivno hitrostno preizkušnjo na stadionu Ilirije v Šiški. V soboto bo rally v Zasavju, v nedeljo, 9. maja 2010, pa tudi na območju občin: Ljubljana, Šmartno pri Litiji, Ivančna Gorica in Grosuplje. Trasa bo na tem območju razdeljena na tri različne hitrostne preizkušnje:

HP Janče, HP Metnaj in HP Višnja gora bodo potekale po praktično isti trasi kot lanskega maja. O popolni zaporosti cest na trasi HP, poteku obvozev ter možnih nujnih prevozi, vas bomo obvestili s posebnim letakom, ki ga bomo najkasneje v tednu pred dirko delili po hišah, ki so neposredno v krajih kjer bo potekala trasa. Obvestila o zaporah bomo poskušali zagotoviti tudi v vaših lokalnih radijskih postajah.

Vse hitrostne preizkušnje se bodo vozile dvakrat. Tako je urnik zapore cest naslednji:*

Nedelja, 9. maj 2010

HP Janče	od 08:00 do 15:00 ure
HP Metnaj	od 09:00 do 15:30 ure
HP Višnja Gora	od 09:30 do 16:30 ure

* Popolne zapore cest bodo izvajane v okviru predstavljenega urnika. Le-ta se lahko delno spremeni, o čemer boste obveščeni po predvidenem načinu (letaki...).

Dodatno bodo zaprti še nekateri odseki cest, ki vodijo neposredno na dele posamezne hitrostne preizkušnje. Po teh cestah bo stanovalcem omogočen dostop

do njihovih hiš. Tiste stanovalce, ki nimate možnosti dostopov po obvoznih cestah in imate res nujni prevoz, pa prosimo, da se na dan rallya obrnete neposredno na uradne osebe rallya. Ti imajo na določenih točkah radijsko zvezo z vodjem hitrostne preizkušnje. Z njimi se dogovorite, kdaj bo možna vožnja po poti hitrostne preizkušnje, ki pa mora biti vedno v smeri tekmovanja.

Prireditve predstavljajo pomembno tekmovanje v letošnji izjemno zanimivi sezoni avtomobilskega športa in je največja pri nas, dobro pa je poznana tudi v srednji Evropi in širše. Pričakujemo, da bo veliko gledalcev. Njim lahko predstavite vaše prelepe kraje in vašo gostoljubnost turističnih kmetij oziroma kmečkih turizmov, planinskih domov, pa tudi kakšna improvizirana stojnica ne bo odveč. O postavitvi teh nas predhodno obvestite, da skupaj dorečemo varnostne naloge.

Kot športnega prijatelja, ki se zaveda, da hitrost in adrenalinsko sproščanje v vožnji sodi na organizirana tekmovanja, vas prosimo, da nam pri izvedbi tekmovanja pomagata, predvsem tako, da se ravnate po navodilih uradnih oseb. Zaradi varnosti veljajo pri tovrstnih tekmovanjih določena

Dodatne informacije lahko dobite tudi na vodstvu rallya in sicer do 06. maja 2010 na naslovu: Avto športno društvo SA - I, Koprška 98, 1000 Ljubljana,

E-naslov info@rally-saturnus.si.

Zelo bomo veseli, če se nam boste pridružili!

Davorin Možina,
tajnik organizacijskega odbora

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Kako je Andrejc Zalo spovedal

V šentklavževski fari so imeli staro cerkev. Pa ne samo cerkev tudi vse v njej je bilo staro in odsluženo. Spovednica na primer, je bila tako razmajana, da se je marsikateri greh in marsikatera pokora skozi špranje slišala; še posebej, ker je bil tudi župnik star in naglušen in so morali biti grešniki glasnejši. Bilo je ravno pred žegnanjsko nedeljo, ko se je bilo treba zlasti tenkočutno spomniti vseh grehov, ki so ležali na dušah faranov, pa je bilo zategadelj pričakovati večjo gnečo pred spovednico. Zato je župnik dan pred tem poiskal Lundrovega Andrejca, mizarskega samouka, in ga poprosil naj razmajano spovednico malo pokrpa in spravi v red.

Andrejc se je ves dan trudil, a ni vsega postoril, zato je naslednji dan navsezgodaj, še pred spovedjo, s klejem mašil razpoke v spovednikovem prostoru. Kar nekaj zaškriplje na drugi strani in Andrejc skozi mrežico zagleda Brodarjevo Zalo. Ženska je imela zares pravo ime, ker jo je ljubi bog obilo obdaril s čari lepšega spola. Take imajo kajpak več priložnosti za grehe, ne samo v mislih, tudi v dejanjih. Zala je bila ena izmed tistih, ki se pri tem niso držale nazaj. Prijateljcam je zaupala, da ima glede tega mirno vest, ker se vseh grehov natanko izpove in pokesa. Tudi tokrat je, misleč da je ob okencu župnik, iskreno naštel, kaj se ji je nabralo v zadnjem četrletju. Andrejc je s

težavo zadrževal smeh, na koncu mu je pa le ušlo in se je izdal. Zali je najprej zaprlo sapo, potem je pa zagrozila: »Le čakaj, župniku te bom zatožila.« Kar daj, jaz te bom pa možu,« je mirno odgovoril »spovednik«. Zala je vedela, da ima Andrejc v rokah močne adute, zato je bila tiho ko rit, Andrejc pa tudi.

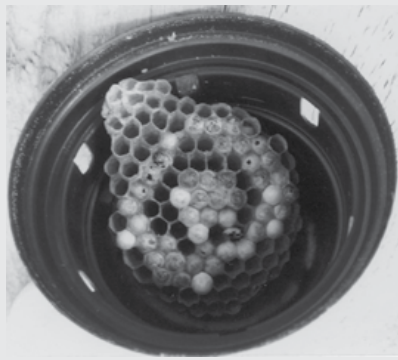
Kako se je pa potem zvedelo, boste vprašali? Skrivnost je izdal Andrejc - vendar šele čez mnogo let, ko so grehi že zastarali. Če je bilo vse natanko tako kot je pravil, ne ven, ker mene ni bilo zraven in nimam potemtakem nič pri tem.

Leopold Sever

Kdo pravi, da ne vem!

- Kako hodi človek, ki je šantav?
 - dirja
 - šepa
 - poskakuje
- Koliko kosov obsega veliki ducat?

.....
- Kobilica se oglašja:
 - z glasilkami
 - z nožicami
 - s krilci
- Kateri gradniki snovi so najmanj masivni?
 - protoni
 - elektroni
 - nevtroni
- Zapiši višino največje vzpetine v Evropi

.....
- Katero sadje je Eva ponujala rajskemu Adamu?
 - iz skupine Malus
 - iz skupine Prunus
 - iz skupine Sanginis
- Kje so živeli junaki iz romana Bobri?
 - v okolici Cerkniškega jezera
 - na Ljubljanskem barju
 - na Radenskem polju
- Označi sadje, ki praviloma najprej zacveti!
 - breskve
 - jablane
 - hruške
- Katero naselbinsko ime je simbolno najbolj povezano z žitom?
 - Vino
 - Blato
 - Mlačivo
- Kaj kaže podoba?

Fizikalni »čudež«

Vedoželjnim opazovalcem narava vedno ponudi kaj zanimivega, včasih tudi »čudežnega«. Glejte, na primer tole. Spomladansko deževje je temeljito zmočilo zemljo in napolnilo naravne in umetne vodne zbiralnike. Med slednje štejemo tudi vodnjake ali štirne po domače. Nekateri jim pravijo tudi kapnice, čeprav je to ime rezervirano za vodo izpod kapa. Sredi sušča je ves dan deževalo. Okoli poldneva mi pritegne pozornost širok vodni slap, lijoč skozi iztočilo sosedovega vodnjaka. To pravzaprav ne bi bilo nič posebnega, če ne bi slap kar na lepem izginjal in se v 5-minutnih intervalih znova pojavljal, čeprav je enakomerno deževalo. Počasi mi je postalo jasno: gre za znan fizikalni pojav, delujoč na principu natege ali sifona. To je kolenska cev, skozi katero teče tekočina toliko časa, dokler se gladina v posodi ne spusti pod nivo cevi. Ko se nivo tekočine z dotokom od zunaj dvigne, se pretok znova samodejno sproži. Pojav natege praktično izkoriščamo pri pretakanju vina iz soda v drugo nižje ležečo posodo in še kje.

Vodni slap iz vodnjaka se je ponavljal v 5-minutnih presledkih.

Sifonski pretok je v podzemeljskem vodovju pogost, vendar našim očem večinoma prikrit. Kljub temu na dolenskem krasu poznamo več vodnih izvirov, imenovanih zaganjalke, ki zaradi sifonskega sistema v enakomernih intervalih usihajo in spet zvodenijo. Naši naravoverni predniki so kot čistilci vodá v teh pojavih videli božja sporočila.

Leopold

Rešitve boste našli skrite nekje v okolici!

Lahka križanka

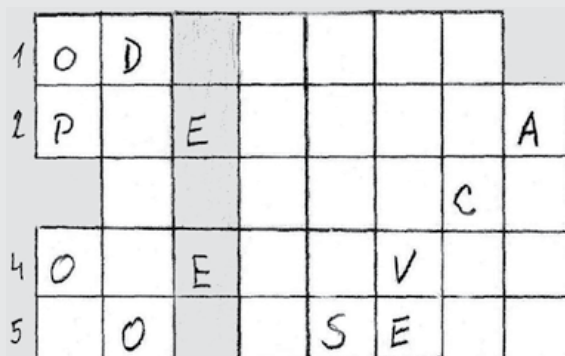
S SPOMLADANSKIMI POPUSTI

Kaj nam bo povedala? V poudarjenem navpičnem stolpcu nas bo poučila, kateri pridevnik so preprosti ljudje uporabljali za označitev nizkega moškega glasu. Skrivnost se bo kajpak odstrla le tistim, ki bodo prelili nekaj znoja in križanko uspešno rešili. Odgovor se skriva tudi v priloženi pesmici.

Vodoravno: 1. del celote, 2. steklenica z zaščito, 3. stranski produkti pri oblanju, 4. perspektiven, 5. vrsta vprežnega voza za prevoz ljudi.

Pesem (ZA POMOČ PRI ISKANJU REŠITVE)

Ko so fantje šli na vas,
so prepevali na glas.
Eni so se drli tanko,
kot bi pihali v slamko.
Drugi so povzeli čez,
kot da malo so čez les.
Tretji vse so prekosili
in se debelo oglasili.
Tako močno so zabobneli,
kot bi sod spustil v globeli.
Tedaj je rekla cela vas:
to je pravi moški glas!

Stari časi, stari špasi

(HUMOR PRED 100 LETI)

Začuden zapornik

Kaznjence so pripeljali v zapor. Ječar ga najprej pelje v kopalnico in mu naroči, naj se temeljito očedi. »Kaj ne bi šlo brez kopanja,« pripomni zapornik? »Saj to ni nič takega, kaj se niste še nikoli kopali,« meni ječar? »Kako neki, saj doslej še nisem bil nikoli zaprt!«

Drugače ne more biti

Župnik je pri verouku spraševal o zgodbah iz Svetega pisma. France je dobil takole vprašanje: »Kako si razlagaš božje besede, da bo človek moral v potu svojega obraza jesti kruh.

»Čisto enostavno,« odgovori France, »toliko časa bo moral jesti, da se bo preznojil.«

Vedno težji časi

Prvi zmikavt: »To je pa od sile, ne vem, kam bo to pripeljalo; včeraj mi je nekdo ukradel uro.«

Drugi zmikavt: »Je bila dragocena?«

Prvi zmikavt: »To ravno ne, pač pa mi je bila drag spomin na starega očeta, ki jo je ukradel pred petdesetimi leti.«

Gospa prav rad bi vas zapeljal v mesto, toda moj avto ima prešibko vzmetenje.

V mušketirski palači na Dolenjskem

Pred nekaj leti je viteštvo, bratstvo in zvestoba združilo nekaj ljubljanski uglednih mož, okoli katerih se je zbrala cela plejada ljubljanskih gospodov in dam. Jedro mušketirske družine sestavljajo: dr. Ivan Lah – vitez Amadis, dr. Pavle Karlin – vitez d' Artagnan, Fran Krapež – mušketirski starešina, Ladislav Luznar – vojvoda Miroslav in prof. Mirče Šubic – vitez Cyrano.

Mušketirska palača seveda ni palača razkošja in bogatije, temveč prijazna nova vila tik ob domačiji pisatelja dr. Ivana Laha v Šmarju. Prijazen dom mušketirjev je na robu vedrega šmarskega naselja in v okrilju sadnih dreves postavil vitez Amadis, dr. Ivan Lah, duša našega mušketirstva.

Mušketirski hram je s slikarsko roko polepšal prof. Mirče Šubic. Na pročelju so izvrstno upodobljeni motivi družine, materinstva, junaštva in znanosti. Višji smoter mušketirske združbe je zajet v lepo vidnem napisu »PRO PATRIJA – VSE TELESNE IN DUŠEVNE SILE V SLAVO VITEŠKE DOMOVINE«

Mušketirji imajo svoj prapor in še en simbol: težak viteški meč iz družine nekdanjih Paradajzerjev s Korotana. Prapor je pred dvema letoma na Vidov dan razvila kumica in neutrudna pobornica vseh vitezov, gospa Verica Zemljanova. Odkritje so s svojo prisotnostjo počastili številni ugledni podporniki: kontesa Mara dr. Pretnarjeva, višji zoboder Nande Palovec, direktor Josip Jug, ceremonijar gospod Živil, več promušketirjev in novinarji.

Podobna družina se je na robu vedrega Šmarja zbrala tudi minuli torek, prav tako na Vidov dan. Tudi tokrat je sonce obilo pozlatilo prelepi praznik mušketirstva in z njim viteštvo, bratstvo in ljubezen, torej vse, kar je pri mušketirjih vredno zlata. Kajti radostna dobrodušnost je dandanes redka ptica v svetu.

Jutro, 3. VII. 1932 (Nekoliko okrajšano – opomba LS)

{Rešitve: 1. b, 2. 144, 3. c, 4. b, 5. 4810 m, 6. a, 7. b, 8. a, 9. c, 10. osir.}

Uganka šaljivka

Kako vemo, da je že pračlovek računal na današnjo recesijo?

Odgovor: Prešel je na dvonožno hojo, ki omogoča velik prihranek pri čevljih.

Hi, hi, hi, kajne da je dobra; predvsem pa daljnosežna.

še pomnite, tovariši?

Kako so osvobajali Ljubljano?

Bitka na Orlah pri Ljubljani 7. in 8. maja je bila nepotrebna, je že leta 1978 v solzah, malo opit, TO razlagal naš takratni komandant, polkovnik Klopčar, tudi sam udeleženec te bitke in eden od komandirjev, ki tega niso nikoli preboleli. Poslušali smo ga nekoliko začudeno, ker nihče ni pričakoval take razlage, še najmanj pa od komandanta bataljona ... Po ne preveč temeljitem premisleku se človek vpraša - je bilo res treba praktično že kapitulirano vojsko napasti in s tem povzročiti toliko žrtev? Edina razlaga je, da je bilo potrebno Nemce nagnati iz Ljubljane z orožjem in s tem pridobiti legitimnost osvoboditve. Za ceno več kakor sto partizanov ...

Ta pa se kaže v nadaljevanju, ko se vleče termin 'osvoboditev Ljubljane' že vsa leta, ne da bi se kdorkoli javno vprašal: »Kaj je bilo osvobodeno en dan po vsesplošni kapitulaciji in 12 ur po uradnem koncu druge svetovne vojne?«

Zjutraj, 9. maja, v Ljubljano NISO prvi vkorakali slovenski partizani, temveč neka precej velika enota Jugoslovanske armade, ki jo ljudje, zbrani ob cesti pri Pošti, sploh niso pričakali s kakšnim navdušenjem, bolj z začudenjem. Navdušenje, ki ga velikokrat lahko vidimo tudi iz posnetkov, je bilo, ko je kakšne pol ure za njimi prijahal prvi slovenski partizan in za njim ostali.

Potem je pesnik Oton Župančič zapel:

*Svobode naše jabolko se zlato
nam zakotalilo je v kri in blato.
In preden spet zasije v čisti slavi,
vsi bomo blatni, ah, in vsi krvavi.*

Kako so komunisti sestopali z oblasti (2 primera)?

1. Odvzem potnega lista Janezu Janši.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIKA OBINE GROSUPELJE
Oddelek za notranje zadeve

Številka : 5/2-25-A-5/85
Datum : 29.6.1988

Oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Grosuplje izdaja po uradni dolžnosti na podlagi 278. in 286. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ št. 47/86).

O DOVOLITVI IZVRŠE

1. Ugotovi se, da je odločba tega oddelka za notranje zadeve Skupščine občine Grosuplje št. 5/2-25-A-5/85 z dne 15.6.1988 izstriljiva.

2. Zavezanec **JANJA IVAN**, roj. 17.9.1958 stalna prebivališča **Plešivica pri Žalni 1/a** mora izdati svoj potni list, št. SA 048290 v treh dneh dneva vročitve tega sklepa oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Grosuplje. Če zavezanec v določenem roku ne odgovori ne bo izpolnil, mora plačati upravne kazen 5.000 ki se bo štela izterjajna.

3. Pritožba na sklep izstriljiva.

4. Sklep, naveden v izstriljivem sklepu, je bilo zavezanec naveden v treh dneh dneva vročitve tega sklepa izdati svoj potni list oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Grosuplje.

Čer zavezanec v določenem roku odgovorosti ni izpolnil, je bil sklenjeno, tako kot je navedeno v izstriljivem sklepu.

Izrečena denarna kazen razdeli v treh delih: odstavku 786. člena, izrek v 3. točki sklepa pa ne drži za postavka 280. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

POUK O PRAVINI UREJENJU : Zoper ta sklep je dopustna pritožba: Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije v Ljubljani

v roku 15 dni po vročitvi. Pritožbo je vložiti pisмено ali ustno na zapisnik pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Grosuplje in mora biti kolikovna s upravno takso 60.000.

Sklep je izdan po uradni dolžnosti in je takse prost po 14. členu ZUP.

VROČITI :
1. Stranki
2. Arhiv - tu

VOJNA POŠTA

Br. 2080

LJUBLJANA - 594

2. Razorožitev SLO Teritorialne obrambe.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIKA OBINE GROSUPELJE
Oddelek za notranje zadeve

Št. 52/25/1-99

Ukazuje dne 15. 05. 1990

Hranjenje oborožitve in streliva TO - ukaz

VSEM RSTO, MŠTO LJUBLJANA IN JO. RSTO

Na podlagi Ukaza ZSLO GŠ OS strogo zaupno št. 19-1 od 14.05. 1990 in skladno z zastavljenimi nalogami, ki jih je svadni sekretar za LO postavil na Vojaem veku dne 27.04.1990 zaradi zanesljivega šivanja oborožitve in streliva TO

UKAZUJEM :

1. Predati na čuvanje orožje, strelivo in MES TO, ki je izven objekta JLA in skladno z zastavljenimi nalogami, ki jih je svadni sekretar za LO postavil na Vojaem veku dne 27.04.1990 zaradi zanesljivega šivanja oborožitve in streliva TO, ki so v objektih JLA. Pri pomanjkanju skladišnega prostora v objektih JLA koristiti tudi druge prostore v kasarnah.
2. Izven orožja in streliva za usposabljanje se izvaja po navodilih in odobritvi 5. VO na zahtevo Staba (enote) TO preko RSTO, ki mora biti najmanj 10 dni pred vajo.
3. Ta ukaz se nanaša tudi na strelivo 7,9 mm in 7,62 mm zagotovljeno za šole, ter oborožitev in strelivo enot za zveze DFS, ki je v naših skladiščih.
4. Celotne količine oborožitve, streliva in MES, ki se nahajajo na železnici, RTV, elektrosposodstvu, letališčih, pošti in v drugih sistemih se povlečejo v skladišča TO enotom JLA.
5. Orožje zaščitne brigade v Kočevski Reki bo posebej zastraženo s strani enot JLA na našo zahtevo.
6. Prevoz zagotovijo garnizije JLA skladno z načrtom predaje.
7. V primeru, da so štabi TO razdelili starešinam stalne sestave osebno ali strelno orožje ga je treba vrniti in vskladiščiti.
8. Pri izvažanju te naloge upoštevajte in se ravnajte po ukazanih ukrepih stopnje tajnosti glede na resnost naloge.
9. Orožje, strelivo in MES predajte do 19. 05. do 24.00 ure in o tem s telegram obvestite RSTO.

RO/MP

mi se volimo

Pred praznikom ŽUR-nalizma

Časopisni hiši Delo in Dnevnik sta že pred meseci ostali brez odgovornih urednikov. Za oddajo Svet na kanalu A so lani dobili VIKTORJA - letos so ji odstavili odgovornega urednika Bojana Travna, Uroš Slak pa je dal odpoved. Na TV SLO so že pred meseci želeli predčasno zamenjati direktorje in urednike, a so počakali, saj se jim je (bo) mandat iztekel. Zdaj (je) bo SPOSOBNIH kandidatov kot DREKA.

Kanal A zacija

»Nedopustno je, da je bil urednik Bojan Traven odpuščen, ker je v nekem intervjuju povedal, kar si misli. Ne morem delati v hiši, kjer se nekoga, ki pove, kakšne razmere so, za to vrže na cesto. Odstopil sem zaradi novinarskih načel, ker bi sicer izgubil novinarsko dostojanstvo.« - tv voditelj in novinar **Uroš Slak** (nekdanji Grosupeljčan). Slak je frajer slovenskega žurnalizma, Repovž in Markeš pa njegovi sramoti. - **Bojan Požar**

Zapoznele (dez)informacije

Direktorja finske televizije YLE so že zdavnaj zamenjali. Baje se mu je iztekel mandat. Zdaj je SOCIALDEMOKRATA nadomestil rahli desničar. Čez približno 2 meseca pa so pri nas šele povedali, da črka J ni Janez Janša.

Pred zakonom smo vsi enaki?

Nedolgo tega so na avtocesti Goričko - Piran opazili ženski osebek goveda, ki je debelo gledal za prehitro vozečim audi 8, last notranjega ministrstva, pa smo ga povprašali in je za EHO CAJTNG dal

posebno izjavo: »Le kateri BK tako hitro vozi? Ali ne ve, da je to kaznivo?« In nato je osebek še naprej debelo gledal - celih 30 km, dokler policiji audi 8 ni uspelo ustaviti. Potem je bil osebek še bolj močno presenečen - pa policisti tudi, saj se je v njem vozila sama KATARINA VELIKA.

Kaj delajo policisti?

»Moj občutek je, da se je policija spremenila v inkasanta države, kjer ni pomembno, da se ustavijo tisti ljudje, ki delajo grobe prekrške, ki ogrožajo varnost, ampak se ustavlja vsakega, ki je naredil najmanjši prekršek, zato da bo plačal kazen. To ne prispeva k varnosti.« - nekdanji minister za notranje zadeve **Dragutin Mate**.

Preveč jih je v 'javnih hišah'

»Prepričan sem, da bi lahko vse potrebne administrativne naloge za vse davkoplačevalce upravljali s polovico manj zaposlenimi, ki pa bi morali biti bolj plačani.« - **Borut Pahor** za STA o preštevilnih zaposlenih v javni upravi. **Komentar:** Pripravite dobre odpravnine kot na primer Kramarju, pa se jih boste vsaj pol znebili v zelo kratkem času.

medunaroni odnosi

Zakaj je propadla konferenca?

Baje je mednarodna konferenca za Balkan na Brdu propadla zato, ker dr. Dimitrij Rupel ni posodil svojega telefonskega imenika.

dosje: rokomavhi

Tudi GP Grosuplje pod lupo

Urad za varstvo konkurence (direktor Jani Soršak) je pred dobrim mesecem dni uvedel postopek proti šestim gradbenim podjetjem SCT, Primorje, Vegrad, Cestno podjetje Ljubljana, Cestno podjetje Maribor in Gradbeno podjetje Grosuplje ter njihovim odvisnim družbam, pred kratkim pa so preiskavo razširili še na tri podjetja.

Gadafi 'ma vas rad ...

Ivanu GROZNEMU so Mačkovi fantje direktno (brez Boruta) prinesli povabilo Moamerja el Gadafija, da 8-pasovno cesto v vrednosti 1,1 milijarde evrov lahko začne graditi v Libiji. Pred začetkom gradnje bo menda na kontrolo skupaj z dvema kamelama, ki jih je podaril Pahorju, prišel sam libijski voditelj Omar el Gadafi, saj ima približno enako dolg status vladanja kot Ivan Grozni. Nato bodo gostje skupaj z večino vlade (kolikor jo bo še ostalo?) odšli h Kovaču, kjer jih bo Gadafi častil z arabskim čajem, Ivan pa bo ostal kar pri svojem rdečem vinu, Mačkov letnik.

Scenarij osnovnega načrta si je Ivan že napisal in se glasi takole: »Delavci bodo dobili dvojno plačo in ČISTE LOPATE. To je popolnoma dovolj. Delali pa bodo dvojno. To, kar jaz rečem, moji delavci tudi naredijo. Mašine bomo kupili čisto nove. Nazaj jih ne bomo vozili. Če bo pa še kaj poročuna, bomo dali v družbo DELFI in sprivatizirali še ostale slovenske gradbene firme, saj le-te ITAK propadajo. Kameli bosta dobili politični azil v živalskem vrtu. Če pa se bosta kaj upirali, pa jih bomo predelali v puščavsko župco, saj je z njima ITAK en samo delo.«

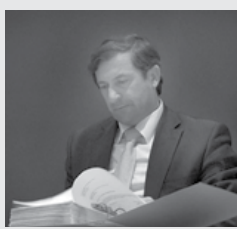
Komentar: Menda zdaj brniško letališče, ki mu nameravajo poleg videza spremeniti tudi ime, obnavljajo prav zaradi prihoda Gadafija. Govori pa se celo, da je leta 1978 pri zadnji prenovi tega letališča sodeloval tudi zemljemerec Jõežek Zagraški in je zdaj baje blazno užaljen na svoje vajence, ker ga ni nihče povabil niti na likof. Menda šparajo, saj se je obljubljeni znesek še predno so v Libiji zasadili prvo ČISTO LOPATO, zmanjšal iz 1,1 milijarde € na 332 milijona €, 8-pasovna cesta pa se je zmanjšala na navaden priključek za Bengazi, ker so bili Italijani cenejši. Poleg tega bodo iz tega denarja morali narediti še hlev za lipicanca Napolitana Thiasa XL, konkurenco v kartelu pa jim bodo delali še Primorje, Vegrad in pravkar ustanovljeno gradbeno podjetje Neimar Invest ter AB Invest z blokiranimi računi.

iz domačih logov

Ustanovili bodo komisijo ...

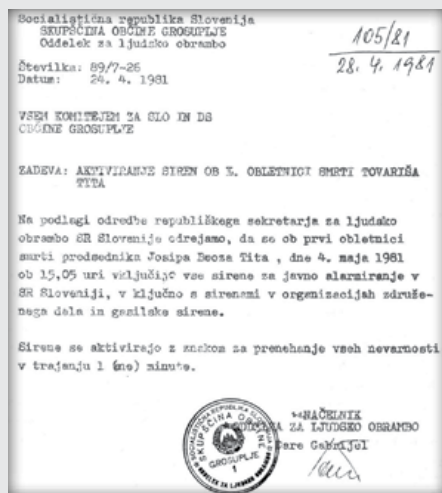
Ko je bil zadnjič Karel DRAGO Erjavec spet v VELEUPLJAH, mu poplavno ogroženi iz DACHAVA niso spet prinesli pokazat fascikla s 500 podpisi peticije, saj se od 1. pomladnega dne obetajo boljša vremena tudi DAHAVCEM. Kar pa se VELIKEGA POTOKA tiče, so sklenili, da ga bodo

prekrstili v MALI STUDENČEK in s tem bo problem rešen. Le komisijo za poimenovanje potokov še imenujejo.

uredniška palit'ka

Sirene - po 30. letih?

Nekdanjega načelnika za VELEUPELJSKO ljudsko obrambo je pograbila v zadnjih mesecih panika, ker sploh ne ve, komu bi postal ukaz o aktiviranju siren 4. maja 2010 ob 15:05. Poleg tega ne ve, ali naj da znak za prenehanje nevarnosti ali za požar REVOLUCIJE, ki se spet širi po naši deželi. Dejal pa je menda, da bo podprl KVIZ SVOBODE, ki ga po osnovnih šolah na novo organizira ZVEZA BORCEV (B=N).

Komentar: Mar ne bi bilo za ZB bolj smotno, da se pozanima, koliko njenih preminulih ali še živčih članov je imelo oziroma še ima preganjavico? - **Franc Blatnik**

»Če hočeš biti predsednik...«

se moraš obnašati tako, kot se je obnašal naš LJUBLJENI tovariš Josip Broz, ki je samo ukazoval: TI TO, TI (pa) TO, sam pa se je lepo po svetu vozil, menjaval mlade frajle in kadil kubanke.«

Tako nekako je zadnjič svojemu sinu razlagal POREDNIK EHO CAJTNGOV in mu pokazal, kako se pravilno v rokah drži kubanko. A otroci, kot otroci - on jo drži z desno, on pa z levo roko. Katastrofa! (Z levo?)

So poredniku čestitali ?

Menda se je isti teden, ko je imel porednik rojstni dan, komunski svet pa je imel svojo redno sejo, BOŽJI-GLAS (Vox Dei - pardon)

BOŽJI-DAR spraševal o POREDNIKOVI UGLAŠE-NOSTI Z LEVO POLOVICO VOL. TELESA. Porednik pa mu naknadno sporoča, da bi bilo treba prisluhniti z obema ušesoma na daljši čas. Poleg tega si je nedolgo tega kupil čisto nov digitalni uglasčevalec za kitaro, na katerega je možno uglasti vseh 12 poltonov in se ne misli več zafrkavat na svoja kosmata ušesa. Sploh pa ne s tistimi, ki vedno trobijo le v svoj RDEČI rog, ki ITAK ne premore več kot samo en ton, pa še ta precej trapasto hrešči.

Se le izgovarja ali pa laže?

Na isti dan, kot je imel rojstni dan se je porednik izgovarjal, da je moral delati neke ekipne geodetske meritve na Tolminskem. Pa se je eden izmed info.rmatorev nekdanje UDBe pripeljal mimo in nato na veliko po VELEUPLJAH razTROBIL že 1. aprila, češ: »Kakšne geodetske meritve pa so to, če imajo na prometnem znaku narisane delavca s ČISTO lopato?«

Pokojninska reforma v EHO CAJTNGIH

Porednik EHO CAJTNGOV se je v zvezi s predlogom preSVITLEGA ministra o NOVI POP-KOJNINSKI REFORMI potrudil in je za prihodnji mandat pripravil PREDLOG za NOVE PARTE. (Glej prilogo v nadaljevanju!)

Sporočamo vam žalostno vest, da je umrl

Frtavčkov Gustelj,

ljubljeni očka, stric in dedek ter dolgoletni zvesti delavec mestne Komunale, oddelka »Posmrtno življenje« (osnovna dejavnost - zaključna dela v zdravstvu). V skladu z novo pokojninsko zakonodajo bo do izpolnitve starostnega pogoja in pogoja delovne dobe, namesto v naši mrliški vežici ležal na delovnem mestu. V času njegovega ležanja na delovnem mestu se odpovedujemo cvetju in svečam v korist ZPIZ-a. Zahvaljujemo se za sožalje in razumevanje. Užalosteni svojci in sodelavci.

Menda se od 1. 4. naprej govori

po VELEUPLJAH, da so zaradi POP-kojninske reforme POREDNIKU EHO CAJTNGOV podaljšali mandat do penzije, ali pa še za najmanj toliko časa, kot je bil do zdaj - 11 let. Katastrofa (oboje)!

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,

tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33

e-pošta: joze.miklic@t-2.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, mag. Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:

1290 Grosuplje, Taborska 2

(Občina Grosuplje, hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Ostale fotografije: avtorji prispevkov, če ni posebej navedeno

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / **ISSN:** 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2009 dalje) v nakladi 6.265 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE V MAJU JE TREBA ODDATI DO PETKA, 7. 5. 2010.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju s lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi v časopisu pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustrezno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelu-

jočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Naslovi datotek naj bodo sestavljeni iz prvih dveh (treh) besed iz naslova prispevka - npr. **RES NAJLEPŠI** je mesec maj.

Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na želeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J (39,6 x 27,3)	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 €. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV. Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razlika popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi), naslov datoteke pa naj bo **npr. lon_oktober_2009.pdf**.

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov joze.miklic@t-2.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravtako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje, ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne) ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: joze.miklic@t-2.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

15. maj 2010 Šport Špas - Dan druženja in gibanja treh generacij

Vabimo vas na

POHOD »PO ROŽLETOVI POTI«, ki je namenjen gibanju in druženju treh generacij.

PROGRAM

- 8.30 prijava udeležencev – vsak udeleženec dobi na startu priponko, zgibanko, vodo in Rožletovo malico.
- 9.00 začetek pohoda.
- 10.00 vračanje udeležencev na cilj in do predvidoma
- 12.00 spremljajoče dejavnosti.

Častni gost bo Franci Škerlj.

Spremljajoči program

- Pred startom in na cilju merjenje krvnega tlaka.
- Predstavitev čutne poti (enota Mojca).
- Rožletove športno-gibalne igre z Branko Mijatovič.
- Humanitarna akcija zbiranja odpadnega papirja PISMO SRCA.
- Predstavitev nordijske hoje (UTŽO).
- Predstavitev društva podeželskih žena Sončnica.
- Predstavitev grosupeljskih letalcev.
- Presenečenje za otroke.

Partnerji projekta:

Zdravstveni dom Grosuplje, Društvo podeželskih žena Sončnica, Univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO), Ministrstvo za obrambo RS in grosupeljski letalci, Televizija Grosuplje in radio Zeleni val.

bredent
medic

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
Adamičeva 30, Grosuplje

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- oralna kirurgija: implantologija (vsadki Bredent)
- dentalna higiena
- beljenje zob
- rtg digitalno slikanje zob

Petrovič Goran dr. dent. med.
tel.: +386 1 767 34 13
gsm: +386 41 723 731

GEODETSKE MERITVE Skubic s.p.

Grosuplje, Adamičeva cesta 2

Tel.: 01 786 37 60

Fax: 01 786 31 09

E-pošta: info@geodetskemeritve-skubic.si

www.geodetskemeritve-skubic.si

**Hitro in ugodno Vam opravimo vse geodetske storitve,
kot so parcelacije, ureditve mej, vris objektov v kataster,
izdelava etažnih načrtov, geodetski posnetki, zakoličbe, itd.**

**Svetujemo in posredujemo
pri nakupu TV aparatov,
monitorjev in druge
audio-video tehnike
priznanih znamk:**

**SONY
SHARP
ViewSonic®**

*Servisiramo
vse audio video
naprave*

Peter Kastelic s.p.

Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN
 YAMAHA
harman/kardon
marantz

Vpis otrok v vrtec - popravek!

VVZ Kekec Grosuplje sprejema vloge za vpis otrok v vrtec za naslednje šolsko leto 2010/11 do konca meseca aprila 2010.

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov (marec – 3/2010) je bilo objavljeno obvestilo za Vpis otrok v VVZ Kekec Grosuplje za šolsko leto 2010/11. Pri objavi je prišlo do neljube napake, za katero se vam opravičujemo in posredujemo popravek:

»Komisija za sprejem otrok v VVZ Kekec Grosuplje bo najkasneje v roku **8 dni** po seji vsem staršem izdala odločbo o sprejemu oz. zavrnitvi sprejema otroka v vrtec.«

VSAK ZAČETEK ODPIRA NOVE POTI
NAŠEGA MEDSEBOJNEGA SODELOVNJE

Majda Fajdiga, ravnateljica

Folklorna skupina v ustanavljanju,

ki deluje v okviru novega

**Kulturnega društva
sv. Mihael Grosuplje**

**Vabi k sodelovanju vse, ki
želijo prispevati svoj delež
k ohranjanju slovenskega
ljudskega izročila.**

VABLJENI VSI

mladi in manj mladi, dekleta in žene,
fantje in moške; vsi, ki imate smisel
za ples in tisti, ki imate samo veselje.
Vsi smo začetniki, zato naj vas ne skrbi!

**Dobimo se v četrtek, 6. maja
2010, ob 18. uri, pred cerkvijo
sv. Mihaela v Grosupljem.**

**POSEBEJ VABLJENI TUDI TISTI,
KI IMATE ZNANJE NA PODROČJU
VODENJA FOLKLORNIH SKUPIN IN
BI NAM Z NJIM LAHKO PRISKOČILI
NA POMOČ.**

Bodoči folkloristi

Kredit

... da nekateri pozelenijo

posebna ponudba ugodnih kreditov
za nove komitente:

6-mesečni EURIBOR + 2,88 %

HRANILNICA LON

Poslovna enota **GROSUPLJE**

Kolodvorska 3, telefon: 01 781 01 30

www.lon.si info@lon.si

Paket dobrodošlice

- **brezplačno** vodenje računa (prvo leto)
- 10 položnic **brez plačila provizije**
- **brezplačno** pristopnino na elektronsko banko eLON
- **dodatek 0,10 odstotne točke** k obrestni meri pri sklenitvi enega novega depozita
- ter še veliko ugodnosti

**Novim komitentom ob otvoritvi osebnega računa
podarimo posebno darilo.**

Bančništvo na Ljubezniv Oseben Način